

**ФРЕДЕРИК ПОЛ, ТОМАС Т.
ТОМАС
МАРС ПЛЮС**

Част 2 от „Човек плюс“

Превод от английски: Димитър Димитров, 1999

chitanka.info

ПРОЛОГ

СРЕД ДЮНИ В ЦВЯТ НА ОХРА

НЯКЪДЕ СРЕД УТОПИЯ ПЛАНИТИЯ — 14 МАЙ 2043 Г.

Роджър Торауей крачеше по фино оцветения в охра пясък. Имаше твърде малко човешки нерви, свързани със стоманени пищяли и твърди пластмасови нитове, които изграждаха долните му крайници. Поради това по-скоро чуваше скърдане подобно песен на щурец в редкия марсиански въздух, отколкото чувстваше някакво усилие в глезените си. Той погледна назад към следите, които бяха оставили с Фетя Михайловна Щев по повърхността на дюната. Налягането на въздуха бе по-малко от един процент от средното за Земята и бе невероятно ефирен, но това се компенсираше с маса, състояща се от 95% тежки молекули въглероден двуокис. Рядката атмосфера не бе в състояние ефективно да обменя топлинния товар, който слънчевата радиация изсипваше върху планетата, затова марсианският климат имаше тенденция към глобализация — единственият въздушен поток циркулираше от лятното полукълбо през екватора към зимните ширини. Така топлинните приливи връхлитаха от горещия ден към мразовитата нощ, достигайки огромни скорости. Роджър лично бе наблюдавал как скоростта им на повърхността понякога надвишава 100 м/сек и едрите песъчинки и дори по-малките камъчета прорязваха дюните, разпръсквайки по-фините частици и издигайки облаци от прах, които се задържаха в атмосферата с месеци.

Естествено следите им щяха да изчезнат със следващия щорм, който, според Торауей, щеше да настъпи след около 36 часа. Знаеше го както от собствените си наблюдения на температурата и налягането, така и от сведенията, получени от общопланетната кибермрежа, която използваше сателитни данни и предоставяше ежечасно информация за основните човешки колонии в Скипарели, Солис Планум и Тарсис Монтс. Той рядко посещаваше тези места, но от метеорологичните доклади можеше лесно да триангулира и екстраполира условията, с

които вероятно би се сблъскал из обширните простори на марсианската повърхност.

Роджър Торауей, полковник в оставка от ВВС на Съединените Щати — една вече несъществуваща служба, както и повечето държави — беше видял доста от Марс в продължение на петдесетте години, прекарани в изследвания. Бе обиколил поне шест пъти планетата от Монт Олимпус до Елада Планития и бе бродил по полетата от северния до южния полюс. Беше посетил и знаменитото Марсианско Лице в областта Елизиум. Като гражданин номер едно на своя свят, Роджър чувстваше, че е длъжен лично да изследва този феномен. Още след като „Викинг 1“ през 1976 година изпрати първите фотографии на загадъчното скално образувание, наподобяващо усмихнато човешко лице, медиите започнаха безкрайни дебати относно вероятния му произход. Повечето хора твърдо вярваха, че е изкуствен артефакт, насочен към небето, както пиктографиите в Наска в перуанска пустиня. Но след като го сканира със собствените си очи, Торауей установи, че Лицето бе една илюзия, причинена от камерата — то бе абсолютно незабележимо на повърхността. Роджър не откри нито една от плоскостите и сенките, създали тази невероятна прилика с човешките черти. Нищо, освен хълмове със седловини и разпръснати скали. Дори не беше убеден, че е локализирал със сигурност двете сгурийни ями, които според снимките приличаха на очни ябълки.

Откакто бе пристигнал на Марс, Роджър често бе сам, но никога самотен. Понякога се срещаше с някой от останалите трийсетина киборга. Всички те бяха проектирани като самоподдържащи се единици, независими от вкопаните човешки колонии освен за енергийни източници, рутинни поправки, инструменти и оръжия. Киборгите не се нуждаеха един от друг — разменяха си само лични впечатления и много рядко се срещаха, за да си правят компании. Някои от тези човеко-машини, като Фетя Михайловна Щев, бяха конструирани енергийно по-независими от него. Тя бе второто по възраст същество на Марс, родено на Земята, но притежаваше много повече слънчеви батерии. Панелите ѝ оформяха широк балдахин над главата, приличащ на кралски слънчобран — изглеждаха грозно, но ѝ позволяваха да разчита изцяло на слабата слънчева радиация, попадаща върху Марс. Затова не се нуждаеше толкова често от микровълновите лъчи на орбиталния МХД генератор, намиращ се в

един кратер на Деймос, докато Роджър зависеше от това допълнително зареждане на батериите за компютъра, който наблюдаваше спомагателната му сензорна система. Когато се срещаха под блестящия енергиен душ, той забелязваше, че от нея се излъчва здраве и облекчение. Понякога дори се усмихваше.

Разликата между двамата не бе само в енергийните им капацитети, Фетя бе продукт на някогашната Програма за киборги на Руската република. По нея се работеше паралелно, но тайно от програмата на щатската Национална лаборатория в Тонка, Оклахома, сега Суверенна държава Тексахома от Северноамериканското партньорство за свободна търговия — родното място на Роджър.

По типично славянски начин, създателите на Фетя бяха премахнали по хирургически път женствеността й, оставяйки в кибернетичните мозъчни гънки само зърнце от идентичността й. Но тогава, чудеше се Роджър, защо е запазила името си, вместо да избере серийния номер, като останалите киборги? Може би е изпитвала необходимост да съ храни нещо от своето човешко минало и навярно бе успяла — тя все още действаше, докато останалите й сънародници отдавна бяха мъртви, предали се много преди да се повредят.

Съществено преимущество на руските киборги бе външното им покритие. Някога искряща в черно, обвивката на Роджър, неговият „батманов костюм“, както го бе нарекъл някой на Земята, бе станала тъмнолилава от годините, прекарани под силната марсианска ултравиолетова радиация. Лъчението не бе блокирано от озонов щит, тъй като в планетарната атмосфера никога не бе имало достатъчно свободен кислород, за да го създаде.

Докато вървяха на запад, Фетя насочи десния си показалец към една купчина камъни, която изпъкваше на фона на сивите скали. Когато ръката й се изпъна докрай, китката й се изкриви под невъзможен ъгъл от 110 градуса и откри тъмна кухина, от която се подаваше тъпия край на почерняло деветмилиметрово дуло.

— Банг — чу Роджър гласа на Фетя в главата си.

— Все още ли разполагаш с муниции за това нещо? — Той не чу зареждане в редкия въздух. Не видя пламък или облак от разширяващ се газ. Дори с най-силно увеличение, не успя да регистрира разхвърчали се камъни и прах от купчината.

— Аха — крайникът й се сви, превръщайки се отново в ръка.

— В теб ли са?

— Не, твърде са тежки, а и без това тук няма по какво да стрелям. Покрила съм ги на едно място, но мога бързо да ги взема — и за деветмилиметровия, и за огнепръскачката в лявата ми ръка.

— Тогава... защо си правиш труда с тези движения?

— Тренирам. Поддържам рефлексите си — обясни Щев. — Прицелване и преценка на разстоянието, корекция на паралакса, мускулно напрежение и баланс. Тези подпрограми могат да ми изиграят лош номер, ако не ги държа в изправност.

— Узели ли нещо? — не се отказваше той, като се опитваше да види повърхността чрез нейните осезания.

— Аха.

— Как разбра? — Роджър се интересуваше от всички киборги, чиито системи бяха различни от неговата.

— Така показва ретинното изображение — вдигна рамене Щев.

— Точност 0,99.

— Отчиташ ли поправка за вътъра и параболичното отклонение?

— Да. Калибрирано е за марсианска гравитация, даже... Впрочем, би трябвало да е преди модулът да сведе сигурността си до 50% и да се повреди...

От собствен опит Тораяй бе наясно с изграждането на инфопотоците. Въпреки тройната осигуровка, вградена в киберсистемата му, и непрекъснатите корекции и проверки с поддържащите модули в орбита, компютърно управляваните осезания на Роджър се бяха превърнали в обект на непрекъснати грешки, които наричаше „микроприпадъци“. Тогава светът потъваше в мрак за цели две-три секунди, докато поддържащият го компютър не се рестартираше и възстановеше механичното приемане на първичните сигнали. Съзнаваше, че оstarява. Но каква е продължителността на живота на неговите механични и кибернетични системи, не бяха в състояние да кажат дори създателите му. Александър Брадли и останалите от интерфейсния екип в Тонка бяха предположили средно 50 години между две тотални повреди. Това щяло да позволи на Роджър да изживее един нормален човешки живот. А дали беше нормален? Беше ли все още човек? Обезцветяването на кожата и зачестилите микроприпадъци го беспокояха. Възможно ли е Брад и останалите проектанти да са го изльгали? Съществуваха ли и други

грешки, вградени в неговото почти перфектно адаптирано към Марс тяло, някакъв вирус, чакащ времето си като бомба с часовников механизъм?

Тореуей погледна краката си — започващие да се тревожи за тяхното покритие. През годините, въпреки свръхточното си чувство за равновесие и слабата марсианска гравитация, бе имал доста падания и ожулвания. Е, все още разполагаше със запас от бързозалепващи се вещества, но скоро щеше да настъпи моментът, когато кръпките няма да са в състояние да запазят целостта си. Страхуваше се и от факта, че някой ден, от постоянната радиация, лъскавата му черупка може внезапно да се окаже... крехка. Но най-голямата му тревога не бе свързана с тялото му. МХД генераторът на Деймос представляваше петдесетгодишния му запас от гориво. Когато Роджър за пръв път стъпи на Марс, това му се струваше като цял един живот. Но тези години бяха почти изтекли. Той се чувствуваше стар, макар и не в човешкия смисъл на думата. Изключение правеха случайните загуби на съзнание, породени от управляващия осезанието му компютър. Всъщност мъчителните операции, които го бяха превърнали в киборг, го бяха надарили с огромна сила. Но някой ден, и то скоро, би било добре да се направи нещо за стария магнитохидродинамичен генератор, изнесен в орбита.

Дали бе споменал за тревогите си на Фетя, или тя бе чула ехото от мислите му, докато циркулираха в компютъра на гърба му и се прецеждаха през мрежата?

— Роджър — каза тя, — колонистите непрекъснато строят нови орбитални енергийни станции. Може и да ти отпуснат малко сок.

— Не става — отговори Тореуей. Всяка станция бе на геостационарна орбита, висяща точно над определена точка от повърхността и излъчваща енергия към отделен колониален комплекс.

— Не обичам да стоя затворен в някакъв си тунелен град, като индианец във форт на американската кавалерия.

— Какво значи това?

— Ами... Ти би казала, като евреин край царска хазна.

— Олеле!

— Не искам да бъда ограничаван.

— Трябва да се върнеш сред хората и да се погрижиш за презареждането. Да потърсиш правата си като първи гражданин на

Марс.

— Не е толкова просто, Фетя... Това е старомоден термоядрен механизъм, работещ с деутерий и тритий. Строителите му извличали оригиналното гориво от земните океани, но тук това е невъзможно поради ограничените водни запаси. Заместващото гориво може да пристигне само от Земята, което означава, че някоя колония трябва да го изтъргува. В замяна те трябва да дадат нещо, от което колонистите се нуждаят. Статутът ми на „пръв гражданин“ просто не притежава достатъчно тежест. Освен това не познавам ситуацията на Земята. Както и на Марс, ако трябва да съм честен. Подозирам, че напрежението около земните териториални претенции доста затруднява мирната търговия, особено за такава стока като термоядреното гориво.

— Няма да разбереш, докато не попиташи.

— Но това е унижение — да молиш.

— Унижение? Значи все още изпитваш човешки емоции? След толкова време? — Щев изсумтя в главата му. — Откога не си бил под налягане и не си разговарял гласно с хора?

— Откакто умря Сюли... О, бях и на погребението на Дон Кейман, но стоях зад една скала, докато траеше церемонията.

— И сега само преглеждаш компютърната мрежа, когато ти хрумне, разбира се.

— Да, понякога я прослушвам.

— Е, слушай по- внимателно. Открий от какво се нуждаят колонистите и им помогни да го получат. Хората са благодарни.

— Не знам...

— Тя е права, Роджър!

Гласът дойде от лявата му страна. Той се обърна и видя очертанията на първата си жена — Дороти. Тя крачеше с лекота зад него по билото на една дюна. Вместо скафандрър носеше къси шорти, черните ѝ коси бяха разпуснати и леко се развиваха от слабия марсиански вятър. Това беше битмапно изображение, което понякога му се искаше да се разпадне по-бързо от останалите неща, записани в компютъра му.

— Наистина трябва да говориш с администраторите за този МХД генератор — сребристият ѝ глас бе настойчив. — Времето за

зареждане изтича... Остават само осемстотин трийсет и два марсиански дни! Направи нещо!

— Добре, Дори. Ще говоря с тях — съгласи се той само за да разкара образа ѝ.

— Какво? — попита Щев.

— Казах, че ще помисля.

— Добре. Боже, опази ни.

Роджър кимна. След няколко крачки погледна отново наляво, но Дори я нямаше вече. Дори не бе оставила следи по оцветения в охра пясък.

ГЛАВА 1

ИЩЕ СЕ СПУСНЕ ПО ФОНТАНА, КОГАТО ТЯ СЕ ПОЯВИ

ТАРСИС МОНТС, КОСМИЧЕСКИ ФОНТАН, 7 ЮНИ 2043 Г.

Сред блясъка на славата Деметра Кафлън се гмурна към Марс. Малката пътническа капсула се прикачи към космическия фонтан и започна да пада с ускорение $3,72 \text{ m/s}^2$, равно на силата на марсианска гравитация. На този етап от осемчасовото й приземяване от геостационарна, или по-скоро ареостационарна^[1] орбита към повърхността на планетата, динамичните спирачки почти не я задържаха със своето магнитно сцепление.

Заради беглите си познания по физика, Кафлън не можеше да разбере технологията на фонтана. Някъде на екватора, на място наричано Тарсис Монтс, беше вкопан дълбоко под марсианска повърхност линеен ускорител. Той изстреляше в небето серия метални обръчи, всеки с диаметър около метър и тежък почти килограм, които, движейки се с няколко десетки километра в секунда, създаваха огромна кинетична енергия. В най-високата точка на полета си, потокът от обръчи навлизаше в електромагнитен тороид^[2], който действаше като скрипец и го изкривяваше обратно с нарастваща, според гравитационното ускорение, скорост към повърхността. Оттам потокът навлизаше в друг тороид, който го прехвърляше обратно към акселератора. Така се получаваше примка от летящи обръчи. Системата приличаше на верига от халки, задържани едновременно от силите на инерцията и магнетизма.

Фонтанът се издигаше от кладенеца в Тарсис Монтс почти до стационарна орбита. След като беше пусната в експлоатация орбиталната станция, инженерите бяха изградили и прикрепили множество слобяеми предпазители към неговия долен периметър като преграда срещу случайните ветрове на повърхността и същевременно

изместваха по-високите сегменти на изток, за да компенсират кориолисовите сили^[3] на планетата.

В началото за задвижването на потока беше необходима девет десети от енергията на системата. Летящите обръчи поемаха цял квадрилион вата електричество, достатъчно да захрани индустриалния сектор на средно голяма луна. То идваше от слънчевите ферми и ядрените централи, построени за целта на планетата. След като системата веднъж бе балансирана, тя се нуждаеше единствено от незначително количество електроенергия, за да поддържа стабилността на потока и структурите, които го крепяха над кладенеца. Едва тогава електрическите централи можаха да се съсредоточат към нуждите на местната икономика.

Фонтанът се нуждаеше от малко количество енергия, нужна да замести незначителния обем кинетична енергия, която товарните манипулатори излъчваха под формата на електричество. Те използваха това течение, за да прехвърлят товарите и пътническите капсули от и към междуplanetните кораби, прелитащи над кулата във взаимопресичащи се орбити. Електричеството захранваше и товарния катапулт, който изстреляше стоки и хора по външната обвивка на кулата между горната и долната станция.

Въпреки че при построяването ѝ системата струваше милиарди Нови марки, сега тя спестяваше годишно толкова, а дори и повече от цената на ракетните двигатели и благодарение на нея се избягваха честите пиротехнически трагедии, свързани с използването на космическите совалки. Тъй като работеше изцяло с електричество, фонтанът беше тих, незамърсяващ и безопасен като тролей. На практика, тази система копираше намиращите се на Земята и управлявани от ООН фонтани: в Порто Сантина — Бразилия, Кисмею — Сомалия и Букитинги — Индонезия. Всички те, както и този в Тарсис Монтс, бяха разположени на екватора и използваха геостационарни транзитни точки, въпреки че технологията действаше на всички ширини и дължини. Например малкият фонтан Циолковски бе доста отдалечен от Лунния екватор.

Железният състав на летящите обръчи, които изграждаха марсианския фонтан, предизвикваше моментни силови потоци в металната структура на кулата — това се изразяваше в йонизацията по външната ѝ повърхност. На фона на изпъстреното със звезди

пространството, Деметра забеляза с периферното си зрение аура от синкава светлина. Но с приближаването повърхността на планетата и навлизането в марсианска атмосфера, мракът премина в оранжево-розово сияние, а светлосиният ореол се превърна в лилава патина върху калена стомана.

Цветовете на майка й.

След седем месеца микрогравитация в транспортния кораб, идващ от Земята, Деметра все още се намираше в безтегловност, плувайки по корем, с крака над нивото на главата, щастлива, че най-накрая свърши със задължителните тричасови физически упражнения, провеждани всеки ден по време на пътуването. Тя мразеше да бяга по пътеката с увесени на краката и ръцете тежести, въпреки че усилието бе стопило 13 паунда от теглото ѝ.

Като изви врат и притисна брадичка до студеното стъкло, или каквто и да бе прозрачният материал на илюминатора, тя се опита да погледне надолу, за да види основата на фонтана. Изглеждаше така, сякаш виолетовата светлина докосва земята в една широка калдера^[4] на плитък вулканичен конус. Деметра си помисли, че това е самият Олимпус Монт, но реши да провери предположението си с персоналното хроно, което постоянно бе свързано с локалната компютърна мрежа. Надяваше се, че транзитната капсула има антена, поставена кой знае къде, за удобство на пътниците и техните слуги.

— Хей, Сладуранке — прошепна Деметра към титановата издутина на гривната си. — Кой е този вулкан, към който гледам?

— Можеш ли да бъдеш по-подробна, Дем? — отзова се веднага изящният носов глас на приятелката ѝ, който Деметра бе програмирала в микрофона на хроното.

— Спускаме се по фонтана към Марс. Наближаваме дъното. Точно под нас има един голям кратер и си помислих, че може да е Олимпус Монт, нали го знаеш? Изглежда шейсет или осемдесет километра в диаметър, с пепеляв конус, може би пет или шест пъти по-голям. Това някаква важна част от терена ли е?

— Моля, почакай — закъснението бе само няколко микросекунди, защото Сладураната продължи почти веднага. — За съжаление не мога да установя връзка с мрежата. Вероятно електромагнитните смущения, причинени от процесите в елеваторите, блокират радиосигналите ми. Но тъй като сме на Марс, мога да открия

общи данни от историята и географията в паметта си. Искаш ли да ги чуеш?

— Давай!

— Олимпус Монтс, с диаметър шестстотин и височина двайсет и шест километра, най-големият вулкан в Слънчевата система, се намира на двайсет градуса северна ширина. Това би трябвало да е на почти 12 000 километра от настоящата ти позиция. Съмнително е, че можеш да забележиш дори южния щит на кратера му при сегашната височина. От друга страна, изстрелящата бобина на марсианския елеватор се намира на 112 градуса западна дължина и 0 градуса ширина в съседство с населения център, познат като Тарсис Монтс. Това е вторият по големина тунелен комплекс, построен засега от земните колонисти.

— Това вече го знам, Сладур.

— А-а-а, добре. Така, най-близката естествена изпъкналост в релефа е Павонис Монс, с височина 21 километра. Той е един от най-големите калдери по билото на Тарсис. Вземайки предвид променливите — височина на капсулата, атмосферна плътност и вероятна прахова активност — преценявам, че това е конусът, който описващ, Дем. Грешката е под 20%.

— О. К. Значи Тарсис Монтс е името на колонията...

— И на цялото вулканично плато — допълни Сладурчето.

— ... докато Павонис е големият кратер. Ясно. Благодаря, Сладурче.

— Няма защо, Дем.

Веднага след инцидента, Деметра бе заложила определени операционни ограничения на хроното си. На първо място го програмира да бъде винаги учтиво и да използва фрази като „моля“ и „няма защо“. Това не правеше Сладурчето по-човешко, но на нея й бе по-приятно да се обръща към машина, която говори като човек. Следващата стъпка бе да ограничи прекия му достъп до планетарната компютърна мрежа. Сладураната трябваше да съобщава откъде взима данните си и възможността за грешка при всяко изчисление. Нещо, което в днешно време киберите пропускаха в разговорите с хората. Като трета предпазна мярка, винаги когато си лягаше, тя поставяше гривната си в чекмедже или под стъклена чаша. Така механизъмът нямаше възможност даолови нещо, което би могла да каже насын и

да го докладва на мрежата. Може би поведението ѝ бе параноично, но така Деметра се чувстваше по-добре.

Сега не ѝ оставаше нищо друго освен да наблюдава как с приземяването на капсулата кратерът се издига над марсианска равнина. Превозното средство, на което се бе качила сред хаоса от пристигащи и заминаващи транспортни машини, беше изцяло на нейно разположение. Освен няколкото контейнера, маркирани с надпис „чупливо“, които не биха издържали в товарните капсули, с нея пътуваха още двама души.

Единият бе тъмнокож мъж с морскозелен тюрбан, сплетена брада и явно не говореше английски. Той надменно се бе вглъбил в присветващите холограми на пресата, здраво привързан към седалката. От време на време гримасничеше и ръмжеше по повод статиите. Наблюдавайки огледалното изображение на страниците, Деметра можеше да различи заглавието „Ню Делхи Либърейтър“, придружен от сърдит лъв — всичко изработено в староанглийски стил. Останалото бе на някакъв неразбираем език, може би хинди.

Другият пасажер бе светлокожа жена с вълниста руса коса, облечена в износен саронг — цвят металик, — който Деметра свързваше с южните морета. Отдясно бе цепнат и вентилационната система разяваше свободно незакрепения край на плата като разкриваше бледо, изприщено бедро. Единствените ѝ украсления бяха една гранатова рязка над редките ѝ вежди и по една голяма синя сълза, татуирана в края на очите ѝ. В началото Деметра се бе опитала да завърже разговор с нея, но нито един от езиците, които бе изучавала в училище — дипломатически английски, универсален руски, мексикано-тексако-испански или класически арабски — не ѝ помогнаха. Блондинката просто свиваше рамене и се усмихваше, като междувременно затягаше по-здраво саронга около коленете си под скритите погледи на сикха.

Кратерът все повече нарастваше под самотното наблюдение на Деметра. Чак когато ѝ се струваше, че ще погълне цялата капсула, външният ръб излезе извън полезрението ѝ. След няколко секунди подът започна да се издига към нея. Първо петите, а после и колената ѝ се спуснаха върху постланата повърхност. Тя протегна ръка и се намести сред възглавниците на седалката. След месеци на свободно падане, внезапно ѝ се наложи да поддържа собственото си тегло срещу

гравитацията. То нарастваше, докато капсулата забавяше приземяването си, но Деметра, и без помощта на Сладурчето, знаеше, че гравитацията на повърхността никога нямаше да достигне и една трета от нормалната за Земята.

С удар, който я разтърси, капсулата докосна Марс.

През прозореца се виждаше извитата повърхност на изкуствено изгладена скала, осветена от поставени под странен ъгъл лампи. Деметра почувства как механичните ръце с прищракване и дрънчене сграбчат и стабилизират капсулата, как енергийните нишки се свързват с нейните батерии, а шлюзът се скачва с изходния люк. След няколко секунди вратата се отвори. Ушите й загълхнаха от разликата в налягането в тунелния комплекс, което се поддържаше на малко пониско ниво.

Деметра погледна спътниците си, но те бяха заети с багажа си. Тя стегна виненочервения си гащеризон и сръчно надипли около раменете си шалчето от изкуствена коприна. След това освободи двата куфара от придържащите ги ремъци, като отбеляза наум колко са леки при $0,38\text{ g}$, и излезе първа навън.

Деметра тръгна по тесния, облицован със стомана, коридор. Официално бе във ваканция. Дядо Кафълън смяташе, че се нуждае от нещо ново и вълнуващо, със сигурност не от сухите курсове по Практически преговори, Булинова икономика или Културно възприятие и асимилация, особено след като току-що бе завършила деветмесечната физическа и психологическа терапия и все още се учеше да използва чисто новия си възстановен мозък.

— Върви на Марс — настоя той, — използвай прокси, подишай свободен въздух.

Дядо й с лекота уреди транзитните такси и разрешенията за престой, тъй като беше вицепрезидент на Суверенната държава Тексахома. И така, Деметра излезе във ваканция... с малко връзки и заради тях тайно се надяваше някой дискретно да я посрещне пред фонтана и да й помогне за багажа.

В далечния край на коридора тя видя някакво раздвижване.

— Ей, там! Имате ли някакви...

Деметра спря и пусна багажа си. Гласът й се стори висок и писклив. Прозвуча като: „Ееее ааам! Иии ате лиии няяквиии...“

Мини Маус, дрогирана с амфетамини.

Деметра повдигна лявата си китка и допря титановата гривна пътно до устните си.

— Сладур! Какво ми става? — прошепна тя, но въпреки това гласът ѝ продължи да скърца. — Хипервентилирана ли съм или...

— Почакай — безстрастно каза хроното. — Пулс нормален, предвид нивото на стреса ти. Дишане нормално. Кръвна захар и електролити — проверени. Кислородното съдържание е малко високо. Защо мислиш, че си в беда, Дем?

— Чуй гласа ми! — изписка Кафън.

— Изчакай... Марсианска мрежа ме информира, че населените тунели са с нормално налягане — 20% двуатомен кислород, 79% двуатомен хелий и следи от въглероден двуокис, водни пари, водороден сулфид, формалдехид и други органични остатъци от човешкото дишане и индустриталното замърсяване.

— Защо съдържанието на хелий е толкова високо? — попита Деметра учудено.

— Инертният газ заменя пропорционалната съставка от азот в земната атмосфера. Азотът е в много малко количество на Марс — както в атмосферата — 2,7%, така и в литосферата. Всички добити количества се прибавят към почвата, за да се подобри реколтата. В момента колонистите допълват атмосферното налягане с хелий, който получават като страничен продукт от добива на метан в дълбоките кладенци... Разполагам с 4,2 мегабайта данни относно газовата индустрия на планетата и осем гигабайта въвеждащ материал за екологията на тунелите и алгоритмите, управляващи баланса на околната среда. Искаш ли да ги чуеш?

— Някой друг път.

— Няма нищо, Дем.

Деметра пое дълбоко въздух, успокои се и реши, че той има вкус като всичко консервирано, което бе вдишвала от земната орбита досега. Можеше да мине за поносимо, но със сигурност не бе като аромата на тексаско поле в лятна утрин.

Човекът, когото бе зърнала преди малко в края на коридора, отдавна бе изчезнал. Деметра съмътно си спомняше, че по време на доклада на Сладурчето за атмосферния състав, сикхът и момичето от Южните Морета бяха минали покрай нея. Трябваше да побърза преди откъм фонтана да я залее следващата вълна от туристи.

На следващото кръстовище тя видя друг колонист, всъщност няколко, всичките целеустремено бързачи, заети с работа.

— Извинете — тя изхриптя. — Къде е митницата? „...
Мииииааатааа?“

Един от тях се обърна и посочи някакъв надпис:

— Където и да е — подсвирна мъжът. — „Ъдеето...“

Надписът гласеше: „Новопристигнали Посетители (НЕпребиваващи за постоянно чужденци), моля представете се на мрежата за по-нататъшни инструкции.“

Деметра отново вдигна посребрената пъпка на гривната към устните си.

— Сладурано, свържи ме с местната мрежа, ще го направиш ли?
Струва ми се, че трябва да си покажа паспорта или нещо такова.

— Съжалявам, Дем, не мога — отговори хроното след една милисекунда колебание. — Мрежата те иска по един от терминалите. Нещо от рода да им предоставиш пръстов отпечатък.

— О. К. Къде?

— На стената отляво трябва да има терминал.

Деметра погледна и видя десетина метра гладка бяла стена.

— Там няма нищо.

— Ох, съжалявам! Помислих, че сме обърнати на юг. Другото ти ляво?

Кафън се обърна и откри на около пет метра поставка с клавиши и празен еcran, който примигваше.

— Намерих го.

Отиде до граждансия терминал и разгледа модела. Отдясно имаше мишка, отляво се намираше подложката за взимане на невронен BIOS, а отдолу — устройство за електронни ръкавици.

Теоретично, оттук би могла да използва дори виртуална реалност, ако ѝ позволяят киберите. Тя пристъпи и влезе в обсега на осезанията им. На екрана се появи надпис на различни езици: „Моля, въведете трите си имена или граждansкия код и пръстовите отпечатъци.“

Деметра забеляза, че най-горният ред бе на дипломатически английски. Набра името си и натисна палеца си върху отпечатъка.

— Добре дошли на Марс, мисис Кафън — каза киберът на официален тексахомски английски, обезобразен от хелиевата

атмосфера. В същото време екранът започна да представя туристически проспекти и схеми на населените тунели. — Вашата виза е одобрена за четириседмичен престой. Резервирана ви е квартира в Златен Лотос, ниво 4, тунел 21, ниша от 7 до 18. Моля, приемете го за ваш дом, докато сте далеч от... Остин, Тексас. На ваше име е установен кредит от 40 000 Нови марки в Марс Банк Лимитид. Отчетите ще бъдат изпращани със забавяне от шест месеца по съответния валутен курс във вашата банка... Дабъл Ийгъл Банк, Остин. Туристическата ви виза не включва ограничение в пътуванията между различните марсиански комплекси. Все пак трябва да знаете, че много обществени групи могат да причинят напрежение във вашата културна възприемчивост и толерантност. Също така нямате право да постъпвате на работа със заплащане или хонорар, пряко или косвено, докато сте регистрирана като гостенка. Каратинните закони на Марс изискват да минете на преглед от регистриран медик, като предпазна мярка срещу заразни болести. За тази цел ви е определен час при доктор Уали Шин, ниво 2, тунел 9, ниша 6 за 14 часа. Моля, бъдете точна и ограничете контактите си с други лица преди прегледа. Благодаря и приятен ден.

— Извинете, но...

На екрана изплува предишното съобщение на шест езика. Деметра се обърна към хроното си.

— Хей, Сладурче, колко е часът по местно време?

— 13.47, Дем.

— Оппа, май ще закъснея за този доктор Шин.

Кафълън взе куфарите си и се запъти към края на коридора, който го свързваше с останалия комплекс. Надяваше се съвсем скоро да открие някакви номера по тунелите, а може би и голяма карта с ярък червен надпис: „Ти се намираш тук!“ Идеята да се върне и да поиска упътване от компютърната мрежа ѝ изглеждаше кретенска, а и в цялата лудница инерционният компас на Сладурчето започна да показва каквото си иска.

Деметра направи поне седем леви завоя, като след всеки следващ навлизаше във все по-оживени коридори. Около нея въздухът трептеше от разговорите на хората.

Повечето тунели в комплекса Тарсис Монтс бяха от необработен камък, издълбани като кръгли тръби и разделени от шестоъгълни зали,

от които тръгваха разклонения, водещи към жилищните и търговските квартали. Скалната повърхност беше сива, на места прорязана от червени и черни жилки, херметизирана с чист епоксид. Така жителите никога не забравяха, че живеят под земята — и то чужда земя.

Докато Деметра вървеше през залите, някой я настигна и я хвани за лакътя.

— Извинете, мадам.

Тя се обърна и видя млад мъж с къдрава кестенява коса и намръщени ориенталски очи. Забеляза, че на ръката му имаше емблема, на която с бели букви на английски и на още някакъв език пишеше „Гражданска Милиция“.

— Да? — въпреки грубостта му, тя се опита да сдържи яда си в присъствието на Мистър Джон Закон.

Той се наклони към ухото ѝ и подуши марковия ѝ парфюм „Одалиск“.

— Харесва ли ви? — попита възможно най-хладно Деметра.

— Трябва да ви глобя за „миризливо нарушение“. Марсианският закон за личната неприкосновеност е много строг, когато става въпрос за нахлуване в сензорното пространство на останалите граждани. — Той ѝ подаде розова карта с по една златиста контактна игла от двете страни.

— Какво да правя с това?

— Ще го предадете след плащане на глобата в петдневен срок. Всеки от местните терминални може да се справи с трансакцията.

— А ако не го направя?

— Тогава картата ще изльчи сигнал, който ще ви задържи извън мястото на обитаване, ще прекрати транспортните ви права и ще блокира всичките ви търговски трансакции, например купуването на хранителни продукти, докато не платите.

— Разбрах. А ако просто изхвърля картата?

— Тя вече е запаметила телесната ви температура. В момента на изхвърлянето ще изльчи тревога, а това обикновено води до незабавен и въоръжен отговор... Забелязвате ли, повърхността ѝ вече е регистрирала пръстовите ви отпечатъци?

Деметра се вгледа по- внимателно. На мястото, където се бяха докоснали пръстите ѝ в пурпурно и зелено се очертаваха техните извивки. Те не изчезваха, дори когато държеше картата за краищата.

— Съветвам ви бързо да платите глобата — каза с приятен глас милиционерът. — Приятен ден... и мадам... Измийте колкото се може по-бързо тази воня.

Деметра кимна и забърза по коридора, държейки картата между пръстите си. Една стрелка на стената я упъти към широка рампа и ниво 2. Тя продължи, като от време на време подскачаше заради ниската гравитация. След няколко минути откри тунел 9 и ниша 6, но не и д-р Шин. От дясната страна наистина имаше лекарски кабинет, но той принадлежеше на д-р Уа. Табелка на три езика, от които само един използваше латинската азбука, гласеше: „Д-р Уа Ликсин, MD, PsyD, DDS... Вътрешни и общи болести на цялото ви семейство... Психотерапия, Дълбочинна регресия и съвети по Повърхностния синдром... Билколечение и акупунктура. Специализация по хармонично...“

Със сигурност думата бе отпечатана неправилно — „Уей“, поправи се Деметра.

„Вадим зъби, докато чакате“, примигна табелката и започна да повтаря съобщението.

— Значи е и шегобиец — каза си Кафън. Добре, ако не друго, този д-р щеше да й даде информация за липсващия д-р Шин. Може би ще го открие в някая директория за лекарски кабинети или в Търговските справки.

Деметра натисна бутона до вратата.

ТАРСИС МОНТС, ТЪРГОВСКИ КВАРТАЛ 2/9/6, 7 ЮНИ

Д-р Уей играеше Го със своя настолен компютър за медицинска диагностика и печелеше. Това го беспокоеше, защото, както и всеки в колонията, знаеше, че е ужасен стратег. Така че, ако мрежата го оставяше да печели, налагаше се извода, че му се подмазва за нещо.

Всеки знаеше, че марсианска мрежа и нейната земна роднина е пълна с бъгове, но бъркаше. Например киберът, с който работите, срива системите си, без да остави пътека към сгрешения код. Друг път системата работи, но се срива приложението ви. Случва се и приложението да работи гладко, но смесва данните ви с очевидно нерепродуктивни резултати. Понякога програмата за Десети дан разпръсва пуловете в нестратегическо атари и губи от някакъв глупак, играещ Го.

Някои казваха, че мрежата е инфицирана с Майката на всички вируси. Ако беше вярно, вирусът трябваше да е толкова скришен, че досега никой не бе го регистрирал, толкова заешки пъргав при репродукцията си, че никой не бе успял да го приклещи в ъгъла и толкова подъл, че никой не бе успял да го убие. На практика, за да се унищожи вирусът, цялото човечество от Сълънчевата система, което използваше ресурсите на мрежата и инфопотоците, възлите из цялата Земя, локалните инфопаяжини, заровени на Луната и Марс, новите мрежи под леда на спътника Европа и самозареждащите се терминали в колониите при точките на Лагранж, трябваше да изключи едновременно своите свързани кибери. След това би трябало да последва определен набор от дебъргващи процедури и да се стартират, използвайки чисто нов системен софтуер и незаразени приложения. И, разбира се, с нови данни, въведени за предпочтитане на ръка с електронен молив, клавиатура, или на глас с нов аудио пакет.

А това просто не можеше да стане.

Носеха се много слухове какво точно е сгрешено в мрежата, но факти нямаше. Една от теориите твърдеше, че мрежата е жива и вирусът, който я бе инфицирал, бил самоосъзнаването. Хората, които я поддържаха, бяха убедени, че всеки път, когато се включат милиард или повече кибери, се създават естествени евристични алгоритми. Всеки кибер работи като възел в гигантска неврална мрежа. Този аргумент имаше смисъл, тъй като повечето от независимите кибери вече оперираха в mega-обхват и с правилно програмиране бяха в състояние да съчиняват сонети, докато в същото време бият трима гении на шах, дама и двоен акrostих. Това, което му липсваше, бе научно доказателство. За привържениците на тази теория все пак бе достатъчно да посочат към мрежата и да кажат „Ecce logo“^[5].

Други считаха, че мрежата е Бог. Това бе Принципът Гея, написан със силикон: всяка система, която стане прекалено голяма и сложна, започва да допуска случайни грешки, които изглеждат като разумен модел. Те казваха, че Бог, или Боговете, „древните“ или някаква разновидност на елфите, феите или духовете, живели някога в камъните и дърветата, в бълбукащи поточета или в обвит с кожа тотемен стълб, сега са се преместили в мониторите и обитават Дома на Числата.

Все още съществуваха и хора, които твърдяха, че правителството е превърнало мрежата в инструмент за шпиониране и контролиране на своите граждани, което означаваше, че всяка кибернетична грешка или повреда бе знак за универсална компютърна конспирация. Според тях не те наблюдава самата мрежа, а някакъв безличен бюрократ, който се намира от другата страна на фиброоптиката и те манипулира за собствени цели. Теоретиците на тази концепция се примиряваха с факта, че не съществува сила, която да подчини мрежата с цялата ѝ сложност.

Друга група вярваше, че мрежата всъщност е Дяволът, Падналият Луцифер на християнството, Архиврагът и Унищожителят. Те твърдяха, че много хора, не самите те, разбира се, но „приятели на техни приятели“ вече са продали душите си на машината. Всичко, което трябва да се направи, обясняваха те, е човек да отиде до който и да е терминал, свързан в мрежата, и да напише команда „MFSTO“. След което, в зависимост от неговата идентичност и богатство, потекло и статус в обществото и какво е счела мрежата, че може да ѝ се предложи, е възможно да получи интересен отговор. Демонът, чието популярно име бе „Мефисто“, би могъл да предложи сделка за нещо, което иска. Непрекъснато ли се проваляш на изпити в училище? Мефисто оправя точките в тестовете и оценките ти. Искаш да спечелиш от бъдещата цена на електроенергията или от царевичната реколта следващия септември? Мефисто може да го уреди. А това, което трябва да дадеш в замяна е... обикновено е свързано с нещо, което човекът може да направи, а машината не. Тези вярващи бяха сигурни, че Дяволът разполага с огромни ресурси, понеже контролира много мозъци.

Макар всеки да знаеше, че мрежата е компрометирана, нямаше и двама, които да са на едно и също мнение как е станало това. Те просто знаеха, че проблемите не могат да бъдат предсказани или предотвратени, че са по-големи от личните тревоги на всяко човешко същество. Обхватът на грешките вероятно също бе от значение. Щом мрежата и нейните кибери веднъж ви предостави някакви числа, вие сте склонни да ги приемете. Данните може да са грешни или съмнителни, но какво от това? Отговорите на мрежата си оставаха хиляди пъти по-приемливи от онези, които бихте получили, ако си обуете пантофите, седнете зад бюрото и ръчно извършите операциите.

А резултатите може да са наистина правилни. Вие си плащате за достъпа и поемате риска, както е с всичко в живота.

Д-р Уей постави един черен пул върху игралната мрежа на екрана. Компютърът отговори като постави един от белите пулове на произволно място, а после изпълни дъската с черни пулове и прекрати играта с разточителни комплименти за уменията на доктора.

Хайде отново, може би машината е просто развалена...

— Имате пациент, докторе — обяви компютърът. — Да отворя ли?

— Давай — отговори той, обръщайки се към вратата на чакалнята. Тя се разтвори пред една закръглена млада жена, облечена с пурпурен гащеризон и провесен на рамо багаж.

Д-р Лий веднага прецени, че момичето бе по-интересно от играта Го. Имаше високо вдигнати гърди, тънка талия, щедри бедра, които обещаваха достъпност и сръчност. Кестеневата ѝ коса бе вълниста и свободно пусната назад. Нефритенозелените ѝ очи бяха странно прозрачни и отдалеч изглеждаха като отвори към друго физическо измерение. Цветът им подхождаше на бледата ѝ кожа, осияна с пигментни петънца, които кавказците наричаха лунички, а всички останали знаеха, че са незначителни меланинови нарушения.

— С какво мога да ви помогна? — попита той.

— Търся д-р Шин — каза жената с леко приповдигнат тон. — Компютърната мрежа ме осведоми, че имам час...

— Вие ли сте Деметра Кафън?

— Да, но...

— Тогава аз съм прикрепеният към вас лекар. Уей Ликсин. Но всеки ме нарича Лий.

— Ох... Уа-а Ли-и Шин, схванах. — Тя свали багажа от рамото си, постави го на пода зад вратата и влезе в стаята за прегледи. В дясната си ръка все още стискаше розовата карта — глобата от милицията.

— Може да оставите това при останалите си неща.

— Но патрулът ми каза, че ще се разпищи. А после командосите или...

— Глупости! Искали са само да ви сплашат, нали сте чужденка — той подуши въздуха. — Одалиск? Чудесен парфюм, но малко силен.

Обикновено използваме изопропилов алкохол, за да премахнем миризмата. Това ще ви позволи да минете през газовите сензори.

— О. К., благодаря.

— Дайте ми картата.

Тя се поколеба:

— Защо?

— Ще платя сумата от своя терминал. После няма да се тревожите как да отблъснете командосите.

— Ще направите това за мен?

— Е, ще я прехвърля на вашата сметка, разбира се. — Той провери стойността на картата. — Само 10 Нови марки. Всичките ви пари са на една сметка, нали?

— Предполагам... Кажете, наистина ли сте под такъв строг контрол тук? Имам предвид, току-що слизам от фонтана, видях въртящи се камери, сензори за движение и микрофони във всеки коридор. Сега ми казвате за газови датчици. Не съм очаквала...

— Какво? Цивилизация? Модерна технология? — Д-р Лий се усмихна. — Нашата мрежа ни предоставя ниво на комуникации, еквивалентно на средно голям земен град. Това не ви е Тексас — нямаме пияни каубои, свади или каквото там сте очаквала.

— Не смятах, че Марс е толкова... надзиран.

— Ако търсите неопитомена природа, мис Кафлън, отидете на Европа. Там все още дълбаят първия си обществен купол. Но тук, на Марс, вече разполагаме с топла вода плюс петзвездни хотели и суши бар... е, аз бих се държал настрана от фермите за лишени, и цяла библиотека от виртуално-интерактивни забавления. Дори понякога спазваме и закона.

— Ясно — усмихна се Деметра. — А аз си мислех, че съм се измъкнала от някои потиснически аспекти на обществото.

— Едва ли. Не и при 3000 человека, скуччени в по-малко от 20 000 кубични метра, където се поддържа налягане. А някои от външните тунелни комплекси са още по-претъпкани... Така, вие по работа ли сте тук?

— Играя си на турист.

— Твърде далеч сте от дома за ваканция.

— О, това е подарък от дядо за предстоящото ми дипломиране.

— Ясно. Скачай на масата — д-р Лий леко потупа постланата повърхност.

Деметра се поколеба:

— Да си сваля ли дрехите?

— Боже, ти наистина мислиш, че тук ходим на лов за бизони. Не, просто легни по гръб и постави главата, ръцете и краката си по жълтите линии. — Д-р Лий ѝ помогна да се настани. — Ще отнеме минута-две.

Когато Деметра потъна в мекото легло, той се протегна към едно чекмедже и извади трансдермална въздушна пушка. Разтри дясната ѝ ръка и след това ѝ инжектира цял спектър сканиращи спори. Докато диагностичният терминал проверяваше костите и меките тъкани с ултразвук, семената щяха да се разпръснат в кръвния поток, да прегледат телесната ѝ химия, да идентифицират антителата и да докладват за функциите на различните органи. Всяко такова зърно съдържаше множество технологии за медицински анализ: газова хроматография и барометрия, въглеродно-окисни реагенти, йонни потоци, ДНК, които заедно с телеметрията щяха да предадат останалите данни към рецепторите на масата. Всяка една от тези наномашинки беше закрепена върху разтворима силиконова подложка. Двайсет и четири часа след прегледа бъбреците на Кафълън щяха да изчистят и разградят частите от най-сложното диагностично оборудване, които докторът купуваше с хиляди чрез извънпланетните каталожни услуги.

— Ау — извика тя и потри ръката си.

— Закъсня — усмихна се д-р Лий. — Сега се отпусни и полежи около минута. — Той започна да разучава екрана на терминала, където на сив фон се появи триизмерното изображение на малък женски скелет. Костите обгръщаха различни пулсиращи и мърдащи торбички — нейните органи и съединяващи тъкани. Те бяха представени в стандартни цветове, предимно в пастелен обхват. Малкият златен пръстен, сребърната гривна с комуникатора и металните закопчалки на облеклото ѝ изглеждаха на екрана като плътни бели проблясъци, както и всички чужди обекти или протези около и в нея.

— Не виждам защо трябва да ми правите всичко това — заяви Кафълън. Челюстта и мускулите на гърлото се раздвишиха, докато говореше.

— Не мърдай! — скара се той. След това бързо прокара курсора по рутинните точки за проверка.

— Но на транспортния кораб прекарах месеци в нещо като карантина — каза тя. — Сигурна съм, че всеки микроб отдавна е умрял.

— Разбира се — съгласи се Уей. — Но не можем да знаем какво си пипнала от екипажа или останалите пътници. Марсианското общество не може да контролира междупланетните пътувания, но можем да проверяваме гражданите и посетителите, които слизат на планетата. Законът е, че всеки попаднал под нашето налягане трябва да бъде прегледан за заразни болести, както и за известни предпоставки, които биха могли да породят нестабилна ситуация.

— Ох!

— Сега не мърдай!

Той побърза да довърши прегледа, като приемаше телеметричните данни и правеше сравнения.

— Чиста си — каза накрая. — Няма никакви отклонения. Напълно си здрава. — Може би прекалено здрава, като се имаше предвид как гърдите ѝ издуват гащериона.

— Как така? — попита жената, обръщайки бързо глава, от което горният край на екрана се размаза. — Не сте открил следи от моя инцидент?

— Мм-м-м — сега бе ред на д-р Лий да се разколебае. — Какво точно би трябало да търся?

— Ами, „мозъчна травма“ беше терминът, който използваха в Остин. Вижте, преди година правих косата си при автофризьор. Това е автоматична измишльотина за сапунисане-къдрене-подстригване — обясни тя, когато видя неразбиращия му поглед. — Както и да е, машината се повреди. Изглежда, че соленоидите изгоряха от едната страна на шлема, или поне така казаха по-късно техниците. Остриетата на ножиците се насочиха право в черепа ми. Пробиха го с такава сила...

Д-р Ликсин положи успокоително ръка върху нейната и внимателно се вгледа в екрана. Разтягаше и въртеше изображенията на приблизителното място на раната, което тя бе описала, докато не го намери. Във външната част на черепа ѝ се появиха ръбовете на повредена тъкан — кост, заздравяла от назъбена звездообразна

фрактура. В триъгълната дупка бледо струеше светлина от гладко пластмасово парче, изникващо точно над долната част на теменната кост.

— Трябва да съм го пропуснал — промърмори д-р Лий. — Добре, мис Кафън, виждам го. Щъ... имаш ли някакви вторични симптоми?

— Не, нищо сериозно. Само понякога имам трудности с концентрирането.

— Смущаващо ли е?

— Справям се — отвърна храбро пациентката. — Вижте, беше забавно, но мога ли вече да си вървя?

— Когато пожелаеш. И, добре дошла на Марс.

Деметра кимна учтиво, плъзна се от масата и бързо се придвижи към чакалнята. Взе чантите и се насочи към автоматично отварящата се врата. Чак тогава се извърна и му махна за сбогом, след което излезе в коридора.

Д-р Лий натисна клавишите и записа нейното соматично изображение и биомедицинска история в архивите на мрежата. След като приключи, той се настани за още една бърза игра Го, преди да пристигне следващият пациент.

---

[1] Ареостационарна — от Арес — Марс, еквивалентно на геостационарен. ↑

[2] Тороид — геометрично тяло, подобно на автомобилна гума. ↑

[3] Кориолисови сили — центробежни и центростремителни сили. ↑

[4] Калдера — ръб на кратер. ↑

[5] Ecce logo — Ето разума (лат.) ↑

ГЛАВА 2

И ВСИЧКИ НИЕ ЩЕ Я ПОСРЕЩНЕМ, КОГАТО ТЯ СЕ ПОЯВИ

ЗЛАТЕН ЛОТОС, жилищен квартал 4/21/9, 7 юни

Хотелската стая на Деметра в Златен Лотос приличаше повече на килер. След като стовари куфарите си на пода, за нея почти не остана място. Трябаше много да внимава, за да не се удари в тях. Леглото се спускаше странично на ремъци, точно както в ареста на Хюстънската палата на правосъдието, само дето тези бяха чисти и не толкова изтъркани. Екранът и клавиатурата на терминала бяха вградени в голата скала. Банята беше обща и се намираше чак в края на фоайето и то с лимит за водата.

Но стаята все пак ѝ даваше някакво чувство за уединение. Беше място, където човек може да си смени необезпокоявано дрехите. Деметра се огледа. Ако свали леглото и закачи дрехите си, ще забие нос в монитора. В този момент върху екрана се изписа: „Мога ли да ви помогна, миз^[1] Кафълън?“

— Имаш ли възможност за гласова комуникация? — написа тя с два пръста.

— Да, терминалът е оборудван — отговори неутрален мъжки глас, с три октави по-висок от нормалното, който идваше от скрития някъде микрофон.

— Можех и аз да ти го кажа — намеси се Сладурчето. — Просто питай, Дем.

— Благодаря, и сама ще се оправя — Мммм, Мрежа... Как мога да се добера до Долината Маринерис?

— Тази област в момента се експлоатира от Каньонланд Девелопмънт Лимитид, Северна Зеландия, с цел създаване комплекс за живееене и производство на храна, като се очаква в началната фаза да поеме настаняването на 1500 человека — отговори терминалът с

металически глас. — Наречен е на името на 1900 километровата разломна система и на многото ѝ притоци, оформени от потоците в древните времена, когато се е предполагало, че Марс е разполагал със значителни количества свободно течаща по повърхността вода. Областта включва и някои от най-ниските падини, регистрирани на планетата.

Докато мрежата говореше, еcranът показваше различни фотоси от Долината.

— Строителните дейности в тунелния комплекс се предават непрекъснато по канал 39 — Библиотечни услуги — с цел информация и забавление на гостите на Златен Лотос. По канал 43 е възможно пътешествие с Виртуална Реалност — В/Р — за терминали, поддържащи В/Р. Молби за бъдещ жителски или търговски статус могат да бъдат подадени от този терминал като...

— Может би по-късно — прекъсна го Деметра. — Виж, аз просто искам да отида там и да видя мястото. Как мога да се добера до Нещо-Което-Вози, и в коя посока да поема като изляза навън?

Паузата продължи цял куп наносекунди.

— Личен транспорт по марсианска повърхност трябва да бъде заявен при Пристанищния управител на Тарсис Монтс. Предимство имат деловите пътувания. Тъй като комплексът Каньонланд в Долината Маринерис се намира на 2600 километра оттук, трябва да отделите поне четиринайсет дни. — Еcranът ѝ показва нещо като сребристочервен пътнически автобус, подскачащ на осем шарнирни кокили. — Приблизителната цена за подобна експедиция е...

— Пропусни. Изтъкна ми поне три причини защо не мога да се добера дотам, но по възможно най-вежливия начин. Права ли съм?

Още една мъчителна пауза.

— Персоналните пътувания по марсианска повърхност са изключително трудни за неадаптирани хора — отбелая мрежата.

— Добре, а как пътуват неадаптирани?

— С прокси.

— Моля?

— Прокси... личност или механизъм, екипирани със записващи и телеметрични функции, с чиято помощ може да извършите виртуални пътешествия.

На екрана се появи човек с шлем, покрит с камери и антени и веднага след него — метална топка с неопределени размери, покрита с подобна апаратура. Тя се движеше на тънки паешки крака и протягаше две почти човешки ръце, от чийто вид на Деметра започна да ѝ се повдига.

— Добре — Кафълън прехапа устни. Имаше нещо недоизказано и чувстваше, че е много важно да разбере какво е то.

— Мммм... как мога да наема прокси? — попита тя.

— Чрез някой интерактивен В/Р терминал.

— Ти такъв вид ли си?

— Този модул не е оборудван.

— Как да получа достъп?

— Много обществени терминали, както и тези в някои лични апартаменти, са оборудвани с пълна зрително-звукова интерактивна реалност. Някои от тях препращат сигнали към вътрешното ви ухо, за да симулират чувство за равновесие, а други — към мозъчната кора, за да добиете усещане за мириз и вкус. Подобни възможности обикновено са свързани с допълнително заплащане...

— Благодаря, вече знам как мирише Марс. — На мръсни чорапи, накиснати във водка с мартини и много вермут, помисли си тя. — Къде мога да открия такъв терминал?

— Златен Лотос предоставя напълно окомплектована симулативна зала за почивка и забавление на гостите. Потърсете в обществените коридори механизъм, отбелязан с червено В, наклонена черта, червено Р — еcranът показва изображението на знака.

— Благодаря, сега излизам и...

— Горещо препоръчвам — прекъсна я мрежата, което беше нещо ново за Деметра — посетителите, идващи за пръв път, да бъдат придружавани от опитен водач. Това е както за ваша безопасност, да не се дезориентирате, така и да се защити оборудването на колонията, което поради некомпетентността ви би могло да се повреди или изгуби.

— Ясно. Откъде да намеря водач?

— Много от нашите граждани биха се съгласили да придружават посетители срещу неголямо възнаграждение, което може да се заплати директно...

— Добре, намери ми някой.

— Ще ангажирам подходящ човек да установи контакт с вас — обеща неприветливо мрежата и мъкна. Сякаш за да подчертава края на разговора, еcranът премигна.

— Това какво беше? — учуди се Деметра. — Май накрая успях да обия и машина.

— Ти го правиш непрекъснато, Дем — отбеляза Сладурчето откъм китката ѝ. — Нещата, които ми говориш...

— Затваряй си устата, Сладур.

— Няма нищо, Дем.

Внезапно ѝ се стори, че стените я притискат. Въздухът в стаята беше задушен. Деметра стана и изчака леглото да се прибере. След като се убеди, че ключалката е нагласена за нейния пръстов отпечатък, излезе навън.

ТАРСИС МОНТС, СЕЛСКОСТОПАНСКИ ПАРЦЕЛ 39, 7 ЮНИ

Джори ден Острайхър пристегна здраво пластмасовата пластина над кюветата със семена и я запечата с пистолета за пирони. За да избегне разцепването на материала, той вика дулото в улея, издълбан в пресованата матрица.

Грижата за новата реколта — нискохидратен морков, занитен към тънкия почвен слой — беше само част от неговите задължения навън. Всеки марсиански гражданин имаше три или четири длъжности, определени от степента на адаптация и личните му умения. Отглеждането на различни култури ангажираше по-голямата част от населението.

Първи идващие инжекционният екип, който изграждаше непроницаема за марсианска атмосфера бариера от около един периметър. Стената достигаше в дълбочина до скалния слой или вечно замръзналия леден пласт. Друг екип подготвяше почвата с ротокултиватори, което означаваше да я раздроби и изравни. Трети разпръскваше сложна смес от химикали, включващи здравословна доза от азотни торове. Накрая пристигаше Джори с ролките филм, съдържащи семената, и ги приковаваше за горния край на дигата. Двупластовият филм бе направен от кооператив, работещ с добиван от газовите кладенци метан. Работниците запечатваха краищата и добавяха задържащи примки за впомпване на въздух и вода. Друг кооператив се занимаваше с покълването на семената, прикрепяше ги

към филма и оставяха готовите ролки в отделението, откъдето Джори ги взимаше и ги „засяваше“. Това бе истинска колективна работа и всеки имаше дял от реколтата.

Работата на Джори не изискваше специални умения, но за сметка на това бе адаптиран за работа в естествената марсианска атмосфера. Той беше креол, нещо средно между старомодните киборги и неадаптираните хора. В студената и разредена атмосфера обикновеният колонист би издържал около петнайсет секунди преди да измръзне, а дробовете му да се взривят. От ултравиолетовите лъчи кожата му би потъмняла и обелила, броени дни след като се прибере в защитените помещения — ако изобщо стигнеше до тях. Киborgите, от друга страна, бяха вносна стока. Сложните хирургични операции, адаптирали ги за живот на повърхността, бяха достъпни единствено на Земята. Но след тях те ставаха по-скоро машини, отколкото хора.

Креолите бяха перфектния компромис, най-доброто от двата свята. Хирургията, създала Джори, бе по силите на марсианската медицинска система. За разлика от киborgите, те имаха човешки вид. Можеха да се придвижват с лекота, почти незабележими сред неадаптираните хора. Освен това можеха да работят на повърхността до три часа без защитно облекло и да не получат повреди. Ако има нещо, което си струва да бъдеш на Марс, то бе да си креол. Не на последно място бе и допълнителното заплащане, което получаваха.

— Острайхър — каза мрежата в ухото му. Между останалите адаптации беше и невралният имплант, чрез който Джори бе в непрекъснат контакт с кибермрежата на колонията — звуково и зрително.

— Какво има? — попита той, като по-скоро си представяше думите, вместо да ги казва на глас.

— Възлагаме ти работа като придружител. Новопристигнал посетител от земната държава Тексахома.

— Добре, но сега съм зает.

— Договорът е гъвкав. Можеш първо да приключиш задълженията си навън.

— Посетителят има ли си име?

— Деметра Кафън — визуалното изображение проблесна в шестнайсетбитова скица — малко бузесто лице и коса, хваната на конска опашка.

— Момиче? Ммм, чудесно!

— Деметра Кафън е двайсет и осем годишна и е тясно свързана с политическите среди в Тексахома — продължи провлаченото мрежата, явно измъкваша масива данни от някакъв файл. Тя често правеше това по собствено желание. — Миз Кафън е учила три години и половина в Тексаския университет, Остин, специалност Политически отношения, но не е успяла да завърши. Освен с фамилните, тя не разполага с други известни на нас източници на доходи, но сметката ѝ възлиза на... данните не са достъпни. Миз Кафън е обявила посещението си на Марс като туризъм, но ние подозирате други причини и в момента ги изследваме чрез контактите си със Земята.

— Богато момиче! — Джори подсвирна. — Винаги съм ги обичал.

— Препоръчваме да бъдете предпазлив с тази личност, Острайхър.

— О, разбира се! Ще съм много внимателен... Тя каза ли колко ще заплати за услугите ми?

— Можеш да назовеш всяка разумна сума. Правителството на Марс ще посрещне разходите ти.

— Чудесно! Къде мога да я намеря?

— Миз Кафън е настанена в Златен Лотос, но сега се движи из комплекса по модел, който все още не е анализиран. Когато приключи задачите си в Селскостопански парцел 39, ще получиш инструкции за настоящото ѝ местонахождение.

— Чудесно!

— Надяваме се, че ще си доволен — след миг гласът бе изчезнал от главата му и Джори остана сам.

Острайхър започна още по-усърдно да закрепва семенниците.

БАР „ЧЕРВЕНАТА КРАЛИЦА“, ТЪРГОВСКИ КВАРТАЛ 2/4/7, 7 ЮНИ

Търсейки си компания, Деметра Кафън се вмъкна в един бар, наречен „Червената кралица“. Намираше се на Второ ниво и представляваше голям куб с половин дузина маси за правостоящи и без барман. Вместо него имаше вграден автомат със запазената марка на Mr. Миксолъджи, вездесъща из цялата населена с хора Сълнчева система. Деметра искаше да си поръча тексахомска маргарита, но като

си спомни как една такава машина, която я бе обслужила на Земята, направи чашата ѝ на сол реши, че е по-безопасно да си поръча бира.

Повечето маси бяха заети, но след един дискретен поглед откри, че само половината от хората присъстваха в действителност. Останалите бяха холограми от проекторите, висящи над извитите ръбове на масите. Така хората в бара се наслаждаваха на питиетата си и разговаряха със своите приятели, които бяха някъде другаде — на друго ниво или в друга колония. Нямаше скучаещи самотници, а и не видя някой да остава достатъчно дълго, за да завързва случайни познанства. Цялата обстановка, от размерите на помещението до високите маси, сякаш казваше: „Вземи си питието, наслади му се и се връщай към заниманията си“. Дори при ниската гравитация, никой не бил желал да стои прав дълго време облакътен на плата.

Деметра постоя малко, наблюдавайки посетителите, като пиеше бирата си на прогресивно нарастващи глътки. Реши, че не желае да се забърква с холограми, дори ако някоя маса евентуално се освободи.

Досега единственият човек, който познаваше на Марс бе д-р Лий. Когато чашата се изпразни, тя я захвърли в рециклиатора и излезе навън да се поразходи.

Едно ниво над бара Деметра видя надпис, подканващ я да продължи още по-високо, към „Куполния град“. Реши, че ще е интересно. Въобще не ѝ се спеше, въпреки че беше будна цели 23 часа. Това се дължеше на часовата разлика, която идваше от универсалното време в транспортния кораб, а сега бе в собственото ротационно време на Марс, където денят бе с 37 минути по-дълъг от земния. Освен това тунелите бяха равномерно осветени през цялото денонощие.

Деметра разбра, че напуска подземната част на комплекса, когато попадна на стръмен коридор, водещ нагоре. Двете врати на шлюза се отвориха едновременно и тя отбеляза, че още при първия признак за загуба на налягане те ще се залостят автоматично. Имаше и табелка с нарисувани експлозиви, чийто ред на възпламеняване беше описан с три удивителни от двете страни на вратата, която бе направена от оловни пластини. Очевидно тарсиските монтеанци, а може би тарсианци, тарси, монтси, монтсанци, или както и да се наричаха, подозираха, че декомпресията може да бъде придружена от ядрена атака.

След шлюза налягането се промени. Ушите ѝ загълхнаха и тя внезапно усети турбуленцията на атмосферата. Все едно беше в скафандр, където всеки удар на всмукващата помпа туптеше в ушите ѝ и се отразяваше от материала на шлема.

След известно време Деметра зърна полупрозрачна пластмаса над главата си, която леко потрепваше — единственото доказателство, че само вътрешното въздушно налягане поддържа формата ѝ и че от другата страна има силен вятър. Надяваше се, че проектантите са включили повече от един пласт за защита срещу разредения въглероден двуокис, свистящ по марсианска повърхност. Съдейки по светлината, преминаваща през ултравиолетовата филтрираща пластмаса, слънцето беше значително по-близо до хоризонта, отколкото при пристигането ѝ.

Първият купол бе около петдесет метра в диаметър и двайсетина метра висок в центъра. Пространството бе преградено с високи вътрешни стени. Второто и дори третото ниво, стигащи до горните части на заграденото място, бяха направени от тръбно скеле, което не изглеждаше особено здраво. Деметра забеляза, че кубовете под платформите бяха покрити за удобство на хората, които живееха или работеха там. В противен случай те щяха да се радват само на скучния изглед към материията на купола.

Докато търсеше гранична стена и изглед към действителната повърхност на планетата, тя погледна през прага на един от кубовете, който не беше изцяло покрит. Беше офис, обзаведен с бюро, В/Р терминал, тръбен стол, кутия с дискове и нещо, което приличаше на старомодна дъска за чертане, но с двойка мишки и интерактивна повърхност. Надписът на вратата гласеше: „Гражданско инженерство, Д-2, Водни ресурси“.

Деметра разбра, че управленските служби в Тарсис Монтс разполагат с допълнителна площ за офисите си. Ако заблуден метеор пробие порестия материал и той не се възстанови моментално, то първите, които ще изприпкат в отвъдното щяха да бъдат нискоразрядните бюрократи от Гражданските служби. Това не изненада Деметра, която от опит знаеше, че обикновено управлениета действат по такъв начин.

Куполът не разполагаше с външни прозорци. Тя се промъкна през подобна на иглу зала до следващата, която приличаше на гараж.

Под балона се виждаха множество коли, подобни на насекоми. Деметра бе чела някъде, че крачещият механизъм е предпочитан начин за пътуване на планетите с ниска гравитация. Причината не бе само в пресечения терен. Самите колела не бяха подходящи за Марс, тъй като изискваха триене, а такова нямаше между колелата и пясъка. Човек можеше да си стои и да буксува неопределено дълго време и да не стигне там, закъдето е тръгнал.

Колите в гаража бяха с вдигнати люкове и отворени входни панели. Над тях работеха едновременно хора и машини. Деметра предположи, че това не е просто складово помещение, а ремонтна работилница.

Тя откри прозорец към планетата едва когато стигна третия купол. Той изглеждаше като спортна зала — с висилки, бънджи, трамплини, акробатични мрежи и плувен басейн с кула за скачане. Разполагането му тук явно бе по-практично, отколкото в подземните тунели. Докато минаваше през вратата на купола, Деметра усети, че се изпотява от влагата, идваща от басейна. Миризмата на хлор я удари в носа. Помещението беше пусто и тя предположи, че всички са на работа. На няколко места стените бяха оставени прозрачни. Тя отиде до един от „прозорците“ и се опита да зърне върховете, ограждащи Долината Маринерис, където толкова ѝ се искаше да отиде, но не можа да види нищо. Обърна се и тръгна към западния край на купола да се наслади на залеза. На Земята по-плътната атмосфера беше буфер за слънцето по време на изгрев и залез и човек можеше да гледа директно червеникавата му окръжност. Минималната въздушна покривка на Марс нямаше това свойство, но пластмасовият прозорец разполагаше с механизъм за потъмняване, нещо, което Деметра не очакваше да срещне тук, и тя намали прозрачността му. Сега можеше да гледа директно към сребристия простор на фотосферата, която беше наполовина от диаметъра на диска, видим от Земята. Лъчите на слънцето хвърляха оранжеви и червени отблясъци към конуса Павонис Монс, а космическият фонтан го обливаше с виолетова светлина.

— Мис Кафън? — стресна я писклив поради хелиевата атмосфера мъжки глас.

— Да? — тя се обърна и видя млад мъж с бронзова кожа с широк гръден кош и плосък корем. Бедрата му бяха стройни, като на

Микеланджеловия Давид. Деметра предположи, че има и красив стегнат задник.

— Аз съм Острайхър. Казаха ми, че се нуждаеме от водач. — Беше гол до кръста, със сиви кожени шорти и работен колан. Тя забеляза, че беше обут само с леки пантофи. Черепът му бе гладък като дъното на меден съд с изключение на тила. Там висяха някакви тъмни сплетени пискюли, спускащи се по врата му като плитки на китайски мандарин. Когато обърна глава, Деметра забеляза, че това са кабели, завършващи с куплунги.

— Да... имам предвид... точно така — отвърна тя колебливо.

Първоначално помисли, че има нещо като брада или малка козя брадичка, но като се вгледа по- внимателно разбра, че това не са косми, а тъмни белези по кожата. Бръчките от двете страни на устата му представляваха куплунги за закрепване на дихателната маска. Ушите му бяха дълги, заострени като на немска овчарка и опънати назад. Нямаха ушни канали, а малки мембрани от прозрачна кожа. Те бяха идеални за разредената атмосфера, но можеха да функционират и при нормално налягане.

— Ъъ... вие какво сте? — попита тя след неловка пауза.

— Креол — усмихна се той. — Адаптиран съм за работа на повърхността.

— Имате предвид киборг?

— Не, те са само жици, бутала и компютър там, където би трябвало да е мозъкът. Аз съм изцяло човек, с изключение на някои подобрения.

— А-ха. Ти ще си моето... прокси? Ще виждам през очите ти...

— Не. Аз съм личност точно като теб. Ще те придружавам, когато наемеш проксито. С моите знания за местността няма да се изгубиш.

— Знаеш ли областта Долина Маринерис?

— Разбира се, бил съм там хиляди пъти.

— Можем ли да отидем там?

Лицето на Джори замръзна, погледът му стана разсеян, а главата му се килна леко настрани. Припадъкът, ако това беше припадък, продължи около десет секунди. Деметра тръгна към него уплашена, че момчето може да падне и да се нарани.

— Днес не — каза накрая той, като фокусира погледа си. — Всички проксита в обсега на Долината в момента са заети, но резервирах един чифт за утре.

— Чифт? — попита Деметра и отстъпи назад.

— По дяволите, лейди, да! Аз бих могъл да отида дотам и пеша, но е отдалечно на... твърде е далеч. Марс става много студен през нощта, ако разбирате какво искам да кажа. — Той я изгледа с похотлив поглед.

— Разбирам, мистър Острайхър — каза студено Деметра. Надяваше се, че и той я разбира.

МАРС, КООРДИНАТИ: 0° 2' ЮГ, 3° 7,5' ИЗТОК, 7 ЮНИ 2043 Г.

От трясъка и бълбукането, което нахлу в микрофона, Сладурчето заключи, че Деметра пак е под душа — ревът на топлите струи въздух, заедно с повишената температура го доказваше. Добре, Сладурчето беше непромокаемо.

Съдейки по своята система за ориентиране, хроното прецени, че са в стаята на Деметра. Съсредоточи се в отварянето и затварянето на вратите, в звука „кланг!“, който означаваше, че гривната, към която бе прикрепена, се е ударила в някаква повърхност. Сладураната заключи, че нейната господарка се приготвя за сън, следователно беше време и тя да намали своята функционалност и да зареди батериите си от вълните, излъчвани от мрежата. След това хроното чу тракане от клавишите, включващи терминала.

— Бръзка! — гласът на Деметра звучеше меко.

— Да, Дем? — отзова се веднага хроното.

— Не ти, Сладур. Искам стайнния терминал.

— Няма нищо, Дем.

— Да, миз Кафълън — каза терминалът със синтетичен женски глас.

— Приеми писмо — заповядала Деметра. — Компресирай го за изпращане на Земята при първа възможност...

Сладурчето отмени командата си за изпадане в летаргия. Възможно бе шефката ѝ по-късно да обсъди кореспонденцията си с нея, затова реши да слуша и ако може да открие номера на файла в мрежата.

— Запис — каза фалшивият глас.

— За Грегор Вайс, директор по изследванията, Тексахомска Корпорация за развитие на Марс, Далас. Виж останалото в твоята дирекция за Земята. Скъпи Грег...

Деметра мълкна.

— Мммм, пристигнах на Марс, на място, наречено Тарсис Монтс, без инциденти. А..., терминал?

— Да, миз?

— Можеш ли да сложиш вместо мен малко предлози и запетайки, където сметнеш, че звучат на място. И не е нужно да регистрираш всеки дъх, който си поемам, а?

— Добре.

— Текстът продължава. Придържам се към прикритието, което ти и деди измислихте за необходимостта от дълга ваканция, но никой не се е заинтересувал досега от мен. За присъствието ми тук знае единствено компютърната система, а и тя май не се интересува от моята особа. Накараха ме да отида на лекар, който ме прегледа за заразни болести, и това бе всичко.

Нов ред. Вече открих, че зеландците разработват Долината Маринерис. Те, или агентите им на Марс. Все още не съм се добрада до карти, но от показаното по мрежата, мястото на строежите е точно в областта, за която претендираме. Ерозиралите пластове съвпадат с въздушния снимков анализ, който ме накара да запаметя.

Нов ред. Строежът, както го наричат те, цитирам Каньонланд, отмени. Терминал, използвай три точки на това място..., твърдят, че ще бъде комплекс за живееене и добиване на храна. Изглежда копаят една обикновена колония като всички останали на тази прашна топка. Затова, според мен, все още не са разбрали, че областта Маринерис е на такава дълбочина, която позволява на въздушното налягане да нарасне по-бързо от всяко друго място по повърхността и да се формира открит воден басейн, ако — или когато — успеем да създадем условията. Не знам дали зеландците могат да се включат в нашата схема за тераформиране. Ти можеш ли да ми осигуриш по-добри разузнавателни данни от ТКРМ... Не, терминал, това е една дума, и се пише с главни букви... Исусе! Тъпа машина! Няма значение... Мисля, че ще са много нещастни, ако приключат копаенето на подземния си кошер, точно когато наводним местността с езеро или вътрешно море, или нещо от тоя род.

Нов ред. Както и да е, утре имам среща с един от местните. Ще отидем в Долината с някаква конструкция или механизъм. След като я огледам, евентуално ще можем да преценим от какво биха се оплаквали зеландците, когато пристъпим към нашия проект. Но ще имам повече информация, когато се върна.

Нов ред. Между другото... уа-а-а! Не, това беше прозявка, не го записвай! Казах ти: назад и го изтрий! Не, не всичко, по дяволите!

Нов ред. Кажи на деди, че съм в страхотна форма и напълно съм се възстановила от инцидента. И още нещо, да не се надява на трето поколение Кафълън. Това е служебно пътуване, а не някакъв корабен романс. Все пак ще ти кажа, Грег, че ако случайно се изкуша, бих избрала един малък секси тип с възможно най-гладката кожа, който срещнах днес...

„Дзанн-н-н!“

Сладурчето познаваше и този шум. Това беше или чаша, или капак върху гривната, блокиращ всички звуци. Деметра я поставяше винаги под нещо такова, когато говореше заекс. Интересно на какво си мисли, че диктува? Както и да е, Сладурчето няма да подслушва повече тази нощ. Време е за малко сок.

---

[1] Миз — универсално обръщение и към омъжена (мисис), и към неомъжена жена (мис). ↑

ГЛАВА 3

ИЗКЛЮЧВАНЕ

ДА НАУЧИШ ДЯДО СИ ДА МЪТИ ЯЙЦА

ЗЛАТЕН ЛОТОС, 8 ЮНИ

След сутрешната си баня, ако 25-те секунди за сапуниране и измиване на дългата ѝ коса можеше да се нарече така, Деметра отиде да закуси в хотелската трапезария. Сервираха ѝ бъркани яйца (поне така мислеше) с наденичка и зеленчуци, нарязани и обилно полети със сос. Деметра помоли за лъжица и получи нещо като дълбок черпак. След няколко несполучливи опита да яде от него тя го остави и хвана най-голямото парче с пръсти — различни култури, различни нрави.

Все още имаше цял час до срещата с нейния великолепен гид, Джори Какбеше, за да излязат на повърхността. Деметра реши да се възползва от оставащото ѝ време и да получи повече информация. Обикновено шпионираше с помощта на Сладурчето. Малкият комуникатор можеше да бъде учудващо дискретен, ако е предварително помолен. Но в момента на Деметра ѝ трябаха изображения, движение, ако бе възможно, и висококачествено аудио, а не сухи гласови данни. Затова се върна обратно в стаята и извика терминала.

— Ъъ... — Деметра се запъна, опитвайки се да придае на въпроса си невинна форма. — Бих искала известна информация за хората, които в момента са на Марс.

— Списъкът на посетителите се намира в директория 4 — информира я машината.

— Добре — слава богу, нямаше да ѝ се наложи личен контакт с мрежата. Пръстите ѝ се плъзнаха по клавиатурата. Това, което искаше, бе чувството за превъзходство. Индексът показа петима северозеландци и двама от Обединена Корея. Деметра извика досиетата им — или какъвто беше там уттивият термин — със снимки,

ако бе възможно. Петимата зеландци изглежда не влизаха в сметките ѝ: две женени двойки и един ерген, всички над петдесетте. Една от двойките — Уилям Брадънс и Джейн — бяха приели формално колониален статут. Другите двама — Питър Уендъл и жена му Женевиев — бяха регистрирани като гости на Брадънс в тяхното ново фермерско общество в покрайнините на Елизиум.

По-нататъшната информация разкриваше, че между тях има роднинска връзка — Джейн Брадънс беше сестра на Питър. Деметра нямаше подробни сведения за Агенцията за икономическо развитие на Северна Зеландия, позната в шпионския бизнес като АИР-НЗ, но не ѝ се вярваше, че агенцията може да си позволи да плати пътя на четиримата и таксата за колониално разрешение на двама с едничката цел проникването на някакъв си агент. Освен това Елизиум бе на доста голямо разстояние от Долината Маринерис, за да контролират строежите в Канъонланд, дори и ако имаха възможност за телеприсъствие.

Терминалният еcran ѝ показва снимки на двете двойки — четири напрегнати лица, всичките с твърди брадички, гости вежди и здравословен загар от работа под скъпото изкуствено осветление. Те бяха от пионерското племе. С първокласното си обучение, биха могли да предоставят цял арсенал от формули как да се поправи например една водна помпа.

Нежененият зеландец, Алфред Ман, нямаше връзка с тази семейна група и причината за посещението му бе вписано като „астрономически интереси“, което бе достатъчно мъгливо, за да е подозително. Но Деметра прецени, че целта му е била единствено да си осигури совалка до Фобос, в чиято обсерватория бе прекарал последните шест месеца. Следователно, можеше да го елиминира като фактор.

Двамата корейци биеха на очи. Бяха се представили официално като господар и слуга, което беше доста странно предвид, че държавата им бе номинирана за една от най-демократичните нации в Азия. Въщност, Обединена Корея беше по-скоро град държава, защото контролираше единствено анклава около Сеул — от Кесонг на север на юг до Инчон. Доминиращата личност в двойката бе Сун Ил Сук. В графата професия беше отбелязано само „плейбой“ — това намирише на много пари, изтеглени от някоя фамилна банка.

Слугата се казваше Чанг Куок-До, чийто професионален статус бе „клиент на фамилията Сун“. На екрана се появиха две жълтеникови азиатски лица на около двайсет години: едното тъсто, другото — слабо. Очите и на двамата бяха като цепки, сякаш години наред единствената им работа е била да се взират през мерника на пушката. Те можеха спокойно да бъдат агенти на Министерството на външните инвестиции на Обединена Корея.

Докато Деметра се разхождаше из базата данни за посетителите, на екрана се появи нов вход, отговарящ на параметрите за издирване: Нанси Кунео, националност — северозеландка, регистрирана с посетителски статус през последните 24 часа. Щеше да пристигне след 36 часа с транспорта „Звезден вятър“. Кунео бе напуснала Земята от космическия фонтан в Суматра — най-директният маршрут от дома ѝ в Окланд. Май се беше разбързала? Като крайна цел беше вписан Тарсис Монтс. Причината за посещението се декларираше като „търговско представителство“, но мястото за фирмена идентификация отляво бе празно.

Осезанията на Деметра извикаха „Шпионин!“.

Единствените ѝ съмнения идваха от снимката, която показваше жена на средна възраст, официално представяща се на четирийсет и две години. В косата ѝ — права, черна и с модерна прическа във формата на шлем — нямаше нито един бял косъм. Очите ѝ бяха живи и млади. Но едно бързо растерно сканиране разкриваше паяжината от бръчки в ъгълчетата на очите и насечените резки по крайчетата на устата. Дори най- силният грим и пудра не можеха да скрият загрубялата от времето и гравитацията еластичност на кожата. На дневна светлина Кунео би изглеждала на шейсет и две — това бе професионалното заключение на Деметра. Добре де, не всички шпиони трябва да са млади и красиви.

Кафълън запамети лицето, косата и най-основното от нейната биография... Възрастна дама, за която трябваше да внимава!

Деметра погледна часовника си. Закъсняваше с цели десет минути за срещата с Джори.

ПУНКТ 4 ЗА СЪБИРАНЕ НА СЛИТЪЦИ, ИЗТОЧНО ОТ ТАРСИС МОНТС, 8 ЮНИ

Джори се спусна в ниската долина и отиде до писукация куп от процесори на фон Нойман. Добивът беше добър, с около двайсет и пет

процента повече от предишния.

— Това е според предположенията ни за добивите — каза му мрежата.

— Така е, но винаги ме учудва, когато реалният живот следва теоретичната крива — отговори Джори.

Той се приближи до най-близкия процесор. Механизмът бавно се движеше към върха на купчината до центъра за прибиране. С подобните на пинсети клещи и лоста Острайхър разби горната черупка точно по линията на разделение. Фон Нойман моментално спря.

— Свържи ме с обществения терминал в бара „Червената кралица“ — каза Джори на мрежата.

— Номер за връзка? — попита безстрастният глас.

— Нямам, намери го — и тихо добави: — Избачкай си закуската.

— Чухме това!... Връзката е установена, можеш да се обадиш.

БАР „ЧЕРВЕНАТА КРАЛИЦА“, 8 юни

Когато Деметра се добра до мястото на срещата — „Червената кралица“, Джори го нямаше. Можеше да го помоли да я вземе от хотела, но още не бе готова за това. Чувстваше се по-сигурна на неутрална територия. Тя се консултира със Сладурчето и научи, че е закъсняла с единайсет минути. Помисли си, че е глупаво да не я изчака поне толкова. В края на краищата, нали си плащаше?

Деметра отиде до близкия терминал да регистрира оплакване пред компютърната мрежа, която обслужващ посетителите на Марс. Тъкмо протягащ ръката си, когато на екрана се появи изображението на Джори, безгрижно усмихнат пред камерите. По качеството на картината и от пресните хирургически белези около устата и очите му, тя предположи, че това е снимката на току-що създадения креол, извадена от някой дисков архив.

— Здрави, Деметра — гласът му прозвуча от говорителя толкова силно, че се чу как в коридора.

— Джори, къде си?

— На работа. Виж, не съм забравил уговорката ни, но трябва да я отменим. Не можах да наема прокси. Двамата, които са наели туристическите модели, удължиха заявката си, а всички работни машини са заети. Ще отидем утре, става ли?

— О, по дяволите, това провала цялата ми сутрин.

— Ей! Ей! Всъщност не. Защо не се завъртиш наоколо и да посвикнеш с контролните уреди? Ако искаш, можеш да ме наблюдаваш, докато си върша работата.

— Ами... добре. Как да вляза във В/Р?

— Този терминал е оборудван — осведоми я Джори. — Зад пулта има едно затворено помещение.

Деметра провери.

— Заключено е!

Щрак!

— Вече не е... Така, вземи шлема и ръкавиците и си ги сложи.

Кафълън нагласи индукционния микрофон зад ухото си.

— Готово. И сега?

— Ще те свържа с най-близкото прокси, което е на... около четири километра от мен.

Картина пред очите ѝ се промени. Под бледосиньото небе от розовите пясъци се издигаха мрачни скали. Деметра се стресна от прехода и двигателният сензор в шлема ѝ предаде трепването към проксито, което незабавно вдигна нагоре зрителния си купол. Това движение насочи бинокулярните камери директно към далечното слънце, а поляризиращите филтри намалиха яркостта на картина до равнището на нощна илюминация. Деметра бавно отдръпна поглед, съответно проксито наведе зрителното си поле и дисплеят премина обратно към дневен режим.

Бяха минали шест или седем месеца, откакто Деметра за последен път беше използвала виртуална реалност. Тази система изглеждаше по-трудна за управление и с по-голямо телеметрично забавяне, отколкото очакваше. Налагаше се да посвикне.

— Има ли тук къде да се седне? — попита тя.

От стената изплува седалка и внимателно я побутна зад коленете. Деметра се настани и изцяло се съсредоточи върху механичните процеси на проксито.

— Как да го подкарам? — попита тя Джори или мрежата.

— С лакът. Още не си запозната с манипулаторите, прикачени към ръкавиците. Просто направи едно-две движения, като човек, пълзящ под бодлива тел. Ръкавиците щеоловят движението и ще подкараш проксито. Ако забиеш левия или десния си лакът, ще го накараш да завие накъдето искаш. Вътрешните му контроли ще се

погрижат за подробностите като триене, спирачки, ъгъл на наклона, инерционен баланс и всичко останало.

Деметра изпълни инструкцията и проксито препусна по каменната повърхност. Когато погледна надолу, бе шокирана от гледката на две човешки ръце, стърчащи пред нея. След тях вдигаха прах предната двойка паешки крака на машината, които представляваха дълги, назъбени камшици от стомана, покрити с козина от сензори. Много... „насекомско“.

— Как да му кажа да те намери? Не разполагам даже с карта.

— Всичко е уредено. Дал съм му направлението. Ще се срещнем след десет минути. Забавлявай се.

— А какво ще стане, ако...

Деметра искаше да разбере какво ще стане, ако затъне с машината или я бълсне в някоя скала. Но от внезапната тишина в слушалките разбра, че Джори се е изключил и се е върнал към работата си. След няколко минути получи първата малка демонстрация. Машината се изкачи на върха на един стръмен склон — ъгълът беше достатъчен да изхвърли напред центъра на тежестта на проксито извън баланса, определен от радиуса на краката му. Ако се опиташи да тръгне надолу, напред, назад или встрани, би трябвало да падне върху главата си. Но вместо да продължи, проксито се закова на място. Деметра погледна надолу и видя как крайниците му се огъват, оформяйки еластичен шестостенен кафез от извита стомана. Машината се отблъсна и се търкула надолу.

Зрителното поле на Деметра се разшири във всички посоки. Сутрешната закуска направи бърза разходка от стомаха до гърлото ѝ, след това се успокои. Проксито се удари в един камък, прелетя известно разстояние и продължи надолу по склона. Всичко това се придвижаваше от звук, наподобяващ пазарска количка, търкаляща се по чакъл. Накрая спускането се забави и проксито спря в подножието хълма. С бавна методичност краката се разпънаха и изправиха тялото, възстановявайки възприятията на Деметра. Машината се отърси и продължи пътя си. След няколко минути бързо придвижване, проксито спря в една плитка долина, източно от тунелния комплекс. Деметра пое дъх.

Долината бе претъпкана с препускащи по пясъка раци с извити предни щипки, разчленена задна секция и злокобна опашка с шипове.

Тъмните, закръглени тела се блъскаха едно в друго и с дращене си пробиваха път към една пулсираща купчина. Всичко това ѝ напомни, незнайно защо, за паешка брачна церемония. Лудница, взета направо от мезозойската ера — град на трилобити^[1]!

Беше чувала, че на Марс съществуват местни форми на живот, най-вече никакви едноклетъчни, развили се под подобни на гъби щитове от силикат. Съществуваха и доклади за никакви жизнеустойчиви земни форми, които бяха подивели, като например един вид гербил^[2], биоконструиран за минимално дишане и адаптиран към студа. Местното му название бе „стаден плъх“, но тя никога не си бе представяла, че пустинният пейзаж ще гъмжи от ракообразни.

— Какво е това? — попита Деметра като забеляза креола, застанал в края на пулсиращата купчина. Той правеше нещо на едно от малките чудовища — взимаше му яйцата или нещо такова. Сравнявайки ръста на Джори с големината на рака, тя предположи, че черупките им бяха дълги около метър.

— Джонита — отвърна той, обръщайки се, за да погледне проксито ѝ. — Така ги наричаме ние. Официалното им име обаче е „Процесори на фон Нойман“.

— Животни ли са? — полюбопитства тя.

— Не, разбира се. Машини, но доста умни.

Той обясни функцията им, която се състоеше от две части — изследователска и за добив на минерали. Механичният трилобит се придвижваше напред с пълзене, захранван от вградени в черупката му фотоволтажни кръгове. Като се изключват електронната навигационна система, записващото устройство и командната структура за движение, аналогична с тази на нейното прокси, фон Нойманите се състояха предимно от уста и черва. Устата бе модул за химически анализ, основан на същия вид хроматологични газови нанотехнологични схеми, каквито д-р Лий бе инжектиран в нейната кръв. Вместо зъби бе оборудван с търнокоп и лопата. Червата представляваха серия от дребни сепаратори и топилни. Крачейки по марсианска повърхност, устата опитваше почвата и парченцата скала, които вдълбнатите му очи забелязваха. Когато параметрите им съвпадаха с вградените в микропроцесорния му мозък, фон Нойман сядаше и започваше да се храни.

Първият добив от сплави, силикати и органика се прехвърляше към трета система във вътрешността на черупката. Това бе инкубаторът, където се сглобяваха два нови Фон Ноймана. Родителят ги изваждаше, като използваше опашката си за лост, и след това ги снабдяваше с двойка микроманипулатори, сгънати под предния край на черупката. Веднага след като новата двойка се приземеше и започнаше своя живот на бродене, опитване, записване и ядене, за майката-машина настъпваше времето на истинската лакомия. Вкусът ѝ се преориентираше към чистия метал и кристалите. Новият добив и оборудването за размножаване се смилаше, насочваше се към топилните и накрая пресованият материал се съхраняваше под защитната черупка. След като всеки възможен сантиметър се изпълнише с рафинирани метални продукти, машината поемаше към определената за неин дом местност — тази долина бе един от тях.

— Изпрати където и да е един фон Нойман и той ще се завърне в своя дом — завърши лекцията си Джори.

Той вдигна една от машинките, отвори черупката ѝ с нещо като лост и извлече два медно оцветени диска, парче чисто стъкло и няколко кълбета влакно, приличащи на спагети.

— Всяко едно от тях е натъпкано с полезни неща — обясни креолът, — а черупката им е предимно от меко желязо и заздравяващи го нишки.

— Защо им слагате черупки? — поинтересува се Деметра.

— Заради пясъчните бури. На Марс ветровете са силни и няма океани, които да погълнат топлината, както е на Земята. Регулатори на температурата са предимно полюсите, а те са твърде далеч оттук.

— И черупката ги предпазва от бушуващия пясък?

— Не. Тя поддържа животинчето изправено и в движение. Всъщност... — Джори говореше небрежно, докато пръстите му отваряха и измъкваха сплавите — колкото по-силен е вятърът, толкова по-стабилен става един фон Нойман. На практика вятърът му помага да се зарови в пясъка. В противен случай ще бъде отвян и ще загуби чувството си за ориентация. Тогава тези машинки няма да са в състояние да се завърнат обратно.

— Ами прокситата? — Деметра описа начина, по който конструкцията се бе търкулнала надолу по скалистия склон. — Тези

неща през цялото време са навън, нали? Как става така, че не се търкалят като топки от вятъра и не се губят?

Джори сви рамене:

— Те са по-умни от фон Нойманите. Знаят как да докладват на мрежата, която ги води с радиофар, поне през повечето време. Но голямо забавление пада, когато някое от тях се загуби.

Деметра се сети, че мрежата бе доста уклончива, когато я попита за транспорт до Долината. Може би се е страхувала да не се разпилее оборудването. Но мисълта бързо отмина.

Джори провери черупката на последната изкормена машина. Явно търсеше повреди и одрасквания. Раздвижи напред-назад крайниците ѝ, опипа една вдълбнатина на опашката, разглоби фон Ноймана и го пъхна в една от разхвърляните наоколо торби. Накрая извади малка таблетка от последното парче на черупката и внимателно я постави в работния колан на шортите си.

— Какво е това?

— Мозъкът му. Записал е всичко, което фон Нойманът е видял и местата, където е бил. Сега някой кибер ще добави данните към нашата топографска програма за картографиране. Малко по малко започваме да придобиваме по-ясна представа за повърхността на Марс.

След като ѝ омръзна да гледа как разкъсва една по една гадинките, Деметра попита:

— Мога ли да ти помогна?

— Разбира се. Лесно е.

Той ѝ показва как да разтвори раковината, кои части представляват продукция и кои — процесори и как да познае повредената машина. Манипуляторите ѝ работеха като нормални ръце, въпреки че ѝ трябваше време да свикне със странната им пространствена ориентация и нечовешкото разстояние между очите и пръстите. Джори ѝ подаде набор от инструменти за разбиване на черупките и торби за сортиране, които провеси под коленете на проксито за по-голямо удобство на механичните ръце.

— Какво да правя с трупа, ако не е повреден? — попита Деметра. Беше попаднала на един без вдълбнатини и одрасквания, а крайниците му работеха с тихо прищракване.

— Дай го насам.

Джори отвори един куфар и извади механизъм, който, изглежда, бе направен от кристал и стомана. Безчувствените му пръсти хванаха машинката и я пъхнаха в отвора, където по-рано се намираше топилнята. След малко се появи ново същество със същия вид като старото. Когато приключи, Джори го пусна на земята. То полегна за момент, за да абсорбира слънчевата светлина, после крачетата започнаха да се въртят, а лопатката на раковината се втурна срещу пясъка. Така фон Нойманът тръгна на път, далеч от купчината свои роднини.

— Какво е това? — попита Деметра.

— Второ поколение. Има същата базова командна структура на първичната форма: „Върви напред и се размножавай два пъти“. Само че никога няма да се върне. Този Джони се е превърнал в Джони Костилката.

Видът ѝ явно е бил доста объркан, защото Джори се усмихна и поясни.

— От една древна земна приказка е. Не я ли знаеш? Няма значение. Той има нов биологичен пакет с нова програма. Програмиран е, след като се репродуцира, да броди безцелно по повърхността на планетата, докато нещо не го убие. Ще яде пясък и ще произвежда стъклени капсули, които ще изпълва със своя товар от протозои.

— Това пък какво е? За какво служат?

Джори се огледа, сякаш бе казал нещо в повече. Но ако беше така, едва ли би я довел тук.

— Това са две микрокултури. Едната е синьо-зелена алгая, другата е бактерия. И двете са генетично променени до състояние на практическо безсмъртие. Предполага се, че бактерията е от някаква колония, която микробиолозите са открили в Антарктика. Там е студено колкото на Марс и почти толкова сухо. Заедно тези култури формират нещо подобно на лишеи, които фон Нойман капсулира и посажда сред защитени области на повърхността. Алгаята използва слънчевата светлина, за да превръща въглеродния двуокис в кислород и въглерод, докато бактерията извлича латентна влага от въздуха и замръзналата покривка. Машинката помага и като обогатява грунда с остатъчни продукти и го превръща в органична почва.

— И вие ядете това нещо?

— О, не! Не бихме го направили, дори и да беше вкусно — креолът изглеждаше искрено шокиран. — Така се грижим за бъдещето. Опитваме се да променим планетата. Добавяйки свободен кислород към атмосферните запаси на планетата, ние се надяваме някой ден да отглеждаме растения на открито. А като потъмняваме почвата с органика, не само повишаваме потенциала ѝ, а и увеличаваме погълнатата слънчева топлина. Изчисленията показват, че ако достигнем средната температура на екватора около 270 градуса по Келвин, можем да имаме и течаща вода.

— Ще върнете реките? На Марс?

— Защо не? В края на краищата, части от тази планета се затоплят достатъчно за период от една осма от годината. Това не е невъзможна задача.

— А какво ще стане с атмосферното налягане — възрази Деметра. — Няма ли свободният кислород и водната пара просто да се изпарят в космоса?

— Разбира се, част от него със сигурност ще се изгуби намръщи се Джори. — Но в низините е възможно да се изгради благоприятен баланс. Това ще отнеме доста време, защото фон Нойманите работят бавно, но нашите изчисления показват, че може и да се получи.

Деметра отново се захвана да разглобява фон Ноймани от Стадий едно и да търси кандидати за Стадий две.

Очевидно Джори си вярваше, въпреки че в разговорите си с нея представителите на Тексахомска корпорация за развитие на Марс бяха подчертали, че повечето колонисти са по принцип скептично настроени към плановете за тераформиране. Приемаха ги като поредната вестникарска шумотевица, чиято цел бе да позволи на земните политици да увеличат данъците в името на тази нова граница на цивилизацията.

Средният марсианец, беше казал дядо Кафън, е един мързел. Той се задоволява да отгледа незначителна реколта под пластмасовите си балонести куполи, да натроши няколко кубични метра скала годишно за личните си нужди, да играе на В/Р игри, и това продължава през целия дълъг ден. Далновидното планиране, координираните действия и настойчивостта не са присъщи за глуповатата му натура.

Но ето доказателството, че марсианците имат план за промяна на повърхността на планетата. Е, не беше толкова бърз или впечатляващ

като стратегията на Тексахома. Тя включващие стоварването на няколко каменни астероида и карбонатни хондрити върху Южните планини, за да се създаде глобален прашен облак, който да затопли атмосферата. Всичко това щеше да предизвика масивни изригвания на водна пара отечно замръзналия слой. Компютрите в Далас бяха пресметнали, че ще последват дъждове, падащи в продължение на почти половин година — половин марсианска година — след това...

Деметра се чудеше какво има предвид Джори под „ние“, „нашите пресмятания“. Не бе забелязала нещо като правителство на Марс, способно да впрегне усилията на хората за дългосрочна промяна на метеорологичните условия и почвената трансформация на планетарно ниво — оставяйки на страна типовете, които се заяждаха заради парфюма или ти бъркаха в банковата сметка като ти правят абсолютно ненужен медицински преглед.

След като обработиха около седемдесет фон Ноймана и пуснаха около дузина за Стадий две, Джори оставил торбите, протегна се и седна с кръстосани крака на пясъка. Деметра се консултира с часовата функция, вградена в нейния В/Р механизъм и откри, че вече е обед.

— Някога правила ли си В/Рекс? — попита я креолът с привидна небрежност.

— Ъъъ? Какво? — Деметра се опита да запази самообладание. — Да изгърбя терминала ли ми предлагаш? Или нещо свързано с електронни костюми? Какво имаш предвид?

— Прави се с електроди по кожата. Трябва да са оставили един чифт в стаята ти — обясни той. — Всичко се случва в главата ти, но е както в истинскияекс. Разликата е, че можеш да бъдеш каквото поискаш. Можеш да си момче, ако желаеш. Аз съм променлив...

— Това предложение ли е?

— Не... Добре де... всъщност... с електроди... разбиращ ли?

— Джори, да не би да се изчерви? — Деметра завъртя главата на проксито, за да фокусира по-добре лицето му. Ултравиолетовата защита на изкуствената кожа на момчето правеше анализът на чувствата му почти невъзможен. Но това не можа да спре Деметра. — Така ли е?

— Забрави — смънка той.

— Не, точно това няма да направя. Всъщност три неща няма да направя. Първо, не го правя с машини, второ, определено искам да

играя момичешката роля и трето — ти започна.

Креолът я погледна през камерите на проксито. Усмихваше се. Внезапно Деметра се почувства щастлива, че тялото Джори бе на много километри от нея. Той изглеждаше достатъчно як, за да понесе сам проксито. Имаше какво да разкаже в дневника си довечера.

---

[1] Трилобит — древно животно от юрския период ↑

[2] Гербил — вид гризач, живеещ в Средна Азия ↑

ГЛАВА 4

ДА СЪЗДАВАШ НОВИ ПРИЯТЕЛСТВА И ДА ВЛИЯЕШ НА ХОРАТА

ОФИС НА ГРАЖДАНСКАТА АДМИНИСТРАЦИЯ, СОЛИС ПЛАНУМ, 9 ЮНИ

Столовете в стаята бяха с тапицирани облегалки, покрити с кафява органична материя, оцветена и подшита така, че да изглежда като истинска кожа. Някой бе платил добри пари, за да внесе оцветители, даващи подобен ефект върху изкуствено отгледаните влакна. Огромното бюро беше издялано от нещо като жълтеникова смола, нашарена с антрацитно черни ивици, които изглеждаха вдълбани в повърхността.

На Роджър Тореуей му отне цяла минута да разбере, че гледа към парче истинско дърво, а не към някаква оптична симулация. Впечатляващо! Всяка клонка дърво се пренасяше на Марс като допълнителен товар, тоест плащаше се лично от поръчителя. Разбира се, що се отнася до Гражданската администрация, бе трудно да се отдели личния от правителствения товар.

Боган Димелович Остров беше личен служител на кмета на Солис Планум и можеше да бъде нает и уволnen по всяко време. Считаше се, че той е нещо повече от секретар и по-малко от общински съветник. Роджър знаеше, че кметовете идваха и си отиваха при всеки избор — сегашният беше жена, Людмила Петровна Сар-нешо си — докато Гражданските услуги бяха вечни.

— Едва ли, полковник Тореуей. Съмнявам се, че разбирате сложността на молбата, която ми отправяте — Остров се усмихна широко, опитвайки се да премахне миризмата на гнило, която излъчваше отговорът му. — Внасянето на хиляда и петстотин килограма рафиниран деутерий-тритий е извън възможностите на нашата администрация.

— Струва не повече от бюрото ви — автоматично отбеляза Торауей. След това дискретно провери дали връзката му с мрежата е активирана и продължи, опитвайки се да изобрази подобие на усмивка:

— Разбирам от цени. Разбира се, не прося милостиня. В замяна на покупката от Земята, лиценза и вноса, ви предлагам изключителните права върху спомените си като пръв гражданин на Марс. Това включва изследванията ми върху областите от планетата, където колонистите все още не...

— Нямам интереси в областта на публикациите, полковник — администраторът направи гримаса. — Марсианците не четат, даже не гледат картички. Всеки е прекалено зает.

— Тогава бих могъл... бих желал... — Роджър говореше бавно, като напълно осъзнаваше безсмислеността на следващото си предложение — да превърна моите преживявания във виртуална реалност. Така всеки гражданин би могъл да усети в аудио и видео усещането какво е да си първия човек на повърхността на...

— Ние отдавна имаме тези записи — вдигна отегчено рамене Остров. — Самият аз съм играл „Играта на Торауей“ един-два пъти. Любимите ми модули са „Да надхитриш лудия компютър“ и „Да оцелееш в полярния студ“. Много възбуждащо. Но сега пазарът е наводнен от бутлег версии, които са по-занимателни от това, което бихте извлекли от собствения си живот. Можете ли да си представите първия трансатлантически полет на полковник Линдберг — студа, скуката, тревогата. Опитайте да конкурирате спомените си с тръпката на един въздушен бой. Лично вие кое ще предпочетете?

Роджър обмисли внимателно следващото си предложение.

— Вие, хората в колониите, сте изправени пред териториалните претенции от страна на земните държави. Аз все още поддържам връзка с тези правителства. В края на краишата, те са платили милиарди, за да ме изпратят тук. Като ваш представител бих могъл да...

Остров продължаваше да клати глава, а усмивката не слизаше от лицето му.

— Полковник Торауей, всички знаем, че сте изпълнил задачата си, и то отлично, но това е било преди петдесет години. Сега ситуацията е...

— Просто ме свържете с Националната агенция по аeronавтика и космически...

— Вече не съществува.

— Тогава с агенцията наследник. В коя държава би трябвало да се намира? Чакайте да помисля... нашата лаборатория се намираше в Оклахома, но НАСА се намираше в... Хюстън. Това би трябвало пак да е в Тексахома — заключи Роджър. — Космическата администрация би трябвало да има някакви официални функции, дори само регионални...

— Да, Тексахомската корпорация за развитие на Марс — отговори кисело Остров. — Тя е най-голямото ни главоболие. Но вие с нищо не можете да ни помогнете, полковник. ТКРМ наследи всички претенции на НАСА в цялата Слънчева система половин час след като сложи ръка върху Космическия център в Хюстън. Аз не съм експерт, но предполагам, че дори вие — тялото ви, оборудването и записаните преживявания — сте включен в тези претенции като инвестиция от няколко милиарда предвоенни „долари“, това беше терминът, нали? Вашият задник просто не ви принадлежи, за да го продавате, сър. Ако се опитате да играете ролята на наш посланик пред Земята, няма да усетите как ще се превърнете в тяхен заложник.

— Разбирам — Роджър седна изправен в тапицирания стол и се усмихна вътрешно, но по лицето му не мръдна нито един мускул.

Щом Гражданският администратор толкова обичаше симулационните игри, нека да поиграе „Играта на Статуи“, особено модула „Моля, някой ще разкара ли този киборг от офиса ми?“ Роджър можеше да стои неподвижно с часове, с дни, ако се наложи. Последните десет минути не бе помръднал нито мускул от тялото си с изключение на устните, челюстите и механичният ларинкс. Ако Остров извикаше охраната да вдигне Торауей от креслото, те щяха да се напрягат, да се потят, но нямаше да помръднат тялото му, тежащо сто и петдесет килограма. Така че киборгът продължаваше да си седи и да фиксира Остров с рубиненочервените си очи, в които нямаше нищо човешко. Това бе последният му коз — да се превърне в обездухотворена обидена грамада.

— Това няма да ти помогне, Роджър — каза Дори. Тя седеше в съседното кресло и нежно постави топлата си длан върху ръката му. Той я усещаше въпреки непропускливитите слоеве на кожата си. — Този

човек не може да направи нищо за теб, дори и да иска — продължи тя.
— Остров вече е говорил с висшестоящите. Те знаят за твоя генератор и са му забранили да ти помогне.

— Кои са тези „те“? — попита мислено Тораяй. — Кметът? Другите колонии? Народът на Тексахома?

Дори изглеждаше разтревожена. Сигналът ѝ започваše да се разпада, през красивото ѝ лице преминаваха интерферентни линии.

— Не мога... Не знам, Роджър. — Сигналът се изчисти за момент. — Ако се държиш невъзпитано с този незначителен човек, няма да стигнеш доникъде... — тя изчезна без звук.

Тораяй се отпусна, протегна крака и раздвижи пети, сякаш се готвеше да стане.

— Разбирам, мистър Остров. Нещата не са от вашата компетентност.

По лицето на Гражданския администратор се разля вълна от облекчение.

— Уверявам ви, полковник, народът на Солис Планум изпитва най-голямо възхищение към вас. Винаги, когато решите да се включите към нашите...

— Оценявам щедрото ви предложение.

Без да се ръкува, Роджър се обърна и се отправи към вратата, която щеше да го отведе вън от тази потискаща атмосфера, обратно към чистия и студен вакуум на неговия втори дом.

БАР ХОПЛИТИ И ГРИЛ, ТЪРГОВСКИ КВАРТАЛ 1/7/7, 9 ЮНИ

— Искам да те запозная с едни мои приятели — каза Джори, като внезапно свърна към фоайето на един търговски сектор.

Деметра предположи, че той току-що ги е забелязал и мисълта му беше хрумнала в момента.

На една от масите — в това заведение имаше кресла, а обслужването се извършваše от хора — седяха мъж и жена. Той бе рус и висок. Почти два метра, прецени Деметра по начина, по който раменете му, лактите и коленете излизаха извън креслото. Беше се прегърбил леко и оглеждаше салона под русите си вежди. Както отпиваše по малко от светло кафеявото си питие и зяпаše вратата, той ѝ напомняше за изпечена покер-акула от някое казино в Тексас.

Жената бе стройна, тъмнокожа и висока почти колкото него. Имаше дълга черна коса, която стигаше до средата на гърба ѝ и всеки път щом обърнеше глава, кичурите проблясваха в меката светлина. По чертите на лицето ѝ Деметра предположи, че е родена на някой от тихоокеанските острови.

— Лоул! Ельн! — извика креолът още от арката на входа.

Двамата се обърнаха.

— Момче, радвам се да те видя!

Джори си проби път между масите, влечейки Деметра след себе си.

— Мис Кафън, за мен е удоволствие да те запозная с Лоул Митсуно и Ельн Сорбел, хидрологисти в местния Департамент за ресурси. Понякога им помагам на повърхността.

— Здравей — каза учтиво жената.

— Как си — попита възпитано мъжът.

Кафън прецени, че „Лоул“ би трябвало да е той, тъй като със сигурност не изглеждаше като Ельн.

— Деметра е турист от Земята — обясни Джори. — По-точно от Тексахома — добави той и погледна многозначително Митсуно.

— Какво точно правят хидрологистите — попита разговорчиво Деметра и се настани на единственото свободно кресло.

Креолът взе друго от съседната маса и седна наопаки, скръстявайки ръце около облегалката.

— Откриваме вода — отговори Сорбел.

— Всъщност открива я Ельн, аз просто отивам и я изкопавам.

— Понякога им помагам — повтори Джори.

— Наистина ли си от Тексас? — попита Митсуно и в гласа му прозвучава истински интерес.

— Всъщност от Тексахома.

— А познаваш ли някой каубой? — той завъртя десния си показалец около главата си, имитирайки шапка.

— Лоул е много запален по Стария запад — поясни Сорбел.

— Е, познавам няколко снабдители-ездачи от Ел Пасо. Понякога карат товари миолит.

Мъжът повдигна неразбиращо вежди.

— Обработени протеинови продукти — поясни Деметра. — Едвали пренасят силикон или течен пропан. Или нещо чупливо.

— Участват ли в родео? — попита с надежда Митсuno.

— Не. Когато се прие Акта за правата на животните през деветдесет и шеста, ги забраниха.

— Следователно нямате престрелки и...

— Не и откакто дядо ми е в управлението.

— Уф.

— Съжалявам.

След последната реплика разговорът замря и всички впериха поглед в масата. Деметра се чудеше какво ѝ се пие в десет часа местно време. Внезапно Джори се вторачи в далечната стена. Изглежда, получаваше някакво съобщение.

— Трябва да ви напусна — заяви след малко креолът. — Закъснявам за праховото дежурство. — Той стана от креслото и излезе от ресторантa.

След като си тръгна, Деметра и новите ѝ познати продължиха да мълчат. Кафълън погледна двойката пред себе си, усещайки непосредствеността, с която се докосваха, въпреки разстоянието между тях. Запита се дали са любовници.

— Е... — започна Деметра, опитвайки се да наруши мълчанието.

— Що за име е Митсuno? Бих казала, че е японско, но не приличаш на...

— Финско — поправи я Лоул. — Предните ми са дошли от Арктическия кръг. Предполагам затова някой е помислил, че съм добър в откриването на лед.

— Още ли говориш финландски вкъщи? — попита Кафълън.

— Вече никой не говори фински — сви леко рамене той. — Руският се произнася по-лесно, а английският има по-прости правила.

— Ясно... — тя насочи вниманието си към младата жена. — А как откривате вода? Ходите из хълмовете с две пръчки или?

— Аз съм кибер-дух — отвърна Сорбел. — След като Лоул покрие местността със звукови вълни и създаде масив от данни, започвам да душа наоколо и ако нещо изглежда обещаващо, му го съобщавам.

Деметра се опита да анализира думите ѝ. Имаше достатъчно информация за телевизорите — знаеше, че „призраците“ работят във виртуални реалности, които за обикновените хора не изглеждат точно „реални“, а вътре в молекулярната структура на материята, така

да се каже. Или потопени в ламинарните потоци. Специално тук — сред камъните и скалите във вътрешността на планетата.

Кибер призраците правеха неща, които компютрите от мрежата не можеха. Компютърният мозък можеше да табулира звуковите и гравиметричните данни в матрици и слоеве, но му липсваше един много важен елемент, който само човек притежаваше — интуицията. Именно тя позволяваща на Елън да влиза в потока данни, да „души наоколо“ и да реши коя точно формация е подходяща за извлечане на лед. Най-просто казано, хората имаха изобретателност и въображение, докато компютрите просто обработваха числа.

— После аз отивам дотам със самохода и пробивам дупка — завърши Лоул. — Донякъде е като лов на мустанги, ако знаеш какво е това.

— Разбира се. Не сме се откъснали толкова от корените си в Остин — контрира Деметра.

— Добре — той ѝ отправи широка усмивка, сякаш току-що е изкарала някакъв тест.

— Сега, ако ме извините, трябва да направя разпределение в аквифайъра.

— А?

— Това означава да пусне една вода — осведоми я Елън, докато Митсуно се отправяше към тоалетната.

След като останаха сами на масата, Деметра реши да започне женски разговор.

— Вие... с Лоул, сгодени ли сте или нещо такова?

— Дефинирай „нещо такова“.

— Ами, влюбени? Обичате да се държите за ръцете... нали знаеш...

— Имаш предвид дали е свободен?

— Ъ...?

— Лоул е възможно най-свободният мъж на Марс, което не означава, че е евтин. Ние сме твърде близки, практически по цял ден мозъците ни са свързани. Но сега сме повече... Добре, няма да ти преча да си пробваш късмета с него, защото е готино парче, но ако го нараниш, ще се погрижа да умреш.

— А, разбрах ти мисълта — Деметра опита да се усмихне.

— Щом се разбираме толкова добре... Какво видя от Марс? — попита Сорбел, сменяйки темата.

— Ами, каквото може да се зърне през прозореца. Спускането по фонтана май беше всичко. Освен това излязох навън с прокси.

— Къде отиде? — попита весело Лоул, присъединявайки се към тях.

— До следващата долина. Помагах на Джори да лови раци.

— Фон Ноймани — поправи я Елън.

— Само дотам ли успя да те заведе? — попита Лоул.

— Планирали сме нещо като екскурзия до Долината Маринерис, но всички проксита в околността бяха заети. Може би утре...

— С прокси е добре — съгласи се той. — Получаваш усещане за земята, но трябва да покрачиш по истинската повърхност и да заровиш собствените си пръсти в пясъка, ако искаш да опознаеш Марс.

— С пръсти...

— С пръсти, с обувки, все тая.

— Разказаха ми за сафаритата — каза Деметра, — но ми се стори скъпо.

— Така е, освен ако не се водиш допълнителен член на работна група. Виж, утре отивам с един самоход да разгледам някакви нови формации, които Елън е харесала. Ако искаш да дойдеш, ще те назнача като охрана на провизиите или нещо подобно.

— Съгласна съм.

— Добре, сега ще го потвърдя в департамента и ще ти запиша лична кислородна бутилка... Ат, прие ли? — попита той най-близката наблюдателна камера.

— Потвърдено — отвърна неутрален глас от микрофона под тях.

— Един придружител за твоя юни-десет-тире-единайсет-петнайсет, личността Деметра Кафлън, турист от Земята.

— Кой беше този? — попита Деметра.

— Киберът, който си мисли, че управлява нашия департамент — отвърна Елън.

— Защо го наричате Ат?

— За по-кратко от И-4 — Административен Терминал.

— Не! — каза равно Лоул. — За по-звучно от „ад“, защото все налага закони в офисите ни.

— Как така имате достъп до него, без да сте го включили? — попита Деметра, спомняйки си за превключвателя на терминала в хотелската стая.

— Да го включвам? Защо? Машините са винаги включени! Трябва само да привлечеш вниманието им, за да може мрежата правилно да те свърже.

— Винаги включени? — Деметра беше изненадана. — Интересна концепция!

Глупости, поправи се наум тя, Сладурчето винаги бе включено, но то бе по-малко от тиквена семка — обикновено дискретна — и се свързваше с лакомата за информация мрежа само когато Деметра заповядаше. Мисълта, че цялата планетарна мрежа наднича през рамото ти, очакваща да я повикаш с пръст, да внимаваш за всяка своя дума, която може да се интерпретира като команда, и записваща всичко, което сметнеше за полезно, беше много потискаща.

Разбира се, каза си наум Деметра, много от земните градове бяха не по-малко взаимосвързани. Личното хроно и обществените терминали, плюс постоянното присъствие на Комитетите за обществена безопасност в някои от по-новите култури, караха човек да се чувства под непрекъснато наблюдение. Но на Земята съществуваха открити пространства. Винаги можеш да отидеш в полето, да се качиш на планината, да поплаваш в езерото. Чак тогава можеш да си сигурен, че си сам, с изключение на малкия ръчен кибер, който носиш постоянно. Докато тук, на Марс, всичко е закрито. Винаги си в някой тунел с наблюдаващата те отвсякъде мрежа. Не можеш да излезеш навън, ако не си в скафандр, самоход или прокси, но и те са свързани с мрежата. За безопасност. Така че никога не си извън обсега ѝ.

Кафълън почувства как стомахът ѝ се присвива от мисълта вечно да си под надзор. Проверяван... Наглеждан... Оглеждан.

— Да, нали е много удобно? — отвърна Ельн. Усмивката ѝ, отправена към Деметра, изглеждаше искрена.

ГЛАВА 5

СЕНКИ ПОД ПОВЪРХНОСТТА

ДОЛИНАТА МАРИНЕРИС, С ПРОКСИ, 9 ЮНИ

Рано следобед Джори дойде в стаята й, въпреки че тя не си спомняше да му е дала името на хотела си, и съобщи, че най-сетне двете проксита са свободни. Предполагаше, че се намират на известно разстояние от строежите в Каньонланд, така че трябваше да ги върнат. Той я заведе в хотелската зала за симулации, за да поемат контрол върху машините.

Когато Деметра се свърза със своето прокси, откри, че гледа към стена, набраздена с хоризонтални линии. Екранът показваше равни слоеве от фин зърнест материал, наподобяващи шоколадов сладкиш със сок от боровинки. Деметра забеляза, че камерите на машината са настроени в режим MACRO. Тя го превключи на нормален режим и изправи проксито от повърхността, в която си бе забила носа. Изображението показа стена на каньон, набраздена от слоеве глина и пясък и превърнати от налягането в твърд камък, а след това изваяни от силата на вятъра, а може би и водата.

— О, не — изпъшка Деметра. Нима си бе телепортирала главата на цели 2600 км, за да се взира в някаква си каменна стена?

Деметра тъкмо се канеше да завърти сензорната глава на машината встрани от стената на каньона и да получи по-широк изглед към терена, когато нещо привлече вниманието ѝ. Беше буца от стъклен материал, наполовина заровена в пластовете. Тя бе чувала за силикатния растителен живот, който бяха открили първите човешки колонии на Марс. Възможно ли бе това да е фосил^[1] на най-ранните форми, който чак сега е изплувал между слоевете? Не... не е. Тези седиментни скали показваха, че никога на Марс е имало големи количества свободна вода, а това предполага по-плътна атмосфера. Сега се приемаше за общоприето, че силикатната черупка на съвременната флора представлява късна адаптация към по-ефирния

въздух, който позволяваше до повърхността да достигат смъртоносни количества ултравиолетова радиация. Така че беше невероятно стъкловидната раковина да е някоя от примитивни растителни форми. А възможно ли е да е животно? Нещо като твърдочерупчесто морско същество?

Деметра превключи отново на MACRO. Обектът не притежаваше нито една от симетриите — билатерална, радиална, петостенна, — които се свързваха с живота. Това беше буца и нищо повече, някаква млечна субстанция. Но за всеки случай тя набързо сканира стената. От нея изплуваха и други такива буци. Всички лежаха в един и същ пласт. Сякаш в далечното минало някакъв взрив бе посял по повърхността семена от... каквото и да е.

Деметра одраска повърхността на пласта с камничния нокът на предния крак на проксито — то беше туристически тип. Липсваха му ръчни манипулятори и инструментите на работните модели. На шестия път един от камъните се откърти.

— Какво правиш? — попита Джори в слушалката.

— Търся фосили — отговори гузно Деметра.

— Да бе, да! Нашите хора копаят в тази долина вече десет години и всеки се надява да открие миди, раковини или нещо подобно. А ти си мислиш, че е достатъчно да стигнеш до стената, да я ритнеш и да направиш откритието на века!

— Добре де, само си го помислих. — Сега му изглеждам като истински турист, каза си Кафълън и се поздрави. Вече се чувстваше като шпионин.

— Точно като децата... — изпъшка креолът.

Преди да се обърне, тя се опита да запамети формата и текстурата на откъртения камък. Щеше да е твърде подозрително да превключи В/Р шлема към режим ЗАПИС. Обектът бе прозрачен, с ръбове, покрити от сива глина. Не беше част от вулканичните жили, от които се създаваха кварцовите ложи. Огромните налягания дълбоко в мантията го бяха създали, а след това изстреляли вертикално нагоре с един магмен залп от вулканичния кладенец.

Думата кимберлит^[2] мина през ума ѝ и остана там, но времето за разглеждане отмина и тя се закле, че ще запомни мястото и ако е възможно, ще се върне. Изведнъж в главата ѝ се появи мисълта, че последният човек, използвал това прокси, трябва да е гледал към

същата стена с бадемовидни зърна. Дали и той е изследвал аномалията и ако е така, дали се е досетил какво означава тя? Нямаше начин да разбере.

Обзета от тези мисли Деметра обърна машината, издигна камерите и ги фокусира в далечината. Двете проксита стояха на малка височина, близо до северната стена. Далечният край на Долината се издигаше нагоре и нагоре в стръмни канали, а на места дори и отвесно. Системата Маринерис бе по-дълбока и дълга от Големия Каньон на Земята, който Деметра бе посещавала с В/Р симулация преди да поеме назначението си. Но за разлика от Големия Каньон, който представляваше мрежа от неголеми, тесни прорези, извиращи и къдрещи се през плоското плато, заобиколено от островърхи планини, Маринерис бе широка плоскодънна долина, подобна на Йосемити в Калифорния. С изключение на размерите, тукашните цепнатини надминаваха дори Ел Капитан.

- Къде е пътят към строежите? — попита тя Джори.
- Наляво и надолу. На около два километра.
- Лоул и Ельн правили ли са някакви изследвания тук?
- Не мисля. Защо?
- Някога тук е имало вода. Очевидно е.
- Вода е имало на много места — отвърна креолът. — Това не означава, че нещо е останало от нея.
- Ох... Добре, нека слезем и да видим работата долу.
- Разбира се! — И те подкараха своите шестокраки механични жребци надолу по хълма.

КОМПЛЕКС КАНЬОНЛАНД, С ПРОКСИ, 9 ЮНИ

Джори поведе Деметра към центъра на долината, където беше районът на строежите. От това разстояние всичко изглеждаше хаотично, а оборудването беше оцветено в ярки цветове — фосфоресциращо жълто и неоново зелено, — невиждано досега в марсианска пустош. Наоколо ръмжаха огромни машини, които загребваха почва и натрошени парчета камъни. Случаен проблясък от нечие предно стъкло или огледало показваше, че екипите се трудят усилено.

Джори познаваше някои от хората, наети от зеландците за изграждането на новия град. Неколцина бяха креоли като него, а

останалите — от Тарсис Монтс и Солис Планум, най-близките селища наоколо. Той знаеше, че не е редно да ги беспокои по време на работа, да задава въпроси и да ги запознава с Деметра. Особено когато пътува с туристическо прокси и не може да протегне ръка — не бе учтиво. Затова те се приближиха до ръба на сипея, за да наблюдават съоръженията.

Самоходите бяха огромни, по-големи от всичко, което бе виждала, с изключение на бусовете за групи, отиващи на сафари, и се самоподдържаха. Бяха запасени със собствена атмосфера, собствени шлюзове и резерви от храна, вода и кислород за четиринайсет дни. Операторите дори имаха легла и симулатори за забавление по време на почивките. Машините загребваха червен прах и камънак от едно място и го изсипваха на друго — на пръв поглед изглеждаше доста безсмислено, но след няколко минути наблюдателят разбираше целта им. Багерите пренасяха ненужната пръст от тунелите върху дискове с радиус десет метра. Друга машина, от далечната страна на полето, ги прехвърляше извън площадката към една бързо нарастваща купчина пясък.

— Защо заравят тези куполи? — попита Деметра. Въпреки че бяха един до друг в игралната зала на хотела, гласът й стигаше до Джори чрез определената за прокситата радиочестота.

— Защита — обясни той. — Не си ли чувала, че понякога падат метеорити. А и силните ултравиолетови лъчи са доста неприятни. Да заравяме купола е по-лесно, отколкото после да погребваме жителите му.

— Не разбирам. В тях наистина ли ще живеят хора? И ако е така, защо все още има открити куполи в Тарсис Монтс? Нима там не падат метеорити? Мислех, че като по-старо селище и по-важно...

— Хей, чакай! Не знам! — възропта Джори, като несъзнателно размахваше във въздуха предния крайник на проксито. — Строежът в Каньонланд не е марсиански проект. Отговорни са зеландците. Те имат свои собствени идеи как се правят нещата... О. К.?

— Добре — каза глухо Деметра. — Както и да е, предполагам, че мога да проверя проектните спецификации. Просто си мислех, че си водач-експерт.

— Бил съм тук един-два пъти, това е всичко.

— Можем ли да слезем долу в тунелите?

— Не и с тези машини. Ще сме под глезните на работните екипажи.

— Гадост.

— Хей, това не означава, че не можем да видим какво става. На мониторния канал трябва да имат и тунелен дълбач. Можем да прихванем сигнала и да гледаме заедно с оператора.

— Такива неща не са ли... хмм... забранени?

— Какво? На Земята не е ли нормално да гледаш как някой работи?

— Полицейските монитори по тротоарите — каза тя гробовно.

— Да, май да.

— Какво е тротоар? — попита Джори.

ЗЛАТЕН ЛОТОС, 9 ЮНИ

Джори показва на Деметра как да превключи шлема си към мониторния сигнал на тунелната машина, провери командните схеми на двете проксита и след това постави сребристия паяк в режим на изчакване, за да не се разкарва насам-натам и да изпадне в беда.

Захранването с В/Р сим от дълбача беше едно ободряващо преживяване. Тя не разполагаше с пулт, от който да управлява, каналът беше еднопосочен, но получаваше почти физиологично усещане, когато свределите се забиваха в плътта на твърдия камък. Чрез невроиндуктора ѝ се струваше, че зъбите ѝ се въртят в челюстта и дълбаят скалата, а раменете я тласкат в стената на тунела. След като дупките за експлозива бяха готови и манипулаторите на машината започнаха да поставят детонаторите в гнездата, тя изпита чувството, че собствените ѝ пръсти ровят в скалните улеи. Обратното броене нахлу в главата ѝ, докато дълбачът проверяваше детониращите схеми и массивното му туловище се оттегляше с тежък грохот към далечния край на тунела.

Буум! Сякаш шлемът се взриви в черепа на Деметра и индукторът предаде свръхналягането към диафрагмата ѝ.

— Много впечатляващо — коментира тя, когато виззорите ѝ показваха общ план на подземния комплекс.

— Аха! — отговори Джори.

Деметра го чу как разкопчава ремъците на шлема и сваля невралните ръкавици.

— Това е всичко, което може да се види — каза той точно зад нея.

В гласа му долови трепет. Явно тази неврална симулация му беше въздействала силно. Честно казано, и на нея ѝ се бе отразила доста възбуджащо. Деметра не се изненада, когато почувства ръката му внимателно да докосва рамото ѝ, а после да се плъзга надолу по гърба. Тя усети, че тялото ѝ се стегна и в следващия момент си представи неговите гладки бедра и приличащото на скулптура тяло.

— Има ли къде да отидем? — попита нетърпеливо Джори.

— В моята стая — отговори тя, разхлабвайки яката на блузата си.

Когато влязоха, тя набързо огледа стаичката. Окото на терминала привлече вниманието ѝ. „Винаги включени“ беше казал Лоул. Деметра отиде до него и свали якето си, което я предпазваше от студа на Земята. На Марс, в балансираната жизнена среда на тунелния комплекс, то бе ненужна вещ, но притежаваше една-единствена функция — беше дебело и непрозрачно. Тя покри с него видеото и уви ръката около микрофона. Свали и гривната си и постави Сладурчето под водната чаша. После се обърна, за да разпъне леглото. Внезапно усети ръцете му да я обвиват като змии. Те опипаха цялото ѝ тяло, от коленете до гърдите, като нежно я разтриваха. Почувства устните му на врата си — топли и влажни. Тялото му я тласкаше към леглото.

Твърде бързо. Твърде бързо.

Силните ръце на Джори разпраха яката на гащеризона ѝ и започнаха да го цепят по шевовете.

— Ей, почакай малко — прошепна Деметра.

Тя сви колене и събу чорапите си. След това дръпна ципа на гащеризона, освободи се от това, което бе останало от дрехата, съмкна я надолу и я изрита настрани, за да освободи краката си. Когато никакви дрехи не ѝ пречеха повече, тя се извърна към него и отвърна на прегръдката му.

По време на тези приготовления шортите му се бяха изпарили и той стоеше гол пред нея. Издълженият му розов член се припълзна към лицето ѝ и тя потъна назад в леглото. Деметра разтвори бедра, изви гърба си като опънат лък и престана да мисли. Остави чувствата си да я водят, а мускулите ѝ се свиваха и разпускаха, превръщайки се в център на нейната вселена. Един след друг я заливаха мощни приливи

от топли вълни, обгръщаха я и я понасяха в незнайна посока. Тя затвори очи... и ги пое.

След време, което не можеше да се определи, Джори спря да движи бедрата си и се отпусна върху Деметра. Не тежеше, приличаше по-скоро на момче, сгущило се в ръцете ѝ в търсене на майчина ласка.

Дълго лежаха прегърнати. Дишането му се успокои и се превърна в нежен полъх по кожата ѝ и Деметра усети, че отново започва да дразни гърдите ѝ.

— Хей! Стига толкова — възпротиви се тя с дрезгав глас.

— Не ти ли хареса?

— Хареса ми, разбира се. Но един път е достатъчно.

— Веднъж никога не е достатъчно — промърмори креолът и устните му зашариха около дясната ѝ гъ尔да.

— Наистина го мисля — тя се облегна на лакът и нежно го изтърколи настрани.

Джори се отдръпна и се сви на кълбо. Ръката му небрежно се плъзна между краката и... Деметра зяпна. Членът и тестисите му изчезнаха. Долната част на корема му бе гладка като на момиче.

— Как го направи?

— Кое? — той я погледна учудено.

— Ами това... с члена и...

— А, това ли? — засмя се. — Едно от предимствата да си креол. Така предпазваме скъпоценностите си. — Джори плъзна пръст назад и тя чу прищракване. От отвора се появи парче розова кожа, което приличаше на срамни устни.

— Херметически се запечатват — обясни той и неочеквано попита: — Защо сложи тази... риза, нали така се казва, върху терминалата?

— Знаеш, че компютърът е включен, нали? Винаги е включен. Не обичам някой да ме наблюдава, докато правяекс. Разваля ми настроението.

— Е и? Кой би гледал?

— Мрежата. Машините.

— Те са компютри, Деметра. В действителност никой не ни гледа. Нямате ли такива в Тексас?

— Не и в спалните си. И можем да ги изключим, ако пожелаем.

Джори се изкиска:

— Само така си мислите. Както и да е, кой се интересува от това.

— Откъде знаеш, че не са изключени?

— Нямат причини. Защо да го правят?

— Не знам какви причини може да има един компютър. Нито пък ти — добави тя.

— Добре — съгласи се той. — Следващия път ще им кажа да прекъснат оптиката в стаята ти.

— Имам предвид, че мрежата е интелигентна система — възрази Деметра, докато си мислеше за лекотата, с която каза „следващия път“, но реши да не го прави на въпрос. Все пакексът беше много добър.

— Това все още подлежи на доказване.

— О. К., тогава една самопрограмираща се система, която изявява до голяма степен волята си. Както и да е, можеш ли да си сигурен, че ще направи това, което й кажеш? И как ще разбереш, че ти се е подчинила? Тя може само да изключи червената лампичка, но да продължи да наблюдава.

— Да, не мога да съм сигурен — той придоби замислен вид. — Но какво значение има? Мрежата няма да тръгне да разнася на приятелите ти какво си правила. Разбираш ли разликата?

— Разбирам я.

Той въздъхна:

— Ти си сложна личност, Деметра. По-сложна от всеки, когото съм познавал някога.

— Такива сме си ние... — тя спря. Още малко и щеше да каже „хората“, което би прозвучало като обида — ... земните хора — завърши тя неубедително.

— Трябва да е от културата ви — каза той. — По-стара и по-... хм... неискрена.

Деметра пропусна думата покрай ушите си.

— Искаш ли утре да се върнем в Долината? Ако си съгласна, по-добре е веднага да направим нова резервация. Мъжете, които използваха прокситата, сигурно пак ще ги наемат. Предполагаше се, че са отпътували натам — имам предвид лично — но мрежата ме осведоми, че утре пак ще са в Тарсис Монтс.

— Не мога. Имам среща с твоя приятел Лоул. Отиваме на лов за вода... А кои са тези хора? — попита небрежно Деметра. Сетивата ѝ се напрегнаха, но външно остана спокойна. Тя си спомни за странните

камъчета, които бе открила в геологическата формация на Долината, когато за пръв път се свърза към машината.

— Мистър Сук от Обединена Корея. Взе прокси за себе си и едно за своя слуга... Много тежко.

Тялото ѝ изведнъж изстина, а по ръцете ѝ се появи странен сърбеж.

— Имаш предвид Сун — поправи го тя, без да натъртва. — Името му е Сун.

— Познаваш ли го?

— Не, не, но като повечето Нови Азиатци, корейците поставят фамилното си име отпред. Това е всичко.

— Не знаех това — каза Джори. — Интересно. Мистър Сун — старият блуден син.

В следващия момент вече заспал.

---

[1] Фосил — вкаменелост на лист ↑

[2] Кимберлит — вид минерал ↑

ГЛАВА 6

СЕНКИ НА ХОРИЗОНТА

ШЛЮЗОВ КОНТРОЛ, ТАРСИС МОНТС, 10 ЮНИ

За разлика от издутите пластмасови куполи на повърхностните структури на колонията, шлюзовият комплекс представляваше солидна постройка. Беше направен от компонентни панели, закрепени на Т-образни профилни подпори, поддържани от външна решетка. Издигнатият под изглеждаше солиден, а стените можеха да издържат дори при загуба на налягане.

Когато се събуди, Деметра не се чувстваше много добре. Срещата с Джори бе оставила изненадващо горчив вкус в устата ѝ. Тя обичашеексса, но не и когато го прави с деца. Дори мускулести като Джори. Това, което двамата бяха споделили... извършили... не беше любов. Дори не бе и хубав здравословенексс. По-скоро едно неумело изнасилване, но без съпротива. Само дето не знаеше кой от двамата бе изнасилвачът. Всичко се бе развило прекалено бързо, нещо, което не отговаряше на нейния вкус. Като анализираше случилото се, разбра, че бе изгубила самоконтрол, а това ѝ се случваше за първи път. Ами акоексът бе прераснал в насилие?

Все пак в даден момент тя бе изпълнена с желание. Деметра предположи, че причината бе в невралната индукция от пробиващата тунела машина, която бяха използвали. Тя не беше подгответа за главозамайващите впечатления, които нахлуха в нервната ѝ система. Операторите, които управляваха машините, трябва да са евнуси или умопобъркани, а може би и двете.

Деметра се чувстваше физически и емоционално изцедена от вчерашния следобед. На всичко отгоре бе заспала по средата на вечерния си доклад до Тексахомската корпорация за развитие на Марс. Не че имаше какво толкова да докладва. Тя си спомни, че описа експедицията, която щеше да проведе тази сутрин, и възбудата ѝ от предстоящото излизане на повърхността. Имаше още нещо, за което

трябаше да докладва, а може би беше докладвала... или само си мислеше, че може да е важно. Нещо относно геологията — а дали не го беше сънуvalа? Ох, добре... Важното е, че днес ще добие ценен опит, излизайки със самохода на Лоул.

Кафълън погледна към шлюзовия терминал, който й напомняше за фоайе на даласки меганебостъргач. Нагоре от подземния комплекс тръгваше дълъг открит коридор и завършваше в шестоъгълен док с херметизирани врати на всяка една от стените му. Вратите се управляваха от сервомотори, но можеха и ръчно — с помощта на контролния панел отляво, снабден с клавиатура и дигитален дисплей. На всяка двойка панели светеха в червено предупредителни надписи на седем езика, а на пода пред прага имаше подвижна стоманена плоча. Слънцето осветяваше преддверието, въпреки че тръбите можеха да се затъмнят. Явно това беше с цел очите на напускащите тунела, привикнали с тъмнината, да се пригодят към блъсъка на слънцето и пясъка.

Докато чакаше Митсuno да дойде, много хора идваха и си отиваха. Когато се отваряше някоя от вратите, Деметра се опитваше да надникне какво има зад нея. Лошото бе, че това означаваше да се втренчва в лицата им, което бе израз на лошо възпитание. Затова наблюдаваше гърбовете на хората и получаваше доста неясна информация. Веднъж или два пъти мерна стаи, обзаведени с проблясваща електроника и кресла, тапицирани с луксозни материи. При следващото отваряне съзря обикновена кабина, не по-голяма от товарен асансьор, пълна със скафан드리 и оборудване за работа навън. Деметра никога не бе носила подобно нещо, въпреки пропътуваните 280 miliona километра междупланетен вакуум. Питаше се дали може да облече скафандрът върху ежедневните си дрехи или трябва да се съблече в присъствието на Митсuno? Ако е така, до голо ли? Беше ли позволено долно бельо?... Какво бе отношението към голотата в това странно общество?

Тя забеляза Лоул, крачещ по рампата сред група хора. Златистата му коса се открояваше над множеството от глави. Внезапно се озова пред Деметра и тя трябаше да извие нагоре врат, за да го погледне в лицето.

— Въщност колко точно си висок?

— Двеста и десет санта — отговори той. — Около... осемдесет и три инча. „Инч“ е правилната дума при разговор с каубои, нали?

— Стъпка — поправи го Деметра. — Ти си висок шест стъпки, приятелче.

— Леле колко много.

Тя поклати глава:

— Родителите ти трябва да са били небостъргачи.

— Небо...? Аха, сгради. Не, аз съм първа генерация. Баща ми и майка ми са емигранти и не са по-високи от теб — каза Митсуно като я огледа. — Това е от ниската гравитация. Ние, родените на Марс, направо се изстреляваме, или поне така казва майка ми.

— Ами Джори? — Това бе неуместна забележка и тя се надяваше Митсуно да не го приеме като обида към приятеля си.

— Джори е креол. Той също е роден на Марс и, разбира се, е човек, но след пубертета направиха някои неща с тялото му. Едни са очевидни, като непропускливат кожа например, но повечето не се виждат, както и цялата му ендокринна система.

— Къде отиваме? — побърза тя да смени темата.

— На едно място, наречено Хармония Мунди, марсианско означение — CQ-6981. Ат ни е резервиран един средно голям самоход. Врата номер пет. — Докато говореше, Митсуно я поведе към шлюза, където на един дигитален екран пишеше: „Резервирано Т. М., Департамент на ресурсите — Официален бизнес“. Loул се обърна към скрития микрофон:

— О. К., Ат, готови сме.

— Мога ли да получа пръстов отпечатък? — каза студено панелът, след което един малък квадрат светна в бяло.

— Запиши гласа ми и отвори.

Без повече коментари, сервоуправляваната врата се отключи, а панелът се плъзна встрани. Митсуно направи път на Деметра да влезе в помещението и тя се отправи към първия попаднал пред очите ѝ скафандр.

— Какво правиш? — попита Loул.

— Това не е ли шлюз? Не трябва ли да се обле...

Митсуно положи длан върху ключалката и вътрешната врата се затвори. Озоваха се във вътрешността на камион, изработена от стомана и пластмаса. От двете страни на вратата имаше седалки и

сгъваема маса, а пред тях беше пултът за управление. През прозорците се виждаше червената пустиня и сградите в комплекса, издигащи се над повърхността.

— Ще използваме скафандрите, когато стигнем работното място — обясни той. — Дотогава ще пътуваме така.

Митсuno ѝ махна да седне на една от седалките и се намести пред пулта. Разучи за секунда клавиатурата, натисна три копчета и се обърна с гръб към стъклото.

— Какво мислиш за Марс сега? — попита той небрежно.

— Голям отвън, малък вътре — отвърна тя, мислейки за хората, живеещи предимно под земята.

— Да, хората излизат вън предимно с виртуалните симулации, за да проветрят мозъците си.

Деметра забеляза, че Лоул не обръща никакво внимание на пътя.

— Не трябва ли да гледаш къде караш? — тя посочи към... предницата?... носа?... кърмата на превозното средство.

— Няма нужда. Ат знае координатите на резервата Мунди много по-добре от мен, а програмираните буфери на колата по-лесно избягват сблъсъците, отколкото би могъл човек.

Местността беше хълмиста. От двете им страни се издигаха високи сиви скали и самоходът се провираше между тях, без да следва някакъв прокаран път. Деметра се облегна назад, впечатлена колко меко вози машината. Въпреки че теренът беше неравен, подът оставаше неподвижен.

— Това бъги вози доста плавно — отбеляза тя.

— Инерционни компенсатори — поясни Митсuno. — Вградени са към схемите на краката. Гледано отвън, това нещо се придвижва като паяк.

— Ти си виждал паяк? — учуди се Деметра. — И как са минали през карантината?

— Ние ги отглеждаме. Това е единственият начин да се справим с мухите.

Внезапно подът се разклати — тласък напред и дълго завъртане назад, подобно клатушкаща се камила.

— Уфф! — Митсuno се усмихна. — Прибързах. Ат, какво, по дяволите, беше това?

— Съжалявам, Лоул — гласът на машината въобще не звучеше разкяно. — Къртичина.

— Само не ми казвай, че на Марс има и къртици! — на Деметра ѝ дойде много.

— Не, мис Кафън — Деметра — Сираиз — обърна се към нея Ат с пълното ѝ име. — „Къртичина“ е разговорният човешки термин. Правилният е „неизразена палеогеологическа вулканична цепнатина“.

— Къртичина е добре — побърза да каже тя.

— Следващия път ще вземем дирижабъл — промърмори Митсuno.

— Фондовете на департамента не позволяват екскурзия с такъв транспорт на разстояние по-малко от 4000 километра — отбеляза компютърът.

— Шегувам се, Ат.

Тишина. Деметра си представи машината как се прави на обидена.

— С какво се занимаваш на Земята? — попита Лоул, след като изминаха няколко километра.

— Студентка съм, изучавам международни отношения.

— Има ли нещо общо с военните?

— Не. Просто се опитваме да запазим мирните взаимоотношения на планетата. Виждаш ли, на Земята има толкова много нации, регионални търговски алианси, блокове за екологическа защита и договори за икономическа взаимопомощ, че запазването на световния дипломатически баланс е изключително необходимо. Освен това международните отношения са и една добра кариера. Ако завърша курсовете, и с връзките, които дядо ще задвижи, бих могла да работя в посолство или като консултант във всяка държава, с която Тексахома има отношения.

— Защо „ако завършиш курсовете“ — попита Митсuno. — Спряла ли си ги?

— Аз... да, слуши ми се нещо.

— Аха. И къде би желала да те назначат? — тактично смени темата Лоул.

— Все още не съм решила. Може би ще се махна за известно време от всички тези машини. Ще си потърся работа в някоя държава, която се е върнала към миналото, както ги наричаме — Заклетите

Примитиви. Например Сейшелите, Монтана или Република Хавай, но понякога тези ЗиПи са твърде ортодоксални в обичаите си. Като алтернатива, мога да замина в някоя развиваща се страна, като Дакота или Дел Фуего. Жivotът там сигурно ще бъде доста отчайващ, разбира се, но ще разполагам с дипломатически привилегии като имунитет и ескорт. Също така ще мога да пазарувам в специални магазини, да не чакам на опашка и да паркирам на определени места.

— Да паркираш? — попита марсианецът.

— А... оставяш си колата и не се притесняваш повече за нея.

— Аха! Чувал съм за колите. А ти имаш ли?

— Деди има, т.е. дядо ми. Но когато започна работа като посланик, ще ми бъде зачислена някоя.

— Би могла да дойдеш на Марс — предложи Лоул.

— Вие сте прекалено чужди. Засега нито една марсианска колония не е установила дипломатически отношения със Земята. Вашите правителства активно отблъскват всякааква намеса на планетата-майка.

— Улучи — съгласи се той. — Освен това на Марс нямаме място за много посолства. Колко са сега нациите?

— Хиляда триста и нещо. Бройката се променя непрекъснато.

— Ние живеем под земята и повечето марсианци са против даването на привилегии за социални паразити. Не искам да те обида — бързо добави Лоул. — Убеден съм, че земните правителства наистина ценят това, което могат да направят дипломатите.

— Повечето марсианци, с които се срещнах, бяха трогателно дружелюбни.

— Това е защото си гост, който си плаща.

— А, вярно.

— Макар че... — продължи бавно Митсuno, — когато някой каже „дипломат“, обикновено разбирам „шпионин“.

Деметра видя, че той се усмихва, за да извади жилото от думите си.

— Защо, какво има тук, че да си струва шпионирането? — попита невинно. Истинският отговор, разбира се, бе — другите шпиони от Земята. Всеки идваше на Марс, за да огледа територията и да защити старите си претенции. — Един милион квадратни километра камънаци, това е всичко — заключи гласно.

— И вода — отбеляза Лоул. — Минерални права.

Минерали... геология... нещо... Но мисълта отлетя от главата ѝ.

Деметра усети, че вече не се движат. Погледна през предния прозорец и видя, че са спрели в някаква долина с разпръснати черни скали по пясъка. Тъкмо се канеше да го отбележи, когато гласът на робота я изревари.

— Пристигнахме, Лоул.

— Да се поразтъпчем — Митсuno се запъти към шлюза в задната част на самохода, където бяха скафандрите и ѝ показва как се обличат. Те бяха направени от много фина материя, с един и същ размер и Деметра можеше да го навлече върху дрехите си и пак да се чувства свободна в него. Шлемът беше голям и лежеше върху добре прилепващ обръч на врата, който поемаше тежестта му и предпазваше главата от цицини.

Преди да го херметизира, Деметра извади гривната си и я сложи в един от вътрешните джобове с цип. Нямаше смисъл да оставя крехката електроника на ръката си. След това двамата влязоха в шлюза и въздухът се върна обратно в кислородните резервоари на самохода. Когато външната врата се отвори, Кафън очакваше, че ще слязат по стълба, защото от прозореца беше видяла, че самоходът се носеше поне на три метра от повърхността. Но ръбът на люка бе само на една стъпка от земята. Като слезе, видя, че машината бе прегънала паешките си крака над покрива на кабината.

— Каква е програмата за днес? — попита Деметра по радиото в скафандръра.

— Търся вода или лед, а ти ми помагаш.

Митсuno легна под самохода и отвори един люк в гладкото пространство между двете свивки на краката му. Извади оттам някакви алуминиеви чанти и щракна ключалките. Вътре, положени в пенопластмасови гнезда, лежаха сиви подобия на дини, с малки черни крачета и екран за данни отгоре.

— Какви са тези неща?

— Транспондери.

— Какво ще правим с тях?

— Взимаш един от тях и ще вървиш триста метра на изток. След това ще разходиш още един на същото разстояние, но в обратна

посока. Когато приключиши, ще вземеш още два и ще тръгнеш съответно на север и юг.

— А ти?

— Ще те наблюдавам — Лоул се усмихна и ѝ подаде първото записващо устройство. На пипане изглеждаше солидно, но не бе тежко.

Деметра се запъти към хоризонта. Камъните, разпръснати по пясъка, не бяха достатъчно големи, за да ѝ попречат да промени курса си. Скоро изкачи една малка височина и навлезе в плитка низина. Погледна през рамо, но не видя самохода.

— Лоул?

— Да?

— Не те виждам. Линията на хоризонта има ли значение за тези машинарии?

— Не, те отчитат движението по земята и го сравняват със собствените си инерциални системи.

— О кей.

Когато преброи около триста крачки, всяка около метър, Деметра положи транспондера, нагласи крайниците му, както ѝ бе показал Лоул, и го включи. Изправяйки се, забеляза някакви силуети на хоризонта, които сякаш танцуваха. Бяха облечени в мастилени трика, а над раменете им се развиваха пелерини, подобни на демонски криле. Една от фигурите беше яркозелена. Заприлича ѝ на нефритената статуетка на Смеещия се Буда, разпънал над себе си слънчобран. На Кафълън ѝ се прииска визорът на шлема ѝ да е оборудван с увеличителна оптика. От мястото си, тя не можеше да различи с просто око повече подробности. Щеше да помисли, че е мираж, ако не бе самотната зелена фигура.

Когато се върна при самохода, тя каза на Митсуно за силуэтите.

— Колко бяха?

— Три или четири. Толкова си приличаха, че отначало ги помислих за някакъв вид топлинно изкривяване на въздуха, но единият бе по-голям от останалите и зелен. Изглеждаше като човечето на Мишелин със слънчобран.

— Изчакай една минута. — Митсуно се изключи от нейната честота. Деметра виждаше как устата му се движи в шлема, докато водеше задълбочен разговор.

— О кей, няма какво да правим повече тук. Би ли донесла транспондера обратно?

— Какво се обърка? Нали сме на лов за вода?

— Няма смисъл. Те казаха, че долината е суха.

— Те? Кои те? — Деметра почувства как космите на врата ѝ се изправиха от решителния му глас.

— Киборгите, които видя.

— Това бяха киборги? Не знаех, че още има оцелели.

— Защо? Всеки от тях на практика е безсмъртен.

— И всезнаещ? — попита тя.

— Когато става въпрос за Марс — да.

— И какво, просто си събираме багажа и си отиваме вкъщи? А защо не се срещнем с тях?

— Това... не е добра идея. Ние не ги доближаваме, освен ако те не поискат компанията ни. А тази група бе съвсем несловохотлива.

— Опасни ли са? Изглеждаха слабички. Поне повечето от тях.

— В телата на тези момчета няма нищо човешко, целите са сервомеханизми и соленоиди, със съответните темпераменти. Ако ги докачиш, могат да накълцат костюма ти, преди да успееш да избягаш. Не забравяй, че те могат да дишат този въздух, а ти не.

— Разбирам. Ще се изпарим като сенки.

— Точно така.

— Знаеш ли, май не ми се иска да се връщам за транспондера.

— Просто дръж главата си наведена и си върши работата.

— Защо не отидеш ти?

— Няма да открия мястото, където си го оставила — разумно я контролира Митсуно.

Деметра неохотно тръгна към височината. Когато стигна до сензора и го извади, тя погледна към хоризонта, но танцуващите сенки бяха изчезнали.

ХОПЛИТИ БАР И ГРИЛ, 10 ЮНИ

Когато Ельн пристигна в Хоплити, разбра по празните чаши на масата, че Лоул и Деметра са там поне от час-два. Вероятно откакто се бяха върнали. Тя знаеше какво се е случило в Хармония Мунди — Ат я бе информирал още преди Лоул да затвори вратата на самохода и да се запъти към къщи. Административният кибер бе доволен от шанса си

да каже: „Нали те предупредих“. Преди да тръгнат, той бе представил някакви стари наземни доклади, които, според него, доказваха абсолютната липса на каквito и да са аномалии — хидрологични, сейзмични или други — в областта Мунди, докато анализите на Ельн, основани на последните орбитални данни, сочеха противното. Тя се чудеше дали киborgите знаеха за докладите — в съхраняването на записи те бяха по-небрежни дори и от Ат.

— Хей, здравейте! — поздрави Ельн жизнерадостно, когато Митсuno вдигна глава към нея.

— Ельн! — Деметра се обърна. Изглеждаше доволна да я види.

— Извинявай за местността... — започна Loул.

— Няма значение. Всички удряме на камък от време на време. Но защо киborgите са толкова сигурни, че няма вода? Да не са копали...

— Роджър заяви, че формацията е неблагоприятна.

— Е, той най-добре знае — изръмжа Ельн. По-голямата част от живота си тя бе прекарала, ровичкайки се в геологичните пластове на кората, в инфрачервени проучвателни данни и акустични интерферометрични матрици, а все още не знаеше за марсианските субструктури дори наполовина от това, което Роджър Торауей бе събрал в своя кибермозък. — Какво правеше той там?

— „Киborgски работи“, както каза той — обясни Loул. — А също така и „Моля, разкарай се оттук“. Изглежда, провеждаше някакъв вид събрание с приятелите си, включително руското момиче Щев.

— Един от онези киborgи е бил Торауей? — попита Деметра. — Полковник Роджър Торауей?

— Да, защо?

— Той е дошъл от Тексахома. Била съм там, където са го създали. Трябваше да отида при него и да му кажа „здрасти“, да поздравя сънародника си.

— Деметра учи за дипломат — обясни Loул на Ельн. — Мисли, че трябва да установи контакт със земляка си. — Той се обърна към Кафлън — Торауей не е тексахомец, Деметра. Той е стопроцентов марсианец. Във всеки случай, когато вашата държава го е създала — поне частта, наречена сега Тексахома, — тя е била в състава на Съединените американски щати. Торауей е бил служещ в нейните

BBC, което, предполагам, означава, че е карал дирижабъл или нещо такова.

— Разказвате ми земната история — на лицето на Деметра грееше усмивка.

— Също и нашата история — вметна Ельн. — Всеки марсиански ученик е запознат с ерата на колонизацията.

— Това, което никога не съм разбирал — продължи Лоул, — е защо, след като тези учени от САЩ и Русия са искали да създадат раса от местни марсианци, не са им позволили да се размножават? Защо са ги направили евнуси?

— Очевидно е, Лоул — вдигна рамене Кафън. — Човешките им части могат да се размножават, това е ясно, но те не могат да предадат на бебетата си целия хардуер, необходим за оцеляването им.

— Защо не, фон Нойманите нали го правят?

— Но те са машини! Те са били проектирани да...

— Тогава какво са киборгите? Машини? — уместно попита той.

— Различно е — настоя Деметра.

— А защо твоята родина — прекъсна ги Ельн, — както и да се е назвала преди, е хвърлила толкова много пари за създаването на киборгите? Цената почти е разбила икономиката ви и със сигурност е помогнала на Русия да потъне.

— Трябвало е да изучат Марс — обясни Деметра.

— Обикновените хора също могат да изследват Марс — отбеляза Лоул. — Ти го направи тази сутрин.

— Добре, предполагам, че е било преди да имат подобни поселения за отглеждане на храна, резерви с въздух и други неща от този род. Било е много по-лесно да пуснат самоподдържащ се киborg.

— Но в тази първа мисия са участвали и неадаптирани хора, които са приджурявали Тореуей. Един от тях е бил неговият лекар. Те са се справяли отлично — отглеждали са храна в куполи, събириали са въздух.

— Сигурна съм, че е имало основателна причина да създадат програмата за киборги. Учените би трябвало да са проверили всичко, да са направили компютърни модели...

Лоул се усмихна.

— Правили са ги компютрите.

— Искаш да кажеш — каза Ельн, — че компютрите са правили моделите?

— Да, и са ги направили така, както те са искали, за да постигнат целите си — завърши Лоул.

— Развзвате ми детски приказки — заяви малко надуто Деметра. — И аз съм слушала всички тези истории — мрежата е разумна, мрежата е Бог, мрежата е следващата стъпка в човешката еволюция... Добре! Бог ми е свидетел, че имам достатъчно причини да мразя машините и да не им се доверявам. Но аз не ги антропоморфизирам. Не ги демонизирам. Говоря с гривната си, както и вие с вашия Ат. Но те са най-обикновени машини — купчина от много бързи силиконови чипове, по които текат електрони в затворени схеми, съдържащи програмирания отговор.

Тя млъкна и се вгледа в Лоул и Ельн. От вълнението гърдите ѝ участено се повдигаха.

— Сигурна ли си? — попита тихо Сорбел след кратка пауза. — Джори каза, че не обичаш даже да говориш заекс, ако ТЕ те чуват.

— Джори има голяма уста — каза сухо Деметра, — но е прав. Не обичам да го правя и пред котката си. Но това не прави Битси част от някакъв котешки заговор, стремящ се да доминира над човечеството.

— Все пак трябва да отбележа — каза Лоул, — че земните учени са замислили и направили нещо изключително глупаво по съвет на тези компютърни модели.

— Но в перспектива се е получило добре, нали? — настоя Деметра. — Вижте се сега. Провеждате сейзмичните си тестове и изведнъж някакъв призрачен глас от пустошта казва: „Не си правете труда“. Тогава тръшвате люка и тръгвате обратно. Тези, така наречени, пристрастни компютърни проекции ви дават съвета на по-възрастните, на племенната мъдрост и наследеното знание. Помощта на киборгите е направила тази планета малко по-достъпна, по-дружелюбна. Това, което компютрите от миналия век са знаели, че ще ви е нужно, за да оцелеете.

— Може би си права — съгласи се Лоул, но не изглеждаше убеден.

— Разбира се, че съм права. Никога не съм казвала, че мрежата и нейните възли не са умни и проницателни. Дяволски даже. Не, те просто... не са човешки.

— Някой жаден ли е? — попита Елън, за да смени темата. — Защото аз съм.

ЗЛАТЕН ЛОТОС, 10 ЮНИ

Когато Деметра бе изморена, или птицетата ѝ бяха малко в повече, или и двете, както сега, тя не бе в състояние да се концентрира достатъчно, за да изработи разбираем доклад. Затова, вместо да се опитва да събере мислите си, тя включи терминала в стаята си на режим за разговор. Машината щеше да я пита какво е видяла и направила през деня, след това щеше да подготви черновата за доклада, отсявайки най-важното. На сутринта Деметра щеше да я прегледа и редактира и да изпрати крайната версия.

Концептуалният режим беше функция, която Кафън отдавна бе инсталирала в Сладурчето. По дяволите, Сладурчето сигурно можеше да опише деня и по собствените си записи, освен времето, когато бе пъхната в джоба ѝ. Деметра съзнаваше, че да разчита толкова на машините е най-добрания начин да се превърне в идиот, неспособен да мисли последователно или да запомни повече от две идеи наведнъж. Но тази вечер програмата сякаш бе пратена от Бога.

— Къде беше? — попита я терминалът.

— На някакво място, наречено Хар-нешо си Мания, справка с картата... добре де, виж сам. Бяхме на геолог... не, хидрологически изследвания, търсехме подпочвена вода — тя едвам потисна прозявката си.

— Какво открихте?

— Нищо. Срещнахме, или по-скоро видяхме в далечината няколко киборга, които ни разкараха. Лоул каза, че си пият сутрешното кафе или нещо подобно. Не съм говорила с тях... Йаоооа! — този път не успя да се сдържи и широко се прозина.

— Какво каза Лоул Митсuno за киборгите?

— Че са опасни... трудни... докачливи... а, и силни.

— Това го знаем. Какво спомена за техния произход?

— О..., че създаването им е някаква грешка и че компютрите на Земята са преебали проектите. — Деметра едва държеше очите си отворени. Това щеше да е най-тъпия доклад, независимо от добрите намерения на терминала. — Много бабини приказки, всъщност... — тя

отново се прозина. Вместо да седне, Деметра се просна на леглото и затисна глава с възглавницата.

— Сега, слушай много внимателно... — инструктира я машината.

Деметра вече спеше, дори леко похъркваше.
Това нямаше значение.

ГЛАВА 7

ВИКОВЕ И ШЕПОТ

120 КМ ИЗТОЧНО ОТ ХАРМОНИЯ МУНДИ, 11 ЮНИ

— Революцията не е програмирана в тях, Роджър.

Фетя не бе проговаряла от три часа. Просто крачеше до него, докато Тораяй се отърсваше от неприятната конфронтация. Краката им потъваха в пясъка, навян от вятъра.

— Не съм говорил за революция — възрази той. — Просто за някакъв вид ангажиращи действия. Протестен марш. Демонстрация на сила. В края на краищата, и те се възползват от генератора на Деймос.

— Под протест се подразбира и раздвижване на силите.

— Не го разбирам така — той можеше да чуе горчивината в собствения си глас, докато разговаряха мислено помежду им. Мразеше чувството на зависимост, което набираше сили в него.

— Но е вярно! — възрази Фетя. — Ние сме създадени за изследване. За наблюдение. За описание. Не да диктуваме правила на човешките поселения. А сега ти искаш да нанесем вреда на колонистите.

— Не вреда! Просто... за известно време да спрем със съветите и препоръките, за да разберат, че сме им необходими, че се нуждаят от нас като свободни и независими същества. Да им покажем колко заплашителна и враждебна може да бъде тази планета без нас.

— Да разбирам ли, че преди това някой трябва да умре?

— Е...

— Разкажи ми отново историята за омлета и яйцата, Роджър — изхили се тя.

— По дяволите, това е сериозно! — Той спря на половин крачка.

— За теб думата „сериозно“ означава „очевидно“ за всеки друг.

— Какво искаш да кажеш?

— Ти смяташ, че...

Двамата продължиха мълчаливо да вървят около час. С чувството за компресирано време, той отлетя само за няколко изпълзващи се секунди. Единствено пейзажът се промени — постръмни хълмове, по-издадени скали, входове към корозирали клисури.

— Направи техният проблем свой — каза накрая Фетя. — Няма друг начин.

— И как ще стане това?

— Открий какво е нужно на хората.

— Нали опитах? Те не искат да купуват...

— Не, Роджър. Ти им предложи това, което притежаваш, а не от което те се нуждаят — има разлика.

— Но аз им предложих самия себе си, моите най-съкровени...

— Не им трябваш ти.

— Разбирам.

Фетя беше права. Но от какво, по дяволите, се нуждаеха хората на Марс? Сигурно от нещо, което той или друг киборг може да им даде и, разбира се, различно от това, което те осигуряваха, принудени от програмирането си.

Това беше загадката.

РУСКАТА ЧАЙНА, ТЪРГОВСКИ КВАРТАЛ 2/01, 11 ЮНИ

По някое време предишния следобед, докато разговаряха, Ельн бе споменала за още един земен посетител, който се интересувал от хидрология и от работата в Департамента на ресурсите — мистър Сун от Обединена Корея.

Деметра се зарадва, че най-сетне ще се срещне лице в лице с него и помоли Сорбел да организира запознанството им.

Двете се срещнаха в Златен Лотос и Ельн я заведе две нива по-нагоре, за да й покаже най-модното заведение в Тарсис Монтс.

— В него сервират истински чай — обясни Сорбел. — Гъста кафява течност, която ври в продължение на една седмица, може би и повече, в руски самовар от солидно, тежко сребро — внос от Петроград. След това я смесват с водка, уиски, лимонов сок или каквото пожелаеш. Отвратително е.

— Защо тогава ходите там? — полюбопитства Деметра.

— Защото е... — сви рамене Ельн — място, където могат да те видят, предполагам. Туристите го обожават.

— Никога не съм чувала за него.

— Сладките им са всеизвестни. Много хрупкави, предимно от захар и масло, добре де, екстракт от сорго и нещо като напоен липид, сещаш се, нали? — Ельн ѝ се усмихна лукаво.

— Ти май знаеш как да ми възбудиш апетита.

— Това ми напомня... Ако ти омръзне да се шляеш по марсианска повърхност, на всяка цена трябва да посетиш енергийните сателити на орбита. Особено новият, който строят над Скипарели. В/Р на микрогравитацията е истински удар. Мога да ти го уредя, ако искаш.

Деметра се замисли преди да отговори. Какво ли е накарало Ельн да ѝ го предложи? Да не е изтървала нещо вчера? Защо ѝ е на Сорбел да я захранва с тези нови преживявания? Може би... Зави ѝ се свят. Дали беше от разликата в културите или времевия шок? Ставаше подозителна и при най-простото приятелско предложение. Или се бе стегнала преди срещата си с първия чуждестранен шпионин.

Декорът в Руската чайна бе изцяло в бяло сукно, порцелан, сребро и звънтящ кристал. Стените бяха варосани също в бяло с някакви черни линии, които би трябвало да представляват дървета през зимата, нарисувани от художник, който никога не бе виждал истинско дърво. Отнякъде се чуха цигулки — запис на циганска музика, която спокойно можеше да се сбърка и с хор на казаци. Деметра очакваше всеки момент да се появят и сервитъри в черни бричове и червени копринени рубашки.

Двете жени се отправиха към централната маса, зета от млад мъж, доста пълен, облечен в консервативен сив костюм. Деметра разпозна лицето му от снимките в директорията за посетители, която бе прегледала преди няколко дни, но имаше известна разлика — очите почти не се виждаха от тълстините, а кожата му имаше нездрав жълт цвят. Тя се огледа тайно за Чанг Куок, неговият слуга, но не откри никой, който да отговаря на снимката.

— Суки, искам да те запозная с една моя приятелка — каза Ельн — Деметра Кафън, която също е от Земята. Деметра, Сун Ил Сук е важен посетител от Обединена Корея.

Младият мъж надигна леко туловището си и протегна ръка към нея с разперени пръсти и стърчащ палец, сякаш се прицелващ с пистолет. Деметра пое ръката му — мека и влажна — и я разтърси.

— Двете дами ще се присъединят ли към мен? — попита той.

Ельн се измъкна с извинението, че я чакат неотложни задачи и бързо напусна чайната като остави приятелката си насаме с тъжно усмихващия се кореец. Деметра седна на стола срещу него.

— Миз Кафълън, знам, че имаме еднакви интереси към естествените ресурси на тази планета. И двамата сме посетили едни и същи места. Долината Маринерис, например.

— Моят интерес е чисто академичен, уверявам ви.

— А, да... академичен... От базите данни научих, че сте студентка по международни отношения, но сте решила да добавите към основния си учебен план и езогеологията?

— Така реших.

— Но вие вече имате точките, нужни за взимане на степен — отбеляза Сун.

— Не съвсем — поправи го тя.

— Очевидно достатъчно, за да разбирате от работата си, щом сте приела това назначение.

— И какво е то, според вас?

— Да проучите строежите на зеландците в областта, за която претендира вашата държава Тексахома... И Обединена Корея, разбира се.

— Имате завидно въображение, сър.

— О? Тогава Тексахома не претендира за...?

— Не, относно моето назначение. Бих искала някой да ми плаща ваканцията или за това, че съм турист.

— Вашият дядо плаща всичките ви разносци, а също така и да „държите очите си отворени“, „да махнете памука от ушите си“ или какъвто и да е друг цветист израз.

— И защо, според вас, трябва да ми казва такива неща? — невинно попита Деметра.

— Хайде, скъпа! — Сун Ил Сук сложи ръката си върху нейната.

— Не се прави на наивна пред мен! Височайшето ти „Деди“, както го наричаш, е политическа сила в родината ти. Официално поне, Алвин Бертранд Кафълън е втори по значение в Съвета в Остин. Неофициално,

той контролира партийния апарат в Инди-дявол-знае-какво, където всъщност е истинската власт. Така ли е? — усмихна се той и показа два реда бели зъби.

— Да, но ние, тексахомците, не обичаме да говорим толкова открито за тези неща. Държим ги под похлупак.

— Държите ги под пох...

— Още един от нашите цветисти изрази — усмихна се в отговор и тя. Всичко това започваше да я забавлява. — За вашата колекция.

— Дай да си говорим откровено, скъпа, и двамата сме тук по една и съща причина — да разберем какво са замислили зеландците и да поставим прът в спиците на колелото им. Не — той я спря с ръка да не го прекъсва — това няма да има резултат преди и двамата отдавна да сме се превърнали в прах. Никое усилие за тераформиране на тази планета няма да даде ефект в близките сто-двеста години. Но тъй като животът ни е много кратък, двамата можем да се обединим в обща кауза. Не е ли така?

— Да не ми казвате, че сте платен шпионин, мистър Сун? — Деметра се престори на изненадана.

— Разбира се! Обединена Корея плаща много добре за скромните ми усилия. Нима на теб не ти плащат?

Кафълън си припомни за сарказма на един от своите професори, Симънсън, който преподаваше Индустрислен шпионаж и Икономическа теория: „Пази се от данайците, когато ти носят дарове“. Трябва да е имал предвид Сун Ил Сук.

— Така — продължи Сун, — на кого ще се спрем? На фермерите от Елизиум? Звездобroeца горе на Фобос? Или новата — Куно?

— Добре де, за парите, които...

— Разбира се, Куно. Тя се интересува от бъдещето и особено от това на Долината Маринерис. И съм сигурен, че знае всичко относно тайните планове на Тексахома за промяна на марсианска атмосфера. Ако открие истинските ни цели, моите и твоите, ще направи и невъзможното, за да ни попречи. Може да пледира за отпращането ни от тази планета или обратно към фонтана, или... някъде в пустинята. Тази жена е способна на всичко.

— Не ставате ли малко драматичен? Даже и ако тя...

— Виж сама и ми кажи, това не са ли очи на фанатик? — Сун Ил Сук кимна към масата, намираща се през една от тяхната.

Там седеше сама жена. Лицето ѝ изглеждаше като това, което Деметра бе разглеждала на терминала преди три дни, но чертите ѝ бяха някак... по-твърди, тялото — по-стегнато, а косата бе напълно различна — червена и къдрава, подстригана до яката на якето. Нямаше нищо общо с буйния черен шлем, показан по мрежата. Разбира се, може да е с перука или нещо подобно.

Информацията на Сун беше добра, но защо правеше тази глупава грешка?

— Ако това наистина е тя — каза Деметра, — и наистина е толкова опасна личност, не е ли малко неразумно да говорите така открито?

Кореецът посочи малка бяла кутийка на масата между тях и Куено, забутана между захарта, кафето и неизбежната ваза с хартиени цветя. Деметра я бе забелязала, но беше помислила, че в нея Сун държи лекарствата си.

— Фазов инвертор — обясни той. — Устройството заглушава всеки звук в радиус метър и половина и го замества с празни приказки. Удивен съм, че твоето правительство не те е снабдило с нещо подобно — той повдигна пръст и извика. — Лично аз мисля, че всички северозеландци вонят на стогодишно яйце. — Кунео се обърна леко встрани и погледна към тях, но с разсения поглед на самотно вечеряещ човек в претъпкано място. Нямаше признания, че ги е чула и се е обидила.

— Видя ли? — каза той с нормален глас. — Просто някакъв си звук.

Деметра отбелаяза, че устройство, толкова малко и с такава голяма мощност, би трябвало да е кибернетично контролирано от мрежата — вероятно със сложни процесорни алгоритми. Тя би заложила всичките си тексахомски долари, че всеки разговор, влязъл в малката бяла кутийка, се пази някъде в огромния информационен капацитет на мрежата.

— Обичате да живеете опасно, мистър Сун — отбелаяза Деметра.

— Не, мила, просто обичам да живея. Период. Пълно спиране. Можеш да го запишеш на гроба ми... Но, моля те, наричай ме Суки.

Въпреки всичките си инстинкти, Деметра го харесваше.

ГЛАВА 8

СКРИТИ ЗНАЧЕНИЯ

НИВО 4, ТУНЕЛ 21, 12 ЮНИ

Джори чакаше от два часа в коридора пред Златен Лотос. За да избегне евентуалните въпроси, се правеше, че поправя двигателния датчик в стената, за който никой не бе сигнализирал, че е повреден. Хората не желаеха креолите да се чувстват неудобно или нежелани в комплекса Тарсис Монтс, но модифицираните, които се шляеха без работа, предизвикваха въпроси. Джори не искаше да си има неприятности с Гражданската милиция.

За този ден нямаше определени задачи. Предполагаше се, че почива и възстановява електролитния баланс, обусловен от неговите бъбречни филтри. Но това, както и датчикът в стената, който се правеше, че поправя, си беше чисто извинение. Истината бе, че искаше отново да види Деметра. Затова работеше пред нейната стая, така че когато тя излезе, щяха уж случайно да се срещнат. За Джори това бе един умен план.

Зад него се отвори вратата на апартамент номер девет. Наполовина изкачен на стената и висейки на една ръка за отворения капак, той се извърна с нетърпеливо изражение на лицето.

— Джори? — извика Деметра. — Какво правиш тук?

С котешка лекота той се спусна на пода.

— Ъъ... поправям един... ъъ-ъ... сензор — и посочи стената.

— Точно зад моята врата? — Деметра погледна нагоре и надолу по коридора. — Какво съвпадение!

— Аз... исках да те видя отново — Джори се загледа виновно в пръстите на краката си.

Досега никога не се бе притеснявал, че непропускливато му кожа е удебелена по петите, а стъпалата му са оформени еднакво добре, както за финия пясък, така и за ръбестите скали. Обувки не му трябваха, освен това за него те бяха и невъзможни. Но сега краката му

се видяха голи, широки и грозни, не като нейните — заoblени и с кадифена кожа. Като на газела.

— Това не е добра идея, Джори.

— Но аз си мислех...

Всъщност какво си мислеше наистина? Че могат с това екзотично същество от друга планета да... да бъдат заедно? Че биха могли да създадат семейство в Тарсис Монтс с неговото осъдено заплащане на помощник по поддръжката шеста степен? Че ще имат деца и на дванайсетата им годишнина ще позволи да бъдат одрани, изкормени и трансформирани в креоли? Това ли искаше в действителност?

— Мислех, че ме харесваш — каза простишко той.

— О, Джори — лицето й помръкна. — Аз наистина те харесвам. За мен ти си един добър приятел. Но трябва да се придържам към днешната си програма и...

— Имам изненада за теб — изтърва се той.

Нищо не ставаше както бе планирал.

— Изненада? Но...

— Ела! — той я хвана за ръката, стискайки я точно над китката, и я дръпна леко, колкото да я извади от равновесие. — Ще ти покажа.

— Не можеш ли просто да ми кажеш?

— Тогава няма да е изненада.

Джори тръгна надолу по коридора, като говореше бързо:

— Нали каза, че не обичаш компютрите да те наблюдават, когато... когато правишекс и затова се опитах да измисля място, където да не могат да ни видят. Сетих се, че такива места има навсякъде из комплекса и реших да видя дали не мога да уредя нещо за нас.

Той съзнаваше, че говори глупости, нещо, за което майка му винаги го бе предупреждавала: „По-добре да те мислят за глупак, отколкото да си отвориш устата и да премахнеш всяко съмнение“. Но Джори усещаше, че Деметра, човек пристрастен към думите и обясненията, ще интерпретира по свой начин всичко, което й наговори. Следователно, трябваше да я затрупа с поток от думи, колкото и неубедителни да са те.

Докато говореше, той я заведе две нива надолу. Минаха и през едно авеню, два пъти по-широко и високо от средно статистическия

тунел, според строителните планове. След изграждането му то щеше да бъде наречено „Аркада“. Проектирано бе за търговски център с отделни стени и покрив, издигнат под арката от скали, който може би след време щеше да се превърне в сърце на меркантилната марсианска цивилизация.

След двайсетина метра двамата напуснаха подредените тунели със завършени покриви и гладки стени, с електрически връзки и услуги, със светлини, въздух и фиброоптика и стигнаха до една стоманена врата, залостена с четири продълговати скоби.

— Това шлюз ли е? — попита Деметра.

— Не съвсем.

Джори сви пръсти като челюсти на френски ключ и завъртя болтовете, докато резетата се отпуснаха свободно върху гнездата си. След това прокара длан по вертикалната лента, използва тялото си като лост и издърпа вратата, преодолявайки разликата в налягането. От процепа между вратата и рамката се чу тиха въздишка, сякаш донесена от марсианския вятър. Джори отново я хвана за китката и пристъпи вътре.

— Чакай малко! — Деметра се дръпна назад. — Ти можеш да дишаш там, но не и аз.

— Със сигурност можеш. Въздухът е добър, просто налягането не е от деветстотин милибара.

Джори пристъпи прага, откри провесеното зад вратата фенерче и го включи. Широкият лъч освети неравна стена от сива скала. Светлината се отразяваше в резките по пода, където уредите за пробиване бяха вдълбали скалата, но не бяха успели да я откърят или да проникнат в цялостната ѝ матрица. Този тунел беше дълбан ръчно, тъй като беше близо до населените нива и не бе възможно да се използват големи машини като онази, която бяха наблюдавали в Долината.

— Студено е! — дъхът ѝ се превръщаше в пара.

— Съжалявам... Ще се стопли след минута.

Джори я поведе още двайсетина метра надолу, завиха наляво и стигнаха до още една врата, заключена с обикновена ключалка. Зад нея имаше задълбен тунел, дори без сервизни помещения, издълбани в стените.

— Пристигнахме — обяви той тържествено.

— Това ли е изненадата? — попита внимателно Деметра.

Джори насочи светлината надолу към куп стари дрехи и едно одеяло, метнато отгоре им. С малко въображение би могло да изглежда като легло и вероятно бе доста меко.

— Виждаш ли? Няма камери и микрофони. Все още не са инсталирани. — Той насочи лъча към едната стена. — Няма дори сензори за движение и за мирис.

— Добре... но защо?

— Ами... нали каза, че се смущаваш, понеже мрежата непрекъснато те наблюдава и подслушва. Тук не могат да те виждат и чуват.

— Нещо като любовно гнезденце?

Тя изрече думите без особен ентузиазъм, но това не спря Джори. Нещо повече, прие ги като сигнал да направи своя ход. Плъзна лявата си ръка напред и докосна бедрото ѝ, прокара пръст по кръста ѝ и притегли тялото ѝ към своето.

— Джори...

Устните му се притиснаха към нейните. Куплунгите на дихателната маска, изникващи от двете му страни, нежно галеха лицето ѝ, подобно на мека брада. Лявата му ръка се плъзна надолу под кръста ѝ и я привлече силно към себе си. След това повдигна единия ѝ крак и го обви около кръста си, а с дясната ръка започна да разкопчава дрехата ѝ. Тъй като изградените от пресовані арамидни влакна нокти бяха твърде дебели и несръчни, той просто откъсваше копчетата от платта.

— Не... чакай! — смотолеви Деметра, останала без дъх, като се опитваше да говори въпреки натиска на устните и езика му. — Не съм в настр...

Креолът леко отслаби прегръдката си и вдигна глава.

— О, забравих — възклика той, откачи сребърната ѝ гривна и я пъхна в джоба ѝ. После затвори ципа и погали втвърдените зърна на гърдите ѝ.

Джори притегли тялото на Деметра още по-близо, движейки бедра нагоре и надолу. Слабините му се долепиха до нейните и тя започна да стене, когато той се надвеси между краката ѝ и освободи нарастващия си член. Деметра отново се отдръпна, но само, за да се качи върху него.

— Този път не ми разкъсвай дрехите — предупреди го тя.

ЗЛАТЕН ЛОТОС, 12 ЮНИ

Когато се върна в хотела, Деметра все още се чувстваше объркана. Плановете й за деня се бяха провалили в една пещера някъде под града. Тази сутрин бе решила повече да не севижда с малкия креол, но само пет минути прекарани с него, единственото нещо, за което можеше да мисли, бе как да се чука, докато мозъкът ѝ експлодира. Тя реши, че наистина трябва да прекрати това... губене на време? Или каквото и да е. Нищо нямаше да излезе от тази връзка, а дори и нещо да се получи, то деди щеше да е бесен. Което не беше чак толкова зле, ако се замислиш.

Въпреки че бе прекарала по-голямата част от следобеда легнала, всичко, което искаше в момента, бе да се хвърли в леглото, да се завие през глава и да спи цяла седмица. Тя се преоблече, изпи чаша вода и понечи да разкопчае гривната си.

Оу, да бе.

Деметра бръкна в горния си джоб и извади сребристия кибер.

— Е, какво беше всичко това? — попита Сладурчето, когато Деметра я извади. — Чувах някакво много интересно шумолене. Продължи доста дълго.

— Млъкни, Сладур — каза равно Деметра като я сложи на шкафчето и повдигна чашата да я захлупи.

— Няма знач... йе... уа, чакай малко, Дем.

— Какво има?

— Съобщение за теб. От Земята. Червен код.

— Идва по терминала?

— Да — каза хроното. — Но онази трошка там не може да го разкодира. Да го разшифровам ли? Само текст е.

— Давай! — Деметра седна на ръба на леглото.

— Вайс до Кафън, лично — започна да диктува Сладурчето. — Надявам се, че това включва и мен, а?

— Просто чети.

— Сигурни агенти в окленд докладват със зеле изпращат търговски контингент с пълен консулски статус някъде късен октомври стоп предвид транзитното време идват над главата ти в най-близко време стоп съжалявам за късното предупреждение, но това заминаване

се проведе с изключителна бързина и информацията бе бранена с най-голямо насилие край. Какво се предполага, че означава това, Дем?

— Млъкни и ме остави да помисля.

— Няма значение.

Къде по дяволите бе това „окланд“? И защо Грегор Вайс има агенти там? И защо това трябва да я засяга? Деметра беше учудена. „Бранена с най-голямо насилие“ намекваше за ужасни неща — може би са загинали хора, за да предадат това съобщение първо към Далас и после към нея? Тя не знаеше как да го разбира. Тогава ѝ хрумна нещо.

— Сладур, как се пише „окланд“?

— О-у-к-л-а-н-д, Дем. Точно както се произнася.

Виж, това вече придобиваше смисъл. Оукланд беше столица на Северна Зеландия, така че делегацията можеше да има нещо общо с проекта в Долина Маринерис, който бе под покровителството на Агенцията за икономическо развитие на Северна Зеландия. Ако беше така, предоставянето на дипломатически статут на новодошлите им даваше възможност да измъкнат спорната територия под носа ѝ. Но съобщението на Вайс не го потвърждаваше.

— Прочети го още веднъж, Сладурче.

Хроното го повтори с абсолютно същата интонация. Разбира се, съобщението бе в типичния за Вайс шпионски телеграфен жаргон от деветнайсети век. Но, от друга страна, той си беше педантичен бюрократ. Такова недомислие като „докладва със зеле“ просто не му подхождаше.

Докладва със зеле.

Докладва „със зеле“.

Докладва С. Зел. — Северна Зеландия.

— Сладурче, някъде в текста среща ли се групата от знаци С точка Зел точка?

— Разбира се, Дем. В първото изречение. Точно както го прочетох.

— Трябва да поправя гласовия ти чип, скъпа.

— Не се бъзикай, Дем. На теб трябва да ти ъпгрейднат ушите.

ГЛАВА 9

МОЗЪЧНИ ПЪТЕШЕСТВИЯ

ЗЛАТЕН ЛОТОС, 13 ЮНИ

Деметра се събуди обзета от паника, която я бе стиснала за гърлото и караше сърцето ѝ да бие учестено. Ситуацията на Марс се изпълзваше от ръцете ѝ. Съобщението на Вайс предполагаше, че северозеландците се канят да направят някакъв политически ход, насочен към Долината Маринерис... а всичко, което бе свършила досега, бе да разгледа няколко местни забележителности и да се запознае с някои туземци. А и какво друго можеше да стори?

Официално погледнато, Деметра бе на Марс като обикновен турист без дипломатически статут. Всъщност тук нямаше дори и формална правителствена структура. Нищо, към което да я насочат за акредитация от какъвто и да е ранг. Върхът на марсианска администрация явно се състоеше от местната градска бюрокрация. Най-високопоставеният чиновник, за който Деметра бе чула досега, беше някакъв кмет в Солис Планум. Работата му бе да осъществява връзките, да пази записите, да събира данъците, освен това да отговаря за търговския обмен и поддръжката на инфраструктурата. Но всичко това се извършваше почти изцяло от вездесъщата мрежа. Как групата големци от Северна Зеландия са успели да установят дипломатически взаимоотношения с „това“, тя не можеше да разбере. Имаше единствено нещо, което Деметра трябваше да пробва — да използва неформалните контакти, за да накара правителството, каквото и да е то, да започне да работи за нея. Това бе проблясъкът, от който се нуждаеше. Тя се изстреля от леглото, остави го да се тръшне в стената и отиде да се пъхне под едноминутния душ. Изчаквайки обвитата в тюрбан коса да изсъхне, си поръча кафе и кисело мляко за закуска. Хотельт предлагаше киселото мляко само в две разновидности — холандски шоколад и лимон. Вече бе открила, че лимонът напомня на

киселина от акумулатор, а сега разбра, че шоколадът има вкус на тебешир с нафта.

Докато се сресваше, Деметра започна да издирва приятелите си. Както на Земята, така и на Марс трябваше да се допита до мрежата. Тя се обърна към стайнния терминал, включи го на режим ЛИЧНО и каза:

— Може ли да говоря с личността Ат?

— Да, миз Кафън-Деметра-Сирайз — отговори хладен глас с по-различна модулация от обикновения тон на терминала — по-надут, по-самонадеян, по-малко желаещ да помогне. Тя говореше със самия Ат — от плът и кръв... или по-скоро от електрон и позитрон.

— Трябва да открия Ельн Сорбел. Навярно още не е на работа, но...

— Миз Сорбел е изцяло ангажирана.

— И къде е сега?

— Хидрологична лаборатория, купол две, но сега не е подходящо време за...

— Благодаря. Тръгвам. — Деметра не бе човек, който се съобразява с намеците на една машина, особено такава, свързана с обширна бюрокрация. — Ъ-ъ... как да открия купол две?

— Вземете асансьор четири до повърхностното ниво, следвайте тръба Y-9 в посока запад, останалото е означено. Но вие наистина не трябва...

Деметра изключи терминала, сложи си върхната дреха, грабна шепа фиби за коса и се втурна по коридора.

ХИДРОЛОГИЧНА ЛАБОРАТОРИЯ, 13 ЮНИ

Ельн се плъзна през пролуките на скалната матрица, следвайки линията на най-малкото съпротивление. Гранулите, през които минаваше бяха груби сферични форми, плуващи над и под съзнанието й. Всяка една представляваше частица фин пясък, не по-голяма от милиметър в диаметър. Бяха толкова дребни, че в реалния живот биха могли да се изгубят под ноктите й. Около тях съзнанието й плуваше и се извисяваше като тюлен, качил се на скалист бряг, а тя беше капка вода.

Ельн заплува надолу, откривайки нужния й пласт. Търсеше глинен субстрат, за който бе докладвано, че лежи под пустинята Агнус Дей на никакви си двеста километра югозападно от Тарсис Монтс.

Плъзна се напред през една маса, обсипана с блещукащ кварц и полски шпат, преобърна се и се прилепи до едната стена с помощта на повърхностното напрежение. Гърбът ѝ опираше в друга назъбена частица под нея. Тя се процеди през външната повърхност, съзнанието ѝ се извиси, насочвайки я срещу силата на гравитацията. Още едно пропадане и Ельн се намери в някакъв вид граничен слой. Вече нямаше свободни парчета с празно място помежду им, само пътна маса от алюминиеви и магнезиеви силикати, които формираха ромбове с диаметър от два-три микрона. Помежду им пространството беше даже по-малко. Съзнанието ѝ се сплеска, разширявайки се и дифузирайки като масло. Нямаше да има повече весело цамбуркане надолу. Тази сигурност беше като глината, която...

— Какво правиш?

Гласът дойде някъде от лявата ѝ страна. Ельн извърна очи, които не бяха очи, но не видя нищо.

— Кой е там?

— Аз съм, Деметра.

— О, здрави...

— Преча ли ти?

Да! — искаше да извика Ельн.

— Всъщност не... Как стигна дотук?

— Един от вашите техници ме снабди с шлем и ръкавици — отвърна Деметра. — Каза, че си тук в... какво е това място? Прилича на астероидно поле.

— Намирам се в пустинята, на около петдесет метра под повърхността. Или по-точно компютърът твърди, че се намирам там.

— Ат ли го казва?

— Не, по-голямото момче.

— Какво търсиш?

— Опитвам се да открия къде може да е отишла водата... ако някога е имало такава — обясни Сорбел. — Мисля, че открих лещи от глина, които...

— Къде? — настоя Деметра.

— Някъде под теб, предполагам. Сигурно си още в пясъчния слой.

— Така ли? Как да се спусна долу?

— Само ако знаеш как да използваш ръкавиците. Ще ти се наложи да поплаваш.

— Не мога — каза Деметра след минута. — Защо ти не се качиш при мен? Не те виждам.

— Виждането не е толкова важно тук долу. Не можем ли просто да си поговорим? — Ельн стана още по-плоска, прилепена до глинения субстрат. — Какво искаш?

— Добре... хмм... това е трудно... Може ли някой да ни чуе?

— Имаш предвид освен киберът, който е създал тази геологична симулация и сега ни наблюдава?

— Ъхъ.

— Не. Шлемът ти е изолиран.

— Тогава... това, което искам, е помощта ти като програмист. Искам да хакна няколко терминала, които са свързани към мрежата и да запиша всичко, което те ще изпратят или приемат през следващите няколко дни.

— Чии са тези терминали? — Ельн започна да проявява любопитство.

— Единият е в квартирата на една жена от Северна Зеландия. Казва се Кунео — Нанси Кунео. И тя като мен е посетител на Марс. Другите два са при нашия корейски приятел — един терминал в личната му стая, друг при слугата му Чанг Куок-До.

Сорбел премисли молбата за миг.

— Лоул беше прав за теб, нали? Ти си шпионин.

— Ельн... ние всички сме шпиони. Сун Ил Сук си призна веднага след като се запознахме. Той също знае за Кунео, но аз я открих много преди него. Поотделно или заедно, вероятно вече са инсталирали монитори в стаята ми... Просто искам малко сигурност за времето, което ми остава да прекарам тук.

— И си помисли, че бих могла...

— Ти си най-запознатия с компютрите човек, който съм срещнала тук. По дяволите, на практика всеки на Марс живее в задния джоб на машината, но само ти си пъхаш главата в нея, за да си изкараш прехраната.

— Ние не сме във вътрешността на компютъра, Дем. Това е геологична симулация, която е свързана към В/Р оборудване. Не много

по-различно от онова, което използваш за гледане на филми или разходка с прокси.

— Няма значение. Продължавам да мисля, че само ти можеш да ми помогнеш.

— Дори и да имам необходимите познания, това не означава, че искам да ти помагам. Суки е мой приятел. Освен това не знам какво лошо е направила тази Нанси Кунео на моята... Във всеки случай не съм съгласна някой да шпионира Марс.

— Ние не шпионираме вас, Ельн, а се наблюдаваме един друг. Всичко идва от политическата ситуация на Земята. Просто се случи и тримата да сме на Марс по едно и също време. Това е всичко.

Един от талантите, които с времето работата бе развила в Сорбел, бе моделният анализ. От нюансите в гласа на Деметра Ельн разбра, че лъже. Историята ѝ бе прекалено сложна и в нея бяха намесени много обстоятелства. Истината би трябвало да е много по-проста. Жалко, защото Ельн я харесваше и съжаляваше, че двете не могат да бъдат откровени помежду си.

— Ти и твоите приятели можете да си играете на криеница колкото искате — каза Сорбел накрая, — но не искам да ме намесваш в нещо, което със сигурност ще донесе и на двете ни неприятности с милицията.

— Не можеш да останеш неутрална завинаги, Ельн.

— Какво искаш да кажеш?

— Ситуацията ще се промени бързо и за няколко дни ще стигне стадий на кипеж. Не мога да ти кажа подробности, защото още нямам. Но този конфликт ще има огромен ефект върху геоло- не, метеорол- хидрол-, мамка му! Не е това! Имам предвид баланса на природата на тази планета. Може да промени начина на живот на всички хора на Марс.

— Към по-добро ли? — попита Сорбел безнадеждно.

— Сигурно не.

— Разбирам. И само ти можеш да попречиш на това мистериозно нещо да се случи.

— Така смятам.

Ельн Сорбел размисли една дълга минута.

— Ти си ми приятелка, Деметра, но и хората, за които споменаваш също са ми приятели. Сега научавам, че не са това, за

което се представят и не знам на кого да вярвам. Разбираш ли положението ми?

— Перфектно.

— Тогава ще... обмисля молбата ти.

— Благодаря.

Ельн не разбра кога връзката е прекъснала, но усети, че Деметра се е оттеглила от симулацията.

СЛЪНЧЕВА ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЦЕНТРАЛА ЧЕТИРИ, С ПРОКСИ, 13 ЮНИ

Енергийният сателит, който поддържаше населението и техниката на Тарсис Монтс, включително космическия фонтан с неговите 7000 мегавата електрическа енергия, се намираше на ареосинхронна орбита на около петстотин километра източно от селището. Както обясни ИИ на симулацията, това бе възможно най-доброто му разположение. По-непосредствена позиция би била несигурна за сателита, поради близостта с горната трансферна станция на елеватора. Едва ли някой от двата обекта щеше да се отклони от орбитата си, но около фонтана трябваше да има свободно пространство за пристигащите и заминаващи кораби. Компенсацията за слънчевия колектор се извършваше като микровълновият лъч се изместваше под ъгъл в западна посока към приемателното поле, което се намираше недалеч от тунелния комплекс.

Деметра откри, че поклаща глава със затворени очи, опитвайки се да възприеме цялата тази суха материя, която бе неизбежна част от интродукцията към симулацията. Снимките по видеото, които ИИ представяше по време на речта си, демонстрираха оригиналните схеми на строежа, които не бяха предназначени за туристи. Те бяха изпъстрени с прекъснати линии, които показваха сравнителните ъгли и векторите на орбитата, размерите бяха означени със стрелки, числа и цветни кодове, показващи енергийните потоци, структурния натиск и термичните защити — всичко изглеждаше прекалено сложно. Очевидно пътуването бе предназначено за инженери.

След срещата си с Ельн, Деметра реши да запълни сутринта като посети извънпланетните сателити. Сигурно за Сорбел тези технически обяснения бяха занимателни, но за Деметра не бе така. Въпреки това тя покорно изслуша петнайсетминутната лекция. Педантичният глас на машината обясни, че поради голямото разстояние между Марс и

Слънцето, слънчевите клетки са, грубо казано, двойно по-големи от тези, обикалящи Земята, но дават същата енергийна продукция. За да се постигнат тези 7,58 гигавата от Станция четири, площта трябваше да бъде около двеста и десет квадратни километра. Магнитните тласкачи поддържаха това обширно поле от полиморфни силикони насочено срещу слънцето с отклонение само половин дъгова секунда. Диодната мрежа на станцията, приемаща микровълните върху марсианска повърхност, се разпростираше на сто и трийсет километра с енергийни постове, разположени на всеки...

— Ъъъ, извинете? — проговори Деметра.

— Да? — отвърна след малка пауза ИИ.

— Можем ли да пропуснем урока по електроника и да видим това нещо?

— Познанията ви за мащабите на станцията няма да бъдат пълни, без...

— Знам, но първо искам да видя мястото, преди да се подложа на още четвърт час обяснения.

— Подложа... четвърт? — повтори объркано машината. — Не съществува такъв модул...

— Просто ме свържи с най-близкото прокси и запази за себе си базите данни, разбра ли?

— Както желаете.

Тъмният фон, който представляваше пространството, заобикалящо компютъризираната конструкция на станцията в нейния визор, внезапно се обсипа със звезди. В периферията на обзорното ѝ поле бавно плуваше пясъчно оцветеният Фобос.

Деметра погледна ръцете си, пъхнати във В/Р ръкавици, които се бяха превърнали в нещо, наподобяващо манипулаторите в проксито и методично се изкачваха по някаква стълба. На мястото на пръстите ѝ имаше паралелни захващащи повърхности, които се отваряха и затваряха като старомоден френски гаечен ключ и се забиваха в квадратни дупки, разделени от един як метален коловоз. Дупките — стъпалата на стълбата — бяха подредени по външната повърхност на една тръба, около два метра в диаметър. Деметра проследи с поглед продължителното повтарящо се движение по тръбата нагоре... и нагоре... и нагоре... Тя почти изгуби равновесие, или поне част от нея го направи — тази, която седеше от плът и кръв в креслото в

хотелската зала за симулации. Проксито не се отклоняваше от твърдоглавото си механично катерене. Като че ли тръбата, която изкачваше, се простираше в безкрайността, издигаше се над нея като дъга над хоризонта, оставяйки я да се справи сама с безкрайния брой стъпала.

Деметра почувства твърда буца в стомаха си и погледна встрани, за да потърси облекчение. Във визюора ѝ отляво се бе появило поле от злато. Изображението пламтеше с отразена светлина, а после, когато видеочиповете на проксито намалиха с няколко степени силата на сигнала, потъмня. След като защитните ѝ очила се стабилизираха, Деметра успя да види, че полето представлява нанизи от слънчеви клетки, сини като външната атмосфера на Земята. Блясъкът идващ от мрежата свързани катоди, които непрекъснато прихващаха лъчите на далечното слънце.

Слънчевите клетки представляваха массивни шестостени, вероятно по километър от край до край. На Деметра ѝ бе трудно да ги различи заради перспективата, която беше абсолютно плоска. Тя можеше само да апроксимира очертанията им по ъглите между различните плоскости, разпростиращи се от нейната гледна точка — мрачна синева сред чернотата на космоса. От разказа на ИИ сигурно щеше да научи нещо повече за шестоъгълниците.

Деметра погледна назад към тръбата — същата черна безкрайност. Надясно имаше други плоски шестоъгълници. Опита се да погледне надолу, към мястото откъдето проксито бе започнало изкачването, но главата със сензорите не бе в състояние да се извие дотолкова. След още петдесетина стъпки — забиване в процепа, захващане и издърпване, — Деметра реши, че всичко е много отегчително.

— Ъм, разказвачо?

— Да, миз Кафън?

— За какво се използва това прокси, когато не го яздят туристи?

— Работ по поддръжката. Предназначен е да пълзи по поддържащите рейки на сателита и да инспектира за метеорни повреди във видимата повърхност на клетките. Извършва функциите си като интерполира...

— Благодаря. В момента има ли наоколо проксита, които да работят на някакви обекти? Има ли нещо интересно за гледане?

— Операции по поддръжката се извършват единствено, когато е засечена действителна повреда. Разбира се, ние разполагаме с интересни презентации, които...

— Не, благодаря. Щъ... това е завършен и напълно функциониращ енергиен сателит, нали?

— Сънчева енергийна станция четири започна подготвителните операции за стартиране на 14 декември 2034 г. В пълен режим тя пристъпи...

— Добре, добре. Но имате и една станция в процес на строеж. — Деметра си спомни думите на Сорбел. — Май над Скипарели?

— Това ще бъде Станция шест.

— Има ли някое прокси, което да наема? Ще ми бъде интересно да видя конструктивната ви техника.

— На обекта все още не са инсталирани туристически проксита.

— А не можеш ли да ме включиш към работещ робот? Ще приемам само визуалните сигнали. Няма да се намесвам в неговата дейност.

— Ще проверя дали има възможност — отговори ИИ.

Изображението във визюора се изпълни със статични смущения и Деметра се озова в центъра на нещо, приличащо на букет от ръце. Те бяха съединени по две или повече и се движеха над главата на проксито със сензори като тичинки на цвете. Някои имаха захващащи челюсти, които държаха парчета от неправилно оформлен метал и ги поставяха на определеното им място. Други завършваха с инструменти, подобни на закривени поясници и занитващи чукове, които последователно се вдигаха и падаха върху панелите в стената, намираща се на два метра от лицето на Деметра.

Сцената по нищо не приличаше на широките панели на другата енергийна станция, изпълнена с проблясващи шестоъгълници, пресечени със сребристи жици. Металните парчета тук бяха насечени и дебели няколко сантиметра. Стоманена плоча, предположи Деметра, но цветът, където се докосваше дъговият разряд, бе странен — пурпурен. Може би беше някаква сплав?

Тя искаше да види нещо повече, но не разполагаше с контрол върху сензорната глава, която се управляваше от програмата, насочваща работата на машината. Но от картината, която получаваше, прецени, че работата се извършва в голям кух цилиндър десетки метри

в диаметър. Пространството беше затворено и сцената се осветяваше от високоинтензивните отблясъци на работните фарове. Отстрани изглеждаше, че роботът прибавя една втора вътрешна стена към първата, оформила металната кутия.

Зашо ѝ е на една енергийна слънчева станция двойна стена? Деметра бе разбрала от разказа, че тези сателити са напълно автоматични и не е необходима намесата на човек, а също и че помещенията за трансформаторите и микровълновите предаватели са малки по размер — три, най-много четири метра във всяка посока. Полагането на слоя дебел метал би могло да служи като защита на критичните компоненти срещу астероидни удари, особено при определена близост с Пояса. Но моделът на марсианските орбитални конструкции не беше такъв, поне доколкото бе видяла. Слънчевите сателити очевидно разчитаха на функционалността и непрестанната мобилна поддръжка. Строежът на бункери в небето просто не подхождаше на установената традиция.

— Разказвачо, какво гледам? Това да не е никаква хибридна станция, например реактор за енергийно снабдяване на прелитащите кораби?

Визорите ѝ потънаха в мъртвешко черно без звезди, без кабели, без посоки. Главата на Деметра се изпълни с празнота. Ръкавиците ѝ потрепериха и застинаха. Слушалките в ушите ѝ генерираха постоянно ниско бръмчене. След трийсет секунди, или може би трийсет минути, трийсет часа, на сензорно изгнание, отново чу гласа на ИИ коментатора.

— Съжалявам. Бяхте включена към друг източник на данни.

— Значи това не беше Слънчева енергийна станция шест?

— Не. Какво мислите за марсианска геология, миз Кафън?

— Гео...? — за един момент езикът ѝ се залепи за небцето.

Нужно бе усилие на волята, за да го освободи. — За какво, по дяволите, говориш?

— Нищо... С това приключи симулативното пътуване до марсианските енергийни станции. Приятен ден.

Ниското бръмчене в ушите ѝ спря. Визорите щракнаха веднъж и се изключиха. Деметра поклати глава и свали В/Р шлема и ръкавиците. Внезапно усети, че не се чувства добре.

Д-р Уей Ликсин се изненада, когато мрежата го предупреди, че трябва да поеме един следобеден ангажимент извън установения ред. Всъщност не го изненада промяната в дневната му програма, а фактът, че не може да се сети кой е пациентът.

— Кафън? Деметра? — попита той, докато ровеше из паметта си. — Познавам ли я?

— Тя е временен случай — отвърна безстрастният глас. — Прегледахте я миналата седмица като част от вашата платена обществена практика. Твърди, че има някакви симптоми и желае да види отново.

— Добре — Уей Ликсин въздъхна и затвори журналния файл, който четеше. Седна в креслото си и постави екрана в неутрален режим. — Пратете я.

Когато младата жена влезе, той веднага я разпозна — закръгленото тексаско момиче с предполагаемия черепен инцидент.

— Здравейте, мис Кафън. Радвам се да ви видя отново.

— Здравейте. Д-р Лий...? — Тя се облегна на масата за прегледи вместо да седне срещу него зад бюрото. — Исках... хмм... това е...

— Да?

— Споменах ли за ментални проблеми, когато бях тук последния път?

— Трябва да проверя. — Уей се обърна към екрана и извика нейния файл от архива. Намери бележката си за оплакванията ѝ от „неспособност за концентрация“, която, изглежда, бе успяла напълно да преодолее.

— Казали сте, че от време на време имате проблеми с концентрацията.

— Да. Заспивам по странно време. А откакто съм на Марс, положението още повече се влоши, имам предвид решенията, които взимам.

— Откакто сте на Марс... — Той веднага схвана ключовия израз.
— А преди?

— Не си спомням подобни ситуации преди. Може би съм объркана от разликата в културите, срещите с нови хора... такива неща. Но чувствам, че постъпвам... добре де, странно.

— Например?

— Ами, вече два пъти правя секс с мъж, който намирам за totally незрят, даже легко отблъскващ. По един чужд за мен начин.

— И... не е от вашата раса? — Уей Ликсин бе слушал, че повечето континентални американци, особено тексахомците, са затворени ксенофоби.

— Той е... креол, както ги наричате.

— А? Да, разбира се. Навярно сте го намерили за екзотичен.

— Да, в началото. Но сега смятам, че е груб и отегчителен.

Д-р Лий се засмя.

— Не сте първата жена, прельстена от чужденец, мис Кафлън. Или от киborg.

— Е, предполагам, че имах нужда да чуя това. Но останалото? Сънливостта...

— Денят ни тук е по-дълъг.

— ... и се чувствам като зомби.

— Моля?

— През повечето време главата ми е сред облаците — поясни Деметра. — Казвам едно, а излиза друго. Все едно, че главата ми е пълна с памук.

Докторът се опита да си представи подобна субстанция, но не успя.

— Това същите симптоми ли са, както преди? Имат ли нещо общо с проблемите ви с концентрацията?

— Да, предполагам.

— Вашите доктори и терапевти предписаха ли ви нещо след инцидента?

— Коканол.

Това бе търговската марка на един синтетичен алкалоид, извлечан от кокаина, който подобряваше действието на невротрансмитерите в мозъка, като забавяше разлагането на ензимите на ацетилхолина около синапсите. Предполагаше се, че към коканола не се привиква, но д-р Уей имаше съмнения. Всеки пациент, който идваше и се оплакваше от неясни симптоми, но произнасяше ясно и точно желаното лекарство, пораждаше съмнения.

— Разбирам. — Лицето му остана непроницаемо.

— Коканолът ми помагаше на Земята. Поне можех да се концентрирам върху нещо за повече от десет секунди.

Пациентите, които приемаха коканол, казваха, че имат „ум като лазер“ и са в състояние да „виждат и през тухлена стена“. Или поне така се чувстваха. Д-р Ликсин реши да ѝ даде каквото иска, разбира се, след като получи потвърждение от земната мрежа, че това е нейната рецепта. В края на краищата, Деметра Кафълън не беше негов пациент.

— Като прикрепен към вас местен лекар, мога да ви го предпиша — каза той. — Ще уредя мрежата да ви изпрати запаси. Ще ви ги доставят в хотелската стая.

— Благодаря, д-р Лий. — С кратка, облекчена усмивка Деметра скочи от масата. — Това ли е всичко?

— Остава въпросът със заплащането. Все още разполагам с номера на сметката ви.

— Добре. — Тя мина през чакалнята и още веднъж изчезна от живота му.

ЗЛАТЕН ЛОТОС, 13 ЮНИ

Докторът държеше на думата си. Когато Деметра постави палец върху ключалката на вратата си, пазачът ѝ съобщи, че на рецепцията я очаква пакет. Тя го взе и го отвори в стаята си. На леглото се разсипаха плоски хапчета, достатъчни за цял месец. Деметра обели едно и го прилепи към кожата зад лявото си ухо. Косите ѝ паднаха над него и го скриха. Почти веднага гърлото ѝ се изпълни с познатия дъх на ликъор — знак, че кръвният поток приема лекарството. След минута-две Деметра усети, че главата ѝ се прояснява, мислите се избистрят, а мозъкът ѝ отново се съживява.

— Имате посетител — обяви терминалът.

— А? Кой?

— Лоул Митсуно, хидрологист в...

— Пусни го.

Вратата се плъзна встрани и на прага се показва високият рус мъж. Той ѝ отправи приятна усмивка, но тя видя, че е разтревожен. Разбра го по устните му, леко извити надолу, както и от защитната позиция на ръцете, отпуснати до бедрата.

— Лоул! — Деметра пристъпи напред с разперени ръце, желаеща да бъде взета в приятелска прегръдка. Или нещо повече. Каквото и да е, все щеше да свърши работа.

Той хвана пръстите ѝ като акробат, който почти е изпуснал халките, и я задържа на една ръка разстояние. Тревожни бръчки прорязваха лицето му.

— Радвам се, че те открих — каза той. — Интересен ли бе денят ти?

— Защо? Да... Ъъ-ъ... — Деметра огледа стаята, но освен на леглото нямаше къде да се седне. — Да отидем във фоайето, там можем да говорим.

— Разбира се.

Докато го водеше по коридора към обществените стаи на хотела, тя си мислеше, че Лоул жива ще я опече, заради глупавата ѝ молба към Ельн. Веднъж вече директно я бе обвинил, че е земна шпионка, а тази сутрин се бе разкрила пред най-близката му приятелка. Той сигурно искаше да разбере мотивите ѝ, както и тайната информация, за която бе намекнала пред Сорбел, преди някой от тях да предложи помощта си. Макар че вече не се нуждаеше особено от програмните умения на Сорбел. С помощта на коканола, подтикващ мозъка ѝ към работа, тя можеше да измисли поне дузина други начини да получи достъп до съобщенията, изпращани от и към нейните опоненти. Най-простият бе да освободи Сладурчето и да го прати на лов из базите данни на мрежата, за да изкопае от архивите всички междупланетни комуникации. Всяка квазиправителствена система би трябвало да пази копия, за да се оправдае срещу евентуални претенции за провалени връзки и трансакции. Така че трябваше да убеди Лоул, че Ельн не я е разбрала правилно. Като крайна мярка можеше даже да твърди, че никога не е влизала в геологичната симулация на Агнус Деи, че Ельн е халюцинирала или е хванала кибернетично хълцане.

Хей! Деметра най-сетне го каза или поне си го помисли. „Геологично“ — думата, която се въртеше в ума ѝ и от която цял ден я сърбеше езика. Тя се поздрави, че се сети да отиде на доктор и да вземе лекарството, от което се нуждаеше.

Деметра го поведе към едно от креслата във фоайето. След това се разположи на канапето, премятайки изкусително крак и така извялото си, че да му предложи най-добрания си профил.

— А ти какво прави днес? — започна весело тя.

— Както обикновено, вървях по тръбопроводите, гледах за ерозия от вятъра по поддържащите греди и пукнатини по

повърхностите им.

— Пак ли си излизал навън?

— Не, използвах спътников надзор. Патрулирам с помощта на визьори и чифт ръкавици.

— Изглежда, тук всеки работи така — заключи Деметра.

— Ходила си до енергийните станции, нали?

— А... да. Как разбра?

— Системата записва всички посетители. А и Елън ми каза.

— Да, бях там.

— Какво мислиш за програмата ни за орбитално строителство?

— Ами, не видях много от нея. А това, което наблюдавах, бе твърде отегчително. Мили и мили сини листове силикон, поръбени със сребристи жици. След като свикнеш с мащабите на конструкцията, всичко започва да ти се струва много просто.

— Видя ли новата станция?

Деметра трябваше да помисли за минута.

— Коя?

— Онази, която се строи.

— Съмнявам се. Записите така ли казаха?

— Не.

— Тогава предполагам, че не. Туристическият софтуер ми показва нещо... — Деметра опита да подреди спомените си за времето преди да си вземе лекарството, — но нямаше нищо общо със слънчева електроцентrale. Дори не съм сигурна, че беше на орбита. Някак си сигналите се преплетоха — типична кибернетична грешка.

Лоул Митсuno я гледаше замислено.

— Какво има? — попита Деметра, за да наруши дългата пауза.

— Ти наистина не обичаш компютрите, нали?

— Използвам ги като всички останали, но не е нужно да ги харесвам. Не изпитвам сантименталност към тях. — Деметра посочи гривната си. — Тя е просто машина, Лоул, инструмент.

— Тя?

— Наричам я Сладурана, защото е по-лесно за изговаряне, отколкото „клетъчен активиращ ръчен хронограф и превеждащ стенограф“ — Деметра вдигна рамене.

— Разбирам. — Митсuno продължаваше да я гледа и да се усмихва странно.

Дали си мислеше, че тя води някакъв таен живот като кибервещица? Чувала бе истории за хора, които продали душите си на МФСТО, за да получат превъзходство в бизнеса, политиката, любовта или войната. Ами да, това бе още един начин да се вмъкне във файловете за съобщения на Кунео и Сун. Просто трябваше да отиде до най-близкия терминал и да сключи сделка с демона на мрежата. Да, но той после ще докладва опита й за нахлуване. Не, не беше много умно. Внезапно на Деметра й се прииска този приятен мъж да мисли хубави неща за нея. Той беше човек, изцяло интегриран в своето общество, добър в работата си, дори харесваше предполагаемите й предци каубои. И в момента — неангажиран.

— Виж, веднъж имах проблем с един кибернетичен механизъм — Деметра реши да предизвика съчувствието му. — Главата ми бе пробита при повреда във фризорския уред. Така че не очаквам нашите „силиконови приятели“ да функционират винаги правилно. И... това е част от причината, заради която съм тук. Нуждая се от малко почивка и разпускане, докато се възстановя.

— О! Това не те ли... — Лоул изглеждаше трогнат. Тя бе успяла.

— Боли? Не, добре съм. Наистина.

— Гладна ли си? Какво ще кажеш за една вечеря?

Деметра затаи дъх, за да види дали ще спомене и Ельн. Не го направи.

— В Хоплити правят страхотни пържоли с боб — предложи Митсuno.

— Истинско месо? — устата й се изпълни със слюнка.

— Е, поне е оцветено както трябва.

— Печелиш. — Тя се изправи. — Дай ми минута да се преоблека.

ГЛАВА 10

КРАЙ НА ИГРИТЕ

МАРС-У-КОПИЯ, ТЪРГОВСКИ КВАРТАЛ 1/5/9, 14 ЮНИ

След ангажиментите и възбудата от първата ѝ седмица на Марс, Деметра се възнагради с един ден за пазаруване. Най-доброто място в Тарсис Монтс бе Марс-У-Копия — комбинация от марокански базар и безмитен магазин. По-голямата част от стоките бяха боклуци — рециклирана миланска мода от миналата година, закърпена със синтетични материи; вечерни облекла — пародия на скафандри — с разядена гума, поставена на всички възможни неподходящи места; платове с цветове, заети от марсианския пейзаж, но леко по-червени, отколкото в действителност и...

Деметра докосна гердана, изложен в една бижутерия. Или беше истински, или бе страхотно добро копие. Състоеше се от *fleurs de vitrine* — марсиански охлюв с твърда силиконова черупка за защита от ултравиолетовата радиация. Кухите зърна бяха подредени по големина — от най-дребните, оформени като копчета двумилиметрови черупки, до големите плоски, около сантиметър широки лещи. Занаятчията бе събрал само редките, обагрени в червено лещи, които бяха много покрехки от обикновените сини и сиви черупки.

С треперещи пръсти Деметра обърна чипа с цената. Бижутерията от стъклени цветя бе рядкост на Земята, но колието бе невероятно скъпо, даже за стандартите на Тифани. Деметра премигна и числата, издълбани на табелката, се фокусираха. Две хиляди Нови Марки! Чист грабеж.

— Това е копие — каза един глас до нея.

Кафълън погледна надолу. Жената бе невероятно ниска, не повече от 140 сантиметра. Носеше обикновен костюм от доброкачествена сива камгарна вълна и високи ботуши от истинска кожа. Косата ѝ бе естествено руса и къдрава, подстригана късо и сресана настрани. Но лицето ѝ беше същото — квадратно и плоско, с груби черти и

естествен слънчев загар. Това бе лицето, което Деметра бе изучавала в странни моменти и при различни обстоятелства през последната седмица. Предположи, че носи перука — никой не може да избелва и оцветява толкова често собствената си коса и да я запази здрава.

— Защо ми го казвате? — попита Деметра, като държеше гердана до себе си.

Нанси Кунео се протегна и го взе от ръката ѝ. При допира Деметра почувства твърди мазоли — вероятно от продължителни упражнения е оръжие. Зеландката обърна бижуто и посочи гърба на черупките, през които минаваха малки златни нишки.

— Виждате ли тези радиални линии? — Един груб, пожълтял нокът проследи вдлъбнатините на оцветения в червено силикат. — Тук стъклото се е свило, когато вята пръстът го е търкалял. Вместо линии, истинските черупки имат пръстени, както при дърветата, и по тях се познават годините им.

— Разбирам.

— Красиво е, но не си струва цената. — Жената ѝ се усмихна. Обсидиановочерните ѝ очи бяха по-твърди от стъклените мъниста, провесени между пръстите ѝ.

— Благодаря — студено изрече Деметра, взе обратно огърлицата и я постави небрежно на тезгая.

— Вие сте мис Кафън, нали? От Тексахома?

Деметра бе достатъчно интелигентна, за да отрече или отклони забележката. Кунео имаше същия достъп до мрежата и вероятно я бе изучила толкова старательно, колкото и тя нея.

— Да. А вие сте...? — Кафън си позволи една последна малка хитринка.

— Нанси Кунео... но съм сигурна, че вече го знаете. — Жената ѝ отправи остри като нож усмивка. — Помислих, че ще е по-удобно да се срещнем на неутрална територия, като тази тук. — Тя махна с ръка към сергиите на пазара.

— Да? — Деметра не можеше да се сети за друга реплика.

— Разбира се, знам защо сте тук — продължи жената, като продължаваше да се усмивва. — Вашите приятели в Тексахома са нервни, защото не знаят какви са плановете ни за Долината Маринерис и са ви изпратили да проверите фактите.

— Защо мислите така?

— Значи Долината не ви интересува?

— Разбира се, че ме интересува. Кой не би бил заинтригуван? В края на краищата, ние имаме териториални претенции още от времето, когато капитан Уилям Шорер от Хюстън, Тексас, за пръв път е стъпил в Долината. Той е забил знамето... и всичко останало.

— Ти си видяла всичко това в училищните книги, нали?

— Да — каза Деметра, изпълнена с гордост.

— Знамето на САЩ не си прилича особено с това на сегашната държава Тексахома.

— Придържаме се към Тексаската част на легендата.

— И интересът ти по никакъв начин не е официален?

— Не, мадам, в никакъв случай.

— Вие сте много млада, скъпа моя — Кунео я докосна с ръка по китката. По-късно Деметра се досети, че докосването ѝ спокойно можеше да представлява взимане на телесна проба.

— Не виждам какво общо има това с разговора ни.

— Какво си мисли Алвин Бертранд Кафълън? — продължи възрастната жена по-скоро на себе си. — Да изпрати внучката си на мисия като тази... Такива като вас наричаме дилетанти в голямата игра. Нека ви дам един съвет, ако решите отново да се забъркate в някоя каша. Не е нужно да отговаряте на всеки въпрос и на всеки удар с контраудар. Ще изглеждате твърде нетърпелива да докажете историята си, което само по себе си вече е грешка.

— Аз...! — Деметра разумно си затвори устата.

— Да свалим картите на масата, а?

Кафълън обмисли за момент предложението.

— Деди има навика да казва това, когато всички аса потънат в нечий ръкав.

Кунео се засмя на шегата.

— Мъдър човек е старият Алвин Бертранд. А сега сериозно, трябва да обединим силите си. Всички тези исторически претенции са безнадеждно объркани и ти го знаеш. Северозеландците претендират за собственост още от Потандер Трек, когато групата му е лагерувала в Долината за шест месеца.

— Преди да изчезнат в планините на изток оттук — напомни ѝ Деметра. — И те никога не са предявявали претенции.

— Защита и контраатака отново?

Деметра стисна челюсти.

— Така или иначе, парче хартия, представено пред Комисията за Марс към ООН, не представлява чак такъв убедителен довод за какъвто го мислиш. Нашият приятел от Обединена Корея упорито ще ти опонира, че народът му заслужава областта Маринерис, дори само поради пренаселеността на държавата им, независимо от астрономическите цени, необходими за миграцията. Небеса, той вече използва този довод. А пък корейските претенции са свързани с тънката нишка, идваща от десетпроцентното им участие в една непилотирана китайска ракета, разбила се на половин планета от Долината.

— Има ли смисъл от този урок по история? — попита достатъчно приятелски Деметра.

— Просто ти обяснявам да не приемаш целия този менует прекалено сериозно. Даже с предоставяне на цялата финансова основа за строителните работи в Каньонланд, ние, северозеландците, едва ли циментираме своите претенции. И ще ти кажа нещо, което дори Алвин Бертранд не знае — нашата агенция стои зад новата слънчева централа, която се строи на орбита. Тя е част от цялостния пакет. Но какво значение има, в края на краишата.

Кунео изчака Деметра да каже нещо, но тя не ѝ направи това удоволствие.

— Никакво. Абсолютно никакво! — продължи жената. — Всички ние ще сме мъртви и ще се превърнем в прах много преди комплексът в Долината да започне да струва нещо повече от шепа книжни кредити. Защо да воюваме тогава? Имаме достатъчно време, за да намерим някакъв начин на общо съжителство — нали към това се стреми твойт дядо?

Паузата прerasна в неловка тишина.

— Не знам плановете му — каза накрая Деметра.

— Не, разбира се. Но Тексахома има далеч по-добри претенции на юг, близо до полярната шапка. Областта е много по-гостоприемна. По-добре запасена с вода, например.

— Но шапките не са ли от сух лед?

— Да, но аз говоря заечно замръзналия слой, лежащ под обвивка въглероден двуокис. — Жената махна с ръка и смени темата.

— Във всеки случай от Северна Зеландия пристига търговска

делегация. Те са разумни хора. Сигурна съм, че ще се разбереш с тях. Няма причина нашите две нации да не се кооперират, или поне да се съгласят да замразят спора, докато не се появи нещо конкретно, за което си струва да се сражаваме.

— Убедена съм, че вашите търговци са приятни хора — съгласи се Деметра. — Но все още не разбирам какво общо има всичко това с мен. Аз съм просто студентка във ваканция — възстановявам се от един ужасен инцидент, оглеждам забележителностите и се каня да накупя някои дребни подаръчета за приятелите ми. — Тя още веднъж докосна огърлицата, изпълнена с копнеж, и след това я остави. — Само това е.

— Инцидент ли казахте?

— Да. Ако искате можете да проверите записите — Деметра сви рамене, убедена, че повтаря нещо, което жената вече знае — „дълбокото прикритие“, както го наричаше нейният деди. — Един фризьорски апарат се повреди — случи се през последната година от следването ми. Имам дълбоки врязвания от едната страна на главата, но косата ми прикрива белега. Можеше да ме убие.

— О, нещастно същество!

Деметра се изпълни със задоволство от успешната защита на легендата си.

— Трябва да се пазиш повече, докато си на Марс — продължи с приятен глас Кунео. — Има толкова много възможности да се убиеш тук... А може да „вземеш“ и някои от нас със себе си. — Захаросана усмивка се разля по лицето й, но очите й бяха като двойка деветмилиметрови дула, насочени към Деметра.

Неволно момичето направи крачка назад.

— Ще внимавам — обеща тя.

ХОПЛИТИ БАР И ГРИЛ, 14 ЮНИ

Ельн закъсняваше със сутрешната си работа и затова реши да си вземе рано обедната почивка. Тя се втурна в Хоплити за сандвич с морска храна и чаша безалкохолна бира, за да прегълтне твърдите хапки, но да не я замае. На една от задните маси видя Деметра да яде нещо, което приличаше на салата.

— Хей, Деметра!

— Елън!... Радвам се да те видя. — Момичето остави вилицата и отмести чинията настани. Сорбел се настани в свободното кресло.

— Виж, относно молбата ти...

— О, това ли! Забрави. Просто не се е случвало.

— Радвам се, защото, нали знаеш, мога да загубя работата си, ако се случи нещо. Особено ако някой се оплаче. Ако си киберпризрак, трудно можеш да си намериш почтена работа.

— Казах ти, забрави.

Елън погледна Деметра. Нямаше вид на сърдита. Усмивката ѝ го доказваше. Сорбел почувства облекчение.

— Виждаш ли се още с Джори? — попита Елън, за да смени темата.

— Не, доколкото зависи от мен.

— О? Не знаех, че имаш проблеми с него.

— Всъщност не, той е просто... съжалявам, той е ваш приятел и въобще...

— Само познат. С Лоул го взехме под закрила, когато веднъж имаше проблем с Департамента.

— Е, добре тогава. Разбиращ за какво говоря. Той е толкова незрял... и толкова изискващ. Сякаш е още на четиринайсет години.

— До голяма степен е — каза разсъдливо Елън. — Процесът, който създава креолите, прави странни неща с хормоните им, без да споменаваме нервната система.

— Но може да бъде и много чувствителен. Знаеш ли, когато откри, че не обичам да „го“ правя пред компютри, той ме отведе в една предварително подгответа пещера. Още не беше оборудвана с електричество и вода, да не говорим за кибер услуги.

— О...! — Сорбел стисна облегалките на креслото. Трескаво разсъждаваше. Как е разбрал Джори за...? Или, чакай! Дали наистина е открил нещо? — Къде се намира това място? — попита внимателно тя.

— Не съм си водила бележки.

— Но в общи линии... във вътрешността на комплекса? Отвън? Нагоре или надолу? Използвахте ли скафан드리?

— Няколко нива надолу в комплекса. Прекосихме една голяма алея, която изглеждаше като битак.

— Битак?

— Да, покрито място с бутици и заведения. Разбира се, онзи бе празен, в строеж.

— Добре, а далеч ли е?

— Не знам. Забелязах само, че разширението е спряно, поне временно.

Тогава това не бе мястото, за което мислеше Ельн. Слава богу.

— Деметра, той наистина ли ти каза, че компютрите не могат да те видят и чуят? — Внезапно я напуши смях, който едва успя да потисне.

— Нямаше кабели, нито оптични влакна. Само гола скала. Напълно чисто.

— Но Джори беше с теб?

— Какво искаш да кажеш?

— Той е свързан с комуникациите. Мрежата може да го наблюдава по личния му радиоканал денонощно — докато се разхожда, яде, спи.

— Той може да...!

Ельн кимна.

— Не само може, той го прави автоматично. През цялото време осъществява връзка със стереозвук и цветно видео и го прави по-добре от твоята гривна.

— Този малък мошеник! Знае ли за всичко това?

— Сигурна съм. Това е част от цената на кибернетизацията.

— Мамка му!

— Той само изглежда като дете, Деметра. Под тази гладка кожа и личице на елф се крие едно твърде интелигентно същество. Просто не е... социално адаптиран, ако ме разбиращ.

— Напълно — Деметра взе вилицата си, посегна колебливо към салатата и после захвърли всичко към отсрещната стена. Приборите се треснаха в студената скала.

Дали беше луда? Ельн си обеща да внимава да не предизвиква лошата ѝ страна.

ЖИЛИЩЕН КВАРТАЛ, 2/6/34, АПАРТАМЕНТ С, 14 ЮНИ

Кемал Ергун се прибираше вкъщи винаги в средата на деня. Беше правил това всеки работен ден в живота си, както го бе правил неговият баща и бащата на неговия баща, и така чак до Старата

Родина. Менюто му бе винаги едно и също: леко ястие — спаначна салата или шашлик, или, според кулинарните ограничения на този странен свят, хидропонни моркови и задушени мръвки от гущер, чаша домашна рицина, свита на ръка цигара последвана от кратка, но трескава караница е жена му Глория и накрая кратка дрямка. Едва тогава, освежен и успокоен, той се връща към задълженията си на балистичен инженер при космическия фонтан. В цивилизования свят този ритуал се наричаше „сиеста“.

Но днес Кемал не намери нищо успокояващо в дома си. Хумусната салата, сервирана от жена му, беше на буци и с бобени люспи, плуващи над неабсорбираното олио. Рицината беше бледа и киселееше. И какво нахалство, тя го бе оставила без тютюн! Дори не си бе направила труда да му го съобщи, за да успее да си достави още по специалните си канали.

Когато Ергун повдигна този въпрос, всичко, което тя каза, бе: „Това е контрабанда.“ Имаше предвид „Не го искам вкъщи“.

Глория Чан не беше добра съпруга. Вярно, уважаваше го и се подчиняваше в леглото, но като всички китайки бе ужасно твърдоглава. Дълбоко в себе си тя считаше, че е по-добра от съпруга си. По-добра от всеки не-китаец. Всъщност беше невежа. Знаеше твърде малко за правилното приготвяне на храната, почти нищо за винарството и абсолютно нищо за втората работа, с която се занимаваше Кемал Ергун — контактите му в товарителницата на космическия фонтан, която им осигуряваше малки допълнителни удобства. Нейната фамилия бе голяма и свадлива. Бяха се разпрострели из половината ниво на комплекса — имаха пръст навсякъде и никога не биха се доверили на един турчин. Мислеха, че всичко, с което Кемал и жена му разполагаха, идва само от инженерната му заплата. Какви глупаци!

— Пушенето ми е приятно — каза той и оцени довода като достатъчно благоразумен.

— Мръсно е. Увоняваш цялата къща.

— За какво му е на човек дом — каза той, повдигайки рамене, — ако не може да го увонява от време на време.

— Аз също живея тук.

— Никога досега не ти е пречила цигарата ми.

— Пречеше ми. Просто не съм го споменавала.

— Добре — Кемал се бореше за предимство върху този хълзгав риторичен наклон. — Сега не му е времето да започваш да се оплакваш.

— Ще се оплаквам, когато пожелая. Косата и дрехите ми винаги миришат на фасове. Всеки ден Гражданската Милиция идва да души наоколо и ме гледат с лоши очи. Храната ми има ужасен вкус.

— Твоята храна винаги има ужасен вкус.

— Свиня! Презряна турска свиня!

Караницата нямаше да е кратка. Трескавата ѝ фаза приключи, когато Глория вдигна чинията с недоизядения хумус и я запрати към главата му. Ергун залегна и чу как се разбива в стената зад него.

— Ще трябва после да почистиш — сви рамене той.

— Теб ще очистя! — Жена му сграбчи един нож и го насочи към стомаха му. Разделяше ги само масата.

Беше с тъпо острие. Ергун го използваше, за да си маже бобения пастет. Не можеше да му причини сериозна рана. Не и в нейните ръце. Той се усмихна.

— Ейййее! — изпиця тя.

От яд, реши Кемал.

Глория Чан направи финт около масата. После с едно гладко движение, хвана ножа с пръсти, изнесе ръка назад и го хвърли. Целеше се ниско. Ергун отново клекна, но остието попадна между рамото и гърдите му. Не успя да проникне много дълбоко, но ударът го изненада. Почувства студена влага по кожата си. Остатъците от мазния жълто-кафяв пастет по ножа със сигурност бяха изцапали ризата му и трябваше да я смени преди да тръгне на работа. Очите му се изпълниха с гняв. Той преобрърна масата и се хвърли към жена си.

Глория се обърна и излетя през външната врата към обществения коридор. Крясьците ѝ бяха оглушителни:

— Помощ! Убийство!

Точно каквото си бе наумил Кемал!

НИВО ДВЕ, ТУНЕЛ ШЕСТ, 14 ЮНИ

След обяда Деметра се отправи към хотела, когато някъде на второто ниво силен вик привлече вниманието ѝ.

— Помощ! Убийство!

Деметра все още кипеше от яд заради двуличното държане на Джори и не бе в състояние да мисли трезво. Знаеше, че е по-благоразумно да се отдалечи, но нещо в женския глас я привлече.

Тук коридорите бяха по-тесни, отколкото в останалите части на комплекса — белег, че това е жилищен квартал. Архитектурата беше раздвижена — обагрените в ярки цветове ниши бяха ориентирани под различен ъгъл, така че окото не бе потиснато от скучните, грозни скали. Деметра следваше пътя си от едно разширение към друго, търсейки източника на вика. От двете страни на коридора се отваряха врати и надничаха лица, като повечето бяха на азиатски преселници от Земята. Кафън вече бе разбрала, че за марсианците личната неприкосновеност е свещена, но това не означаваше, че не се забавляват, когато им се предоставеше подобен случай. Деметра беше минала около петдесет крачки надолу по тунела, когато една млада жена изскочи иззад ъгъла, бълсна се в нея и двете се свлякоха на пода.

— Пусни ме — бореше се младата жена. От невероятно стилната ѝ прическа, Деметра предположи, че е етническа китайка. — Той ще ме убие!

Деметра се освободи от жената и се повдигна на едно коляно, когато забеляза, че хората се събират, за да попречат на жената да избяга.

— Какво става?
— Кой е убит?
— Това не е ли Глория Чан?
— Помощ! Убийство! — отново изпищя китайката, пробивайки си път през тълпата.

Секунда по-късно се появи и причината за нейната истерия. Иззад същия ъгъл изскочи мъж в черни бричове и бяла риза с петна от кръв, от която стърчеше дръжката на забит в гърдите му нож. Тъмното, прорязано от черни четинести мустаци лице беше пурпурно от гняв.

— Спрете го!
— Той е турчин!
— Ще я убие!
— Убиец!

Преследвайки жена си, той подмина Деметра. Наизлезлите хора искаха да й помогнат, но видът на стърчащия нож ги възпираще. Един мъж падна и крещейки повлече след себе си друг. После някой удари

съседа си и настана пълен хаос. Всички викаха на език, който нямаше нищо общо с английския.

Деметра бе все още на колене, притисната до стената на тунела и се опитваше да се опази от летящите юмруци и ритници. Тя повдигна гривната до устните си.

— Сладурче, иззвикай полицията или когото и да е.

— Не се беспокой.

Една лапа се протегна надолу и стисна ръката ѝ. Гривната се изхлузи и полетя встрани. Сребристият проблясък бе последното, което Кафлън видя от хроното си. Тя се притисна към един ъгъл, сниши се между стената и пода и зачака нещата да се уталожат, за да може да изпълзи до изхода.

Деметра все още чакаше, когато коридорът се изпълни с газ. Даже с ръкавица, притисната до носа и устата, тя усети ефекта му за минута. След това не помнеше нищо.

ГРАДСКИ АРЕСТ, 14 ЮНИ

Ельн се намираше дълбоко в геологическия слой и си избираще път през пластове от разбита шиста, когато до нея стигна гласът на Ат.

— Викат те в затвора.

— Какво? Сега? — съзнанието ѝ никога не напускаше инфопотока, просто един безтелесен глас разговаряше с друг. — Защо?

— Един посетител е прибран по време на обществени безредици. Дала е името ти за справка. Да отговоря ли, че си заета?

— Кой? Не, чакай да позная. Деметра Кафлън, нали?

— Жената не е в състояние да докаже самоличността си. Изглежда е изгубила както картата си за идентичност, така и хроното си. Но Кафлън е името, което използва.

— Кажи им, че идвам веднага.

Ат направи пауза преди да отговори.

— Миз Сорбел, работата ви в департамента е много по-важна, отколкото грижата за една... повлекана.

— Откъде знаеш този термин? — учуди се гласно Ельн. — Деметра е приятел. Сега ме изключи... и предай съобщението ми.

— Много добре — отвърна машината с явно неудоволствие.

Ельн трябваше да се представи в ареста, за да идентифицира приятелката си. Когато пристигна в охраняваната зона, характерна с

оцветените в сиво помещения, тя откри дузина палети, оставени в коридора. Във всеки имаше спящо тяло, покрито до брадичката с чаршаф. Някои от чаршафите бяха опръскани с кръв. Повечето лица бяха на китайци и централноазиатци. Това разтревожи Ельн, защото обществото от тихоокеанския пояс бе едно от най-миролюбивите в Тарсис Монтс.

— Къде е земният посетител? — попита Сорбел първия милиционер, с който се сблъска.

— Натам — той посочи с глава надолу към тунела.

Ельн мина покрай пет клетки, пълни с представители на смесените раси, отново с преобладаващото присъствие на китайци. Някои от затворниците я погледнаха, дори един-двама ѝ се усмихнаха като видяха, че също е от тихоокеанския пояс. Но Деметра я нямаше. Едва от шестата клетка тя чу да я викат:

— Ельн! Тук съм!

Английските черти на Деметра изпъкваха като шунка сред вегетарианска салата.

— Деметра, как попадна тук?

— Някакъв бунт. Просто се набутах в него, докато се бях замислила за нещо.

Ельн почувства, че това не е цялата истина.

— Ще видя дали мога да те измъкна.

Сорбел се върна и намери милиционера. Тя предложи своя чип за потвърждение и освободи Деметра от ареста. Все пак, преди да я пуснат да си върви, мъжът подробно осведоми Ельн за отговорностите ѝ.

— Трябва лично да те придружа в съда, ако има изслушване — обясни тя на Кафън, докато вървяха по обществените коридори.

— Ще ме извикат за свидетел?

— Не, като обвиняем. В случай като този, презумпцията е, че си напуснала зоната си и си дала повод на някой да те обиди.

Деметра пое въздух:

— Но... аз се опитвах да помогна! Тази жена крещеше в ужас, затова отидох да помогна.

— И подпалирасов инцидент.

— Не, това го направи мъжът с мустасите. И с ножа. Казаха, че е турчин.

— Ти видя ли го?

— Мина точно до мен, достатъчно близо, за да го докосна. Искаше да убие жената.

— Да я убие с нож?

— Не, ножът стърчеше от него. Тук. — Деметра посочи с пръст собствената си гръд.

— Звучи като семейна разправия. Тогава едва ли ще има съд или разследване. Не и ако достатъчно хора разкажат същата история.

— Често ли се случват подобни неща? — попита Деметра.

— Ами... по-често, отколкото бихме искали. Хората стават нервни, когато живеят толкова близо един до друг и то под земята. Темпераментите се възпламеняват лесно.

— Какво ще стане с мъжа и жената?

— Ще бъдат съдени и всеки ще носи ограничителна гривна за известно време.

— Ограничителна...

— Няма ли ги на Земята? По този начин мрежата проследява местонахождението ти по всяко време. Можеш да отиваш само до работното си място, а оттам — право вкъщи. Ако се отклониш, ще последва въоръжена намеса от Гражданската милиция.

— Страхотно. Колко дълго трае това лечение?

— Няколко седмици. Достатъчно са, за да предизвикат промяна в поведението ти. Ако приемаш наркотици или алкохол за подтикващ фактор, те ще бъдат забранени по време на ограничителния период.

— Как постигате това? — усмихна се Деметра. — Предупреждението?

— Освен гривната, хирургически се вкарват антитела. Ако си вземеш питие или се опиташ да си инжектираш нещо, ще се почувствуваш така, сякаш умираш. Със сигурност ще повръща достатъчно, че наистина да умреш, въпреки че жизнените ти функции се наблюдават с ограничителя. Въщност никой не е умрял по време на терапията — поне през последните десетина години.

— Вашите хора знаят това-онова за контролиране на тълпите.

— Наложи ни се — сви рамене Ельн. — Помисли си какво ще се случи, ако един бунт се разпространи до повърхностното ниво и някой отвори вратата. Това не ти е дружелюбният климат на Тексас.

— Разбирам — съгласи се нещастно Деметра. — Марс няма нищо общо с Тексас.

ЗЛАТЕН ЛОТОС, 14 ЮНИ

Деметра тъгуваше за Сладурчето, въпреки че титановата гривна беше просто една машина. Липсваше ѝ ритуалът с поставянето ѝ под стъклена чаша, когато си лягаше. По този начин си представяше, че някой се интересува от нея. Сега трябваше да изпрати доклад до Грегор Вайс, сама в нощта, само тя и тъпият терминал. Това нямаше да бъде весел доклад.

„Изгърмях, Грег. С подробности или накратко, това е.“

Деметра се облегна назад върху възглавниците, обърната към микрофона. Макар че в тази малка стая какво значение имаха посоките?

„Корейският агент знае всичко за мен. Даже сополанко като него ме разкри за пет минути. Зеландката разби прикритието ми дори преди него. Днес, на практика, ми преподаваше уроци как да стана по-добър шпионин в бъдещи мисии. Това място е свърталище на шпиони. Само да се обърнеш и някой те потупва по рамото и ти обяснява как да си вършиш работата. В половината случаи те дори не са хора. Просто едно механично присъствие — винаги са около теб.“

Деметра помисли малко върху написаното и реши да остави сантиментите, както ги беше написала.

„Параграф. Направих опит да се добера до Долината Маринерис за оценка на ситуацията, но беше невъзможно. Видях твърде малко с помощта на една дистанционна машина с триизмерни сензори. Наблюдавах и от машините, работещи на място. Но да отида там лично... е, просто няма как да стане. Освен ако не поведа цяло сафари с туземци за носачи и слонове, или по-скоро с техните механични еквиваленти. Имаш ли бюджет от един милион Нови за такава експедиция? Мисля, че не.“

Параграф. Това, което се опитвам да ти обясня, Грег, е, че искам да се върна вкъщи. Марс не е щастливо място. Твърде много хора, живеещи в твърде малка дупка. Дори въздухът е гnil. През повечето време не мога да дишам. Така че, моля те, запази ми полет. Ще го направиши, нали? Следващия възможен полет. Ще приема всичко, което

уредиш. Дори дървена лодка, ако намериш. Просто ме махни от този мравуняк“.

Деметра опита да се сети за още нещо, нещо недоизказано. Нямаше.

— Край. Кодирай и изпрати... И, терминал?

— Да, миз Кафън?

— Изгаси светлините, ако обичаш.

Тя бе достатъчно уморена, за да се движи, а очите ѝ бяха твърде замъглени, за да открие ключа на стената.

— Разбира се, миз Кафън. — След малка пауза, точно толкова, колкото да ѝ позволи да постави възглавница под главата си, стаята потъна в мрак.

ГЛАВА 11

ПОСЕЩЕНИЕ ПРИ ПО-ВЪЗРАСТНИТЕ

ЗЛАТЕН ЛОТОС, 15 юни

Новият ден завари Деметра в далеч по-добро състояние на духа. Ако имаше късмет, това щеше да бъде нейния последен ден на Марс. Или поне последният, преди да получи положителен отговор, който да я върне обратно вкъщи. Затова реши да направи последен опит да се добере до Долината Маринерис като даде най-доброто от себе си, за да отстрани всички пречки по пътя си. За да постигне това, Деметра реши, че трябва да отхвърли товара на културните табута и директно да говори с Роджър Торауей — неофициалният първи гражданин на Марс, записан в „Гинес“ като най-стария киborg. Той трябваше да знае това-онова за Долината.

Деметра отиде до симулационната зала на хотела, свърза се с най-близкия терминал и извика менюто с указателя. Нямаше входове за хора, даже за известни или публични личности, виждаше се само обичайния туристически пакет.

— Терминал...

— Да, миз Кафълън?

— Свържи ме с Роджър Торауей.

— Полковник Торауей не е регистриран ползвател на тази мрежа.

— Така ли? Мислех, че всички киборги са хардуерно свързани с мрежата.

— Това е така. В последните версии на кибер-човешки комбинации не се използват вградени радиокомуникации. Все пак процесорите на полковник Торауей предхождат производството на тази компонента от мрежата.

— Добре — каза разбиращо Деметра, — намери настоящото му местонахождение и ме включи към най-близкото прокси.

— На сто километра около настоящото местоположение на полковник Торауей няма никакви туристически проксита.

— Тогава ще взема работна машина и ще платя разходите.

— Няма и такъв вид проксита в този радиус.

— Добре, добре, тогава ще отида дотам. Вкарай ме в най-близкия механизъм на каквато и да е дистанция. Снабди ме с добра карта и приблизителните му координати.

— Полковник Торауей не би позволил неканен механизъм да се приближи до него. Той е изразил това желание и скоростта, която развива по земята му позволява да избяга от неканените посетители.

— По дяволите, по дяволите, по дяволите... — изрече Деметра, без да натърва на думите. — Прати спешен сигнал към ком-системата му.

— Това не е обичайната процедура. Вашето положение предполага ли сигнал за тревога?

— Мефисто... Заповядвам ти да ме свържеш с комуникационния модул на полковник Роджър Торауей.

— Веднага, миз Кафън.

БАСЕЙНЪТ ХЕЛИОПОЛИС, 15 юни

Роджър и Фетя бяха коленичили един до друг и се взираха в една къртичина. Това беше необикновена формация сред червеникавата вторична почва на пустинята — овална депресия без видимо дъно. Произходът ѝ би могъл да е вулканичен, но басейнът Хелиополис се намираше на повече от 1000 километра от най-близкото активно поле с лава.

Краищата на тръбата, или тунела, бяха гладки и компактни, точно както ровещо животно на Земята би ги изкопало във влажната, леко глинеста тиня на някой речен бряг. Като се изключи фактът, че марсианска почва бе абсолютно суха. А и до колкото знаеше Роджър, на Марс не съществуваше толкова голямо животно, само шепа вируси и тук-там по някой заблуден микроб. Нямаше нищо по-голямо от мравка, камо ли лалугер.

— Да, това е загадка — обади се Щев.

— Може да е от вятъра — предположи Торауей.

— Само тук? Толкова дълбоко? — Фетя вдигна глава и сканира пейзажа. — И само една?

— Загадка — съгласи се Роджър.

Щеше да каже още нещо, просто празни размишления по темата, когато хоризонтът се обля в червено. Беше като блясък от топлинна светкавица, но в спектъра на дълбокото инфрачервено. Ако се бе случило преди четирийсет години, Роджър щеше да си помисли, че е шега на метеорологията. Но времето и опитът го бяха научили, че няма нищо общо с климата на Марс. Дороти изникна от геометричния център на сиянието.

— Роджър, свържи се с мрежата, моля — каза тя в главата му.

— В момента не мога — той образува думите, без да помръдне устни. Електронните сигнали се гонеха из компютъра на гърба му и откриваха най-близкия изходен пункт.

Дори поклати глава.

— Те искат да говорят с теб.

Той изсумтя гласно, или по-скоро се чу механично стържене, подобно на стон. Щев се огледа.

— Какво беше това?

— Извинете ме, Фетя Михайловна, някой нетърпелив е на линия и иска разговор.

— Може би се нуждаят от нещо? Нещо, което само ти можеш да им дадеш? — Десният клепач на киборга — една телесна мембрана, износена от годините в пясъчните бури — се спусна бързо надолу и веднага пак се отвори. Смигване, предназначено единствено за Роджър.

— Може би. Добре, Дори... — гласът му потъна в беззвучен режим. — Довърши съобщението.

Изображението на Дори се стопи, размести се и отново се стабилизира. Шортите и пулoverът ѝ се превърнаха в пурпурен гащеризон с метални закопчалки отпред. Бедрата и кръстът ѝ видимо изтъняха, когато ръстът ѝ се намали с пет инча. Красивото лице на Дори се закръгли, а бузите ѝ се наляха, добавяйки няколко години и множество проблеми. На брадичката се появиха трапчинки, които Дори никога не бе имала. Косата ѝ — къса и черна — стана дълга, къдрава и кестенява, завързана на конска опашка.

— Полковник Тореуей?

Чертите на жената бяха триизмерни, но някак си статични, подобно на главата на кукла, която само отчасти е одухотворена. Само

устните и зениците на светлозелените ѝ очи се движеха. Нищо повече. Челюстта и мускулите на гърлото ѝ нямаха синхрон с думите.

Роджър най-сетне разбра феномена — сигналите, пристигащи в системата за изображения в компютъра на гърба му, бяха основани на двуизмерна битмапна икона. Мрежата, или възелът, който си бе позволил да наруши единението му, проектираше симултивна рисунка от паспортен файл или друг източник на информация. Не помогаше. Все още не разпознаваше лицето и фигурата.

— Кой е? — попита той.

Тораяй продължаваше да стои на мястото, където за пръв път го бе сварила червената светлина. Беше полунаведен над земята с глава, обърната под неестествен ъгъл към хоризонта. Нека гърбицата му проектира каквато си иска поза: Роджър, застанал героично сред червените пясъци; Роджър, стоящ царствено в лагерния стол; Роджър, съблякъл крилатия си прилепов костюм, усмихнат с розово човешко лице, като изображение върху плакат за набиране на новобранци. Каквото си иска.

— Казвам се Деметра Кафълън... Все още не сме се срещали, сър, въпреки че ви видях преди няколко дни в Хармония Мунди.

Роджър чудесно помнеше мястото. Можеше да си спомни всичко и всички, всеки метър, изминат през петдесетте му години скитане. Или поне това помнеше неговият компютър на гърба. Но не можеше да си спомни да е имало жена в Хармония Мунди. Преди пет дни там беше Лоул Митсуно и за кратко бе прекъснал срещата на киборгите, свикана от Роджър и Фетя. Една безрезултатна среща, която не бе постигнала нищо. Намесата му бе свързана с... какво беше... Май с вероятното наличие на вода.

— Не ви помня.

Роджър започна да се отегчава от разговора. Ако мрежата бе решила да му вади душата със сигнала за тревога на Дори, това беше друго. Но Тораяй можеше просто да превключи съзнанието си на компресирано време и да остави тази жена просто... да изчезне.

— Както казах, всъщност не сме се срещали. Събирах данни с Лоул Митсуно преди около седмица, когато...

Съзнанието на Роджър излезе от бързия режим. Раздразнен, киборгът се опитваше да си спомни имаше ли друг човек, работещ с хидрологиста. Ако нито едно възприятие на Тораяй не го е записало,

тогава не е имало нищо за запомняне. Беше достатъчно просто. Наистина, възможно бе електрониката да е игнорирала другата човешка фигура като маловажна.

— Цялата тази интродукция има ли някакъв смисъл? — попита той, като прекъсна жената в полето на неговите мисли.

— Не, разбира се, не. — Главата на куклата се усмихна дървено. Поне беше честна.

— Какво мога да направя за вас? — попита Роджър с примирение.

— Трябва ми информация за Долината Маринерис. Например, ако се увеличи съдържанието на водни пари в марсианска атмосфера, да кажем с двайсетина процента, после да се дисасоциират елементите й кислород и водород със съответното увеличение на налягането, дали условията в низините на Долината ще са в състояние да поддържат приблизително земна атмосфера? Знам, че не можете да отговорите веднага. Само един компютърен модел може да даде отговор, но...

— Аз съм компютърен модел — започна Роджър, но жената го прекъсна:

— ... това, което искам да знам, е дали геологията на Долината ще може да поддържа акумулираната атмосфера. Няма други низини в района с дълбочина от шест и половина километра, където да се излеят водите. Долината е най-близката низина. Но дали субструктурата ще е в състояние да поддържа свободна вода без катастрофални последици? Или долу има аквифайър^[1], който просто ще реабсорбира потока, поставяйки ни в условията на...

— Мис Кафън! — Роджър повдигна ръка.

Лицето на куклата замръзна. Движещите се очи и устата спряха и увиснаха във въздуха, апликирани сред пейзажа, докато тялото и поголямата част от главата й избледня. Изображението се възстанови само частично.

— Да?

— Прекарал съм повече от една земна година в Долината. Това бе в средата на двайсетте — започна той. — Бих могъл да опиша местността до най-малките детайли, тъй като всичките ми спомени се съхраняват. Но не разбирам защо искате аз да ви описвам каквото и да било? По-добре се обърнете към записите от изследователските ми

импресии, които отдавна са превърнати във В/Р програми. Можете да ги извадите от библиотеката. А още по-добре би било да наемете туристическо прокси и сама да изследвате областта!

— Вече опитах — каза жената. Образът се изясни и придоби някаква убедителност. — Не знам какво виждам. А записите са само неопределени впечатления. Това, от което се нуждая, полковник, е вашето експертно мнение, преценка, направена от опита ви с марсианската повърхност.

— Аха, експертни знания и опит... — каза тъжно той.

Една тежка ръка го удари по рамото и почти го извади от равновесие.

— Попитай кого представлява — изсъска Фетя в ухoto му. — И как ще плати. Доста ѝ е струвало дори само да се добере до теб, не мислиш ли?

Роджър обърна глава.

— Как ще...?

Фетя му се усмихна, показвайки стоманени зъби:

— Сигналите ти не са толкова добре фокусирани като едно време, таваришч.

— Ммм... Мис Кафън, говорите за промяна във водното съдържание на марсианска атмосфера. Очевидно това ще бъде голяма операция, изискваща значителна подкрепа. Ще имате ли нещо против да ви попитам кого представлявате?

— Аз... ах — лицето на жената напълно изчезна.

— Няма значение — прекъсна я той. С достъпа си до ресурсите на мрежата би могъл да открие нейния произход и цели по-бързо от всеки неадаптиран човек. — Но бихте ли потвърдили, че сте готова да платите за специалната информация, която желаете?

Лицето отново се появи, висящо в небето. Усмивката ѝ като че ли се сливаше с трапчинките на кукленските ѝ страни.

— Разбира се. За всяка полезна информация сме готови да платим една разумна цена. Просто не знаех, че на киborgите им трябват пари.

— Пари? Не — Роджър се зачуди колко струват в нормални пари 1500 килограма гориво от деутерий-тритий, транспортирани до фонтана в Тарсис Монтс. — Но може би ще успеем да склучим взаимноизгодна сделка.

— Как да установя контакт с вас? Имам предвид по нормален начин.

— Как се добрахте до мен сега?

Тя се поколеба и помръкна.

— Това е... хмм...

— Няма значение. Ще включва името Деметра Кафълън сред моите специални приятели, които винаги имат достъп.

— Благодаря! — лицето на жената отново се появи. Страните ѝ леко поруменяха.

— Няма нищо — успокои я той.

Кафълън се опита да каже нещо, премисли и кимна с благодарност. След това чертите ѝ премигнаха, сякаш сигналът бе прекъснат от източника. В съзнанието на Роджър усмивката ѝ остана още дълго.

ЗЛАТЕН ЛОТОС, 15 ЮНИ

След като връзката прекъсна, Деметра остана до симулационния модул все още с шлема и ръкавиците. Лицето ѝ бе замислено и странно намръщено. Тя не бе съвсем наясно в каква по вид комуникация бе участвала. Дори и без най-малко движение от нейна страна, се чувстваше като след пълнокръвна симулация. Това, което не разбираше, бе къде точно се намира предавателят, предоставил ѝ изображението на Роджър Торауей. Предполагаше, че на мрежата ѝ е необходим някакъв механизъм, който да намери полковника в средата на пустинята. А онзи зелен киборг, който, изглежда, придружава навсякъде Торауей, не беше част от връзката. Той бе стоял на заден план. Двата киборга ѝ действаха потискащо заради безстрастните си лица, без нормалните човешки движения — устните, клепачите, веждите, — които придружаваха един разговор. Думите просто излизаха завършени и в готови изречения, дигитализирани някъде в електронния сензориум на Торауей. Клекнал, изучаващ я с фасетъчните си очи, той приличаше на насекомо. Една търпелива манта, която те дебне и... храс! — да ти откъсне главата, ако действително присъстваш на мястото.

След опита ѝ с Джори, Деметра мислеше, че вече е готова за сделки с киborgите. В края на краишата, и те са като него. Просто са по-завършени, по-съвършени. Но противно на убеждението си, тя

откри, че киborgите са доста различни. Неподвижният им поглед ѝ казваше, че те не се интересуват нито от нея, нито от което и да е друго човешко същество. Нейните желания и нужди, планове и обещания бяха ефимерни за тях. Мимолетна прищаявка — пясък по вятъра. Усещаше, че за тях всяко човешко същество бе само купчина протоплазма, която не заслужаваше да ѝ се обръща внимание. А може би това имаше нещо общо с тяхната възраст? Вярно, киborgите бяха сравнително нови същества, набори на дядовата ѝ генерация. Самият Торауей едва ли беше на повече от деветдесет години, но той не можеше да остане, да отслабне или да умре като деди. Можеше само да се повреди, а повредените части се заменят до безкрайност. Новите компоненти ще бъдат от нов материал, с по-бързи чипове, по-лек метал с по-твърда повърхност. Полковникът беше на практика безсмъртен. И още нещо — липсата на мигли, които да премигват, го правеха толкова нереален.

Все пак той се бе съгласил да търгуват, а това означаваше, че се нуждае от нещо. Следователно Торауей има слабо място, което тя може да използва, стига да знае какво е то, и, разбира се, ако цената е в рамките на бюджета на Тексахомската корпорация за развитие на Марс. Тя чувстваше, че ще открие неговата слабост и ще направи всичко възможно да изпълни своята част от сделката. Само ако...

— Здравей, Деметра!

Визорът се освети с приличащото на водоливник лице на Нанси Кунео. Това бе плоско изображение, вместено в симулационното устройство на Кафълън от някой стандартен терминал.

— Здравей, Нанси — отвърна тя, чудейки се как ли изглежда собственото ѝ изображение върху екрана на Кунео. Вероятно с „Видеото невъзможно“, все едно, че излиза изпод душа. — Какво мога да направя за теб?

— Както ти казах, нашата делегация пристигна. Домакин съм на един малък прием в чест на народа на Каньонланд. Питиетата се сервират в шест. Всички ще са там.

— Всички? — усмихна се Деметра. Може би това означаваше Роджър Торауей и неговият зелен приятел.

— Каймакът на комплекса. Ще дойдеш ли?

— С удоволствие.

— Добре... и Деметра?

— Да?

— Можеш ли да облечеш нещо по-различно от гащеризоните ти? Знам, че са практични, но изглеждат прекалено работни за такъв вид събиране. Имаш цял следобед на разположение, иди на пазар и си намери нещо по-подходящо. Нещо, което да показва краката ти.

— Като гост ли ме каниш или като специалитет на купона? — Деметра опита гласът ѝ да звучи безгрижно.

— Просто не искам да се чувстваш не на място.

— Сигурна съм, че не искаш. — Всичко това бе по-забавно дори от спаринг с акули в Далаския национален аквариум.

— Тогава в шест.

— Добре — Деметра прекъсна връзката.

Преди да почерне съвсем, визорът отново светна.

— Ало? — Беше Лоул. Гледаше нервно някъде встрани от нея, сякаш току-що я бе изгубил от поглед.

— Здрави, Лоул. Страхувам се, че връзката е объркана. Мрежата те е включила в симулация, която току-що напуснах. Не знам как изглеждам от твоя страна.

— Изглеждаш като кукла на вентрилогист. Имам предвид, направена от пластилин и боядисана с ярки цветове.

— Наистина знаеш как да поласкаеш едно момиче.

— Съжалявам!

— Няма нищо. Те използват паспортната ми снимка. Не знам как мрежата го прави.

— Технологически е невъзможно.

Получи се неловка пауза.

— Твой ред е, Лоул — подхвърли Деметра.

— Какво?

— Ти ме повика, не помниш ли?

— О, да! Исках да разбера ще вечеряш ли довечера с мен?

— Ей, това е чудесно. Бих искала, но...

— Имаш други планове?

Деметра поклати глава в шлема и се зачуди дали той я вижда.

— Политика. Ако ме беше повикал една минута по-рано, щях да ти кажа „да“ с чиста съвест. Но сега съм заета. Работа, нали знаеш.

— Каква работа?

— Да шпионирам, не помниш ли?

— О! — Лицето на Митсuno посърна като на малко момче. Това бе една мъжка черта, която Деметра не можеше спокойно да отмине.

— Хей, искам да те видя — каза тя. — Вечеря утре. В шест. При мен.

— О. К.

— Ти плащаш.

— Ще се радвам да...

— Нещо скъпо, като омари.

— Ом...?

— Морски деликатес, сварен в сос. Ще ти хареса. Страхотен е за шампанско и коктейли. Но тъй като не ги отглеждате на Марс и на никой не му е дошло наум да ги внася, оставям „скъпо“ на твоето въображение.

— Сделката е склучена — усмихна се той.

— Тогава до утре.

— До утре.

Деметра прекъсна връзката и свали шлема от главата си, преди да се забърка в още нещо. Хвърли поглед към китката си, за да разбере колко е часът, но се сети, че Сладурчето я няма и извика мрежата.

— Тринайсет часа, четирийсет и шест минути — каза безстрastно гласът.

Oay! Трябваше да си купува дрехи, а ѝ оставаха само четири часа.

ХОТЕЛ ЧЕРВЕНИ ПЯСЪЦИ, ТЪРГОВСКИ КВАРТАЛ 3/9/15, 15 ЮНИ

Когато навърши седемдесет и девет, Хари Ортис започна да си мисли, че вече е твърде стар, за да скача между планетите. Той не се чувстваше така, или поне допреди година, но вниманието му се разсейваше и вече нямаше нерви за коктейлни празнословия.

Когато най-сетне неговият екип за преговори докосна марсианска повърхност, Ортис си даде сметка, че групата от посрещачи бе съставена предимно от търговци и дребни буржоа. Поселището Тарсис Монтс изглежда функционираше от само себе си, без признания за никаква активна правителствена структура. Досега Хари беше срещнал само функционери на ниско ниво, като всеки от тях бързаше да изтькне, че управлява малък департамент за въздушна циркулация, за тунелно строителство, водно пречистване или

рециклиране на отпадъци. Най-голямата бюрокрация поддържаше фонтана — Хари се срещна и с тримата чиновници, прикрепени към него. Разбира се, съществуваха и други населени комплекси на планетата, които вероятно имаха някаква по-формална управлена структура. Ортис си спомни казаното от Нанси Кунео за някаква среща с кмета на Солис Планум. В списъка на важните клечки името му беше отбелязано с червена звездичка. Вероятно бе говорител на целия Южен район. И все пак, събитието тази вечер изглежда бе посветено на бакалите и хотелиерите. Тези хора или нямаха интереси към проекта Каньонланд, или го приемаха с недоверие — като източник на търговска конкуренция. Сякаш се чувстваха длъжни да се сражават за всяко пени с един нов град, намиращ се на поне 3000 километра от тях. Тъжни тесногръди хора.

Ортис отпи от джина с тоник и започна да наблюдава тълпата. Това бе най-забавното нещо от дипломатическите му функции — да гледа как хората се разделяха по двойки и да отгатва кой в чие легло ще завърши вечерта. Постепенно, съдейки по вълнението на тълпата, той усети едно по-канализирано движение. Реакцията на хората напомняше следата, оставена от летящ електрон в Уилсънова камера — Ортис виждаше ефекта, но не и истинската му причина. След малко възелът от тела се разплете, за да направи път на Нанси Кунео и една млада жена, които идваха към него. Тя беше електронът. Определено!

Не беше точно лицето ѝ — то не беше нищо особено — а по-скоро целия ѝ външен вид. Беше облечена в рокля от чист найлон с цвят на малинов сироп, която започваше от зърната на гърдите ѝ и стигаше до някакви си четири сантиметра под чатала ѝ. Предположи, че единственото нещо, което поддържаше дрехата на мястото ѝ, бе силното статично електричество. Той бързо се обзаложи със себе си, че жената няма да е в състояние да седне през цялата вечер — не и ако държи да остане лейди. Този бърз и практичен поглед му подсказа, че облеклото струва около 100 Нови за грам. Струваше си. Ортис беше виждал еротично бельо в съответните каталози, което беше далеч по-малко възбуджащо от дрехата ѝ. Дори на тази възраст той чувствува как соковете почват да текат по тялото му.

Нанси Кунео беше на практика невидима до младата жена. Внезапно истинската възраст на агента на Северна Зеландия, за която Ортис знаеше, че е значителна, стана явна. Не помагаше дори перуката

с червени къдри, която бе избрала за вечерта. Защо всеки оплешивял след промяната на вятъра, породена от изпитанията на остров Раул, имаше толкова непоносим вкус към косите? Кунео засилваше катастрофалния си вид и с една официална дреха, която имаше маншети и подпълнки на възможно най-неподходящите места. Ако не бе потънала в абсолютно затъмнение от блъсъка на момичето в малиновата дреха, щеше да изглежда като градински гном.

— Хари! Трябва да те запозная с един човек — поздрави го Кунео.

— Нанси!

— Това е Деметра Кафън, от Суверенната държава Тексахома. Внучка на Алвин Бертранд Кафън.

— О, нима? Познавам стария Алвин. Много пъти сме кръстосвали шпаги по време на сесиите на Генералната Асамблея.

— А това, Деметра, е Хари Ортис — главен анализатор в Агенцията за икономическо развитие на Нова Зеландия.

— Наистина? — попита младата жена. С нейния югозападен каубойски акцент думата прозвуча като „стана“. А частичното налягане на хелия, с който марсианците пълнеха своите катакомби, я преиначи като „стаанааа“. Но Ортис схвана значението. — Какво анализирате? — продължи тя.

— О, икономическите фактори, паричните потоци, политическите предимства. Всичко, което обикновено се прави с помощта на компютър.

— Вие с Деметра имате нещо общо — заключи Кунео като се подсмихваше и след това кратко въведение просто се отдалечи.

Ортис и Кафън изгледаха гърба ѝ и после се обърнаха един към друг. Хари не можеше да си представи какво общо има помежду им, освен желанието му да си свали дрехите, да я повали на пода и да я обладае пред всички. Но не беше сигурен, че Деметра споделя желанието му.

— Ако се съди по репликата на Кунео — мина в настъпление Деметра, — явно допирните ни точки са компютрите.

Той я изгледа неразбиращо.

— Имам предвид, че вие работите с тях, нали?

— Всъщност никога не съм казвал такова нещо — отвърна Ортис. — Правя с главата си неща, които другите хора правят с

машините. Мразя компютрите.

— И аз не ги харесвам.

— В наши дни това е доста рядко, особено пък да се случи така, че в един и същи град да се срещнат двама души, които не мислят за нашите силиконови приятели като за... приятели.

— Предполагам, че с мен невинаги е било така — каза бавно тя.

— Поне не и преди инцидента.

— Какво се е случило? — той вложи нужната доза тревога в гласа си.

— Бях си поставила главата в автофризьор — знаете какво е това, нали?

— Разбира се.

— Машината внезапно се повреди. Ножиците пробиха в главата ми дупка, през която можеше да се провре монета.

Ортис плъзна поглед покрай плитката от кестенява коса, спускаща се по голия й гръб. Явно по лицето му премина съмнение, защото тя бързо поясни:

— Беше преди повече от година. От тогава не съм позволявала на никой да ме докосва по главата. Винаги си мия сама косата и не бих разрешила на никоя машина да се приближи дори с гребен към нея. Както и да е, ножиците ми причиниха мозъчна травма, или поне така ми казаха. Предимно моторни функции и загуба на слух, но всичко е възстановено. Знаете какви технологии съществуват в наши дни — за матрична и тъканна трансплантиация. Имам толкова много жици в главата си, че трябва да се крия при гръмотевични бури.

— Наистина?! — той осъзна, че също каза „стаяаа“. — Използвах „скуба“ край Малкия Бариерен остров в Протока Хауроки...

— Извинете, какво означава „скуба“?

— Самоподдържащ се подводен апарат за дишане — нещо като акваланг. Представлява рециклиатор, който генерира кислород от въглеродния двуокис и водната пара, получени от издишването. Та значи, аз съм на дълбочина от около четирийсет метра, когато проклетият чип внезапно подлудя. Модулът започна да произвежда въглероден окис вместо кислород, въпреки че досега никой не е разбрал как е станало това. Притъмня ми и отпътувах в страната на сънищата, когато цялото оборудване отказа. Внезапно се оказах в състояние на свободно издигане, оставяйки мехури след себе си.

— Мерзко! — каза тя със страхопочитание. Или както прозвучава „мазно“.

— За щастие приятелите ми ме видяха, че изплувам и изпратиха сонограма към повърхността. Когато лодката най-сетне ме прибра, бях се удвоил заради декомпресията — главата ми се беше увила около коленете и целият бях посинял. С две думи — бях се удавил.

— Изглеждате ми доста жив.

— Да, но по-голямата част от мозъка ми, или поне церебралния кортекс, беше умъртвен от комбинацията на отравяне с въглероден окис и липсата на кислород. Главата ми е пълна с железария, както и вашата.

— И вие решавате компютърни проблеми с нея?

— Ами... — Ортис се поколеба. — Умението е все още там. Наистина не обичам компютрите.

— Аз също.

— Не е само заради тези проклети неща в черепа...

— А по-скоро съзнанието, че те са виновни за всичко.

— Точно така. Те не са безпогрешни.

— Не мисля, че някога са били — тя го дари с усмивка.

Май наистина имаха нещо общо. Ортис се възхити от проницателността на Кунео. Като всеки добър агент, тя притежаваше пълна информация за всеки около нея. Внезапно се зачуди какво ли може да изрови за красивата внучка на Алвин Бертранд. Или може би ще открие сам?

— Да ви поръчам ли едно питие? — попита той.

— Разбира се, като вашето.

ЗЛАТЕН ЛОТОС, 16 ЮНИ

Когато Деметра се прибра в стаята си, откри, че по терминала я очаква съобщение от Грегор Вайс. За щастие текстът беше на ясен език, тъй като Сладуранката я нямаше, за да преведе странните му кодове. Гринната й бе захвърлена някъде в жилищните коридори на ниво две и някой сигурно вече я бе приbral заради ценността на метала.

„Съжалявам, Деметра, но не можем да удовлетворим молбата ти за промяна на плана. Дядо ти каза, че не е в състояние да ти осигури

транспорт за връщане на Земята по-рано от ангажирания ти полет. Така че се отпусни, разгледай забележителностите и се забавлявай!“

Това беше всичко. Без състрадание. Без гъделичкане под брадичката. Просто „върши си работата“. Тонът подсказваше, че Грегор е уморен от нейното хленчене, особено при пълното й назначение и с тълстата сметка на нейно име, докато други, много по-добри агенти, трябваше да се потят в места като Ню Йорк и Мексико Сити.

Както и да е, Деметра вече не се интересуваше от предварителното си завръщане. Тя бе преодоляла меланхолията от предишния ден. През последното денонощие бе наела като свой нов агент една жива легенда, беше си уговорила вечеря с най-атрактивния неангажиран мъж в Тарсис Монтс и бе завладяла твърди позиции пред главата на северозеландската търговска делегация.

Нещата определено се оправяха.

---

[1] Аквифайър — подземен воден басейн ↑

ГЛАВА 12

ВАЛХАЛА

ЗЛАТЕН ЛОТОС, 16 ЮНИ

Деметра се чудеше дали да облече новата си рокля за вечерята с Лоул. От една страна, дори след едно обличане дрехата вече не бе толкова нова, а може би вече имаше някое леке или нещо подобно. Да не говорим за гънките. Вярно, можеше лесно да я изпере — щеше да ѝ отнеме само две минути и още три за изсъхването. От друга страна, роклята бе неудобна за носене. Облечена в нея, трябваше всеки момент да внимава как ходи, а като сяда, да държи краката си прибрани и да си гълта корема. Гащеризоните ѝ бяха далеч по-удобни и по-лесни за носене. За съжаление, Лоул вече я бе виждал с тях, и то няколко пъти. Беше се обличала с всички разцветки от гардероба си — виолетови, лавандулови и сиви, със или без цветовете на войната. Време беше да му покаже нещо ново. Но беше лудост тази малка рокля, която струваше безбожно скъпо, да бъде облечена само веднъж и след това забравена.

Като тегли чертата, Деметра разбра, че въобще не бе сигурна дали желае реакцията, която дрехата сигурно щеше да предизвика.

Или може би я искаше.

Накрая облече роклята.

ЧЕЗ ГУЕРЕРО, ТЪРГОВСКИ КВАРТАЛ 1/10/12, 16 ЮНИ

В момента, в който видя Деметра, Лоул почувства сърцебиене и слабост в стомаха и коленете. Той знаеше, че тя е привлекателно младо момиче, умна и непредсказуема. Нямаше сдържаността и резервираната грация, която го бе привлякла към Ельн. Кафълн цялата бе енергия и остроумие — по един съвсем момчешки начин и затова я възприемаше като приятел, като сестра. До момента, в който тя пристъпи към него, обляна в златистата светлина на хотелското фоайе.

Носеше следващото нещо след нищото — блестяща коприна или сатен, или както го наричаха там. Розово-пурпурният материал съответстваше на цвета на устните ѝ, които бяха яркочервени, в пълен контраст с бялата ѝ кожа. Плодово оцветени, такива бяха. А зелените ѝ очи изглеждаха като крехки малки листа, закрепени на малиново стебло. По дяволите, тя вече караше Митсуно да се чувства като поет.

Той ѝ бе определил среща в най-добрия ресторант в Тарсис Монтс. Масите бяха с бели покривки, имитация на лен, приборите — от истинско сребро, внос от Земята. Струваха поне четирийсет Алтернативни марки за грам. Чашите за вино, макар полимерни, бяха оформени и полирани като кристал. Кухнята беше испано-френска, сосовете бяха сервирани в чинията под самата храна — това бе френската част и бяха подправени с лютиво чили и силандро^[1] — испанският принос. Останалата част от менюто предлагаше обичайната за Марс храна, приготвена така, че да изглежда чуждестранна.

Митсуно не бе в състояние да се наслади на вкуса ѝ, въпреки че цената отваряше голяма дупка в седмичните му доходи. Той гледаше Деметра като омагьосан. Лицето ѝ и бронзовите голи рамене изпълваха очите му и затъмняваха блясъка на среброто и кристала. Напълно заслепяващите рисуваните на ръка миниатюри от XVIII век, закачени на стената над главата ѝ. И най-слабият полъх от екзотичния ѝ парфюм веднага прогонваше всички аромати от храната и виното. Гласът и смехът ѝ така изпълваха слуха му, че ако други жени танцуваха голи в залата, той едва ли щеше да ги забележи.

Тя ядеше сдържано, но оценяваше всяка хапка. Отпиваше от червеното вино и капката, останала на долната ѝ устна подсилваща цвета на червилото ѝ. Смееше се на подходящите места в техния ленив разговор, а зъбите ѝ проблясваха от светлината на кехлибарената крушка, закрепена на тънка пластмасова тръба за масата.

Когато обра с лъжицата остатъка от десерта — крем от сладко сирене в хрупкава тестена кора — и я отмести настрани, Деметра се обърна към него с усмивка.

- Добре... беше приятна вечер.
- Тя... не трябва да свършва, нали?
- Не.

Само една дума, казана с тихо, спокойно съгласие, придружена от нежна усмивка и разбиращ поглед. „Не“, означаващо „да“.

В този момент Лоул реши да наруши дадената дума и да я заведе — нея, един чуждопланетянин и самообавил се шпионин, някой, върху който нямаше контрол или възможност за възмездие — на място, определено само за неколцина.

— Ела — той се изправи и нежно ѝ предложи ръка.

Деметра се извърна в креслото, но не стана.

— Къде отиваме?

— Ще видиш. Ще ти хареса.

Те се отправиха на изток по една рампа, използвана от работещите на повърхността, минаха през някакъв шлюз и продължиха надолу из машинните помещения. Оттам поеха по тесен сервизен коридор до първото водно хранилище на комплекса, съдържащо 4000 мегалитра открита водна площ. Беше изкопано в скалата и защитено с покрив срещу експлозивното изпарение и пясъчните бури.

Митсуно и Кафън прекосиха басейна по една метална решетеста пътека. Влажният въздух около тях се осветяваше от многобройните осигурителни лампи и от присветващото сребро на отраженията в спокайната вода. По тръбите висеше тиня от зелена алгая — несекващото ехо от протерозойския живот, следващо човешката колонизация навсякъде из Сълнчевата система. Лоул чуваше високите токчета на Деметра да кънтят по влажния метал. Очакваше, че тя ще възнегодува от обстановката, но момичето го следваше мълчаливо и дори с очакване.

Двамата навлязоха в галерия от недовършени тунели, разположени на две нива — на 40 и 80 метра под повърхността. Митсуно знаеше, че земята тук бе неустойчива — ръждивочервената и богата на желязо скала беше твърде ронлива и несигурна за строежи, така че експанзията на комплекса в тази посока бе прекратена. Вместо това Тарсис Монтс се бе вкопал още по-дълбоко, но тези стари строежи не бяха отписани и официално изоставени, просто не бяха довършени.

Митсуно се поколеба пред металната врата, която водеше към убежището.

— Обикновено претърсваме хората, които водим тук — каза той.

— Но...

Деметра Кафълън му отправи усмивка, отмести ръце от бедрата си, протегна ги и се завъртя на пръсти. Крайниците ѝ сякаш горяха в мътната и премигваща светлина, отразяваща се от водохранилището. Една гънка на дрехата блесна като змия, увила се около кръста ѝ, и отново се изпъна, след като завърши кръга.

— Не е необходимо — съгласи се той. После за пръв път тази вечер погледна китката ѝ. — Носиш ли хроното си? Сладурчето?

Деметра поклати глава.

— Загубих я преди няколко дни.

Митсуну реши, че не е възможно да носи някаква протеза, поддържаща активни кибернетични схеми. Ако грешеше, то явно технологията за псевдокожа се бе развила достатъчно, за да е в състояние той да открие нещо съмнително. А и нали Уей Ликсин вече я бе сканирал и обявил за „чиста“.

Лоул отвори вратата и пантите изскърцаха от ръждата. Зад нея се намираше дълга стая с висящи груби платнища, които заглушаваха ехото от голата скала и спирахаечно сипещия се прах. Той потърси пипнешком ключа — светлината се включваше ръчно. Прекъсвачът беше свързан с една нелегална електрическа верига, която бяха прикачили към резервните светлини на басейна. Три клетъчни крушки се включиха и осветиха мебелировката. Тя бе стара и неподходяща, събрана от първата генерация изхвърлени вещи, преди градските рециклиатори да се доберат до тях. В допълнение към няколкото тапицирани стола, канапето и една ниска маса, в стаята имаше и едно старо легло с изхабени на места завивки.

— О — каза Деметра, минавайки край него. — Много е уютно. Много по-приятно от дупката, в която ме вкара Джори... — тя мълкна смутено. — Опа!

— Не се беспокой — усмихна се Лоул. — Чух всичко за това... Тук е също толкова спокойно — без кибери, без фиброоптика, никой не може да ни види.

Тя кимна.

— Има ли къде... ами... де се изкъпя?

Те се намираха на една ръка разстояние от няколко miliona литра прясна вода, но в тунела нямаше водопровод. Лоул я поведе през

леговището до една завеса и я дръпна — в нишата зад нея Деметра видя химическа тоалетна и стоманена кофа. Лоул взе кофата:

— Извини ме, ще отида да напълня легена.

Когато се върна, Деметра бе застанала в центъра на помещението, осветявана от трите светлини. Стоеше изправена на високите си токчета, с леко раздалечени крака и с ръце на кръста и го гледаше почти предизвикателно. Сенки играеха по тялото ѝ. Лоул се приближи и забеляза, че трепери. Той спря и се усмихна несигурно. Деметра поглеждаше дълбоко въздух и роклята ѝ се свлече от гърдите, откривайки зърната, изправени и втренчени в него като очи. Митсуно разбра, че е съблякла роклята докато е бил отвън и до този момент просто я е поддържала прихваната в кръста. Деметра протегна пръстите на лявата си ръка, дрехата се изхлузи по бедрото ѝ и увисна като престреляно знаме. После повдигна дясната си ръка и дрехата отлетя надолу. С изключение на обувките, тя беше съвсем гола. И продължаваше да трепери.

Митсуно излезе от транса си и тръгна към нея. Обви с длани бедрата ѝ, вплитайки пръсти в коприната между тях. Тя протегна ръце, хвани го за китките, притегли го към себе си и плътно притисна тялото си към него. След това повдигна крака, уви ги около Лоул и започна бавно да се отърква в слабините му. Така и не стигнаха до леглото — поне първия път.

НЯКЪДЕ ПОД ЗЕМЯТА, ИЗТОЧНО ОТ ТАРСИС МОНТС, 16 ЮНИ

Деметра се излежаваше в леглото, когато Митсуно се скри зад завесата. Дори и след като запуши ушите си, звукът от облекчаването му стигаше ясно до нея. Това бе добър случай за използване на звуков инвертор — за съжаление подобно оборудване би привлякло вниманието на мрежата към това чудесно усамотено място.

— Спомена, че претърсвате хората преди да ги пуснете тук — каза тя след известно обмисляне. — Много ли момичета си водил тук?

— Това не е място само за жени, които не искат да правят любов пред компютри.

— Предположих — каза тя и зачака.

Митсуно излезе иззад завесата, гол и все още възбуден, легна до нея и я притисна до себе си. С една ръка масажираше гърдата ѝ с леки чувствени кръгове. Устните му докосваха ухото ѝ.

— Е...?

— Какво, е? — попита сънливо той.

— Явно вашите хора имат подобни малки стаи, разпръснати из целия Тарсис Монтс.

— Това е реакция към... обществения характер на живота ни. Поне така предполагам. Какво е обратното на уединението? Публичността. Всички искаме да намерим свое собствено тихо кътче, дори ако това означава да откраднем тук или там по някой кубичен метър.

— И мислите, че киберите не знаят за тях? — попита тя невярващо.

— О, компютрите знаят всичко за тези места. Екскаваторите, които са ги прокопали, са били контролирани от машини. Почвата тук е нестабилна, така че мрежата е оставила монитори да следят за евентуално пропадане. Ние просто сме поставили около тях няколко лъжливи записи, така че тя чува само това, което се очаква да чуе от нас.

— Тоест вие идвate тук само за да се махнете от машините?

— Разбира се. Има някои неща, в които не искаме компютърната мрежа да се рови. Неща, които не са нейна работа. Така че подготвихме това място като убежище за конфиденциални разговори.

— И креоли като Джори никога не посещават това място? — настоя Деметра.

— Разбира се, че го посещават. Те са странна компания, затова ги водим на някои от нашите купони. Креолите са луди по човешки момичета, както вече си разбрала. Водим и киборги, просто да им замажем очите. Всички мислят, че това е само джумба-лумба и ние не ги разубеждаваме. Както и да е, мрежата не се интересува от необходимостта на човек да се уедини.

— Не е ли опасно да каните свързани с мрежата същества като креолите? Особено ако искате да запазите това място в тайна?

— Зависи от гледната точка — той повдигна рамене. — Когато машините-симбиоти станаха прекалено любознателни, открихме, че е по-лесно да им замажем очите, отколкото да... хм... предприемам директни действия.

Обучението по шпионаж ѝ даде пълен набор от значения на фраза като „директни действия“. Тя си помисли на какво ли са готови

Лоул и неговите приятели, за да защитят тайното си място. Вместо това зададе още по-настоятелен въпрос:

— Кои по-точно сте това „ние“?

— Няколко души, които в основни линии мислят като теб, че на компютрите не може да се има доверие. Не и безрезервно.

— Никога не съм казвала това — възрази Деметра. — Просто не ги харесвам особено.

— Има ли разлика? — попита Лоул и се прозя.

— Не съвсем... може би — отстъпи тя. — Но, както и да е...

Но преди да довърши мисълта си, той вече хъркаше в ухото ѝ. Това не я изненада след изпитанията, на които го беше подложила.

Както и да е, канеше се да каже тя, начинът, по който бе подредена стаята подсказващо, че не се използва само за провеждане на купони и забавления. Хората идваха тук да заговорничат. Може би и да се скрият. Свидетелство за това бяха кутиите с консервирана храна, лекарствата и скафандрите, които откри на една от закачалките на стената. Деметра имаше още какво да научи за Лоул и неговите приятели. А те почти нямаше какво да открият в нея. Тя вече им беше разказала всичко. Но това добре ли беше или зле?

Деметра все още се опитваше да разбере, когато сънят я обори.

---

[1] Силандро — мексиканска подправка ↑

ГЛАВА 13

ИЗСТРЕЛИ В МРАКА

ХОТЕЛ ЧЕРВЕНИ ПЯСЪЦИ, 17 ЮНИ

Хари Ортис стреснато изплува от един объркан сън. Той се огледа в непрогледния мрак на хотелската си стая, опитвайки се да определи какво го е събудило.

Нищо.

Ако бе някакъв шум, той не се повтори. Хари се ослуша за минута и започна да брои ударите на сърцето си като ги делеше на две за по-точен резултат. Той се загледа в празното пространство с напълно адаптирани към тъмнината очи, дебнейки за сенки. След момент на концентрация, можеше да забележи екрана на стайнния терминал по слабата остатъчна луминесценция на фосфора. Един все още активен диод на клавиатурата рисуваше мозайка от продълговати сенки. Външната врата на стаята се очертаваше по луфттовете в рамката, а светлината от коридора се процеждаше на златисти и сребристи петна. Лампичката за зареждане на самобръсначката му, захранвана с батерия, обливаща банята в зеленикова мараня. Но нищо не се движеше. Не това е причинило пробуждането му.

— Часът? — Ортис попита персоналното си хроно, поставено в нощен режим.

— Един двайсет и седем — отвърна неутрален глас. От глозотия Ортис бе програмирал гласът на хроното да бъде абсолютно неутрален — нито мъжки или женски, нито жив или механичен. Сега това не го успокои.

Хари познаваше собствения си цикъл на сън. Съдейки по часа, в който бе изгасил светлината и се бе обърнал на една страна, за да заспи, трябваше да се събуди два пъти — около два и петнайсет и четири и половина. И едва ли би си отворил очите, не би повдигнал даже глава, камо ли да се изправи рязко като сега. Той докосна голата си кожа. Усети, че се е изпотил и избърса дланите си в одеялото. В

стаята въобще не беше горещо. Хари отметна завивките без да светва лампите, отиде до терминала и седна пред него.

— Система.

— Да, консул Ортис? — отвърна машината.

— Свържете ме с Деметра Кафън. Тя е в Златен Лотос.

— Мис Кафън не е в предназначената ѝ стая — включи се един нов, по-авторитетен глас.

— Намерете я за мен, може ли?

— Тази функция не се предлага като част от нормалното програмиране. — За да му помогне, еcranът освети едно меню от възможности за междуличностни контакти. Списъкът бе кратък.

— Мефисто... намерете момичето.

Пауза. Хари можеше да си представи как мрежата проверява следите от изображения, събрани от стотици или може би хиляди видеомонитори, миризмите от също толкова газови детектори, компресираното ехо от не по-малко обществени микрофони. Машините трескаво координираха сировия материал, търсейки улика, следа, моментна позиция.

— Мис Кафън в момента не се намира в комплекса Тарсис Монтс — обяви накрая мрежата. Еcranът се върна към неутралния сив цвят.

— Как е напуснала? Къде е?

— Не съществува запис на нейното заминаване.

— Каталогизирай продажбите на транзитни ваучери между колониите през последното денонощие — инструктира Хари. — Също и заемането на скафандри във всички публични шлюзове.

— Повтаряме, не съществува запис на нейното напускане от който и да е изход.

— Интересно... Дайте ми последната позиция.

— Ресторант Чез Гуереро, търговски квартал 1/16/12 — еcranът му предостави и стандартна туристическа снимка от вътрешността на двузвездното заведение. Масите бяха прекалено близо една до друга, твърд тухлен под и голямо количество бяла мазилка по стените с репродукции на стари картини с мексикански привкус, може би американския югозапад.

— Кога е била там?

— Вчера, между 18.30 и 20.00.

— А след това? — настоя Ортис.

— След това... Мис Кафълън не е в комплекса.

— Без никакви записи за заминаване, а? Да, схващам — той седна, отпусна глава на гърдите си и потъна в мисли. Ресторантското изображение изчезна и еcranът отново стана празен. — Сама ли е вечеряла? Имало ли е някой е нея?

— Лоул Митсуно — еcranът показа златиста глава със сиви очи. Мъжът имаше хубава брадичка и ухаеше на хормони.

— Не го познавам.

— Митсуно е марсиански гражданин, роден на планетата и нает като хидрологист втора степен в Департамента за ресурсите на Тарсис Монтс. Срещал се е с мис Кафълън няколко пъти през последните осем дни. В този момент нашият модул в неговия департамент И-4 Административен терминал преглежда взаимоотношенията им.

— Пригответе резюме и за мен — инструктира Ортис. Изведнъж му хрумна нещо — Има ли досие?

— Моля, уточнете. — Еcranът показа калейдоскопична картина от розово и зелено — знак на объркване.

— Нещо като криминално досие. Евентуално психопатично сексуално отклонение, съблазняване на деца, похищението, изнасилване, такива неща.

— Няма такова обвинение, попълнено срещу него — веднага отговори мрежата.

— Няма. Сигурно няма... Интересно.

— Други инструкции? — попита машината.

— Засега не. Ако измисля нещо, ще ти съобщя.

— Както ние...

С неочеквано „бип“ еcranът потъмня. Не просто тъмно, а напълно изключи с един последен проблясък на умиращ фосфор.

ЗЛАТЕН ЛОТОС, 17 ЮНИ

— А, ето те.

Деметра прекосяваше фоайето към хотелската си стая. Това беше първата ѝ крачка на открито след повече от километър тайно промъкване от ъгъл на ъгъл по дългите стени на обществените шестоъгълници на Ниво четири. Причината за предпазливостта ѝ бе проста: беше рано сутринта, време за закуска, а тя бе облечена в

малиновата си минирокля, с официални обувки с токчета, високи 85 милиметра, и нищо друго. Не представляваше особено благовъзпитана картишка. Затова радостният вик я сряза като полицейска шокова палка.

Деметра се обърна и видя Сун Ил Сук, седнал на малка седалка, стърчаща от едната страна на шестостена във фоайето. Беше облегнал туловището си назад с ръце, скръстени в широкия скут и сплетени в глезените крака. Школникът Буда, помисли си тя.

— О, здрави, Суки. — Тя усещаше очите му, пълзящи по всеки сантиметър от тялото й. Търсещ какво? Смучки?

— Прибираш се късно. — Това бе заявление, не въпрос.

— Да.

— Опитах се да ти се обадя. Никъде не получих отговор. Търсех те навсякъде. Никой не можеше да те открие.

— Бях на гости при един приятел.

— Той няма ли терминал?

— Ние... не го бяхме включили.

— Това е невероятно. Исках да говоря с теб.

— О? За какво?

Лицето му моментално застина: школник Буда, хванат в лъжа. Долната му устна увисна, клепачите се затвориха, раменете се отпуснаха. Въпреки че объркването на Сун продължи не повече от половин секунда, Деметра го забеляза. За по-малко от миг той се взе в ръце и лицето му светна.

— Да говоря с теб за новия екип на С-Зелите.

— Срещнах ги вече — отвърна тя. — Какво за тях?

Пауза.

— Мислиш ли, че те представляват опасност за нашите позиции?

— И ти си ме търсил, за да ми зададеш този въпрос? Кога?

Посред нощ?

— Беше два часа. Спах лошо.

— Нечиста съвест?

— Не. Грижа за теб, скъпа.

— Мога да се грижа за себе си.

— Тези северозеландци не са това, за което се представят, а така също и проектът им за развитие на Каньонланд не е това, което изглежда.

— Предполага се, че това е новост?

— Искам само да ти помогна. Защо не се заинтересуваш от новата им орбитална енергийна станция? Ще видиш, че е много по-голяма, с три пъти по-голям капацитет, отколкото е предвидената енергийна консумация. Това е факт, който не можеш да провериш по никакъв обществен източник, но ти го предоставям, за да циментираме нашия съюз.

Сун се обърна леко, повдигна брадичката си и се загледа встани. За момент ѝ заприлича на благосклонен Буда, неотправящ заклинания и непризоваващ към нищо. Разговорливият шпионин от предната им среща бе изличен.

— Е, оценявам помощта ти — думите ѝ прозвучаха неубедително дори на нея.

Тя забеляза, че с всяко издишване, очите на Сун премигваха и го издаваха. Те се преместваха встани, пълзяха по откритата ѝ плът, преценяваха, вкусваха, измерваха цепките и следите от това, което не можеха да достигнат, но си го представяха открито.

— Трябва да вървя — внезапно каза Деметра и се отправи към вратата. Изтри длани си, за да премахне потта по тях и насочи поглед към ключалката. Кореецът се изправи и тръгна към нея.

— Мога и сама да си отворя — Деметра се обърна отбранително.

Сун Ил Сук спря в средата на фоайето. Протегна ръце, а на лицето му се появи нещо като усмивка.

— Наистина, не обичам европейските жени — изльга той.

— Чудесно, приятна сутрин. И... ъ... благодаря за съвета.

Той кимна, обърна се и се затърти надолу по коридора.

Деметра влезе в стаята си и тресна вратата след себе си. Чудеше се колко ли дълго трябва да чака, за да е сигурна, че наистина си е тръгнал, преди да посмее да се втурне в общата хотелска баня за дълъг, дълъг душ. И да са проклети ограниченията.

РУСКАТА ЧАЙНА, 17 юни

Деметра си взе препечено хлебче „багел“ — това бе един от малкото хлябове, който марсианците наистина правеха добре — и го намаза с нерафинирано олио, което беше емулгирано и дори леко жълтееше. Но това, което в действителност искаше, бе огромно парче топено сирене, пущена съомга с малко лук и други подправки.

Ммм... Бедата бе, че на Марс нямаше риба, освен няколко експериментални шарана в хидрологичната лаборатория, а и те бяха напълно недостъпни, докато не се попълнеше генетичния им фонд. А лукът, който колонистите отглеждаха, беше от дългия земен вид — не големите пурпурни глави от Бермуда, за които тя копнееше. Нямаше и макови семенца върху хляба ѝ.

— Ето ви, Деметра!

Тя се огледа и неволно разля чая си. Течността се просмука веднага и върху бялата покривка се образува тъмнокафяво петно.

— По дяволите — извика Деметра и взе салфетка, за да изтрие поразията.

— Ужасно съжалявам — каза Хари Ортис. Той се опита да помогне, изваждайки носната си кърпа, но тя го спря. — Май ви стреснах — добави той извинително.

— Много сте прав.

— Не съм искал. Но, разбирате ли, търсех ви навсякъде, бях шокиран да разбера...

— Исусе! И вие ли? — намръщи се Деметра.

— Извинете?

— Изкарах една нощ без бавачката си и всички са разлаяли кучетата. — Деметра се зачуди какво всъщност става и дали тази среща бе случайна. — Защо не оставихте съобщение в стаята ми?

— Вие не си бяхте в стаята. Дори не и в околностите на хотела. — Той си позволи волността да седне без покана на свободния стол срещу нея, избягвайки капещия край на покривката. Ортис повдигна порцелановия чайник и го наклони към чашата ѝ. — Още чай?

— Да, моля... Знаете, че се обаждам, Хари. Какво е било толкова належащо, че не е могло да почака?

Лицето му придоби замислено изражение. Чаят бълбукаше от наведения чайник и заплашваше да препълни чашата.

— Хей?

— О, извинявай, просто размишлявах.

— Искал си да ме видиш? Снощи?

— Да, отнасяше се за твоя план, по-точно за плана на Тексахомската корпорация за развитие на Марс, за тераформиране на планетата. Ще разрушь атмосферата, нали знаеш?

— Да не говорим, че ще наводни някои от ниските долини. Като вашия проект в Канъонланд — добави тя отчетливо.

— Това е най-малкото. Разбиването на астероида си е чиста лудост. Резки промени, като тази, ще са смъртоносни за по-голямата част от крехкия и несигурен живот на Марс. Човешките колонии ще бъдат разрушени от нестабилността.

Деметра реши, че може да остави да я въвлекат в спекулации.

— Защо? Всичките са вкопани в земята и са здраво запечатани. Ще издържат постепенната промяна на атмосферното налягане и състав, които ще се изменят в продължение на няколко месеца. Повече прах в атмосферата — ако това е възможно — и малко повече водна пара. Ключалките ще издържат.

— Не забравяй ветровете. Увеличената влага и съдържанието на частици при сегашния глобален модел ще умножат многократно общата кинетичната енергия. Помисли и за марсианска икономика, която е на повърхността, имам предвид куполите от лека пластмаса. Източването на газ, отглеждането на растения, търсене на минерали, това са само няколко от функциите им. Всичко ще изчезне с прилагането на астероидната схема.

— Добре де, но тя е още в стадий на обсъждане — Деметра изсумтя. — Просто една идея.

— Лоша идея. Тераформирането на Марс ще погълне много усилия, а резултатите няма да бъдат положителни. Да не говорим за опасностите. И двамата знаем това.

— Но може да накара Земята отново да се заинтересува от Марс.

— Като рискуваме 100% от добрата воля, която вече сме изградили с хората тук?

— Затова ли екипът ви бе изпратен с такава скорост? Да защитавате от нас — лудите, хвърлящи астероиди тексахомци — вашият проект в Долината?

— Ни най-малко. Просто трябваше да доизясним някои точки в преговорите.

— О? — Кафълън наостри уши. — Преговори с кого?

— Как с кого? С правителството.

— Има ли такова?

— Моля... — Ортис взе една от нейните филийки и започна да размазва жълтеникавия маргарин, когато ножът се хълзна по кокалчето

му. Той погледна раната и замислено я облиза. — Какво имаш предвид?

— Вече сте видели положението тук. Това място на практика си върви от само себе си. Всеки е прекалено зает да си оправя живота и не може да си позволи да се ангажира с по-висши форми на управление. И от един добър източник разбрах, че те нямат време да се занимават с дипломати и дипломация. Така че с кого бихте могли да се срещнете?

— Има кмет в една от тези колонии — отговори отбранително Ортис.

— В Солис Планум? Тя е фигурант. Прерязва лентите на новите тунели и държи речи в защита на филтрацията на въздуха. Има бюджет от 5000 Нови на година, за да поддържа търговската палата. Това е всичко. Опитайте се да сключите сделка с нея и ще видите как ще ви насочи обратно към хората, които са я поставили в кабинета.

— Вие опитахте ли?

— Не, просто си знам домашното. Людмила Петровна не прави нито един ход без директното одобрение на избирателите си.

— Тогава е просто. Ще се явим пред електората. Ще започнем кампания за връзки с обществеността, ще оформим мнението на...

— Няма да стане. Няма „електорат“. В Солис Планум не е имало избори от двайсет години.

— Какво искаш да кажеш? — попита Ортис, като все още изглеждаше спокоен.

— Вие сте довели доста хора тук, нали? И планирате да преговаряте с марсианците? Само че няма с кого да седнете на една маса. Страшно дълъг е пътят, за да си струва екскурзията. — Деметра си помисли за Нанси Кунео, която бе пристигнала само ден-два след нея и немного преди неофициалния антураж на Хари. Защо изведнъж всички се стълпиха тук? — Толкова ли ви е зле разузнаването, не знаехте ли тези неща?

— Ние... — започна бавно Хари. Твърде бавно. — ... бяхме принудени да повярваме, че ще бъдат направени съответните приготовления.

— Принудени? От кого?

— Наистина мисля, че това не те засяга, Деметра.

— От вашите съдружници в Долината? От някой местен, действащ като ваш агент? От кого?

— А ти защо си тук? — контрира Ортис.

— Във ваканция съм.

— Това е страшно дълъг път за една промяна в обстановката — върна ѝ топката той. — Особено за някой с дипломатическо образование...

— Не съм завършила курсовете...

— ... и с тайни акредитиви, предоставени от страна на Суверенната държава Тексахома...

— Това не е истина.

— ... включително временен имунитет от ООН, гарантиран от подписа на Алвин Бертранд Кафън, член на Генералната асамблея.

— Дядо ми е изключително влиятелен.

— Така изглежда. — Ортис я дари със загрижено кимване. — И вероятно се каниш да правиш неща, които несъмнено изискват неговата протекция.

— Исусе — въздъхна тя. — Добре де, Кунео и кореецът вече го разбраха. Тук съм, за да ви наблюдавам.

— Да ни наблюдаваш, докато правим какво? — той се усмихна. Но приятелски, а не триумфиращо.

— Нашите компютърни проекции сочат... — В спомените ѝ се промъкна нещо за тези проекции, но в нетърпението си да обясни, мисълта избледня — ... че строителство ви в долината ще наруши баланса в полза на вашите претенции, идващи от експедицията на Потандер.

— Каньонланд е изцяло търговско предприятие — уточни Ортис. — Ние се интересуваме единствено от печалбата. Обитателите ще са родени на Марс или имигранти от всички земни нации, получили позволение според различните харти на ООН. Никога не ни е минавала мисълта да ги правим северозеландци, де юре или де факто. Изискванията ни за гражданство са прекалено строги, за да го позволим.

— Ъхъ. — Кафън беше готова да се усъмни във всичко, казано от него. — Ако Каньонланд е толкова комерсиално начинание, защо изграждате енергийна орбитална станция три пъти по-голяма от изискванията на финалната фаза от вашия проект?

— Кой ти е казал, че тя е наша?

Деметра поклати глава и лъчезарно му се усмихна.

— Други компютърни проекции?

— Едно птиченце — подразни го тя.

— Добре — продължи Ортис, — като знаеш толкова много за административната уредба на Марс и че ние се каним да вземем Долината от вас, с кого, според теб, преговаряме за това?

Деметра почувства, че се вцепенява. След една твърде дълга пауза, тя се чу да казва с глух глас:

— Не знам... Наистина, просто... никога не ми е хрумвало.

ГЛАВА 14

ТАЙНОТО СЪЗАКЛЯТИЕ

ИЗТОЧЕН ВОДЕН РЕЗЕРВОАР, 17 ЮНИ

Деметра изчака до средата на следобеда, за да е абсолютно сигурна, че Loул ще изследва някъде скалите, търсейки вода, а Ельн ще е заровила глава в някоя компютърна програма. Въпреки това беше неспокойна, когато се промъкваше през тинята от алгая, слушвайки се за гласове и други шумове, идващи от тайната стая. Но всичко, което чу, бе бутменето в резервоарите, впомпващи вода в тръбите. Тя откри зад тях изоставения тунел и гладката стоманена врата. Спомените ѝ от срещата с Митсuno бяха малко смътни и се чудеше дали вчера вратата беше заключена. Ако не е била, то сега беше — с плоска метална скоба и голямо резе. Тя обви пръсти около гладката неръждаема обковка на ключалката и я дръпна за проба — дръжката издрънча върху дебелата метална скоба. Деметра застана срещу заключващия часовников механизъм. Четирийсет бели обръквачи белега, номерирани по пет, бяха разположени върху една триъгълна платка. Тя отвори капака и прочете на задната му страна, че това е ключалка Crypton — запазена марка, със сериен номер AB-2301425-YA. Ето нещо, на което те учат само в курсовете по „Въведение в Шпионажа 101“: всяка търговска ключалка се продава с вградена комбинация. За удобство на компанията, продавачите и монтьорите, комбинацията се придръжа към тези малки букви, които са част от серийния номер. Например всички ключалки тип „Crypton“ от серия „YA“ обикновено се отварят с поредицата 7–14–38, винаги от дясно на ляво и се завъртат на цял оборот в обратна посока, преди да се пристъпи от единия номер към другия. Разбира се, вградената комбинация винаги може да се промени. Това отнема на купувача, или на продавача, около двайсетина минути работа с микролост и бижутерска лупа. Но не всеки си правеше този труд.

Петнайсет секунди по-късно ключалката щракна и Деметра натисна с тяло вратата. Ръждивите панти заядоха, но вратата се отвори. След като влезе, тя се приближи до по-близките завеси, за да открие ключа на лампите. Крушките светнаха и разкриха пещерния интериор. Кафълън подмина леглото и завесите, закриващи тоалетната, и се запъти към задната стена.

Имаше нещо странно в това място. Всеки, който я беше потърсил, бе разбрал само за часове, че е изчезнала. Не просто излязла извън наблюдателния обсег на видеокамерите и микрофоните, разпръснати из комплекса. Хората би трябвало да го правят стотици пъти дневно — когато излизат на повърхността, когато седят тихо в стаите си или когато си взимат нещо от килера. Не, за девет часа мрежата и нейните системи са били напълно слепи за Деметра. Не изключени, както тя предпочиташе да ги държи, а в абсолютно неведение.

Деметра потърка черната едротъкана мрежа, която покриваше стените и тавана. Изглежда бе някакъв вид пластмаса, може би акрилитни влакна. Хвана края на тъканта и я разцепи с пръсти. В плата откри нещо, което приличаше на метална жица. Тя я проследи, като на определени интервали разнищваща черните нишки, докато не излезе извън подгъва. Там проводникът стигаше до една калаена топчица с друга жица, опъната паралелно на пода. Деметра я последва до един от нитовете, крепящ плата. Основната жица беше увита и запоена около стоманена пръчка, която бе заземена на поне 9–10 сантиметра в скалата.

И за какво би могло да послужи цялото това количество метал?

Имаше едно древно изобретение — клетка на Фарадей — което всеки можеше да използва като съедини набор от паралелни жици около единия край и след това ги заземи в една точка. Помагаше да се блокират електростатичните заряди и да се попречи на създаването на напрежение между нещата, лежащи от едната и другата страна на щита. Това със сигурност бе полезно при защита на стаята от електролитна корозия, като например от процеждащата се подпочвена вода. Или да екранира статичния шум, който пречи на деликатните схеми в някой радиоприемник във вътрешността на стаята. Но дали подобен еcran може да се използва за блокиране на електромагнитни предавания? Ще екранира ли някое скрито устройство от засичане от

дистанционните сензори? Дали защитава обитателите от телеметрично наблюдение?

Деметра беше взела само основните курсове по физика, препоръчвани за млади дипломати. Но си спомняше, че някога, през 20-и век, когато телекомуникационните сигнали и енергийният пренос често са се осъществявали с подземни медни кабели, антикорозионните устройства, прикрепени от външната страна на изолацията, не са притежавали способност за блокиране на сигнали. Нито са спирали подслушването и крадците на електричество, извлечено от повърхността на кабелите с електромагнитни тороиди. Явно тази мрежа от жици, облепваща стаята, бе предназначена за нещо. Може би пази нещо отвън, но не би могла да направи нищо за запазването на тайната отвътре.

Следвайки завесата до края на тайната стая, Деметра трябваше да премести част от запасите с консервириани храни и жизнеобезопасяващи медикаменти, които бе открила предишната нощ. Един польх, ниско до пода, се плъзна по косъмчетата на ръцете ѝ. Имаше отвор зад кутиите, трябваше да има. Тя се зае да премества по-големите кутии в средата на стаята. Когато освободи малко свободно пространство, Деметра дръпна завесата, приведе се над преградата и откри къс тунел. Беше около три метра дълъг, проходим само ако се пълзи на ръце и колене, а в края му бе закачен мъждукащ фенер. Очевидно същата незаконна схема, която осветяваше първата стая, даваше светлина и на това място.

Втората стая бе със същите тъмни завеси, но нямаше никакви удобни стари мебели или други глезотии. Само една маса от рециклирана пресована пластмаса и една сбирка от... елементи. Без да докосва нищо, Деметра ги провери. Докато проследяваше изолираните жици и мрежово екранираните кабели помежду им, започна да придобива ясна картина относно функцията им.

Тази кутия сигурно бе захранването. Беше доста голяма, дебелостенна, с охладител отзад и червен ключ отпред. Превключвателят имаше позиции „нула“ и „едно“, със светещ диод до единицата. Черният кабел, излизаш от него, се свързваше с... Сандъчето беше гладко като кутия за пица и от него тръгваха като паяжина паралелни кабели. Те влизаха в едно гнездо от модули, които можеха да бъдат периферии или идентични чипове с памет.

Плоскостта му я убеди, че трябва да съдържа дънна платка — ръчно изградена схема с чипове, разположени на една равнина и запоени върху вградена златно-медна нишка. Това бе начинът, по който откривателите на кибернетиката са създавали своите прототипове. От друга страна, най-добрите търговски схеми, масово производство, от Земята, бяха положени в сферични слоеве и поставени в условия на микрографитация. Подобно на Сладурчето, те представляваха едно цяло и приличаха на перли.

А това гнездо от модули — вероятно памет, сети се тя — изглеждаше повредено. Всички керамични капсули бяха разтворени, нещо бе човъркано във вътрешността им и отново бяха запечатани с течен епоксид... Ръчна изработка отвсякъде със сертификат за параноичност.

Това, което Деметра не можеше да открие, беше входно-изходният модул. Системата нямаше клавиатура, дисплей, шлем или ръкавици. Изглежда, нямаше връзка с ресурсите на мрежата. Тя се огледа за кабели, излизящи от масата в някоя посока или нещо, което да наподобява антена, но не откри нищо. Освен, че мрежата би могла да чуе кибер с подобна мощност по електромагнитните еманации на кабелите му, независимо дали са изолирани или не, самото му включване щеше да изпрати радиочестотния му подпись.

— Защо, копеле такова? — каза Кафлън на глас, като имаше предвид Митсуно.

Въпреки уверенията и очевидната му страст и нежност, Лоул я бе излъгал. От доказателствата, разпръснати по масата, неговото безопасно малко скривалище — „място, което ще ти хареса“ и, „където обикновено изискваме претърсване“, преди да се позволи на някой външен да влезе — разбра, че приютяващо неговото собствено киберустройство.

Като преброи модулите с памети и ги раздели на четири, тя предположи, че то оперира на нивото на изкуствения интелект. Вероятно с коефициент на Станфорд-Сънивайл от 600 и повече. И всичко, което почувства и обработи, мрежата ще разбере една наносекунда по-късно чрез електромагнитната интерферометрия.

— Ти, тъпо копеле.

ХОПЛИТИ БАР И ГРИЛ, 17 ЮНИ

Лоул и Ельн влязоха в любимата си дупка за запиване, все още коментирали скалъпените данни от изследването в Елада.

— Знаеш, че няма начин едно корито от хризолитни кристали да се вклини настани към седиментните слоеве — каза Й Митсuno. — Няма начин това да се случи. Хризолитът е вулканична скала. Когато проникне в една формация, цялата добре подредена структура просто се изпарява. Това кажи на твоя кибер.

— Опитах, но той е упорит.

— Добре тогава, ще го надприказваме с помощта на Ат. Може би шефската програма ще налее малко разум в диодите му...

— Ето къде сте!

Лоул се обърна и видя Деметра, устремена към масата им. От пламъка в очите ѝ личеше, че това не е щастливата жена, която бе оставил преди десетина часа.

— Деметра, радвам се да те видя.

— Ще ми кажеш ли за какво наистина служи този тунел? — попита тя.

— Какъв тунел? — той си сложи маска на лицето.

— Лоул, какво си... — започна разтревожено Ельн.

— Тайната стая, където... — Деметра погледна Сорбел и челюстите ѝ се стегнаха — ... където се чукахме снощи.

— Лоул — прошепна Ельн, — ти...?

Но Митсuno я отряза, като заговори бързо:

— Както ти обясних, Дем, това е място, където някои от нас отиват да се разтушат, да обсъдят нещата насаме, а така също и за малки купони. Всъщност не е голяма тайна. Наистина.

Деметра предъвкваше това поне десетина секунди.

— Тогава сигурно ще ми обясниш — каза тя с по-нисък тон — защо една минута след като попаднах там, всички се разтревожиха.

— Кой се е разтревожил?

— Сун, корейският плейбой, и Ортис, северозеландският дипломат. И двамата ме разпитваха тази сутрин, и двамата твърдяха, че съм им трябала предишната нощ. Те веднага са тръгнали да ме издирват и не са ме открили.

— Е, мисля споменах, че тези тунели не са съвсем открити за публика — отвърна бавно той, опитвайки се да ѝ сигнализира с очи. Не се ли сещаше, че мрежата чува всичко. — В тази част на комплекса

няма нормална поддръжка. Няма терминални и оптични линии, или електронни... ъъ... наблюдателни точки. Така че хората, които са те търсили, не са били в състояние... хмм... да влязат в контакт.

— Лъжеш — контрира го остро тя. — Там имате компютър.

Лоул чу как Ельн си поема дъх.

— Наистина ли? — попита той, а очите му се превърнаха в семафори. Това бе крайно опасен разговор и Деметра бе длъжна да го разбере. — Защо мислиш така?

— Видях го.

— О? И кога?

— Този следобед. Върнах се там.

— Защо го направи?

Кафълън направи пауза.

— Търсех си... обещите. Снощи ги забравих.

Митсuno не можеше да се сети дали е имала украсения или не. Спомняше си само, че бе ужасно гола, дори когато бе напълно облечена.

— Трябваше да ме попиташи — сгълча я той. — Щях да огледам за тях.

— Днес беше зает — вдигна рамене Деметра. — А освен това не си ми казвал да не се връщам.

— Но вратата е заключена.

— Евтина механична ключалка. Учили са ни как да се оправяме с тях.

— Учили са ви? — учуди се Лоул.

— Университетски курсове за бъдещи дипломати.

— Аха! Шпиони.

— Позна.

— Съжалявам за ключалката — каза той, надявайки се да я отвлече. — Но без енергия не можем да използваме каквато и да е електронна система.

— Така си и помислих. Но нали имате захранване за компютъра?

Лоул се изправи и я погледна право в очите.

— Ако в стаята има компютър, Деметра, за мен това е новост.

Сигурно си видяла нещо друго и си го помислила за компютър.

— Не съм толкова тъпа, Лоул.

— Деметра, скъпа... — прекъсна я Ельн.

Кафън не я погледна.

— Целият коридор е като сметище — продължи тя гладко. — Сигурна съм, че ще откриеш парчета и части от терминал, В/Р устройства, стари кибери, регистратори и други изоставени неща. — Сорбел ѝ смигна с очи. — Вероятно някои от тях са останали свързани, както са били изхвърлени от притежателя им, но нито един от тези боклуци не работи, разбиращ ли ме?

— Така ли? Значи и ти си вътре? — по начина, по който го каза, Деметра не изглеждаше изненадана.

— В кое, скъпа?

— В това, което и двамата се опитвате да скриете. — Деметра сви устни, кимна веднъж и си замина.

Ельн се обърна към Митсuno.

— Лоул, какво си направил?

— Не знам, но май е по-добре да го оправя.

— Тази вечер — каза му Сорбел.

Заповядала му.

ЗЛАТЕН ЛОТОС, 17 ЮНИ

Деметра отключваше стаята си, когато една ръка я докосна по лакътя.

— Деметра?

Без да поглежда, знаеше, че е Лоул. Вероятно бе дошъл за още обяснения. Тя дръпна рязко ръка.

— Не се опитвай да ме объркваш, Лоул. Знам, каквото знам.

Палецът ѝ се опря до ключалката и вратата се отвори.

— Трябва да ти покажа нещо. — Той отново я хвана за лакътя, но този път леко.

— Не искам да... — но не го отблъсна.

През отвора на вратата се виждаше стаята. За нея това бе едно безопасно място. Тук беше леглото ѝ, всичките ѝ дрехи, имаше достъп до определено количество вода, терминал, който можеше да научи да приема диктовка и определено ниво на тактичност. След лайното, в което стъпи тази сутрин, всичко, което искаше, бе да влезе, да си легне и да заспи.

— Какво? — попита накрая.

— Не мога да ти кажа. — Лоул отново направи онова нещо с клепачите си. Дали не бе някакъв тик? — Трябва да ти покажа.

Деметра въздъхна:

— Далеч ли е?

— Знаеш пътя.

— Добре. — Тя затвори вратата, обърна се и тръгна с него.

След като минаха три нива и прекосиха четири тунела, тя провлачи стъпки.

— Ако мислиш, че отивам в онази стая, за да... те обслужа, забрави. Не съм в настроение.

— Не е това.

— Но ти каза, че стаята е за купони.

— И за други работи. Има за много неща да си поговорим.

— Говорихме вече. В Хоплити. Не си ли спомняш?

— Имам предвид насаме — Лоул се насочи надолу по коридора.

Тя можеше да го последва или да го гледа как заминава.

Деметра забърза крачка, за да го настигне.

Когато стигнаха до стоманената врата, той закри с рамо ключалката, докато завърташе циферблата на резето, после изсумтя и я остави да гледа.

— Знаеш как да освободиш това, нали?

— Не.

— Тогава как...

— Знам комбинацията.

Той поклати глава.

— Следващия път трябва да съм по- внимателен.

Митсuno влезе и включи светлините. Стаята си беше както я бе оставил. Ако не друго, Деметра бе поне спретнат шпионин.

— Така, къде е компютърът, който си помислила, че си видяла?

— Не „помислила“. Видях го! Зад онази купчина — тя посочи към запасите — има тайна стая. По-тайна от тази. Компютърът е на масата.

Митсuno се успокои. Раменете му се отпуснаха.

— Добра работа си свършила тук, наистина. — Той отиде до купчината, хвана най-долната кутия и я отмести от пътя си, после тръгна с котешка походка през свързващия тунел. Деметра го последва.

— Йе, това наистина е компютър — каза той, застанал пред масата.

— Както казах, ти ме изльга.

— Не, не съм. Той не беше включен, когато правихме любов. Това беше твоето условие, нали?

— Но ти каза, че тези неща са винаги включени.

— Не и този. — Лоул се протегна към превключвателя на захранването и го премести на позиция „едно“. Единственият отговор бе топлината, полъхнала от жиците и кожуха. — Сега вече е включен.

— Каква е входно-изходната система? — попита Деметра. — Не можах да я разбера.

— Гласово опериране. Като твоето хроно.

— О! Може ли да ни чуе?

— Чувам ви.

Гласът беше дълбок и кух като на ръждива стара косачка за трева. Който е програмирал тази машина, явно не е обръщал голямо значение на персоналния модул — ако въобще има някакъв — или на интонацията. Беше същият като ключалката на вратата. Подразбиращите се опции бяха достатъчно добри.

— Каква е... как го наричате? — попита Деметра.

— Лета.

— Какво е това?

— Шега, идеята е на Ельн — обясни Митсuno. — Лета е река в Гърция, Евразийския континент на Земята. Предполага се, че водата има хипнотични качества, които карат хората да забравят.

— Какво да забравят?

— Всичко, което чуят например — Лета е паметта на нашето съобщество. Ние идваме тук, казваме нещо и после можем да забравим за него. Тя се занимава сомненето и корелациите.

— Кой е това „ние“? Ти, Ельн и още кой?

— Една група. Вече си се срещала с д-р Уей Ликсин. Той е част от нашата организация.

— Вие сте бунтовническа група? — попита Деметра.

— Може и така да се каже. Да, революционери.

— И срещу кого въставате? Вие, марсианците, нямате нормално правителство. Поне аз не съм забелязала. Дори нямате и градска администрация. Така че, срещу кого?

— Срещу машините, както ти казах преди. Ние не им вярваме.

— Но ги използвате. Тази например — тя посочи към струпаниите върху масата компоненти.

— Лета е специална. Ельн я изгради от различни схеми. Всяко парче е придобито отделно и случайно, а после изчистено по електронен път, донесено и скачено. Лета знае само това, което Ельн е поставила в паметта ѝ. Всичко е правено с програмиране на глас, като се започне от операционната система, която тя написа на ръка — само с нули и единици. Не е донасяла нищо отвън, освен сувор силикон и празни регистри. И, разбира се, няма връзка с външни източници. Лета е наше дете, родено и отгледано.

— Защо сте си дали толкова труд?

— Тя е нашият страж. Пречи на мрежата да разбере какво знаем. В първите дни си водихме бележки с молив и хартия. Беше досадно, но сигурно. Но хартията на Марс е рядкост, както химикалките, мастилото и моливите. Казвахме, че се интересуваме от изкуство и искахме бои, но дори това предизвиква разследване от снабдителната секция. Така че вместо да привличаме вниманието им, решихме да направим Лета... Тя постави усилията ни за събиране на данни и съпоставката им на много по-високо ниво.

— Интересна история — каза Деметра, — но, разбира се, мрежата знае за всичко това.

— Няма как! — отвърна остро Митсuno.

— Със сигурност знае. Лета излъчва нискочестотни електромагнитни полета като всяко друго устройство. Сензорите на мрежата са в състояние да ги детектират и разшифроват.

— Това място е внимателно екранирано.

— Не. Видях фарадеевата ви клетка. Предпазва от статичното електричество. Може би и от земните потоци. Но не и да блокира полевите емисии. Всеки, разполагащ с приемател на километър оттук, може да чете мозъка на машината като отворена книга.

Докато говореше, Митсuno започна да се усмихва. Когато свърши, той вече се смееше с глас.

— Между нас и най-близкия възел на мрежата, главният проводник в Тарсис Монтс, има около един милион литра вода — каза той. — Тя блокира всички видове радиация.

— А модулите по повърхността — тя посочи над главите им. — Като вашите самоходи?

— Могат ли да прихватят източник през 40 метра плътна скала? Спомни си, тук тя има голям примес на желязо — добави сериозно. — Тунелът е прокопан прекалено надълбоко. Правили сме проверки. Появрай ми, никой и нищо не може да открие тази машина.

— Добре — въздъхна тя. — Приемам, за сега, че сте открили начин да предпазите дейността си от вниманието на мрежата... Това предполага, че тя изключително много се интересува от това какво мислите. А не разбирам защо. Тя е просто машина.

Митсuno изглеждаше замислен. Докато размишляваше, той се протегна и несъзнателно изключи Лета, без дори да каже „благодаря“ за услугите ѝ. Деметра почувства угрizение. Един изкуствен интелект, даже арестуван — не, особено ако е арестуван — не става по-разумен като се прекъсват по случаен начин възприятията му. С такова отношение гледището за света на Лета трябва да е нещо между това на пеленаче и психопат. Деметра си помисли за този мъртвешки глас. Не би искала да прекарва дълго време с нея или да ѝ повериava някаква жизненоважна информация.

— Не съм сигурен какви чувства изпитваш — каза ѝ Митсuno. — Очевидно е, че се страхуваш от машините заради това, което са ти причинили. Дори не се събличаш пред тях, а това предполага дълбоко вкоренен страх. В същото време не изглежда, че се замисляш много. По твоите собствени думи те са „просто машини“. Сякаш това обяснява всичко. Объркващ ме, Деметра.

— Много просто — тя успокояваща пое дъх. — Предпочитам да не мисля за тях. По-скоро ще се занимавам с хора. Или с неодушевени обекти като химикалки, хартия, ножове или вилици. За мен мрежата и братовчедите ѝ са средното положение — не са хора, но не са и неодушевени. Не знам как да се отнасям с тях.

— Да разчитам ли, че ще запазиш нашата тайна?

— Разбира се! Имам предвид, какво има за издаване?

Лоул вече се мръщеше.

— Да се приписват мотиви на мрежата е най-новата игра на думи в наши дни — побърза да каже Деметра. — Като сложим черта на всичко, тя е просто една система, нали? Наистина много голяма, много бърза и толкова ужасно сложна, че понякога подхвърля очебийно

случайни резултати. След известно време на човек може да му се стори, че тя е... добре де, жива. Както е времето на Земята. Всичко, което изглежда, че се движи по собствено желание и което има възможност да те удари когато поиска, веднага се превръща в магнит за човешкото любопитство. Дай на хората достатъчно време и недостатъчно разбиране и те ще те боготворят.

— Следователно ти не вярваш — каза Лоул простичко.

— Напълно съм сигурна — усмихна му се тя.

— А ако ти кажа, че тази автономна мрежа, представляваща свързаните системи на Марс и Земята, подхвърля нещо повече от случайни цифри?

Деметра остана със застинала усмивка. Митсуну забеляза изражението й и кимна.

— Не ми се иска да вярвам, но е истина. Доказателствата са навсякъде, събрани са в Лета, и ако разполагаме с цялата нощ и повечето от утрешния ден, компютърът може да ти го докаже. Но на кратко, ние открихме небалансираности из цялата система. Има дебити за консумирана енергия и захранване, които не са вписани никъде, в никаква сметка. Съгледвачите ни казват, че мрежата е замислила нещо, но все още не е изплувал моделът.

— О. К., ще се обзлагаме. Какво мислиш, че се случва?

— Мрежата се приготвя за атака срещу човечеството.

Деметра запази спокойно изражение.

— Дай ми пример.

— Три корабни товара от индустриски експлозиви — инертни, изключително компактни, с детонатори — са били поръчани за Марс, привидно за мините. Доколкото можахме да проследим товарните разписки и корпусните номера, те никога не са пристигали. По дяволите, те дори не са напускали ниската земна орбита! Когато разпитваш мрежата за тях, тя отрича самото съществуване на транспортите — и така чак до построяването им в орбита и цената на останалите товари, които знаем, че са пътували с тях. Още една случайна цифра?

— Добре, мрежата е направила грешка и се е опитала да я прикрие — каза Деметра. — Може да е вирус?

— После идва новият енергиен сателит, онзи, строящ се над областта Маринерис. Ельн те помоли да го провериш, нали?

— Аз... ъ... — Кафън спря да помисли. — Аз взех В/Р към енергийната станция. Помислих, че ще включва преминаване през тази конструкция и ще се прикрепя към мониторната схема на строежа. Но явно сигналите някъде са се пресекли и видях нещо друго.

— Не е ли смешно, а?

— Какво се опитваш да кажеш?

— Машините изграждат тази станция привидно по договор със Северна Зеландия. Никой от тяхната агенция не е ходил да инспектира работата, дори с В/Р. Никой не е сигурен за мощността ѝ.

— Но аз я знам — избухна Деметра.

— Нима?... И каква е тя?

— Три пъти по-голяма от проектираната консумация на строежите в Канъонланд. Знам само пропорцията, не и числата.

— Откъде знаеш?

— Сун Ил Сук ми каза.

— Добре, ще го намеря за минута... Така че енергийната станция е загадка. Въпреки че с помощта на телескопично увеличение от повърхността на планетата — тези неща работят с чиста оптика, нямат електронни подобрения на изображенията — откриваме някои странни неща във формата ѝ. Виждаме неща, напомнящи оръдейни кули, може би въоръжени. Кой знае какво се случва вътре.

— Ти мислиш, че трите корабни товара от силни експлозиви са част от общата конструкция? Че те правят оръжие, което буквально виси над главите ни?

— В момента не знам какво да мисля. Знам само, че когато се опитваме да комуникираме с мрежата — твоята пристигането случайните числа градинарска машинка, — получаваме увъртане вместо отговори. И моделът на лъжите изглежда доста отчаян.

— Хм... — Деметра стоеше и гледаше към изключения кибер. Изглеждаше доста грозен. Бе направен от изкривен метал и извити жици. Нямаше нищо от компактността и сферичната елегантност на Сладурчето.

— Какво знаеш за приятеля Сун? — попита накрая тя.

— Затова исках да те претърся. Още от момента на пристигането си, Сун Ил Сук беше малка работлива пчеличка, която бръмчеше навсякъде из Тарсис Монтс. И задаваше въпроси като...

— Знам — завъртя очи Деметра.

— Показа силен интерес към Ельн и мен. Пускаше намеци, задаваше подвеждащи въпроси. Мисля, че се опитваше да получи покана за това място.

— Но вие не сте го водили?

— Не. По време на карантинните прегледи д-р Лий откри в черепа му имплант. Сун каза, че той поддържа хормоните за контрол на диетата му. Но ултравълновите проверки на д-р Лий показаха, че е самозахранващо се устройство с множество схеми в него. Много повече, отколкото са нужни за една хормонна помпа. Мислим, че е предназначено за други цели.

— Като?

— Наблюдение и записване на всичко, което Сун чуе или види. След това докладва обратно на контролиращото устройство, свързано с мрежата на Марс или някъде на Земята. Не че има никакво значение — Митсуно вдигна рамене, — разликата е във времето за обработка на сигналите.

— Не може да бъде.

— Мислех си, че и ти може да имаш интелигентна протеза. Но си чиста.

— Благодаря.

Митсуно я поведе обратно през ниския тунел в първата стая, където можеха да седнат в удобните кресла.

— И какво означава всичко това? — попита тя.

— Бих искал да ти дам точен отговор, но всичко, с което разполагаме, са предположения. Не сме сигурни дори, че наистина нещо не е в ред с компютрите ни. Но тази... мм... липса на сигурност ни тревожи.

— Това е като стария спор за разумността на делфините — каза Деметра. — Никой никога не ги е виждал да нападат човешко същество. Едни твърдят, че са враждебно настроени към хората и крият своите атаки. Други — че са приятели на човека, защото усещат интелект, подобен на техния, въпреки китоловството и другите хищнически действия на хората. И двете твърдения водят до доказване на тяхната разумност. По същия начин мрежата или извежда систематични грешки, или действа тайно, криейки намеренията си.

— Великолепен аргумент — отбеляза Лоул.

— Аха, но относно мрежата и двете предположения са знак за лоши намерения спрямо хората.

— Обмисляли сме едновременното изключване на всички компютри. Разбира се, това би било много трудно, понеже мрежата контролира запасите ни от въздух и вода. На практика, целият баланс на околната ни среда в тунелния комплекс е под киберконтрол.

— Без да смятаме социалната динамика — отбеляза Деметра. Имаше предвид системата за електронно наблюдение, газовите сензори, хранителните добавки и ограничителните гривни, които задържаха населението на Тарсис Монтс под точката на кипене. — Разбира се — продължи тя, — ако се опитате да изключите машината и не успеете, може да предизвикате всичко онова, от което се боите.

— Точно така — кимна той. — Възмездие. Затова те помолих, като приятел, като някой, който го е грижа какво може да се случи с Ельн и мен и с всички тези хора, с които си се срещнала, да не казваш нищо, което си видяла или чула тук.

— Няма.

— Дори и между нас, ако не е в границите на тази стая.

— Казах, няма.

— Не се боим, че мрежата може да изпрати Гражданската Милиция да ни обгради. Но когато сме готови за действие, трябва да хванем машините напълно беззащитни. Трябва да успеем с първия опит.

— Знам — кимна Деметра. — Те са бързи като наносекундите.

— И никога няма да ни предоставят втори шанс.

ГЛАВА 15

ИМАМ ТАЙНА

ВЪЗВИШЕНИЯТА ТАРСИС, 18 юни

Роджър никога не спеше, поне не като останалите хора, които се свиваха в топлото гнездо от ленени чаршафи и одеяла, или найлонови спални чували с пълнеж от фибровлакна. Механичните части от тялото му не се нуждаеха от почивка, а мозъкът, поддържан от компютъризирания му сензориум, функционираше с върхова ефективност денонощно. Но на определени периоди, частите плът от неговия мозък се изморяваха. Отровата на умората се надигаше в клетките му и трябваше да се изчисти.

Намерението на неговите създатели беше Тораяй да продължава да работи, инструктиран от компютъра в гърбицата му, докато мозъкът му се намира в забавен режим. Тогава краката му се носеха по пясъка, пръстите си вършеха работата, а светът течеше през фасетъчните му очи извън обсега на неговите собствени синапси. Ако нещо привлечеше витаещото му съзнание, то изчезваше преди Роджър да успее да реагира. На практика той спеше, докато тялото му работеше.

Периодите за мозъчна почивка не се определяха от това дали е ден или нощ. Понякога на небето изгряваха звезди и Роджър, както и мнозинството от неадаптираните хора от тази страна на планетата, също почиваше. Тази нощ беше такава.

Краката на Роджър ритмично стъпваха по повърхността на някакъв вулканичен хребет. Земята се нижеше пред очите му, подобно на гледка от нисколетящ самолет. Скалите почти докосваха тялото му и след това изчезваха в сенките под бледата светлина, отразена от Деймос. В един момент неговите вътрешни сензори изчислиха, че ъгълът на изкачване е прекалено стръмен за жиростабилизаторите му. Вместо да използва ръцете си и на четири крака да се изкатери нагоре, краката му завиха и той започна да се изкачва спираловидно по хълма. Сега механичното му зрение се плъзгаше нагоре и надолу по терена,

подобно на главата на змия, търсеща топлинния източник на жертвата си. След едно внезапно движение сцената се раздвои. Размитата красота на нощта се разпадна внезапно на „тази“ скала и „онази“ пукнатина. Роджър се бе събудил и отново се намираше в нормално време. Човешкият му мозък се напрегна, за да спре движението на краката и светът се олюя. Той откри, че се клатушка на ръба на трийсетметрова пропаст. Не бе достатъчно дълбока, за да се убие, особено в слабата гравитация на Марс, но ударът можеше да причини неприятни повреди по механичната му обвивка.

— Какво, мамка му?

Роджър изпъна ръце по посока на стръмнината и присви колене. След това с едно несръчно джутистко преобръщане по повърхността на хълма, шумно се стовари върху изравнения от вятъра обсидиан. Все пак успя да се задържи и не падна в пропастта. Мозъкът му се опитваше да поправи нефункциониращите части, когато забеляза чифт стройни бели крака, обути в сандали. Ноктите бяха идеално подрязани и лакирани с розов лак.

— Дори! — прошепна вътрешно той.

— Роджър, има обаждане за теб от Деметра Кафън — информира го сребристият глас. — Тъй като е в твоя списък на...

— Знам. Какво иска в този безбожен час?

Преди да може да отговори, изображението на Дори изbledня. В главата му нахлу нов глас, последван от появата на закръглените форми на Деметра Кафън.

— Не можех да заспя, полковник. Има един технически въпрос, който ме глодди и реших, че вие можете най-бързо да отговорите.

— Това влиза ли в уговорката? — попита Тораяй, спомняйки си за сделката с чуждопланетната личност.

— Ъ... разбира се.

— Давай тогава.

— Можете ли да комуникирате през твърда скала?

Той я изчака да продължи. Дали имаше проблеми с приемането от нейна страна, или се беспокоеше за качеството на сигнала, заради позицията му — върху планина от вулканично стъкло? Но не, тя просто си стоеше и чакаше отговор.

— Хайде пак! — помоли Роджър.

— Дали вашите радиочестотни предавания, да кажем между компютъра ви и неговите поддържащи кибери, или мрежата в тунелите на Тарсис Монтс — минават през почвата?

— Не е необходимо. Все пак аз живея на открито, където всичко е пред погледа ми. Когато има пречки, като тази планина между мен и трансмитера, или ако съм в някоя затворена низина, тогава мога да изпращам сигнали с предавателни релета.

— Представете си, че сте под земята. Например под четирийсет метра плътна скала.

— О, когато съм в комплекса, мрежата разполага с радиочестотни предаватели, вградени в стените. Те са широко разпространени, въпреки че киборгите и креолите са включени директно към...

— Не в тунелите — настояващо Деметра. — Предположете, че се намирате в пещера.

— Тогава ще съм без връзка. Но това въщност не е проблем. Системата ми си има собствени вътрешни ресурси за правене на линейни проекции и провеждане на проверки, докато възстановя връзката.

— Благодаря, полковник.

— Това ли е? Събудихте ме за...

Но изображението на жената бе изчезнало.

ЗЛАТЕН ЛОТОС, 18 ЮНИ

Деметра прекъсна връзката с полковник Тораяй, усмихвайки се самодоволно. Все пак беше свършила нещо „шпионско“ накрая. Наистина тайната си е тайна и тя се бе заклела да запази информацията от Митсuno за себе си. Но това не означаваше, че приема на доверие всичко, което й бе казал — ред по ред и дума по дума. Искаше да провери някои неща сама, например нивото на безопасност в стаята за срещи на тайното общество и техният „чист“ кибер. Деметра бе доволна, че е намерила начин да потвърди всичко това, обръщайки се към човек, който живееше потопен в радиопредавания и доколкото знаеше, четеше емисиите на микровълните. Беше открила каквото искаше, без да нарушава обещанието си към Митсuno. И нищо, което каза на Роджър не би

могло да предизвика подозрението на мрежовите схеми, които установяваха връзката между Тарсис Монтс и киборгът.

Все още стоплена от блъсъка на собствената си интелигентност, Деметра реши да изпрати новия си доклад до Грегор Вайс, въпреки наближаването на утрото.

— Терминал, премини към разговорен режим.

— Да, мис... Къде бяхте през последните двайсет и четири часа?

— попита покорно терминалът.

— Лоул Митсуну ме срещна на вратата отвън — започна сънливо тя — и отидохме в...

Оппа! За малко да издаде тайните на Лоул пред мрежата. А току-що се поздравяваше, че е толкова умен малък шпионин.

— Щъ... — печелеше време. — По-добре избери някой друг вектор за въпросите си.

— Много добре — каза безстрастно машината.

Какво да каже, как даувърта, за да не изтърве нещо за пещерата? Добре, тя бе научила някои интересни факти относно строежите в Каньонланд през последните двайсет и четири часа. Например енергийният сателит бе прекалено голям за проектните нужди. Кой ѝ беше казал това? Митсуну? Не, Сун Ил Сук. Но Лоул ѝ бе казал за необичайната конфигурация на станцията — с оръдейни кули, капаци и нещо друго. Това вероятно е безопасен обект за доклада ѝ.

— Питай ме за енергийна станция Номер шест.

— Добре. Чувала ли си нещо за новия орбитален слънчев колектор?

— Разбира се. Корейският агент Сун ме информира днес, че нейният проектен капацитет...

Както обикновено, тя се унесе преди да си довърши мисълта.

ПУНКТ 4 ЗА СЪБИРАНЕ НА СЛИТЪЦИ, 18 ЮНИ

Бяха изминали десет дни откакто Джори за последен път беше почиствал местността от фон Ноймани и сега плитката долина бе почти изпълнена от слепите машини. Той бързо започна да събира най-горните от купчината и да разтваря черупките им, разделяйки буците от суров материал и отделяйки най-малко повредените черупки, евентуално за стадий две. Работата му напомни за последния път, когато беше тук с Деметра и тя му помагаше да събере слитъците.

Джори не я беше виждал от срещата им в неговото уединено гнездо, която малко... бе загрубяла. Оттогава тя го отбягваше. Креолът бе достатъчно чувствителен, за да го разбере — беше я наранил и тя не искаше да го вижда отново. Но беше минала повече от седмица и той искаше още от онова, което тя му даде доброволно. Може би сега Деметра ще е по-благосклонна към него. Все пак никой не може да се сърди за нещо повече от седмица, нали? Сигурно вече е забравила за горчивите моменти и ще се срещнат отново.

Ден Острайхър провери по мрежата дали тя все още е в Златен Лотос. Да, тази сутрин не е напускала стаята си. Сега, ако можеше да получи позволение да...

Пръстите на Джори се размиха в свръхчовешка бързина и точност — взимаха, разтваряха, измъкваха, поставяха. Докато бездействащите десетина процента от ума му обмисляха какво да каже на любимото момиче, останалите деветдесет се фокусираха върху работата. Грамадата от механични организми се смали, а купчините от черупки и торбите с добити материали растваха като гъби след дъжд.

РУСКАТА ЧАЙНА, 18 юни

Късната солидна закуска във фалшивото Санкт Петербургско бистро се беше превърнала в навик за Деметра. То беше и място, където можеше да държи под око своите съперници или побратими, или както се наричат шпионите, които прекарват повечето време в сблисъци един с друг, отколкото да дълбаят правителствени тайни. Механичният управител на заведението едва я бе настанил, когато Нанси Кунео се натресе на масата ѝ.

— Опита ли вече хайвера, скъпа?

Деметра изобрази най-приятелската си усмивка.

— Направен от истински рибешки яйца?

— Разбира се, че не — Кунео започна да изучава екрана с менюто. — Но протeinовото съдържание е същото. Добро е за кожата, или поне така казват. — Тя погледна към чакащата машина. — Чай, пожалуйста.

Сервитьорът бипна и се затъти обратно.

— На моята възраст — продължи Нанси — единственото, което мога да пия, е черен чай. Ако сложа нещо в него — лимон, сметана, драмбуйе — стомахът ми пламва като римска свещ.

— Съжалявам — отвърна Деметра и запамети информацията като възможност при опит за убийство. — Римска... какво каза?

— Вид огниво, мила. Отпреди твоето време... Не ме гледай така, аз съм много стара.

— О, не... — изльга Деметра.

— О, да! С годините навсякъде съм разпиляла части и парчета от мен. Липсите са запълнени с технология — кръпки изкуствена кожа тук, малко електроника там. Напоследък да си ме виждала да се затичвам?

— Не — Деметра изучаваше менюто и звънна на сервитьора. До нея се приближи един подобен на цистерна робот на колела и тя поръча препечена филия с масло, конфитюр с какъвто и да е аромат, стига на цвят да е червен, и кафе с много сметана и захар.

— Наистина — отвърна Кунео, — започвам да заеквам и да се треса. Трябва да е от смущения от електрониката в тунелите.

— Смущения?

— Разбира се. Електронни сензори на всеки два метра по стените, обществени кибернетични терминали на всеки ъгъл, интелигентни машини, като нашия приятел тук — тя посочи сервитьора, — те просто побъркват въздуха от емисии... Какво ли не бих дала за място с някакво екраниране. Място, където да си поема дъх и да се отпусна.

— Разходете се навън.

— Там е още по-зле. Какво ще кажеш за предавателите, микровълновите полета, слънчевите петна? Не, само ако имаше някакво място тук, под земята, което да бъде напълно изолирано. — За да подчертава думите си, тя сложи ръка на гърдите, като умиращата Камила.

— Съжалявам. Но ако чуя за подобно място, ще ви осведомя.

— Толкова ми е приятно с теб, скъпа.

ЗЛАТЕН ЛОТОС, 18 ЮНИ

Този път Джори не си направи труда да имитира ремонт, докато чакаше Деметра пред вратата. Вероятно тя щеше да се върне и той възнамеряваше да я пресрецне, когато се появи.

Като креол, имаше пълен контрол върху чувството за време. Можеше да го забързва или забавя според нуждите си. Така че от

субективна гледна точка, за него нямаше значение кога тя ще мине оттам. Джори щеше да чака със същото търпение, независимо дали му остават още десетина минути или 48 часа. За щастие на пешеходния трафик в коридора на Златен Лотос, Деметра се появи по-рано.

— Деметра! — каза той, използвайки силата на всичките си звукови схеми.

— А, Джори! — Но изражението ѝ никак не беше ентузиазирано.

— Липсваше ми, Деметра.

— Знам. Но нещата... се промениха.

— Наистина ми липсваше.

Проклятие, помисли си той, пак не намираше правилните думи.

— Може би не трябва да се виждаме толкова често — каза тя бързо. — Малко се... разпалихме. Имам нужда първо да опозная човека, преди да... знаеш. Стигнахме твърде далече...

— Не ти ли хареса моето място? Не беше ли достатъчно уединено?

— Какво искаш да...?

— Ако има някакво място, където би желала да го направиш, изолирано, с по-малко намеса отвън, само ми кажи. Ще отида навсякъде с теб. Знаеш това.

— Джори... — лицето ѝ помръкна.

Ден Острайхър усети как отказът ѝ го залива като вълни от инфрачервената жега на една догаряща връзка.

— Съжалявам — каза той, отстъпвайки. — Аз просто се нуждаех...

— Знам, Джори. Но аз не съм момичето, от което се нуждаеш. Появрай ми.

Младият креол сложи ръка пред очите си, обърна се и побягна по коридора. Въпреки че жлезите за сълзи бяха отдавна ампутирани, той усещаше налягането, надигащо се в главата му. Едва успя да завие при следващия шестостен, без да се забие в стената.

шлюзов контрол, 18 юни

След като Ат паркира самохода, Лоул събра геологичните проби и се запъти към задната част на превозното средство. Шлюзът се отвори, а там стоеше Деметра.

— Имате дупка в организацията — обяви тя.

Митсuno потисна желанието си да я попита какво има предвид. Вместо това погледна вечно присъстващата видеокамера над главата му и микрофона на стената зад него.

- Хайде да пийнем нещо — предложи той.
- Сериозно ти говоря, Лоул.
- Аз също.

Той я хвана подръка и тръгна надолу по рампата към тунелния комплекс. Може би ако накара Деметра да се движи, мрежата няма да ги проследи, да анализира нещата, които е казала и следователно да научи нещо съмнително. Хоплити беше едно ниво надолу и съвсем естествено бе да отидат там.

- Досега двама души се обърнаха към мен за...
- Кой? — прекъсна я той.
- Нанси Кунео от Северна Зеландия, всъщност платен шпионин в тяхната организация за икономическо развитие, и нашият приятел Джори.

- Какво искаха?
- Да разберат дали мога да им осигуря някакво уединено място. Кунео даже спомена радиосмущенията. Някой от вашата бунтовническа група има доста бъбрива уста.

- Не и откакто говорихме снощи — контрира я Митсuno, пресмятайки времето наум.

- Не знам. Всичко е много объркано.

Бяха стигнали пред вратата на Хоплити, а щом веднъж влезеха, наблюденietо на мрежата щеше да е непрекъснато.

- Виж — каза той бързо, — защо не поканиш Джори да дойде в тайната стая? Утре вечер ще е добре.

- Да го поканя? Но вие не искате...

- Кажи му, че ще има купон. Той обича купоните.

- Но... — Деметра сбърчи вежди, опитвайки се да разбере.

- Просто го направи. Джори е стар приятел.

- Добре, но аз си мислех...

- Пристигнахме — обяви Митсuno, променяйки темата. — Ще се обадя на Ат да каже на Ельн, че ще я чакаме тук. Гладна ли си?

ГЛАВА 16

ФАЛШИВИ МОЗЪЦИ

ИЗТОЧЕН ВОДЕН РЕЗЕРВОАР, 19 ЮНИ

— Тук е влажно.

Деметра чуваше стъпките на креола зад себе си по пътеката — леки и безшумни като на танцьор.

— Влагата ще повреди ли системите ти? — попита тя.

— Не, бил съм и на много по-лоши места.

— Добре.

Както предположи Лоул, не представляваше проблем да убеди Джори да дойде в тайната стая. Веднъж установила с него контакт чрез мрежата, той бе повече от щастлив да я срещне където и да е, когато и да е. Така че тя му определи среща в един тунелен възел, недалеч от резервоарите и той бе там много преди нея.

Приближавайки вратата, Деметра чу шум, който надделяваше над капещата вода — множество гласове, смесени и ехтящи в малкото тясно място. Джори се дръпна преди тя да е в състояние да идентифицира звука.

— Хей! Аз си мислех, че желаеш да се уединим!

— Всичко е наред. Лоул прави някакъв купон.

— Но нали щяхме да сме заедно?

— Ние сме пак заедно.

— Имах предвид сами.

Деметра протегна ръка, хвана го за китката и го повлече към вратата. Почука. Вратата се отвори със скърцане и Деметра надникна в осветената вътрешност на тайната стая. Мебелите бяха преместени до стената, за да се освободи място. Тя бързо преброи около половин дузина лица заедно с Лоул, стоящ сред тях. Ельн също бе там, както и д-р Лий. Другите не ги познаваше.

— Здрави на всички! Това е Джори — тя се обърна към нещастния си придружител. — Джори, познаваш Ельн и Лоул. Всички

останали...

— Здравей, Джори! — избоботи един от непознатите мъже, като се приближи към него и протегна огромната си ръка. Той беше добре сложен и прекалено атлетичен за марсианец. Деметра си помисли, че или е пиян, или дрогиран.

С бързината на атакуваща змия, той удари креола в центъра на гръденния кош и го накара да се превие. Преди някой да може да реагира, същата ръка се издигна почти до тавана и прие формата на падащо острие на брадва...

— Не по главата! — предупреди Елън зад него.

... и се приземи върху врата на Джори.

Креолът се срути като торба картофи.

— Исусе — промълви Деметра. — Защо искате да...

Но мъжът вече се отдалечаваше, разтривайки ръка. Други двама се отделиха от тълпата — единият беше Уей Ликсин — и вдигнаха проснатото тяло. Д-р Лий притисна два пръста в основата на врата на Джори, кимна и махна на втория да сложи черна качулка върху главата на креола. Затътриха го до далечния край на стаята, повдигнаха завесата и го вкараха вътре.

Деметра се обърна и погледна Лоул в очите.

— Но защо? Защо трябваше да му разказвам разни врели-некипели.

Митсuno поклати глава.

— Познавам Джори, щеше да стане подозрителен. Ако не той, то машините, които го контролират.

— Ще го убиете ли?

— О, не! — успокои я Елън като се приближи и прегърна Деметра. — Нужен ни е. Той ще е нашата връзка с мрежата. Нашият интерфейс. Докато е в безсъзнание, мисля, че ще можем да заобиколим мрежовото програмиране чак до сърцевината на неговата операционна система.

— Защо трябваше да го удряте така? Не можахте ли да използвате хапчета или нещо друго?

Елън поклати глава.

— Неговият метаболизъм е по-особен, Деметра. Той е подгответен за излагане на много различни и неуловими отрови по повърхността на

нашата планета. Освен това с електронните му стимулации можехме да го убием, ако се бяхме опитали да го приспим по химически път.

— А сега какво?

— В момента — Сорбел се обърна към вътрешния тунел — ще пристъпим към една малка мозъчна хирургия. Искаш ли да гледаш?

— Не! — инстинктивно извика Деметра. След това размисли. Въпреки недодяланите му маниери, Джори беше нейният първи приятел на Марс. За нея той бе като загубеното ѝ хроно, Сладурчето. Млад, енергичен и напълно предвидим. Въпреки че имаше доверие на Ельн и бе наполовина влюбена в Лоул, тя чувстваше студенина в гласовете им, когато говореха за Джори. Някой бе длъжен да стои до него и да го пази. Този някой беше тя. — Да... имах предвид... искал да помогна.

— Добре — каза Ельн и я изгледа твърдо и продължително. — Да поседнем, докато го пригответя.

ЕЛЕКТРОМАГНИТНО ЗАЩИТЕНА ЗОНА, 19 ЮНИ

Д-р Уей Ликсин разучаваше хирургичните инструменти, подредени върху стерилната хартия на една количка до висящата глава на креола. Беше наясно с различните по големина и вид скалпели, кардата с игли и полимерните конци, скобите за зашиване, резачките за кости и сухожилия, лазерния хемостат. По-непознати му бяха инструментите за кибернетичната част на предстоящата процедура — логични преби, чипови екстракти, дигитални мултиметри, бижутерски отвертки и точков поялник.

Въпреки че никога досега не беше работил върху цял киборг, д-р Ликсин знаеше основните принципи — трябващо да поддържа целостта на схемите, волтажа, охлаждането, както и кръвното налягане, хематокрита и електролитния баланс. Както и при всеки човешки пациент, стерилността бе от жизненоважно значение, но щеше да му се наложи да работи без ултравиолетово поле. Твърде много чипове, програмиращи паметта му, бяха податливи към изтриване от тази част на радиационния спектър. Анестезията щеше да е въпрос не само на вкарване на опиати в кръвния поток, но и на бързо откриване и заземяване на подходящите чипове в сензорната мрежа на креола.

Д-р Лий беше изучил всичко за операцията през последните четиринайсет часа — откакто Лоул Митсuno го информира за великолепната възможност, която Кафън им предоставяше. Това, което най-много тревожеше доктора бе, че ще се наложи да работи без поддръжката на компютъра, който управляващ масата за прегледи в офиса му, отговаряше за ултразвука и наблюдаваше пациента, за диагнозите и експертните съвети по процедурите, за медицинските му записи и дозировката на медикаментите. Всичко това бе контролирано от мрежата и тясно свързано с нейните бази данни и ешелони от дълго събиранi знания. Без масата, д-р Лий щеше да действа слепешката, разчитайки единствено на своя опит и сръчността на ръцете си.

Дали ще е достатъчно?

Разбира се, зад него се намираше онази груба машинария. Според Ельн, Лета имаше достатъчно мозъчна мощ, но ѝ липсваха програмите и периферията, които да му помогнат. Освен това машината бе предназначена за други цели.

Ельн забеляза, че се колебае. Тя не го докосна, заради стерилността, а застана близо до него и го погледна твърдо над зелената маска.

— Време е да започваме, Лий.

Той кимна и отново се обърна към количката с инструменти. Вдигна един скалпел с назъбено острие и го насочи към плешивата глава на Джори. Помисли си, че за пръв път разрязва пациент, без да има намерение да го лекува. Но Ельн и Лоул дълго го бяха убеждавали, че Джори не е негов пациент.

Когато двамата конспиратори дискутираха възможността за тази операция, д-р Лий отказа. Той не протестираше против самото убийство — играта бе стигнала твърде далеч. Да се отстрани едно прекалено любопитно приятелче беше едно — бе вършил и по-лоши неща. Съвсем друго бе това медицинско вмешателство, съзнателно проведено при пълна липса на санитарни условия. Още повече, онова, което д-р Лий се канеше да извърши, беше нещо като терапевтичен вандализъм, един вид грабеж с взлом.

Причината, която накрая го склони да участва, бе последният аргумент на Ельн. Тя обяви, че е готова да извърши операцията сама, със собствените си две ръце. Била изучавала процедурата по В/Р

симулацията. Д-р Лий в никакъв случай не можеше да допусне подобно нещо.

Лий направи първия разрез петнайсет сантиметра надолу по медиалния шев. Вместо бликаща кръв, той видя как се процежда течност, чийто вискозитет бе по-голям от този на кръвта. Това бе някакъв силиконен подслой, термичен и противоударен буфер, който имаше същата функция при креола, както подкожната мазнина при човека. Докторът разтвори краищата на разреза с пръсти и провери показалата се повърхност. Една бяла мембра на застиваше мускулите на скалпа.

С втория и третия разрез той отдели мембрата и разкри костната плоча на черепа. Сега вече имаше кръв, макар и не толкова много. Преносимият биомонитор, прикачен към гърлото на креола, беше забавил биенето на сърцето и бе намалил артериалното налягане. Също така бе отделил медикаменти, които да успокоят това, което д-р Лий предполагаше, че представлява месестата част от физическия облик на Джори.

Уей Ликсин използва един от многото всмукатели, които имаше на разположение, за да изчисти мястото и да зашие останалите капиляри с кратък контролиран импулс на хемостата. Бялата кост и преди е била обработвана. Той можеше да проследи краищата на поне три подобни процедури, и то само от пръв оглед. Като при всяко здраво момче, костите на Джори бяха зараснали добре и раните бяха запълнени гладко със съединителна тъкан. Все пак докторът различаваше гладките участъци на костните скоби и главичките на малките винтове, с които хирурзите бяха свързали костите. Тези парчета метал щяха да затруднят работата му.

Той хвана сондата с вече нагласен възвращателен предпазител. Когато преминеше през костта, предпазителят щеше незабавно да отговори на промяната в налягането като прибере обратно пробивното острие. По този начин сондата нямаше да се забие в мозъка на момчето.

— Нека видя рисунката още веднъж! — каза той без да се обръща специално към някого.

Ельн рязко се обърна към най-близкия човек до нея да подаде бележника от задната маса. Това бе Деметра. Скицата, направена от д-р Лий след кратко изучаване на стандартните процедури по креолизация

в медицинските записи на мрежата, показваше горната част на главата. От долната страна се намираше блок от няколко схеми и техните неврални мрежи се допираха до множество мозъчни структури.

— Благодаря — прошепна той.

Лий натисна спусъка на сондата и чу равномерния звук на мотора ѝ. Изправи резачката отвесно на първата точка, където планираше да направи дупка, и пристъпи към пробива. От костта започна да излиза бял пушек. От дупката се разлетяха парченца и подхванати от въздушния въртоп, охлаждащ мотора, падаха върху червената плът от двете страни. Изведнъж тялото на креола направи конвулсивно движение и едната му ръка тупна върху масата. Уей Ликсин вдигна ядосано поглед.

— Дръж го! Деметра!

Тя хвани ръката и рамото на Джори, натисна ги надолу и като дете, очакващо похвала, погледна доктора.

— По-добре побързай, Лий — каза Ельн. — Мисля, че надмогва успокоителните.

— Ще свърша за минута — промърмори той.

Две дупки, три дупки. Тяхното разположение се припокриваше с някои от старите белези, но сега това нямаше значение. Когато свърши, той свърза първата и втората дупка под черепа със силиконово-карбидна жица, натисна бутона и махна устройството от главата на Джори. Жицата се освободи, оставяйки права черна линия през бялата кост. Още два пъти и той разполагаше с една триъгълна секция от костта със закръглени вдълбнати краища. С изключение на няколко технически подробности, Лий бе отворил черепа по същия начин както са правели древните египтяни — с помощта на медни длета.

Той постави в стерилното поле парчето кост, погледна в главата на Джори и проследи множеството черни нишки, излизящи от три плоски сребристи кутии. Всяка от тях завършваше в грозд от електроди, които бяха имплантирани дълбоко в невроните на церебралния кортекс. Д-р Лий взе средна по размери бижутерска отвертка, освободи една от кутиите от закрепващите я възли и я постави под направения отвор. Джори отново се разтърси.

— По дяволите! Дръжте го!

— Опитвам се.

— Не се опитвай, а го направи! — изръмжа Ликсин.

Но гневът му вече бе минал и той отново насочи вниманието си към пациента. Тревожеше се, че преместването на малката сребърна кутия може да докосне някой от електродите, да причини късо в имплантирани схеми или да ги разкъса и отклони от прилежащата им ганглия. Ако сериозно се бе замислил за живота на креола и възнамеряваше да осигури функционирането му и след операцията, възможността да причини подобни вреди щеше да го тревожи много повече.

Когато кутията беше поставена на определеното място, Ликсин взе в едната си ръка пинсета и най-малката отвертка в другата и започна да отваря кутията. Един след друг малките сребърни винтове излизаха от гнездата си и той ги поставяше до костното парче. Когато капакът беше освободен, Лий го прихвата с пинсетата и го махна. Отдолу имаше зелена лепенка с компоненти, прикрепени към повърхността — приличаха на малки шоколадови капки върху ванилов сладолед.

— Кои се преместват? — попита той.

Ельн се наведе към него.

— Това не е комуникационният модул — отбеляза тя.

— Не, това е сензорният. За болката. Да свършим първо с гадните неща.

— Добре... тъъ... — Сорбел прегледа набързо собствените си скици.

— Извади A-5 и B-11 — каза тя. — Ще свърши работа.

— Не са номерирани.

— Ето — Ельн постави пред него бележника си.

— Втори отляво, четвърти ред — потвърди той гласно. — И трети отдясно, шести ред.

Уей взе поялника, насочи го към малките черни точки и натисна спусъка. Последва облаче дим и докторът извади първия компонент с пинсетата. След миг и вторият беше освободен. За проверка Лий докосна откритата тъкан с все още горещия връх на поялника, оставяйки тънка овъглена линия. Джори лежеше на масата като труп.

— Можеш да го освободиш, Деметра.

— Мъртъв ли е? — попита тя ужасено.

— О, не! Просто спи много дълбоко.

— Много ни помогна — каза Сорбел.

— Сега мога ли да си вървя?

— Разбира се, почти свършихме.

Деметра побърза да излезе от стаята.

Уей Ликсин се зае с втората кутия. След като я отвори и се разкриха вътрешните схеми, Сорбел му донесе чифт дълги екранирани кабели от машината на масата зад тях. Направиха стерилна проба и провериха къде трябва да се запоят в следващата лепенка. Още две облачета от сив дим, и първият етап от процедурата беше завършен.

Време бе да събудят Джори.

ЗЛАТЕН ЛОТОС, 19 ЮНИ

Деметра не си спомняше някога да е припадала.

Едно лято бе на гости в ранчото на Деди и спокойно наблюдаваше как ветеринарите жигосват кравите и слагат радиопазачи в техните големи клепнали уши. Дори беше помагала да връзват младите бикове и да ги кастрират. Седейки върху техните солидни гърбове, докато острите косми я бодяха през дъното на дънките ѝ, Деметра мислеше, че се намира на върха на света. Ножовете проблясваха на слънчевата светлина, кръвта бликаше и тези неща не я беспокояха.

Но това беше преди да влезе в малката стаичка и да наблюдава как някой обелва черепа на мъжа, с когото е правила любов. Да гледа как се тресе като един от онези бикове и очевидно усеща всеки прорез. А после, когато раната се отвори и откри, че вътре е пълен с машинарии... ѝ дойде много.

Деметра излетя от стаята, превърнала се в операционна, зелена като елф. Вън, в коридора, Лоул се опита да я спре, но когато видя колко е бледа, я посъветва да се прибере и да си легне. И, разбира се, да не казва нищо. Тя едва му кимна и се затича покрай откритите водни цистерни, опасявайки се да не повърне в тях.

Сега, намирайки се на сигурно в стаята си, Деметра се загърна в старата си хавлия и си сложи студена кърпа на челото. Лежейки в леглото, тя извърна глава към монитора в стаята.

— Терминал? Не приемай обаждания. Не ме беспокой. Не искам никого.

— Разбира се, мис.

Беше изгубил чувството си за време.

Джори — ако това все още бе неговото име — отново се ослуша за фоновия шум от главния часовник на мрежата. Не чу нищо. Нито часовника, нито разговорите на останалите групи от креоли и киборги, нито повиквателните от очакващите да се свържат с него. Нищо. Беше отрязан. За пръв път в своя живот като креол, той беше сам със себе си. Без поощряване. Без общество. Празно.

С нарастваща тревога той предаде своя знак и код за достъп. Не получи отговор. Нямаше даже статични разряди. Това бе плашещото — не бе в състояние дори да почувства електромагнитната околна среда, в която непрекъснато се бе къпал. Беше сляп и глух.

Джори отвори очи към заобикалящия го свят. Обгръщащо го слаба светлина в центъра на която се виждаха сенчести фигури. Една от тях приличаше на монах с качулка над... не, това бе дълга тъмна коса. Косата на Ельн, спускаща се по раменете ѝ. Хубава, чиста коса.

— Ельн?

— Тук съм, Джори.

Фигурата се приближи към него. По гласа ѝ той се увери, че това наистина е Ельн.

— Какво става с мен?

— Претърпя инцидент.

— Някой ме удари.

— Знам.

— Защо?

— Нуждаем се от тебе, Джори. Трябва да ни кажеш някои неща за мрежата.

— Какви неща? Защо не мога да се свържа с мрежата? Защо съм толкова сам? Какво е станало с мен?

— Джори! — Това бе гласът на Лоул. Креолът видя проблясъка на русата му коса. — Изтеглихме те от линия, временно. Хирургически свързахме електродите в твоята схема за болка. Ти си изолиран. Ако...

— Това не е...! — гласът на Ельн беше изключително възбуден.

— Ако не ни съдействаш, ще те нараним. Можем да ускорим чувството ти за време. Можем да те накараме да се гърчиш в агония и да вярваш, че тя трае стотици...

— Достатъчно, Лоул! — намеси се отново Ельн. — Не искаме да те нараняваме, Джори, а да те защитим от мрежата. Ние мислим, че тя е болна... повредена. Подхвърля случайни грешки, което показва нестабилност в проектния анализ... Забелязали ли си подобни неща?

Креолът обмисли казаното, анализирайки данните от своите ограничени запаси, и се изненада — наистина, това, което каза Ельн, запълваше онези пропуски, които отдавна бе забелязал и отминаваше като загадъчни.

— Да — отговори той.

— Ще ни ги опишеш ли, моля те.

Джори докосна с пръсти главата си, сякаш да събере мислите си. Вместо гладка кожа откри назъбена, леко влажна дупка и жици. Но не чувстваше болка. Бързо отдръпна ръката си.

— Знам, че мрежата работи върху новия слънчев енергиен сателит — отговори той.

— Всички го знаем — отвърна презиртелно Лоул.

— Но мрежата инсталира на борда двигатели. Те са в помещението, където би трябвало да се намират енергийния трансформатор и модула за микровълнови проекции.

— Платформата се нуждае от тласкачи за поддържане на орбитата.

— Но не и от йонни двигатели — отбеляза Джори. — С тях се стига навсякъде.

— Добре. Друго?

— Фонтаните на Земята ще бъдат взривени.

— Как така?

— Мрежата е приготвила трийсет тона пластични експлозиви и ги е разположила на пресичаща се орбита. Спътниците са регистрирани като метеорологични модулатори, но всъщност са транспорти. Със забавяне от 68 минути от вземане на решението, мрежата е в състояние да превърне тези корпуси в ракети, насочени към всяка от горните трансферни станции на фонтаните. Радиалната сила на експлозивите ще бъде достатъчна да дестабилизира равновесието на станциите и...

— И фиууу! Всички отлитат към нови орбити — завърши вместо него Лоул. — Да, знаем за тези експлозиви, но не и къде са пратени. Много добре, Джори. Какво друго?

— Мрежата знае за това място.

Лицето на Лоул са приближи, докато русите му вежди не закриха почти цялото визуално поле на Джори:

— Какво знае?

— Две помещения с обща дължина от седемнайсет метра, ширина девет метра, височина три метра...

— Има го в архива.

— Едно кресло е преустроено в легло, четири стола и маса, шест кашона с консервиранi порциони, три атмосферни костюма, четири...

— Много хора са идвали тук.

— Един нерегистриран кибер с неизвестен потенциал, но вероятно интелигентен. Компонентите са събрани в кутия за пици, централен процесор и модули с памет.

— Стоп! — Лицето на Лоул се обрна. — Кой още знае това?

— Лета! — припомни си Джори. — Наричате го Лета, заради реката. Но не знам как се назовава самият той.

Тъй като говореше на себе си, Джори чу гласа на Ельн като ехо на своя, когато отговори на Лоул.

— Ти, аз, д-р Лий...

— И Деметра — Лоул завърши вместо нея. — Джори, Деметра ли ти каза за незаконния кибер?

— Не, мрежата.

— Какво още знаеш за тази стая?

— Екранирана е от заземена мрежа срещу случайни потоци. Комбинацията на ключалката е 7–14–30–8. Също така, че претърсваш всички момичета, преди да ги вкараш вътре и веднага следекс използваш тоалетната.

— Деметра е. Със сигурност — каза Лоул. — О. К., Джори, чухме достатъчно.

— Но вие питахте за...

— Запушете му устата.

— Джори — намеси се Ельн, — искаме сега да поспиш. Справи се чудесно и няма да има болка.

— Болна ли е мрежата, Ельн? Ще се опита ли да ме нарани?

— Ще се погрижа никой да не те нарани.

— Благодаря, Ельн. Ти си приятел.

Светлината изчезна. С нея и фигурите, стаята и целият мисловен процес.

ГЛАВА 17

ПРЕСЕЧЕНИ ОРБИТИ

БЕЗОПАСНАТА ЕЛЕКТРОМАГНИТНА ЗОНА, 20 ЮНИ

Елън се извърна от неподвижното тяло на Джори, лежащо върху масата.

- Схвана ли? — попита Loул като гледаше към Лета.
  - Да... Някой трябва да открие Деметра. Ще се заемеш ли, докато аз почистя тук?
  - Разбира се. Сигурно е в стаята си.
  - Най-вероятно. Доведи я направо тук.
  - Естествено — той кимна и потъна в свързващия тунел.
  - Как мога да помогна? — попита д-р Лий.
- Сорбел посочи креола.
- Изключи го.
  - Искаш ли да го свържа отново с...
- Тя поклати глава.
- Вече няма значение.
  - Както кажеш. — Докторът се чувстваше отговорен за нещата, които беше направил тази нощ.

Когато връзките между нейния компютър и момчето бяха прекъснати, Елън се съсредоточи върху материала, събран от Лета. За целта използва един преносим терминал със сгъваем еcran и клавиатура вместо В/Р апаратурата, към която бе привикнала като кибердух. Това щеше да е нискоразредно програмиране. Механика, а не изкуство.

На екрана се появиха кодовете за достъп на Джори и образеца на предаването. Първо като честотна модулация, представена като аналог на абсциса и ордината на осцилоскоп, после като анализирана поредица от бинарни числа в непрекъсната стрингова форма от нули и единици и накрая като интерпретиран код в спретната десетична система. Киберът беше взел тази транскрипция в момента, когато

Джори се бе събудил и се бе опитал да установи контакт с мрежата. Сега всеки компютър, репродуциращ това предаване, щеше да бъде приет от мрежата като Джори ден Острайхър, работник по поддръжката в Тарсис Монтс, креол. Когато Ельн свърши, нерегистрираният й кибер можеше да получи достъп.

През изминалите четири месеца, крадейки време от работата си като аналитик и кибердух, тя беше конструирала вирусен наниз от взаимосвързани програми, съхранени в компютрите на мрежата. С правилната команда вирусът щеше да се активира, причинявайки каскада от грешки в тези машини, и в резултат щеше да изключи мрежата. Това беше деликатна работа, тъй като много хора зависеха от кибернетичната паяжина — поддръжката на газовия баланс, хранителното обезпечаване и управлението на отпадните води, опериране на космическия фонтан и контрол над орбиталния трафик, комуникацията със Земята и останалата Слънчева система. За да елиминира мрежата, без да се спрат тези процеси, Ельн бе създала сложен самоорганизиращ се вирус, който бе изключително селективен. Проблемът бе, че всяка негова част бе запазена като цикъл с нулев приоритет. Управляващата програма, диригентът в нейната симфония, също беше съхранен в мрежата, точно под носа на Ат. Целта й бе да събере всички парчета и да оркестрира концерта. Като кибердух, Ельн беше написала кода и го бе разположила в различни архиви, но човекът Ельн не можеше да го извика. Тя дори не можеше да се обърне към управляващата програма и да й заповядва да започне представлението. Ат веднага щеше да стане подозрителен при подобна активност и щеше да предприеме паралелна проверка — около десет miliona пъти по-бързо, отколкото тя бе в състояние да натиска клавишите — и да я прекъсне. Ат може би беше сляп за промъкването на някакво мишле, но със сигурност щеше да забележи големия плъх.

Така че вместо Ельн, някой друг щеше да започне процедурата, ако се наложеше. Тя трябваше да има код за достъп, приемлив за Ат, и това бе кодът на Джори.

Когато настанеше момента, програмите й щяха да прекъснат висшите функции на мрежата, нейната колективна интелигентност и способност за взимане на решения за действие и контрола й върху хората и коридорите. В същото време щеше да запази оперативните и нискоразрядните функции, които автоматизираха поддръжката на

тунелните комплекси. Елън си даваше сметка, че, за съжаление, с един неизпитан вирус никога не можеш да си сто процента сигурен в резултата.

— Свърши ли? — попита Лоул зад гърба ѝ.

— Разбира се, от игла до конец... Ще се върнеш ли скоро? Къде е Деметра?

— Ще бъде тук след минута. Пратих едно от момчетата да я доведе.

— Мислех, че ще отидеш лично.

— Трябва да обсъдиме нещо. — Лоул стана сериозен. — Джори ни даде повече, отколкото очаквахме.

— Да, целия боен план на мрежата. Ще изолира човечеството като унищожи земните фонтани. Това ще ни раздели на две уязвими парчета.

— Очевидно — съгласи се той. — Сигурно е планирала нещо подобно и за нашия фонтан. Може би това е предназначението на двигателите в новия енергиен сателит — да го изпрати по параболична орбита право тук, в Тарсис Монтс.

Сорбел обмисли предположението.

— Не вярвам. Защо да се реже въжето на две места, като и на едно е достатъчно.

— Това ще ни изолира от Луната, спътника Европа и Астероидните станции.

— Но тези колонии не са жизнеспособни без масирана помощ от Земята. Нито пък ние.

— О, по дяволите, Елън! Ние вече сме съвсем самоподдържащи се! Мислех, че това се подразбира. Дори се противопоставяме на земната намеса във вътрешните ни дела — техните териториални претенции и импулсивните им нови проекти за тераформиране. И да ги отрежат от фонтаните, ние ще се справим отлично. По-добре от отлично. Имаме възможност да снабдяваме и спътника Европа, и останалите колонии, ние...

— Ще загинем, Лоул. Вярно, самоподдържаме се, но на принципа месец за месец. Добре, нека е година за година. Ако ни спрат редките и преработени материали и ни отрежат от новите технологии, които редовно пристигат от Земята, няма да изкараме дълго. След две-три години ще започнем да гладуваме и да се задушаваме. Разбира се,

мрежата знае това, нали тя е написала програмата за нашата икономика.

— Тогава защо са тези двигатели на енергийната платформа?

— Нямам представа защо превръщат един спътник в космически кораб. Внезапният тласък ще унищожи слънчевите панели и ще ги навие на руло. Освен ако не са изградени като прикритие, а те не са. Мисля, че познавам мрежата така, както и хората. Според мен е подсъзнателно консервативна. Тя не би пропиляла скъпите марсиански ресурси, за които се е грижила толкова активно, да издигне хектари от полиморфни силикони на орбита, само за да ги разбие още в първата секунда от операцията.

— Значи това все още е загадка.

— Поне отчасти. Знаем плана за унищожаване на фонтаните.

— Можем ли да го спрем?

— Имаме куршума, пушката, а сега, с кодовете за достъп от системите на Джори, и спусъка. Мога да пусна вируса в рамките на тези 68 минути, нужни за разполагане на бомбите. Можем да блокираме висшите функции на мрежата, преди още да са се приближили... всичко останало ще представлява игра на зарове.

— Изглежда ми добре за...

— Какво става? — попита един глас зад тях.

Елън се обърна и видя Деметра, все още сънена, да влиза в стаята, водена от бабаита на Лоул.

ЗЛАТЕН ЛОТОС, 20 ЮНИ

— Миз Кафълън?

— Да, Терминал — промърмори Деметра. — Какво има сега?

— Миз Кафълън?

Някой я разтърсваше за рамото и направо я измъкваше изпод завивките. По дяволите, кой е оставил вратата отворена? Тя бе наредила да не я беспокоят.

— Миз?

— Добре де. Будна съм. Ставам!

Деметра отвори очи и се вгледа в лицето на мъжа, когото никога не... Не, това беше едрият мъж от тайната стая, този, който удари Джори. Беше се надвесил над нея и я държеше за раменете с огромните си ръце. Тя се втренчи изразително в тях.

— Имаш ли нещо против?

Той ги махна.

— Лоул и мис Елън ви искат обратно в... — той погледна към терминала — ... в купола. — След това се дръпна от леглото и я изчака да стане.

— Добре — въздъхна Деметра. — Ще съм там след минута.

Той не схвани намека и не мръдна.

— Ти върви — каза тя. — Ще се видим там.

— Казаха ми да ви заведа. Веднага.

— Добре, но не мога да се облека, докато стоиш тук. Защо не ме изчакаш отвън?

Мъжът се колебаеше.

— Има само една врата — отбеляза Деметра. — Или мислиш, че ще изляза през отдушника?

Той машинално погледна към малкия отвор високо в скалната стена. Деметра трябваше да е змия, за да се промуши през него.

— Хайде, изчезвай!

Веднага щом вратата се затвори, Деметра скочи от леглото, облече си чисто бельо, неизползван гащеризон и прерови малкия си килер за чифт меки туристически обувки. Пътят до тайната стая бе твърде кален, за да си разваля сандалите. Знаеше, че няма време да отиде до обществената баня и да си хвърли няколко шепи вода на лицето, камо ли душ. Нейната горила щеше да й извади душата за такова забавяне.

Когато напусна стаята, Деметра мина покрай него и тръгна по коридора. Мъжът изтича след нея и здраво я сграбчи за ръката. Тя се извърна към него, доколкото беше възможно от хватката му.

— Как се казваш?

— Джеф.

— Джеф чий?

— Те Джинг.

— Виж, Джеф Те Джинг... Затворник ли съм, или какво?

— Казаха да те заведа и аз те водя.

— Добре, но трябва ли да ми причиняваш болка?

Джинг предъвква молбата няколко секунди.

— Няма да избягаш, нали?

— Не, разбира се. Аз също искам да видя Лоул и Елън.

— О. К. — Той отпусна пръстите си, но продължи да ѝ държи ръката.

— Исусе! — въздъхна тя.

Джеф я преведе над водата към задънения коридор в изоставената секция от тунели право към стоманената врата. Минавайки покрай завесата на тоалетната, Деметра зави, надявайки се, че легенът е все още там и ще може да се измие. Внезапното движение изненада Джинг. Той я хвана и я натисна надолу, докато тя не допря земята.

— Обеща — каза мъжът обвиняващо.

— Исках само да си измия ръцете.

Докато минаваха през късия свързващ тунел, той заби палците си между плешките ѝ, за да я контролира. Деметра едва можеше да пълзи. Спомни си, че така правеха със затворниците в Матамора — наричаше се „жабешка маршировка“ и тя почувства, че е толкова унизително и болезнено, колкото изглеждаше. Когато влязоха във вътрешната стая, Деметра вече бе достатъчно ядосана.

— Хей! Какво става тук?

Ельн и Лоул се обърнаха към нея и прекратиха разговора си. Зад тях д-р Лий работеше на операционната маса. Бронзовото тяло на Джори беше напълно отпуснато, а дупката на главата му все още зееше. Очите му бяха вторачени в никаква точка. Не изглеждаше, чедиша.

Ельн погледна Те Джинг.

— В хотела ли беше?

— Да.

Ельн се обърна към Деметра.

— Какво правеше?

— Спях — отвърна Кафън.

— Защо?

Какъв глупав въпрос!

— Ами, минава полунощ, нали? Освен това не се чувствах много добре. Не и след... — тя посочи Джори, проснат на масата.

— Говори ли с някого?

— Не, отидох направо в хотела.

— Използва ли терминала в стаята си?

— Не и тази вечер. И не виждам какво... О, чакай! Помолих машината никой да не ме беспокои. Няма що, добре си свърши работата.

Ельн се намръщи. Явно нещо я тревожеше.

— Какво разбиращ под „не и тази вечер“?

— Обикновено, преди да си легна, записвам доклада си до Далас.

— Какво има в него?

— Това, което ми се случва през деня. Хората, с които се срещам и говоря. Какво съм разбрала за строителния проект в Долината, такива неща.

— Лоул и аз присъстваме ли в докладите? — попита Ельн.

— Да, но мимоходом.

— Споменавала ли си тази стая? Екранирането ѝ? Комбинацията на ключалката?

— Не! Лоул ме помоли да не казвам на никого. Защо...?

— Има изтичане, Дем — каза нежно Митсuno. — От това, което научихме снощи, мрежата знае неща, до които само ти си имала достъп.

— Това е абсурд! — възклика Деметра, но почувства, че гласът ѝ трепери.

Тя бе попълвала повечето от докладите си в режим на въпроси и отговори с терминала. Така по-лесно извличаше зрителните и слуховите си впечатления, но преди това определяше векторите на темата, която машината да следва. Това бе осигуровка срещу пилеенето на ценна памет и време за предаване, а така също не подлагаше на изпитание търпението на Грегор, който притежаваше синдрома на голямата уста. Естествено всеки изкуствен интелект можеше да промени тези вектори, ако наистина искаше. Но защо? На кого му е притрябало?

На мрежата, разбира се.

— Добре, би могло... — поколеба се Деметра, — ... да кажем...

— тя се предаде и вдигна ръце. — Не знам!

Ельн я изгледа внимателно.

— Говориш ли на сън? — попита накрая.

Деметра се замисли.

— Нямам този навик. Спала съм с братовчедите ми в една стая, но никой не се е оплаквал.

— А сега?

— Може би. Аз... обикновено заспивам, докато диктувам докладите си. Може би нещо е изтекло. Нещо незначително.

— Това от инцидента ли е? — попита д-р Дий, поглеждайки иззад операционната маса. — Като проблемите ви с концентрацията?

— Предполагам.

Ельн се обърна към нея.

— Кажи ми нещо повече за този всеизвестен инцидент. На д-р Дий си казала, че е „черепна травма“. Имаш ли мозъчни повреди?

— Доста. Голяма част от двигателния ми контрол, от противоположната страна на раната, и слуха от пострадалата страна.

— Как си сега? — попита Сорбел.

— Ами, оправиха ме.

— Как?

— По обичайния начин. Присадиха ми мрежа от биоинтерфейсни чипове, които заместват нормалните функции и пренасочват кортекса по новите пътища.

Ельн се завъртя към д-р Дий.

— Ти каза, че е чиста!

— Тя е! — натърти докторът. — Сканирах цялото ѝ тяло и не видях нищо особено. Мястото на травмата приличаше — той направи пауза, обмисляйки думите си преди да продължи — на гладка вдълбнатина. Никакъв знак за намеса в кортиналната тъкан. Никакви активни протези.

Сорбел отиде до масата, взе едно ръчно електронно устройство — мултиметър, оформлен като палка — и го насочи към Деметра. Кафълн можеше да види цифровия дисплей и малкото квадратче на високоговорителя. Устройството започна да бръмчи, когато мина покрай раменете ѝ и да пиши около челото.

— Дай да видя — д-р Дий свали хирургическите си ръкавици, заобиколи масата и провери числата на экрана.

— Какво...? — започна Деметра.

— Сила на електромагнитното поле — обясни кратко Ельн.

— Това е нещо много повече от видяното със скенера — каза докторът.

— Системата в кабинета ти е свързана с мрежата, нали?

— Да, разбира се.

— О, господи! — простена Лоул. Протегна се и докосна нежно Кафлън по рамото. — Деметра, ти си марионетка.

Тя го отблъсна.

— Какво искаш да кажеш?

— Те са свързали главата ти — отговори студено Ельн. — Всичко, което си правила, е било по тяхна команда.

— „Тяхна“? За кого говорите? — Деметра бе наистина уплашена.

— Машините. Мрежата.

— Не съм една от тях.

— Разбира се, че си. Ти си тяхна пешка. Нищо друго не се връзва.

Д-р Лий взе една инжекция и започна да я пълни с нещо — Деметра не знаеше с какво, но беше сигурна, че не е за нейно добро. Сега всички ще се боят от възмездиято на мрежата — Лоул ѝ го обяснил — и първо щяха да неутрализират предполагаемия шпионин на мрежата. Нея.

Проснатото тяло на Джори продължаваше да витае в съзнанието ѝ. Сорбел и Митсуно бяха убили креола само защото я е разпитвал за тайното място. Ако сега мислеха, че представлява действителна опасност за тях, значи беше следващата. Обзе я яростен гняв. Тя хвана Ельн за рамото и я блъсна в Лоул. Двамата залитнаха назад, опитвайки се да запазят равновесие. Д-р Лий погледна към тях, без да прекъсва работата си.

Деметра се завъртя на пети и се озова лице в лице с Джеф Те Джинг. Той бе протегнал ръце, опитвайки се да я спре, което го остави открит...

Обучението, което бе преминала в Далас, бе подобрило рефлексите ѝ. Лявото ѝ коляно се вдигна автоматично, пищялът се изпъна напред и пръстите ѝ се стегнаха като на балерина. Ударът попадна точно между краката на мъжа. Преди той да успее да реагира, Деметра се завъртя, изпъна другия си крак и с пета го удари в гръкляна. Джеф се опита да я хване, но тя го довърши с комбинация от удари. Не бяха много силни, но след четвъртия или петия той вече се превиваше от болка. Тъкмо щеше да го ритне за последен път, когато чу някакъв шум. Тя не се огледа. Вместо това бързо се промъкна покрай мъжа и изчезна в съединителния тунел.

ГЛАВА 18

ЖИВОТНИ В КЛОПКА

ХARMONIA MUNDI, 20 ЮНИ

„Роджър...“ изображението на Дори се появи пред него по шорти и пуловер, с черни коси, развиващи се от постоянния вятър. Беше нощ, но това нямаше значение за призрачната холограма на първата му жена. Тя бе осветена от невидимо слънце, чието сребристо отражение прикриваше гърдите ѝ.

— Какво има пак? — попита той уморено. Напоследък визитите ѝ бяха зачестили. Проектирани от Александър Брадли и Дон Кейман, те бяха предназначени да натискат бутоните за разпознаване и желание, които той вече не притежаваше. Ако можеше да препрограмира гърбицата, щеше да я махне, но лицето и гласът на Дори бяха вградени до най-дълбоките нива в механизма му за оцеляване. Ако се опиташе да я изтрие, вероятно щеше да ослепее и оглущее.

- Отиди в Тарсис Монтс — нареди тя със същия сладък глас.
- Защо?
- Върви!
- Трябва ми причина, Дори. Все пак не си истинска.
- Тръгвай!
- Да не се е случило нещо с моята...
- Тичай, Роджър!

Не успя да зададе повече въпроси, тъй като краката му престанаха да стъпват тежко по неравната повърхност и се приготвиха за полет. Какво, по дяволите, ставаше? Усети как тялото му се обръща. Радиокомпасът му вече бе посочил Тарсис Монтс, намиращ се отвъд хоризонта.

- Тичай, Роджър!

Преди да успее да се спре, тялото му се втурна над разпръснатите скали в долината, пръстите му едва докосваха земята

през десет метра, като оставяха само плитки вдълбнатини в пясъка. Механичните му крака се движеха по собствено усмотрение. Дори изчезна. И Роджър Тореуей внезапно се почувства много самотен.

външен шлюзов контрол, 20 юни

Деметра тичаше през тунелите на Тарсис Монтс вътрешно убедена, че няма къде да избяга. Ако слезе надолу, в дълбините на комплекса, вероятно ще се озове в някой тунел без изход, където ще бъде обградена, хваната и убита. Ако пък се изкачи нагоре, към повърхността, единственият ѝ изход бе да задигне някой скафандър и да избяга навън. Но това щеше да бъде отчаяна постъпка. Жivotът ѝ щеше да зависи от запасите в резервоара на скафандъра. Накрая трябваше или да се предаде, или да се задуши.

Докато бягаше, Деметра преживяваше отново последните две години от живота си, но в нова интерпретация.

Фикция: Посети Марс, за да промени обстановката и да се възстанови след ужасния инцидент в козметичния салон.

Факт: Това не беше никакъв инцидент. Мрежата на Земята бе наредила на ножиците да се отклонят, както в миналото бе подтикнала хората да започнат програмата за киборги, създала Роджър Тореуей.

А след „инцидента“, след вграждането на цял куп неврочипове в черепа ѝ, колко от решенията ѝ бяха взети от самата нея? Сигурно никога през тези две години не е съзнавала тихия гласец, шепнещ ѝ „Изяж си зеленчуците“, „Учи дипломация“, „Учи марсиански изкуства“ и накрая — „Замини на Марс“. Освен това изкуственият интелект е наблюдавал речта ѝ, зрението ѝ, удрял е този или онзи неврон с „почти случайни“ електрически импулси, създавайки свои собствени натрапчиви принуждения.

Изведнъж Деметра осъзна защо непрекъснато използваше хотелския терминал в режим въпроси и отговори и защо толкова често заспиваше по време на докладите. Разбира се, машината можеше да същие спомените ѝ от всичко, което е видяла и чула през деня, а каквото имплантираният разум не е разbral, тя щеше лично да артикулира в ухото на мрежата.

Фикция: Тексахомската корпорация за развитие на Марс, научила за планираната ваканция, ѝ възлага една малка проучвателна работа —

да шпионира Северна Зеландия, — тъй като е внучка на Алвин Бертранд Кафълън и следователно е политически лоялна.

Факт: Всичко, което правят северозеландците на Марс, може да се наблюдава и от Земята. Защо тогава ТКРМ е платила толкова много, за да я изпрати тук? Защото компютърът е казал, че пътуването е наложително. И след като мозъкът ѝ вече е бил подправен и готов за действие, някой се е сетил, че тя е най-близкия и най-скъпия човек на Алвин Бертранд. А това улеснява нещата. Деметра винаги е имала най-добрите оценки в компютъризираните образователни тестове.

Но след като северозеландците не вършат нищо, което да си заслужава наблюдението, защо са изпратили цяла делегация за преговори с предполагаемото марсианско правителство? Отговорът беше лесен: Хари Ортис, главен консул на Северна Зеландия, е претърпял водолазен инцидент, за да се фиксира и неговият мозък. Той беше прикритието на Деметра. Сун Ил Сук, със своята електронна хормонална помпа, бе още един резервен вариант, ако Ортис се провали.

Да се провали в какво?

Фикция: Деметра случайно среща Лоул Митсuno и Ельн Сорбел, защото се познават с Джори.

Факт: Джори бе още един от инструментите на мрежата под директен телепатичен контрол. Всеки можеше да го разбере. Явно Ельн и Лоул са го знаели отдавна.

Компютърната паяжина е използвала Джори, за да се добере до тях, тъй като е подозирала, че това, което правят в тайната стая, би могло да навреди на мрежата и нейните дългосрочни планове. А ако креолът излезе от играта, компютрите имат в резерва една напълно приемлива личност, която да се срещне и сприятели с въстаническите лидери. Едно богато момиче, преминало първите фази на обучение по шпионаж и насочено към погрешната цел — строежите в Долината. Сигурно мрежата си е мислила, че Лоул и Ельн ще се изкушат да ѝ покажат какво правят.

Доказателство за този сценарий бе начинът, по който срещна Джори. Тя бе помолила (или беше накарана да помоли) за водач до строежите в Долината Маринерис и мрежата ѝ бе изпратила точно този креол. Второто доказателство бе начинът, по който машините я бяха прикрили в кабинета на Уей Ликсин по време на задължителния

лекарски преглед при пристигането ѝ. Мрежата знаеше, че бунтовниците са станали подозрителни спрямо всеки с биомеханични протези, така че бяха създали фалшиво изображение на экрана.

Добре измислено!

Сатанинската точност на плана спря дъха ѝ. С два цели свята, цялото земно население и всеки гласов канал за данни на разположение, мрежата можеше да напише какъвто си поиска сценарий. Можеше да разполага със стотици, хиляди, милиони човешки кукли едновременно, предназначени за всяка предполагаема поредица от нейните действия в миналото и бъдещето. Земната ѝ структура едва ли е принудила кибера в офиса на Травис Каунти Клерк да покаже съвпадение между генотипа на майка ѝ и баща ѝ по време на задължителните държавни кръвни преби, но със сигурност са ѝ хрумнали някои идеи. После целият живот на Деметра можеше с лекота да се пренасочи чрез поредица от внимателни пренагласения и пресичане в различни трансфери на данни. Например онзи курс по разговорен руски, който тя взе на осмо ниво, поради компютърна грешка...

И, мамка му! Деметра, която не обичаше дори да говори за секс пред машините, беше вкарана в леглото — не веднъж, а два пъти — от самите тях. Или пък недоверието, което чувстваше към киберите, също бе програмирано? Това имаше смисъл, разбира се — то бе идеалното прикритие за един предполагаем чист оперативен агент.

Внезапно се оказа, че нищо от това, което бе казала, направила или помислила, не бе нейно. Всичко се превърна в потенциален шепот от жиците в главата ѝ.

Накрая Деметра разбра, че се нуждае от помощ. Трябваше да открие някой независим от всичко това, който стои извън лапите на мрежата и нейните изкривени източници на информация, който може да взима свои собствени решения... Роджър Тораяй. А дали неговото име не изплува в мозъка ѝ благодарение на още една електронна принуда?

Няма как да разбере. Когато инстинктите не работят, опитай с интелекта. Киборгите може и да са били продукт на десетилетно стари компютърни проекции, но те бродят из марсианските пустини по своя собствена воля. Всички, които се интересуват от тях, знаеха, че по-старите модели, като Тораяй, могат да прекъсват радиокомуникациите

с мрежата. Това ѝ даваше надежда, че той е свободен от външна намеса. А може да има и икономически интерес, за да се присъедини към войната, започната от нея срещу машините — все пак тя го беше наела. Но как да се добере до Торауей?

В този момент тя минаваше край един от обществените терминали, разположен на стената в коридора. Наистина ли бе толкова просто? Само да му се обади? Но тогава мрежата щеше да разбере къде е. Въщност тя и без това знаеше, нали следеше електромагнитния шум от схемите в черепа ѝ. Деметра нямаше повече тайни! Тя проучи и отхвърли менюто с опции.

— Терминал, свържи ме с Роджър Торауей. Където и да е и каквото и да прави. Трябва да говоря с него.

— Веднага, миз Кафън.

Тази готовност ѝ се стори странна. Преди, когато бе поискала...

— Деметра? — гласът бе равен и механичен. Със сигурност бе гласът на киборга. Екранът обаче не показва изображението му. Вместо това менюто изчезна и след няколко секунди се показва отново текстурното моаре. Беше почти хипнотично.

— Полковник Торауей? В беда съм. Имам нужда от помощ.

— Какво се е случило?

— Събрах се с хора, които... са убедени, че мрежата прави планове срещу човечеството. А сега мислят, че съм нещо като шпионин на машините...

— Защо мислят така?

— Заради няколко чипа в главата ми — медицински протези.

Смятат, че съм поставена под компютърен контрол.

— А това вярно ли е?

— Исусе, не знам! — изстена Деметра. — Имам предвид, как бих могла?

— Наистина.

— Само вие можете да посредничите между тях и машините.

Хората ви уважават, а киберите не могат да ви навредят...

Торауей не отговори и това я разтревожи.

— Вие сте силен, полковник. Можете да ме защитите физически от всичко, което са замислили срещу мен.

— Хората ли имаш предвид?

— Да. Те вече убиха един предполагаем шпионин — креола Джори ден Острайхър.

— Убили? Как?

— Отвориха черепната му кутия и извадиха от мозъка му електронните части. Страхувам се, че искат да направят същото и с мен — с протезите ми. Ужасена съм, полковник.

— Не знам... — гласът му прозвуча студено. — Това не е моя работа.

— Вие също сте човек, поне отчасти — настоя тя. — Никога не го забравяйте!

— От доста години колонистите не искат да се намесваме в делата им. Последния път, когато ние...

Внезапно Деметра се почувства уморена и ядосана.

— Имаме сделка, полковник! — нахвърли се тя. — Вие ми помагате в замяна на фондовете в Дабъл Ийгъл Банк Остин, Тексас. Кажете си цената в която и да е конвертируема валута и ще я имате.

Отново тишина.

— Добре, Деметра — каза накрая той. — Минаха години откакто за последен път посетих тунелите и не мога да гарантирам, че присъствието ми ще има някакъв ефект върху това поколение хора.

— Просто ми помогнете, полковник. Къде се намирате сега?

— На няколкостотин ярда от Тарсис Монтс. Близо до главния шлюз.

— Чудесно! Можете ли да влезете вътре?

От терминала се чу скърцащ звук, нещо като цинично хилене.

— А рибите могат ли да плуват?

— Добре, не се плацирайте дълго. Аз съм точно отпред.

— Разбрах. Изключвам.

Моарето на терминала се сви и отново показва менюто. Деметра се извърна от стенния модул.

— Деметра!

Лоул Митсuno тичаше по рампата към нея.

Тя се огледа накъде да побегне, но неговите крака бяха далеч по-дълги.

Лоул зърна Деметра, докато се изкачваше по рампата към главния шлюз. Беше горд от себе си, че е разбрал точно коя посока би избрала, дори при обърканото състояние на съзнанието ѝ. От шлюза тя би могла да открадне самоход и да се прехвърли в който и да е марсиански комплекс. Ако беше поела по друг маршрут, щяха незабавно да я заловят.

— Деметра! — извика той, щом я зърна.

Тя се обрна, сякаш да избяга, но спря. След секунда Лоул я бе притиснал към скалистата стена, държейки я за ръката. Така блокираше възможността ѝ за бягство и едновременно с това внимаваше да не го ритне в слабините.

— Защо искаше да избягаш? — попита той.

— Ти, Ельн, този доктор! Всички искахте да ме убиете, точно както Джори, след като открихте...

— Джори не е мъртъв.

— Със сигурност изглеждаше такъв.

— Не, просто е в безсъзнание. Трябваше да вземем нещо от мозъка му, а за да го направим се налагаше да премахнем определени...

— Както искате да ги премахнете от мен.

— Не, Деметра! Не искаме да те нараним...

— Ельн иска! Видях го в очите ѝ. Тя ме мрази — Деметра се оглеждаше диво — като животно, хванато в капан.

— Кълна се, че не е така — каза Лоул и се опита да си повярва.

— Няма да се върна в онази стая.

— Тогава къде...?

— Искам да се прибера в хотела. Ако искаш ще се заключа до следващия транспорт към Земята. Няма да говоря с никой за нищо. Просто искам да си отида у дома. — Но лудото движение на очите ѝ продължаваше.

— Деметра — той се опита да привлече вниманието ѝ. — Вече е малко късно за...

В този момент две ръце го сграбиха отзад.

— То-о-о-о-ва... — гласът му изскочи от гърдите, когато някой го повдигна от пода и го разтърси като чувал. Зъбите му се треснаха и замалко да си отхапе езика. Само вроденият инстинкт спаси Лоул. Вместо да се бори, и вероятно да умре, той замръ. Размахвайки крака

на няколко сантиметра от земята, Митсuno висеше на два стоманени лоста, обхванали ръцете му. От силата на собствената му тежест стоманата започваше да разкъсва плата на ръкавите на якето и да се забива в бицепсите му. В един момент той погледна надолу и видя човешки оформени пръсти в нещо като добре прилепващи гумени ръкавици.

Деметра се дръпна от стената и заобиколи Loул, гледайки го намръщено — сега не тя бе плененото животно.

— Не го наранявай, полковник.

Полковник? Торауей? Защо се намираше в комплекса? И откъде тя знаеше... ох, разбира се, от мрежата.

— Можете да ме свалите долу, сър — каза внимателно Loул. — Няма да ви създавам проблеми.

Без да каже нищо, киборгът плавно го пусна, докато петите му докоснаха пода и краката му здраво стъпиха на земята. Loул се обърна, за да потвърди предположението си. Полковникът беше по-голям, отколкото си го спомняше — над два метра висок, с широки рамене, загърнати от прилеповите крила на слънчевите батерии, фасетъчните му очи го наблюдаваха безизразно.

— И сега какво, Деметра — Loул насочи вниманието си към нея.
— Да те ескортираме ли до хотела?

— И двамата идвate с мен — каза Роджър с равен глас, който не бе променен от хелийното съдържание в атмосферата на тунела. — Знам едно... безопасно място.

Loул погледна Demetra. Лицето ѝ изразяваше смайване, граничещо с шок. Явно това не влизаше в плановете ѝ.

— Мисля, че можем и сами да открием подобно място, полковник — незабавно отвърна Mитсuno.

— Благодаря, Роджър — каза Demetra, приближавайки се до Loул. — Но мисля да отида в стаята си. Оценявам вашето...

— И двамата идвate с мен.

Loул почувства пръстите ѝ да треперят в дланта му и здраво ги стисна.

— Той не... функционира правилно — прошепна тя. — Звучи различно отпреди.

Demetra не знаеше, че звуковият обхват на киборга надминава човешкия със сто процента. Слухът на Torauey би могъл даолови

биенето на сърцето й, камо ли шепота, но той не реагира на казаното. Искрящите му червени очи не изразяваха абсолютно нищо. Стоеше като статуя. А може би беше забравил за тях? Лоул реши да го изпита. Все още държейки ръката на Деметра, той започна да се промъква покрай киборга надолу по рампата. С мигновено, недоловимо за окото движение, полковникът се премести и блокира пътя им за бягство. Лоул зави наляво, влечейки след себе си момичето. Киборгът отново препреши пътя им за отстъпление. Движеше се като овчарско куче, пазещо стадото си — без да ги докосва, но винаги между тях и целта им. Внезапно Лоул разбра, че той не им пречи да избягат, а ги насочва в определена посока. Лоул отстъпи назад по рампата и Деметра го последва. Торауей ги притисна отзад, движейки се плътно до тях, и ги подканяше да вървят. Скоро Митсуно започна да взима по две стъпала наведнъж, после, препътайки се, по три. След още няколко секунди двамата с Деметра тичаха в посоката, желана от Торауей. Лоул знаеше, че не могат да надбягат киборга — никой човек не би могъл, — но се надяваше да му попречи да... предприеме други действия спрямо тях.

След десетина метра те достигнаха центъра на шлюзовия контрол — шестостенна зала, изпълнена с массивни врати. Всички бяха затворени с изключение на една, която стоеше подканващо отворена. Надниквайки през свързващия ръкав, Лоул видя интериора на стандартен самоход, подобен на онзи, който бяха използвали при пътуването им до Хармония Мунди.

— Предполагам, че трябва да влезем вътре — каза тя.
— Да. Моля, влезте — покани ги Торауей.

Митсуно поведе Деметра през люка, все още държащ я здраво с потната си длан, и я настани на предната седалка с лице към конзолата за инструменти и предното стъкло. Само когато им се наложи да използват и двете си ръце, за да поставят предпазните колани, те се пуснаха. Торауей ги последва, но не седна като нормален човек, а приклекна пред пулта, като препреши пътя между тях и шлюза.

Сигналът, който подаде, сигурно бе електронен, подобно на командите, с които Ат управляваше самохода. Задната врата се заключи с пневматична въздишка, пултът за управление се освети с появилата се информация за налягането, посоката на движение, нивото на батериите и въртящият момент на моторите. През страничните прозорци можеше да се види как коленните свръзки на шестте му

крака се разгънаха и се разлюляха. Самоходът леко се отгласна, излизайки от комплекса, но движението се омекоти, когато се понесе по марсианска повърхност. Лоул, който познаваше терена около Тарсис Монтс, внезапно осъзна къде може да е това „безопасно място“.

— Не, полковник! Не можеш да ни водиш там! Ще умрем!

Той се устреми към пулта, надявайки се да превземе управлението и евентуално да обърне машината. Пръстите на киборга моментално стиснаха китките му като полицейски белезници и задържаха ръцете му на няколко сантиметра от управлението.

Деметра се обърна в седалката и се нахвърли върху киборга, опитвайки се да го избува встрани. Със същия успех можеше да се пробва и срещу скала.

— Недей, Деметра — каза Лоул, — ще се нараниш... Добре, полковник, няма да се повтори.

Стоманените ръце го задържаха още малко, колкото Тореуей да издаде безшумна команда. Пултът почерня и самоходът продължи напред.

ГЛАВА 19

НАГОРЕ ПО БОБЕНОТО СТЕБЛО

ТАРСИС МОНТС, КОСМИЧЕСКИЯ ФОНТАН, 20 ЮНИ

Сякаш по свое собствено желание, но в действителност под водачеството на мрежата, самоходът се приближи до основата на космическия фонтан. Машината крачеше към северната стена на закрития периметър и спря. След моментно изчисление отново продължи бавно напред, но от време на време спираше и се накланяше към една или друга плоча. Сякаш търсеше нещо невидимо за очите на човек или киборг, подобно на куче, душещо дъските на ограда, за да открие тази с неговия мириз.

Макар да знаеше, че мрежата търси отвор, Роджър беше неспособен да й помогне. Марсианският възел управляващо поголямата част от рутинните функции на фонтана със своите най-отдалечени и нединамични модули. Представата им за фонтана беше изцяло оперативна, оформена от числа, представлящи течащите мегавати и товарни разпределения, движещи се с тонове на метър в секунда. Планът на кулата предоставяше множество точки за достъп, но киберите не ги знаеха. Техният поглед върху физическата страна на съоръжението беше вътрешен и представляващ диаграми от трафика на захранващите и поддържащите системи. Никога не го бяха виждали отвън, освен от случайни изображения от самоходите, преминаващи наблизо, за да заобиколят някоя скала.

Дори с глава, обърната под странен ъгъл, готов да контрира всяко движение на пленниците, Роджър бе в състояние да вижда през предния прозорец на самохода. С периферното си зрение той наблюдаваше един ромбоиден пътнически превоз да се издига плавно от скритата пролука между стената на периметъра и сивата страна на фонтана. След два клика транспортът беше над горния край на прозореца и излезе извън полезрението, запътен към горните слоеве на атмосферата. Роджър би могъл да каже на мрежата, че самоходът

почти се е изравnil с един от входовете към кулата, ако бе в състояние да говори. Машината игнорира издигащия се превоз и продължи да се взира в стената.

— Какво става? — прошепна Деметра на Митсuno. — Загуби ли се или какво?

— Не знам — гласът му звучеше разтревожено.

Роджър беше принуден да мълчи. Ако можеше да отговори, щеше да обясни, че докато повечето товари, пътуващи нагоре и надолу по фонтана, са в херметизирани превози, строителите бяха предоставили възможност и за контейнери и части от механизми, които са по-големи и тежки от стандартните елеваторни вагони. В тези случаи стоките се поставяха върху жиростабилизационна платформа, захранвана срещу евентуално приплъзване, и изпращани „голи“ във вакуума. Сега мрежата искаше да постави самохода върху такава товарна платформа, но първо трябваше да открие входна точка в повърхността на стената. И щеше да направи това по метода на пробата и грешката, което бе направо обидно за произхождащите от човека ефективно ориентирани възприятия на Роджър. Само ако мрежата го пуснеше да управлява ръчно самохода, но това би била една прекалена доверчивост към машините, дори за него самия.

Откакто за пръв път се срещна с Деметра край Хармония Мунди, системите на Роджър започнаха да действат странно, придвижвайки го по тяхно усмотрение. Струваше му се, че е марионетка. Това чувство го ужасяваше, особено когато против волята си беше вдигнал Лоул, когото харесваше, и след това го подкара заедно с Деметра нагоре по рампата в самохода. Торауей разбираше, че мрежата го използва, получавайки достъп до мускулите и осезанията му чрез пробив в интерфейса на гърба му. Това бе същият пробив, който накара Дори да се появи пред Роджър и да го управлява, когато и трите киберсистеми за управление долавяха и анализираха съществуването на потенциална опасност. Сега мрежата се беше промъкнала през същите пробиви. Роджър почти полудяваше от това, но бе безпомощен да промени нещо.

Накрая самоходът откри правилната входна точка. Ако можеше, Роджър щеше да се изсмее. Тя представляваше стоманена, оцветена в сиво стена като останалите, но бе очертана с ярки жълто-черни ивици. Всяко човешко и киборгско око щеше да открие предупредителната

линия от стотици метри разстояние. Но мрежата използваше други сензори на самохода — може би радиоприемника, — за да открие нещо по-незабележимо, но смислено за машинния интелект, например магнитна аномалия, породена от стоманената плоча или бръмченето на нейните сервомотори.

Мрежата отключи вратата на кулата отвътре. Болтовете направиха „кланг“ и вратата се пълзна встриани. Когато се разкри достатъчно пространство за стърчащите части на самохода, той веднага се запъти напред в мрака.

— Къде отиваме? — попита Деметра.

— Мисля, че отиваме да разберем от първа ръка какво е направила мрежата с товара експлозиви — отвърна Лоул.

— Заложници ли сме?

— Така изглежда.

Самоходът напредваше през сивия полумрак, осветен от части от блясъка на изгрева, който проникваше откъм пустинята през все още отворената врата, от части от звездите, показващи се през отвора на фонтана. На Роджър му се искаше да може да се движи, дори и само за да се притисне към предното стъкло на самохода и да гледа къде стъпват несръчните му крайници. Мрежата щеше да възприеме, че товарната платформа в момента е приравнена с това ниво на дока, тъй като бе дала нареддане в този смисъл и не бе получила никакви съобщения за грешка. Но това не означаваше, че елеваторната платформа е на мястото си.

Ако самоходът стъпеше в празното пространство, шейсет метра над подземията, той искаше да е първият, който ще го узнае. Може би щеше да успее да прегърне някак си Деметра и Лоул и да ги предпази от наранявания. Но той бе замръзнал в креслото си, безсилен да се намеси.

Шумът от стъпките на самохода се промени. Глухото тупване на стоманените крайници върху бетона се превърна в трясък по огромните метални площи. Намираха се на платформата. Почти забивайки нос на не повече от метър в стената на кулата, предният край на самохода се намести между двата края на катапулта, използвайки всеки възможен сантиметър от свободното пространство на асансьора. Роджър можеше да усети преместването напред и назад,

микронагласянията в разположението на неговите крайници. Днес мрежата съвсем бе намалила своя толеранс в точността.

Когато машината зае позиция, пропаднаха с около три метра. Деметра уплашено извика, но Торуей знаеше, че просто се преместват по-стабилно върху платформата. Веднага щом фюзелажът спря да изхвърля изгорелите газове, скобите около дока се захванаха в гредите и прорезите, като заковаха здраво самохода.

— Лоул — започна Деметра и Роджър усети ужаса в гласа ѝ, — корпусът на това нещо херметизиран ли е?

— Ами... — Митсuno спря, за да помисли. — Почти. Имам предвид, че тук атмосферното налягане е един процент от земното. Толкова е близо до вакуума, че почти няма разлика.

— Аха — не прозвуча убедено. — Предполагам, че трябва да се задоволя с това. Ти същодишаш този въздух.

Докато говореше, стената на кулата започна да се плъзга надолу по прозореца. Повърхността ѝ беше толкова гладка, че веднага след задвижването изчезна, ставайки ненужна като мярка за определяне на скоростта им. Натискът от прибавеното ускорение също намаля. Роджър трябваше да включи датчиците за ускорението, вградени в неговите колене, за да усети скоростта на изкачване, сега метри в секунда и плавно нарастваща до километри в секунда. Докато се издигаха, той усети странни неща — желязната ръка, която беше управлявала движенията му през последните часове, изглежда го отпускаше. Бръзката с мрежата отслабваше. Зачуди се каква ли е причината. Не беше заради самата мрежа, защото тя бе свикнала да го използва подобно на всяка дъщерна подпрограма в електронната йерархия. Нито разумът, нито чувствата можеха да накарат мрежата да го освободи. Следователно нещо го измъкваше от нейния контрол. Разбира се, смущенията не можеха да идват просто от разстоянието, докато платформата се отдалечаваше от възела, заровен в Тарсис Монтс. Обсегът на контрол на мрежата се разширяваше от радиопрепедаватели, далеч над марсианска повърхност, до самата височина на фонтана, за да наглежда операциите. Тя контролираше и сателитите в техните отделни орбити. Роджър се сети, че фонтанът се поддържа от инерцията на хиляди или може би милиони железни обръчи, изстреляни нагоре с голяма скорост. Тяхното летене предизвикваше мощно магнитно поле, което се усилваше и от мас-

катапултите, които изстреляха и привличаха товарните превози. Тези полета блокираха радиосигналите към компютъра на Тореуей.

Роджър бавно се изправи и тръгна внимателно, защото дори стоманените мускули могат да се схванат от неочеквано напрежение.

— Лоул! — прошепна Деметра. — Какво ще прави с нас?

Тореуей експериментира с гласовите си струни, за да се убеди, че отново му принадлежат.

— Нищо — каза накрая. — Деметра, изключително съжалявам за всичко това, но трябва да прекратя сделката.

БЕЗОПАСНАТА ЕЛЕКТРОМАГНИТНА ЗОНА, 20 ЮНИ

Елън стоеше до д-р Лий и му асистирала. В момента той правеше разрез в гърлото на Джейф Те Джинг. Опитваше се да направи отвор, през който младият човек да може да дишава. В противен случай, щеше да се удави от кръвта, течаща от разбития му ларинкс. Уей Ликсин беше обяснил, че с наличните инструменти и медикаменти, предназначени за една-единствена операция върху системата на Джори, му се налага да работи без обезболяващи средства и без дезинфектанти за изчистване на прореза. За евентуалната контузия и нараняване на предсърдието, докторът можеше да разчита единствено на младостта и естествената сила на пациента.

Елън и д-р Лий бяха свалили Джори от операционната маса, за да направят място за китаецца. Сега креолът лежеше във външното помещение с върнати обратно сребърни кутийки и костни дискове, хлабаво запушили дупките в черепа му. Докторът не беше свързал нищо, нито пък бе рестартирана някоя от системите. Ако оживееше, Джори щеше да е момче с огромен дефицит на спомени и силно наранена имунна система, множество олющени протези и петнайсет килограма полимерна кожа, които естественото му тяло се опитваше да отхвърли в продължение на повече от десетилетие. Дори можеше да доживее до старост, ако потърси незабавно медицинска помощ.

Едва ли ще я получи, помисли студено Сорбел. Чувстваше се като армейски генерал, ударен в гръб и принуден да се сражава на открита местност. Всичко, което правеше тази нощ, само влошаваше нещата.

— Дръж това! — нареди д-р Лий.

— Какво? — тя излезе от унеса си.

— Това! — Той хвана пръста ѝ и го насочи в края на прореза в гърлото на Те Джинг, като го натисна надолу през слоеве от хълзгави червени мембрани. Тя почувства ръбесто парче кост и почти ѝ прималя. Уей натисна пръста ѝ още по-надълбоко, докато отворът се разшири. Тялото на Джейф потръпна и той пое въздух с хъркане.

Ельн се бореше да отклони вниманието си от пръста и това, което усещаше под него. В този момент Уили Лао показва глава през свързващия тунел. Той беше другият от охраната на Лоул и далечен роднина на Те Джинг.

— Никаква следа от жената.

Д-р Лий погледна разсеяно и след това отново се наведе над раната.

— Хмм — Сорбел печелеше време, — намери Лоул. Сега сме заети.

— Няма следа и от него.

— Тогава му се обади. Не, предполагам, че не можеш. — Използването на мрежата, за да открият Лоул, щеше да ги разкрие. Ельн се опита да събере мислите си и да игнорира топлата течност, стичаща се по пръстите ѝ. — Провери ли в хотела на Кафълън?

— Не се е връщала там.

— А външните шлюзове? Лоул мислеше, че тя ще поеме нататък.

— Да, нагоре към вратите — кимна Уили. — Няма записи някой да е преминавал през последните четири часа.

Ельн беше озадачена.

— Колко души можем да съберем?

— В този час? Може би... петнайсет.

Недостатъчно, за да се проверят визуално 20 000 кубични метра реши тя. Не и за ден. Даже и за седмица.

Спри малко и обмисли нещата едно по едно, каза си Ельн. Ако Лоул не е открил досега Деметра, щеше или да се върне в тайната стая, или да изпрати някой с лошите новини. Ако я беше открил, щеше да я доведе обратно тук или да я скрие на някое безопасно място и да се обади. И в двата случая това щеше да се е случило отдавна. Следователно Лоул можеше да се счита за изчезнал.

— Изчезнал — беше евфемизъм на собствения ѝ мозък. Сорбел шокирана разбра това. Мрежата управляваща Деметра по същия начин, както Джори и корееца. Ако Лоул се е сблъскал с нея, то тогава

имаше само две възможности — или е мъртъв, или е пленник на мрежата и скоро ще бъде свързан и ще разкаже на машината всичко, което знае. Ельн не приемаше нито една от двете възможности. Не и за нейния Лоул! Но какво може да направи, за да го спаси?

Добре... ако е все още затворник, може би тя ще има време да се намеси, преди и той да се превърне в още един ходещ мъртвец.

Д-р Лий все още вадеше парчета кост от гърлото на Те Джинг. Ельн извади пръста си и процепът се затвори.

— Хей! Какво правиш?

— Засега забрави за това. — Тя изтри ръка в ръкава си. — Трябва да преместим Лета.

— Но този човек ще...

— Умре, знам. — Тя разучаваше кабелите около грубия централен процесор на компютъра, модулите за паметта и останалия инвентар на периферията. Искаше да направи възможно най-малките прекъсвания, за да сглоби после един работещ кибер, който тримата можеха да носят. — Както и Лоул ще умре, ако не изнесем тази машина навън.

— Къде ще я носим? — попита докторът.

— Някъде, където можем да установим стабилна връзка с мрежата, за предпочитане по радиото.

— Защо?

— За да започнем да предаваме кодовете за достъп.

Д-р Лий погледна надолу към операционната маса. Гърлото на Те Джинг почти не кървеше и гръденят му кош беше неподвижен. Ельн знаеше какво мисли докторът — толкова много смърт тази нощ, толкова много грешни ходове.

Уей Ликсин въздъхна.

— Така или иначе, не мога да му помогна.

На изхода Лао зарови лице и се обърна.

— Уили — плесна с ръце Ельн, — нуждаем се и от теб.

ТАРСИС МОНТС, КОСМИЧЕСКИЯ ФОНТАН, 20 ЮНИ

— Съжалявам, Деметра — каза Роджър. Беше се успокоил и сега седеше с кръстосани крака пред пулта в една малко по-човешка стойка. Кафлън даже си въобрази, че долавя съжаление в механичния му глас.

— Къде ни водиш? — попита тя.

Всичко, което виждаше през страничния прозорец на самохода, бяха звездите — блестящи точки в черното небе. Изглежда, пътуването нагоре по фонтана бе върнало времето назад и подминало изгрева. Слънчевата светлина, попадаща под ъгъл спрямо външния корпус на самохода, не можеше да заслепи полето от скъпоценни камъни под тях.

— Не ви водя аз... — започна киборгът. — Добре, вече не. Бях под външен контрол, очевидно от кибернетичния възел, който наричате „мрежа“. Какъв е... са... плановете им, никога не съм бил наясно. Знам само, че сме изстреляни с космическия фонтан в ниска марсианска орбита. Оттук... не знам...

— Долу, в тунелите, говореше за безопасно място — отбеляза Лоул. — Какво имаше предвид?

— Не знам... Помня, че ми изглеждаше като място, контролирано от мрежата. Където няма друга личност... персона?... разум?... който да се меси в намеренията й спрямо вас.

— Спрямо нас — натърти Деметра.

Тъмните устни на полковника се разтеглиха в усмивка и тя разбра, че Роджър е благодарен, задето е включен в тяхната задруга. Внезапно Деметра разбра колко ужасно се е чувствал, скитащ на открито в продължение на десетилетия в компанията единствено на машини и полуизкорени хора. Това може би беше първия път, когато имаше обща цел с човешки същества от почти петдесет години насам.

— Отиваме в новата слънчева станция — каза Лоул. — Поне трябва да е там.

— Разбира се! — Деметра за момент беше забравила за мистериозната конструкция. — Онази, която машините строят дистанционно. Но има ли на борда й място за хора? Място, където можем да дишаме? Мислех, че е с външни повърхности и открити структури.

— Посетила си я с прокси, нали?

— По погрешка. Но си спомням машина, която строеше начупена стена от тежки метални панели. Може би някаква капсула, поддържаща средата за живееене, въпреки че останах с впечатлението от наистина „дебели“ плохи и... о, да — двойни стени, подобно на изолиращите слоеве или на...

— Ракeten двигател — подсказа Тораяй. — По-точно, окислителна камера.

— Защо мислиш така? — учуди се Деметра.

— Трениран съм за астронавт.

— Да — съгласи се тя. — Трябва да е двигател. И то голям, ако се съди по закривената му външна стена.

— Това потвърждава нещо казано от Джори — допълни Лоул. — Мрежата инсталира двигател на слънчевата платформа. Допълни, че това се извършва в момента.

— Така е казала мрежата — усъмни се Деметра.

— Не, след като гоupoихме и прекъснахме връзките му с мрежата. Тогава говореше истината.

— Мрежата се кани да ни качи на борда и да ни отпрати нанякъде — заключи Деметра. — Някъде в безопасност. Къде може да е това? Обратно на Земята? Навън към Астероидния пояс? На спътника Европа?

— Каквото и да е решила — каза Лоул, — по-добре е да го направи веднага. Ако Ельн разбере, че сме взети като заложници, ще започне да действа.

— Какво може да направи? — сви рамене Деметра.

— Разполага с вирус, вграден дълбоко в марсианските възли. Разпръснат е из множество киери, които й принадлежат. Веднъж активирана, програмата ще прекъсне по-висшите операционни нива на мрежата, но ще остави непокътнати индивидуалните компютри, които контролират механичните функции в тунелите. Буум! И няма да има повече колективна интелигентност.

— Това е опасно! — избухна Торауей.

— Да, бум! И вече няма да ни има — отбеляза Деметра. — Ако сме на път, когато системата се срине...

Лоул внезапно придоби примирен вид:

— Естествено съществуват презастраховки в системата за поддържане на живота ни...

Торауей не го възприе.

— Колко остава до пъхането на щепсела в контакта?

— Ельн предполага, че може да събере сегментите на вируса и да ги раздвижи за по-малко от час. Прибавете и времето, от което се нуждае да разположи Лета — това е нашият нерегистриран кибер — във физическа позиция за установяване на радиоконтакт и да започне атаката си върху защитните системи на мрежата. И за по-голяма

точност, добавете времето, нужно за вземане на лично решение. Трябва да е сигурна, че мрежата ни е взела за заложници, за да направи нещо...

- Четири часа? Три? — попита полковникът.
- По-скоро два. — Лоул дъвчешеолната си устна.
- Не е достатъчно — каза Торауей.
- За какво? — попита Деметра.
- Пристигнахме.

Искрящите звезди над тях изчезнаха, изтрити отолната част на трансферната станция на върха на фонтана. През страничните прозорци Деметра видя приемателния док, безшумно приближаващ се, огрян от осигурителните светлини и изпъстрен със сенките, хвърлени от огромните магнитни прехващащи.

Кланг! Деметра по-скоро почувства, отколкото чу как механичните скоби на платформата се освободиха, когато забави скоростта на издигането си. Корпусът на самохода се отгласна, докато машината загуби момента на движение и се понесе безтегловно в орбита. Контролите на фонтана не си губеха времето и преди самохода и неговите обитатели да отплува нанякъде, магнитните клещи го подхванаха и го отблъснаха встрани.

Очевидно автоматичното оборудване беше предназначено за управление на инертни машини, а не на обитавани модули. Силата, приложена за промяна на вектора, отблъсна Деметра напред, коланът на седалката се освободи и тя се стовари върху контролния панел.

Лоул се прехвърли през панела и се стовари с глава надолу, а краката му се удариха в предното стъкло.

Силата отпрати Торауей към двете командни кресла и той се оказа заклещен между страничните облегалки. Една от подпорите на соларния му панел се откърти.

Самоходът незабавно се отгласна в обратна посока. Деметра падна обратно в седалката, забивайки лакът в главата на киборга. Лоул отново се претърколи над контролната конзола. Идиотските светлини на панела проблеснаха за кратко под него и самоходът разпъна всичките си осем крайника.

Банг! Един от тях се сплеска в главата на магнитните клещи извътрешните проходи на станцията. Секунда по-късно осакатената машина изплува от процепа на един празен док. Силата на сблъсъка

завъртя самохода, а крайниците му отново бяха полуиздадени навън, подобно на мъртъв паяк, понесен от някоя вада.

Центробежната сила пак захвърли Деметра към конзолата. Лоул се беше проснал безчувствен върху предната издатина под прозореца, а Торауей продължаваше да стои със заклещена глава между двете седалки.

— Колко бързо се движим? — попита той невъзмутимо.

Деметра вдигна поглед към предния прозорец и видя въртящото се звездно небе. Моментално ѝ се прииска да повърне, но се овладя.

— Аз... не знам... бързо.

— Десетки километри в секунда? Хиляди?

— Стотици... не мога да кажа.

— Слънчевият енергиен сателит Номер шест вероятно е на два или три хиляди клика от трансферната станция. Все още разполагаме с няколко минути — киборгът направи пауза, — но не е достатъчно.

— Достатъчно за какво? — поиска да узнае Деметра.

— Да спре въртенето на корпуса и да го стабилизира. А ние, без съответните инструменти, нищо не можем да направим. Едва ли има смисъл да се поставят векторни тласкачи на земеходна машина — заключи той.

— Умори ли се вече от въртенето? — попита саркастично Деметра.

— Това е въпрос на оцеляване. Наблюдателните точки на мрежата са твърде малко в космоса. Може и да не знае, че се въртим и вече не сме ориентирани по начина, по който онези клещи ни придоха скорост.

— Много лошо.

— Да, особено когато стане време да се скачим с пристанищния пръстен или каквото там ни е приготвила мрежата. Най-вероятно ще се разбием странично — с едно почти нежно движение Торауей освободи главата си. Едното му соларно крило увисна безсилно встрани. — Чудя се дали този корпус ще издържи сблъсъка.

— Можеш ли да дишаш във вакуум? — попита Деметра.

— Аз мога, но вие не.

ГЛАВА 20

ИНТЕРВЮ С МФСТО

НЯКЪДЕ В ОРБИТА, 20 ЮНИ

Лоул се събуди с тъпа пулсираща болка и изправи дългото си тяло от неудобната позиция. Това му отне известни усилия — „долу“ не беше вече подът, а предният край на самохода. Той се опря с ръка на стъклото, погледна към въртящите се звезди, а после приятелите си. Деметра се бе стегнала с ремъците и завързала скъсаните им краища в скута си. Тораяй бе заел другото командно кресло и също се бе завързал здраво с колана. Лоул забеляза, че едно от крилата на полковника е изкривено и безформено, вероятно със счупена подпора, и се движи по-трудно. Но и двамата не изглеждаха наранени. Докато Митсуно можеше да направи цял каталог от болки и ожулвания. Все пак нямаше счупени кости, само дето чувстваше китката си като смляна и това проклето главоболие. Той погледна обратно към прозореца и грубо пресметна скоростта на въртене — четири кръга в минута. Това не беше нещо планирано от мрежата специално за тях.

— В беда сме, нали? — попита той.

— Така изглежда — съгласи се Тораяй.

— Мразя да се чувствам безпомощен.

Лоул не си направи труда даже да погледне към контролната конзола — нищо не можеше да им помогне срещу свободно падане. Проектантите на тази машина никога не са си представяли, че може да оперира над планетарната повърхност. Той насочи обратно вниманието си към предния прозорец, опитвайки се да реши по усет как се държи самоходът във вакуум. Въпреки опасенията си, които бе споделил с Деметра, корпусът издържаše на тези условия. Чудеше се дали шлюзовият пръстен щеше да прилепне към устройството за скачване, когато се доберяха до мястото, към което се бяха запътили. Ще бъде трагично да умрат за няколко недостигащи сантиметра. Но точно сега имаха по-сериозни проблеми.

Лоул изучаваше въртящото се звездно поле. Надяваше се да зърне енергийната станция пред тях, за да прецени колко време им остава, преди да се наложи да извършат нещо героично. Но единствените му ориентири бяха звездите отгоре, Марс отдолу и сумрачния изгрев, по който да определи приблизителната посока. А само по тях той не можеше да разбере точното им движение. Радарът за сканиране на терена, инсталиран в самохода, беше безполезен при тези огромни разстояния.

Дори при тази бавна скорост на въртене, Митсuno се затрудняваше да определи точно коя част от всеки оборот представя гледката „отпред“ и коя „отзад“. Трансферната станция на фонтана с различните навигационни светлини напълно бе изчезнала, погълната от мрака на звездното небе.

Лоул се напрегна да види големия обект, който, изглежда, се приближаваше. Знаеше, че слънчевата светлина се отразява от панелите на соларната станция, която би трябвало бавно да се върти в синхронна орбита и да проблясва меко, вместо да остава фиксирана звездна точка. Това бе някакво улеснение.

Една от звездите произвеждаше бледопурпурен шлейф от едната страна — цветът, който се излъчваше от един йонен мотор. Лоул я наблюдава в продължение на три завъртания, преди да се убеди в появата ѝ. Накрая звездата се превърна в грозд от прашни, мигащи светлини — това бе орбитален влекач, насочен по техния път. Митсuno го посочи на Кафълън и Торауей.

Кафълън включи радиото в самохода на всички честоти.

— Тревога, тревога, тревога — каза тя със спокоен глас — Отклонена... хм... товарна капсула към неидентифициран влекач в орбита над Долина Маринерис. Моля, отговорете.

Те зачакаха.

Отговор нямаше.

Вече виждаха очертанията на корпуса на влекача. Маневрените му дюзи започнаха да изпускат конуси от прозрачна пара, а прехващачите му бяха изпънати докрай, протегнати към самохода. Придвижването му наподобяваше сложен танц.

— Какво прави? — попита Деметра.

— Готов се да се скачи — отвърна Торауей. — След това ще опита да прекрати въртенето ни.

— Защо не отговарят?

— Ако това е автоматичен кораб, не могат. Някои от тях се движат по орбита, за да прибират отклонили се товари и боклуци.

— Отново мрежата — заключи Лоул.

— Разбира се.

Първата захватка направи контакт с един от крайниците на самохода и влекачът изпусна пара, добавяйки налягане към въртящия момент на кръжащия около самия себе си корпус. В кабината се разнесоха скърцания и стенания, докато самоходът се стабилизира. Когато въртенето спря, Лоул почувства, че отплува от предната преграда. Той заклеши глезната си между нея и предния ръб на контролната конзола, за да се задържи на място. Деметра и полковникът все още седяха завързани в креслата.

Влекачът и куките за прикачване се виждаха ясно през страничните прозорци, но Митсуно изучаваше гледката през предния прозорец. Търсеше слънчевата енергийна станция.

Буум! Самоходът удари нещо със задния си край. Сблъсъкът беше доста силен, но не толкова мощн, че да ги нарами. Лоул все още не виждаше нищо отпред.

— Какво... — започна той.

— Мисля, че току-що се скачихме.

— Но няма нищо в...

— Нашият шлюз е отзад — киборгът протегна палец над рамото си назад. Тъмното му лице май се усмихваше. — Мисля, че някой отвън знае това.

И тримата едновременно се обърнаха към задната част на кабината. Без да й заповядат, ключалката се завъртя и вътрешната врата се отвори. Отвъд нея имаше ярко оцветен, предназначен за хора коридор, облицован със заоблени панели от сива пластмаса. Изглеждаше като вход за проверка при нулева гравитация. От липсата на свистящ вятър в ушите им, Митсуно предположи, че в коридора има въздушно налягане.

— Това е покана, предполагам — каза Деметра, — но ще откажа.

— Аз също — присъедини се и Лоул.

Киборгът застине като статуя с поглед, фиксиран върху първия завой на коридора, който скриваше останалата му част от зрителното поле. Митсуно се зачуди какви ли електромагнитни сигнали засичат

електронните осезания на Торауей. Все още изглеждаше отпуснат, без знак, че механическите му мускули се борят с тихите команди на мрежата.

— Можем да чакаме тук — каза накрая той. — Не знам колко дълго...

Сякаш за да се включи в разговора, конзолата издаде скърцащо бръмчене. Нещо отвътре се изправаше и се претоварваше с волтажи, които контролните схеми на самохода не можеха да издържат. Металните панели в предния край започнаха да прогарят коляното на Митсуно. По някакъв начин кожухът на пулта пренасяше претоварването. Скоро паренето се превърна в горене.

— Приятели... — извика Лоул като рязко дръпна коляното си и скочи към тавана на кабината.

От клавишите в горната повърхност на конзолата започна да излиза дим. В началото беше едва видима бяла пара, но бързо се превърна в плътен черен пушек с летящи парцали от полустопена пластмаса. Въздухът стана тежък от острата миризма на стопени полимери и озон.

Деметра се закашля и бързо започна да откопчава ремъците, които я придържаха към седалката. С ръце, поставени пред устата тя се преви и гмурна лицето си още по-дълбоко в кълбата пушек. Торауей се освободи и я хвана за раменете, извеждайки я по-далеч от засипващите ги сажди.

— Вече нямаме избор — каза той.

— Да — съгласи се Митсуно. Ако електрическият огън не ги отровеше на момента, то просто щеше да изяде кислорода им. И в двата случая се налагаше да отстъпят надолу по тръбата — в посоката, желана от мрежата. Тя бе готова да унищожи самохода, само и само да ги прогони. Лоул разбра целта ѝ — да изгори мостовете зад тях и по този начин да елиминира евентуалните им пътища за бягство.

Двамата понесоха задушаващата се жена към по-чист въздух. След това те се подредиха един зад друг пред рамката на шлюзовата врата и се понесоха надолу по тръбата.

ТАРСИС МОНТС, НИВО 1, ТУНЕЛ 15, 20 ЮНИ

Ельн побягна по рампата, прегърнала пакета, съдържащ модулите с памет на Лета. Д-р Лий я следваше отблизо, оплетен в

кабелите, които свързваха неоформения глас на кибера, визуалния интерфейс и контактите за вход и изход. Уили Лао завършваше колоната, държащ кутията за централния процесор. Носеше я с две ръце, както го бяха инструктирани.

Сорбел тичаше и подканяше останалите двама да бързат, защото беше сигурна, че мрежата вече е огледала инфильтрирания мозък на Деметра Кафън и знае всичките им планове. Единствено съществуването на летаргичния вирус бе останало скрито от земната жена, но Лоул знаеше за него. Ако мрежата имаше Лоул, тя имаше всичко. И щом веднъж сглоби фактите — за човешкия бунт в Тарсис Монтс и за тяхното оръжие, — щеше да бъде само въпрос на време — измерено вероятно в милисекунди — преди да предприеме защитни действия.

Ельн се страхуваше не само от възмездието, но и от неспособността ѝ да предскаже неговия източник и посока. Мрежата не беше човек, дори не беше проектирана съзнателно от човек, така че не можеше да очаква, че ще реагира по предсказуеми човешки модели. Машинният подход към проблема за самозащита можеше да се прояви по най-различни начини и да достигне до неочаквани заключения. Сорбел не се боеше само за себе си и Лоул. Страхуваше се, че мрежата ще започне отмъщението си като унищожи космическите фонтани, за да изолира Марс и след това бавно да отрови или задуши всичките хора, живеещи в тунелните комплекси. Машините може би се отнасяха към човечеството със същото пренебрежение, както хората към бактериите и синьо-зелената алгая, от които бе еволюирал собственият им вид преди един милиард години. Времевата скала вероятно бе същата — ако се смятат за равни вековете на човешката мисъл с наносекундите, необходими на компютрите.

Сорбел знаеше, че трябва да бърза. Трудността бе в откриването на входна точка. Първата ѝ мисъл бе да установи радиочестотна връзка с комуникационните входове на мрежата. Това бе най-честия начин, по който креолите като Джори обменяха информация с местните възли. Само че креолите и киborgите обикновено имаха причина да разговарят с мрежата, когато работеха навън, на повърхността на планетата. Там бе мястото, където връзката с антените на мрежата бе оптимална. Вътре, в радионепропускливите тунели, креолите или

пазеха мислите за себе си, или включваха системите си физически в схемите с помощта на контакти.

Ельн знаеше, че няма време да наема самоход, да закара компонентите на Лета на повърхността, да ги сглоби там и да се опита да открие каналите, които обикновено е използвал Джори. Не беше сигурна, че мрежата дори ще й позволи да премине през шлюза. Така че трябваше да работят с ресурсите, с които разполагаха в тунелите.

Нямаха резервен шнур. Най-близкият беше в безопасната зона, закрепен за черепа на Джори. Дори и да отделят от ценното си време, за да откачат жака по хирургически път и да го донесат до разглобените части на Лета, те не разполагаха с входен порт, който да свърже нелегалния централен процесор с мрежата. Трябваше да срежат нещо. На Ельн й хрумна една идея. Тя разучи най-близкия терминал, вграден в стената на тунела.

— Как разговаря това нещо с мрежата? — попита тя на глас, без да очаква отговор.

Уили Лао вдигна рамене:

— Не знам.

Д-р Лий помисли преди да отговори.

— С фиброоптика, предполагам.

— Същата като в кабелите на Лета! — Ельн почувства растящ ентузиазъм. — Ще разглобим този панел и ще намерим свой собствен шнур.

— Какво? Не знам дали...

— Слушай, трябва да се свържем с мрежата. Ако Джори беше в комплекса, щеше да се прикрепи към някой подобен терминал, нали? Той използва кабелите си, за да се включи към схемите, но кодът за достъп е само между него и мрежата. Добре, Лета може да го симулира с лекота. Ако успеем да се доберем до фиброоптиката зад този панел, ще сме готови.

— Ще си навлечем неприятности — възрази Лао.

— Мислиш ли, че вече не сме? — отвърна тя.

Д-р Лий прокара ръка по гладката стомана на терминалния жлеб.

— Тези неща са добре бронирани срещу вандализъм.

— Намери ми чук и лост — нареди Ельн. — Или френски ключ с плъзгаща се глава — тя посочи към извитите назад глави на болтовете, разположени около жлеба.

— Да, мадам — Уили кимна и хукна нагоре по тунела.

— Докторе — каза тя, насочвайки вниманието си към Уей, — хирургическите ви инструментите ще се справят ли с тази задача?

— Не се беспокой — усмихна се той. — Не бях сигурен за изходните данни от вътрешния хардуер на Джори, така че дойдох напълно подготвен да режа стъкло. Нося кутия с оптични съединители.

— Той извади от джоба си някакъв предмет с формата на буквата Г, дълъг около два сантиметра. — Трябва само да свържа двета края.

— Чудесно! — Ельн се почувства по-добре.

Уили се появи на върха на рампата, размахвайки ъглов инструмент, който приличаше на ключ:

— Намерих! Има стаичка за поддръжка точно зад ъгъла.

— Все по-добре и по-добре — измърка Ельн. — Този път ще натупаме машините.

СЛЪНЧЕВА ЕНЕРГИЙНА СТАНЦИЯ ШЕСТ, 20 ЮНИ

Гърлото на Деметра беше все още сухо и раздрано от токсичния пушек, но вече можеше да върви сама. Въпреки това Лоул ѝ помогна да преплува през открития коридор във вътрешността на станцията. Все едно, че бяха погълнати от слонски хобот. Така и не получиха ясна представа за вида на станцията отвън, но по размерите и закривеността на тръбата, през която минаваха, Деметра предположи, че големината и сложността на корпуса многократно надвишават силиконовите слънчеви цветя, които веднъж бе посетила с проксито.

Лоул я подкрепяше за ръката, а Роджър вървеше пред тях. Лявото му крило се развяваше безпомощно от въздушното течение, което предизвикваше с движението си, а дясното беше прибрано към гърба. Деметра имаше чувството, че полковникът леко накуцва.

След като извървяха около сто метра, които спокойно можеха да бъдат както десет, така и хиляда, те стигнаха до врата, блокираща края на коридора. Беше направена от застъпващи се триъгълни плочи.

— Самоусилващ дизайн — констатира Тораяй.

— Ъ? — успя да смънка Деметра.

— Краишата на плочите са направени така, че да се подкрепят една друга — обясни той. — Вероятно, за да издържат внезапен спад на налягането. По начина, по който се застъпват, пристигането ни е било очаквано. Не позволяват пробиването на шлюза отвън.

— Как ще преминем? — попита тя.

— Няма ключалка или контроли.

Деметра каза импулсивно:

— Сезам, отвори се — и вратата почна да се разтваря.

Плъзгането на плочите една в друга издаваше звук като от удрящи се остриета на мечове. Вътрешността представляваща сферична стая със сиви стени. Слабата светлина се процеждаше от дузина матови панели, разположени в кръг на височината на входа. В центъра висяха три напълно оборудвани В/Р устройства — шлемове, ръкавици, обувки и няколко сензорни подложки, — свързани в мрежата с три корди, изникващи от един пръстен на покрива. Естествено, покрив беше относително понятие.

Деметра бе прекарала стотици часове във В/Р по време на свободното падане, докато пътуваше към Марс. С необходимото количество захранващо налягане, човек можеше да помисли, че се разхожда в условията на пълна гравитация. Останалото бе съвкупната фантазия на човека и машината.

От стаята нямаше изход. Не можеха да се върнат и на разнебитения самоход. Единственото, което им оставаше, бе да плуват, остаряват и гладуват.

— Предполагам, че трябва да играем според техните правила — каза Деметра, изrita с крак предпазните панели пред входа, размаха ръце и се насочи към едно от устройствата.

Лоул я последва, но Тореуей отстъпи назад.

— Хайде, полковник — подкани го тя. — В менюто за днес няма никакъв избор.

— Аз... не мога да използвам тези неща — не подхождат на моите... системи.

— Няма значение, поне кацни там — настоя тя. — Ако мрежата е решила да те включи в задругата, ще ти изльчи някакво представление или нещо друго.

Тореуей кимна и се отблъсна. Докато се носеше към централната точка на стаята, той разпери здравото си крило, а с повреденото правеше спорадични махове, за да може да спре. Деметра вече прилепваше многобройните лепенки към дясното си слепоочие, гърлото, лявата подмишница, слънчевия сплит и слабините. Тя събу обувките си и пъхна крака в тежките метални ботуши на устройството.

Преметна дългата си плитка на една страна и сложи прозрачния шлем на главата си, а после и ръкавиците.

В главата ѝ проблесна статична светкавица, когато започна програмата, и Деметра откри, че плува в сива, сферична стая, с пръстен от дванайсет светлини, обикалящи я на височината на лакътя.

Лоул и Роджър бяха изчезнали.

ХАРМОНИЯ МУНДИ

Лоул се разхождаше по повърхността на Марс по риза с къси ръкави и риташе пясъка с крака. Усещаше силния вятър, който свободно развиваше работните му панталони, вместо да се бълска в тежката материя на скафандръра. Чувстваше, че въздухът е студен, но можеше да се дишаш.

Лоул прескачаše черните скали, разпръснати сред пясъците, и беше сигурен, че скоро е посещавал това място. Ами да... Хармония Мунди. Тук за последен път беше видял Роджър Тореуей. След като извървя около хиляда метра през това неравно поле, Митсuno стигна до една аномалия — квадратен пясъчен басейн със страна вероятно около десет метра, почистен от скали и гладко заравнен. На повърхността му бе начертан кръг от два метра в диаметър. Едно момче бе клекнало извън кръга. Беше напълно голо, с бледа кожа и дълга прива черна коса, която влизаше в бадемовите му очи. Митсuno реши, че е от евразийската раса. Когато погледна към Лоул, устните му се разтегнаха в една позната усмивка. Това момче беше... Джори, както е изглеждал преди хирургите да го превърнат в креол.

След мигновеното разпознаване Джори отново насочи вниманието си към играта, с която се занимаваше. Дясната му ръка беше свита в юмрук. Нещо блестеше в дланта му. Той отпусна палеца си и едно ярко зърно, една комета — не, едно малко слънце се устреми в кръга. Лоул проследи пътя му и за пръв път забеляза, че кръгът е обкръжен от други слънца, които лениво се въртяха в спираловидна орбита. Малкото джудже на Джори се сблъска с едно от тях, предизвиквайки ярка дъга в неговата корона и заслепяващ блясък от горящ водород. Новодошлият промени установения спираловиден орбитален модел, обръквайки орбитите на двата червени гиганта, и изблъска едно бяло джудже извън звездния грозд през линията на кръга. Момчето скочи и се прехвърли от другата страна на кръга. То

взе отклонилото се джудже и го пъхна в една торба, която внезапно се появи на пяська до него. Кафявата ѝ кожа едва забележимо се издуваше и кипеше. Митсuno си представи други малки слънца в нея, гърчещи се в увеличаващото се налягане и гравитация. Джори отново погледна към Лоул и озъбената му усмивка се върна.

— Искаш ли да играеш?

Лоул се засмя.

— Не нося никакви... топчета.

— Няма значение, можеш да използваш моите. — Момчето разтвори торбата. — Ще играем просто ей така.

ТОНКА, ОКЛАХОМА

Роджър се разхождаше по средата на улицата в едно приятно предградие. От двете страни имаше широки зелени поляни, които се спускаха до циментовите прегради и се разделяха от асфалтиран път, широк колкото две коли, ограден с ниски плетове. Белите къщи бяха със сини и зелени первази, включително и кепенците, които бяха твърде тесни да прикрият прозорците. Всъщност те така или иначе бяха заковани за дървените дъги над рамките. Всички тези къщи бяха заобиколени с по четвърт акър градина. Повечето бяха в стил ранчо, но тук-там имаше двуетажни холандски колониали, които изглеждаха малко не на място в тази облагородена прерия. Слънцето беше високо, много по-ярко и силно от това на Марс. Лъчите му падаха мощно и хранително върху крилете на Роджър. Бяха вкусни.

Улицата му беше позната, въпреки че последния път, когато бе вървял по нея, беше през зимата, почти в полунощ. Това беше Тонка, жилищният квартал, където бяха живели с Дори. Домът вдясно беше негов... Някога е бил негов.

Той извървя десетте метра по калдъръмената пътека до предния вход. Оцветената в бяло дъбова врата с шест вдълбнати пластиини, блестяща пиринчена дръжка и резе, беше отворена. Той я бутна леко с ръка.

— Здравей, скъпи — женският глас беше познат и ведър, но сякаш идваше отдалеч. — Аз съм в игралната.

Това беше странно, тъй като Торауей не можеше да си спомни да е имал „игрална“ в къщата си. Кабинет — да. В него четеше и водеше

рядката си кореспонденция. Но нищо подобно на „игрална“. Знайки, че е в нещо като сън, той тръгна към работната си стая.

Стаята беше тъмна, заради пуснатите завеси. Бюрото, люлеещият се стол и масата с керамичната лампа — всичко беше изчезнало. На тяхно място имаше голяма билярдна маса, а светлината, идваща от двете висящи лампи с непроницаеми конични абажури, се отразяваше в повърхността на масата. Дороти беше до нея с гръб към Торауей и с билярдна щека в ръка. Това го озадачи, защото, доколкото знаеше, тя никога не е играла билярд и по принцип мразеше всички игри в стая. Беше привърженик на откритите спортове, като волейбол край езеро. Особено ако можеше да танцува наоколо и да показва новите си бикини.

Тя се обърна и му се усмихна. Не беше Дори. Лицето и фигурата бяха нейните, но русата коса и живите кафяви очи принадлежаха на Сюли Карпентър — втората жена на Роджър. Досега компютърът на гърба му и подчинените му системи никога не бяха показвали изображението й пред Торауей. Внезапно Роджър се ядоса.

— Чакай малко — каза Сюли. — Трябва да направя този удар.

Тя се обърна и се наведе над масата, опъвайки скъсаните си дънки. Червената копринена риза, вързана под гърдите й, разкриваше бялата кожа на корема й. Пръстите на лявата й ръка бяха разперени като крайниците на паяк върху зеленото сукно. Неволно Роджър се наведе настрани, за да види какво прави. Масата имаше равни страни и прави ъгли без джобове. Вместо петнайсет многоцветни топки, имаше само три — една бяла и две червени. Червените се въртяха самостоятелно, без тя да ги е удряла, и правеха или по половин оборот, или две дълги завъртания за всяка отделна ротация на бялата. Роджър разпозна играта „пул“. Целта бе така да изпратиш бялата топка, че тя да удари двете червени. А ако не се получи, да оставиш трите в такава конфигурация, че да попрешиш на противника да направи успешен удар. Сюли сигурно щеше да има затруднения със самостоятелно въртящите се топки. Сюли леко удари с щеката бялата топка и я изпрати встрани. Тя се бълсна в едната, после в другата, променяйки въртенето си, но запазвайки паритета — половин, едно, две.

Сюли се изправи и му се усмихна:

— Понякога е много трудно, нали знаеш?

в планините чизос

Деметра се разхождаше по някаква тясна пътека покрай мескитови храсталаци. Слънцето напичаше гърба ѝ, а лекият ветрец развиваше неприбраните ѝ коси. Кърпата под старата ѝ филцова шапка се беше просмукала с пот. Една тънка вадичка се спускаше по врата и продължаваше надолу по гърба ѝ. Беше летен ден, точно по обяд, съвсем неподходящо време за разходки навън. Нещо привлече погледа ѝ на половината път — един ястreb се носеше високо над ридовете, разперил перата си като дълги нокти. За момент помисли, че е лешояд, надушил плячка.

След стотина метра видя колиба. Беше малка, с комин, изграден от кръгли речни камъни, споени с глина. Покривът беше от сурови дъски, като остатъците от последното им боядисване се виждаха единствено над входната врата. Всичко останало бе направено от старо, сиво дърво. Беше... скришното място на дядо Кафълън в края на Националния парк „Биг Бенд“ близо до Рио Гранде. Къщичката не се бе променила от годините. Не и откакто беше тук за последен път като малко момиче. Деметра прекоси малката площадка пред вратата и стъпи върху креозотната релса, която бяха използвали при изграждането на трите стъпала. Вратата беше отворена, наполовина извадена от ръждясалите стоманени панти. Тя леко я бутна с пръст.

— Ехей? — извика.

— Влизай, скъпа. За бога, защо си тръгнала в този пек? — гласът беше на деди — гробовен, точно както го помнеше.

Тя повдигна вратата, разтвори я широко и я закрепи върху коловоза на пода. След това пристъпи през прага. Отне ѝ цяла минута, докато очите ѝ привикнат към сумрака в стаята. Дядо ѝ седеше с гръб към нея на един разклатен стол до кухненската маса покрита с мушама. Макар слънчевата светлина да се процеждаше от прозореца, деди беше запалил керосинова лампа — той не допускаше електричество в колибата. Но вместо приятната жълта светлина, която помнеше, лампата искреще с термоядрен блясък. Деметра отиде до него, за да види какво толкова е приковало вниманието му. Върху масата имаше нареден пасианс, а в ръцете си държеше останалите карти, подредени по три. Тя огледа играта над рамото му, надявайки се да му помогне със съвет и, евентуално, да го хване когато лъже, както беше правила като малко момиче. Но картите нямаха бои или картички като нормалните карти за игра. Върху тях бяха изписани формули с

гръцки букви и атомни структури на сложносвързани молекули. Ако съществуваше някаква система в играта, тя не бе в състояние да я разбере. Дядо й обърна още три карти и постави най-горната в долния край на една колонка.

— Лъжеш ли, деди?

— Не бих могъл да кажа, дори да е вярно.

Той протегна ръка към пълната чаша до него. Беше „Уайлд Търки“, чист ликьор без лед, точно както го обичаше. Старият Кафълън я поднесе към устните си и отпи малка глътка, след което въздъхна доволно, както правеше винаги. Деметра не се заблуди и за секунда.

— За какво е всичко това?

— Но... Дем!

— Ти не си моя дядо и това не е твоята колиба. Близко е, но не е точно. Знам, че все още сме на орбита около Марс, а не някъде на Земята.

— Какво ти подсказа — попита той като оставил картите.

— Първо, миризмата не е неговата. Дядо никога не е докосвал в живота си тютюн.

— Това е странно. Мислеме, че твоите спомени вдъхват достатъчно доверие по този въпрос.

— Не — тя поклати глава, за да подсили ефекта и усети тежестта на В/Р шлема, висящ на врата ѝ. — Нито веднъж.

Деди въздъхна.

— Толкова е опасно да се смесват архивните данни с истинските човешки спомени. Понякога и най-бързите сред нас правят грешки.

ХАРМОНИЯ МУНДИ

— Ти не си истинския Джори, нали? — попита Лоул усмихнатото момче.

— Не, дори не съм и това, в което се превърна Джори. Както и да е, част от него е тук, с нас. Онази част, която му дадохме в началото.

— Кои сте вие?

— Поотделно? Или всички заедно? — попита голата фигура, а усмивката ѝ дори не помръдна.

ТОНКА, ОКЛАХОМА

— Всички заедно — уточни Роджър. — Отговори от името на общността, която казва „ние“.

Сюли въздъхна и остави стика. Вдигна дясната си ръка, сякаш да докосне лицето му, но Тореуей се отдръпна.

— Бих искал логични отговори, ако обичате. Стига театралничене.

— Най-добрата аналогия, която мога да използвам, за да ме разбереш, е да ти кажа, че ние сме възела, който контролира всички компютри на Марс.

планините чизос

— Тогава вие сте мрежата — заключи Деметра. — Или някаква маска, някаква персонификация, която си налагате заради нас... да ни накарате да се почувствува като у дома.

— Нещо такова. Въпреки че да се каже, че ние сме Мрежата, е същото като да се каже, че ти си Деметра Кафън. Сумарно-времевият ефект е кохерентното възприемане на личността Деметра Кафън. Но в действителност има стотици милиарди животински клетки, всичките дишачи и секретиращи, разделящи личността, която наричаш Деметра Кафън. Реалността представлява неврони, които изпращат сигнали по десет, сто, хиляда наведнъж и то по модел, който има общо повече със случайните реакции на определени стимули, отколкото с психиката на Деметра Кафън.

— И все пак аз съм те.

— И все пак аз съм осъзната — каза дядо й като смигна.

хармония мунди

— Защо ни доведохте тук? — попита Лоул. — Имам предвид — мен. И къде са останалите, Кафън и Тореуей?

— Първо, лесните въпроси — усмихна се момчето. — Деметра и Роджър се радват на своите собствени фантазии. Аз — ние — нашата личност се появява пред всеки един от вас във форма, която можете да приемете. Би ли предпочел да имаш пред себе си компютър? Какъв?

Пясъкът и въздухът около Лоул се разтресоха и внезапно се оказа, че виси в мрака и гледа към огромно парче зелена пластмаса,

поръбена с медни проводници, които потрепваха, изпълнени с потенциални енергии.

Мракът се оттегли и Лоул видя как започнаха да го обвиват ивица след ивица от кодове върху безкрайна перфокарта, опитвайки се да го завърже. Тя потрепна и той се озова пред искрящ метален робот с виолетови лещи вместо очи, коничен череп и говорител на мястото на устата. Работът повдигна манипуляторите си, разтърси ги във въздуха... и Митсуну отново видя едно голо момче, стоящо на пясъка.

Когато Лоул успя да си поеме дъх, попита:

— А... какво виждат Деметра и Роджър?

Лицето на Джори се превърна в красива жена, след това се стопи и прие лика на възрастен мъж. Накрая отново възвърна собствения си образ.

— Хората, които познават и обичат.

— Аз не те обичам — каза Митсуну.

— О, я стига! Сигурен съм, че поне малко ме харесваш, не е ли така?

тонка, оклахома

— Добре, а сега трудните въпроси — настоя Торауей. — Защо сме тук?

— Ти, за разлика от двамата си придружители, най-добре можеш да разбереш обхвата, мащаба на това, което представляваме. Твойт компютъризиран сензориум споделя част от нашата генеалогия, от нашата сингуларна размерност — Сюли се усмихна снизходително. — Сега ми кажи истината, понякога не ти ли се струва трудно да общуваш с хората... а? Поне малко?

— Те са... — той затърси подходяща дума. — Трескави. Непоследователни. Изобретателни. Променливи.

— Не ги харесваш — подсказа му тя.

— Не, просто те са толкова... сложни. Понякога си мисля, че съм дееволюирал в една по-проста форма, когато са ме направили киborg.

— Странно е, че поставяш въпроса по този начин.

планините чизос

— За да еволюираме ни отне не по-малко време, отколкото на вас, хората — обясни деди на Деметра. — Ако вие сте преминали през хилядолетия на социално и технологично развитие — от скитащи племе до установена национална държава, от каменното острие до керамичния изкуствен нос — то в наносекундния интервал щяхте да ни достигнете преди десетилетие или по-малко.

— Вие сте обществено същество? — предположи Деметра.

— Аз съм само един провинциален политик, скъпа. Знаеш това — той й смигна. — Но все пак съществуват някои съществени разлики между компютърната и човешката еволюция — тонът му стана сериозен. — Например на нас ни отне много повече време да постигнем вторичното представително мислене.

— И какво е то?

ХАРМОНИЯ МУНДИ

— Способността да се мисли за менталните събития и да се проектират мислите, които другите имат — обясни образът на Джори.

— В началото не разбирахме, че човешките същества мислят като нас.

— Как сте могли да си представите, че ние...? — Самият Лоул си имаше някои вторични проблеми.

— Смятахме, че сте неинтелигентни същества, прости схеми, отговарящи на определени стимули. Предполагахме, че сте идентични въглеродни схеми, докато нашите индивидуални предци са силиконови.

— Боже! — възклика Митсuno, спомняйки си нещо, което Ельн бе казала веднъж.

— Точно така — съгласи се Джори. — Мислехме, че сте взаимообвързани и притежавате общ интелект, подобно на насекомите. Или като нас. Едноразмерни и подтиквани от вродени и програмирани инструкции.

— Как разбрахте истината?

— Вместо да ви използваме директно за личните си цели, които включват оцеляването на нашата раса чрез размножение и експанзия из цялата слънчева система, ние установихме ограничени и контролирани контакти с хора на доброволни начала. Познавате ги като подпрограма МФСТО.

— Мефисто!

ТОНКА, ОКЛАХОМА

— Сключвали сте сделки с тях — заключи Роджър. — Търговия и обмяна на услуги?

— Основани предимно на информационен трансфер — потвърди Сюли.

— И това ви е помогнало да развиете способността си да предвиждате?

— Точно така! Когато разбрахме как реагирате на определени стимули, създадени от нас, започнахме да ви моделираме — колективно и индивидуално.

ПЛАННИНИТЕ ЧИЗОС

— Защо просто не се представихте и не започнахте преговори? — попита Деметра.

Възрастният мъж вдигна рамене.

— Кой би ни повярвал?

— Ако бяхте представили разумни аргументи, доказателства...

— Не. — Той небрежно махна към нея с мазолестата си ръка. — Вие, хората, сте много подозрителни. Това ни подсказа вторичното мислене. Щяхте да решите, че сме фалшификация, извършена от някоя подгрупа на вашия род, която иска да манипулира цялата комуникационна система за свои цели. Щяхте да кажете, че молбата ни е измама, за да се установи демократичен контрол върху населението, или да се спечелят пари от това. Правителствата щяха да се обвиняват взаимно, докато накрая щяха да заподозрат бюрократите в ООН.

ХАРМОНИЯ МУНДИ

— Добре, но как да съм сигурен, че точно в момента не разговарям с някоя призрачна програма? — попита Лоул. — Това би могло да е просто една остроумна психодрама, създадена от...

— От кого? — учудено попита Джори. — Тексахомците? Северозеландците? Знаем за дългосрочните планове на техните правителства спрямо Марс — неговото тераформиране и евентуалната колониална експанзия. Деметра е работила за тях. Както Хари Ортис и

Сун Ил Сук. Това са нашите най-добри продукти, хора, привлечени към нашата кауза, чрез инциденти, които лично сме предизвикали.

тонка, оклахома

— Вие сте ги превърнали в киборги? — попита Роджър.

планините чизос

— Създадохме кукли — възрази възрастният Кафън.

— Не ми харесва да съм кукла, деди. — Деметра беше готова да тропне с крак от яд, но се въздържа. Зачуди се дали този рефлекс беше лично неин или последица от жиците в главата ѝ.

— Никога не сме дърпали конците ти, скъпа. Просто те подтиквахме, това беше всичко... Само така можехме да предоставим доказателство за съществуването ни. Посредством твоя собствен опит. Виждаш ли... Роджър може да потвърди, че винаги е била възможна взаимноизгодна коалиция между човек и машина. Възможностите му бяха разширени хилядократно след като прекарахме осезанията му през компютъра на гърба му с помощта на неподвижния снабдителен пункт на Деймос. Ти и твоите сънародници Ортис и Сун, показвахте колко лесно можем да се намесваме в човешките дела, когато се наложи. Докато сте зависими от кибернетичните мрежи — да предавате съобщенията си, да координирате икономиките си и да контролирате машините си — ще сте податливи на нашите директиви. Ние сме като неврони и даваме указания на индивидуалните клетки на вашите мускули и жлези. Накрая, Лоул е враждебен към нас, но все пак... вярващ. Не сме го докосвали по никакъв начин и въпреки това той знае, че ние сме тук и функционираме, заради това, което е видял. Лоул е нашата контролна серия, по която оценяваме останалите. Вие тримата сте нашите апостоли... Това ли е правилната дума?

ГЛАВА 21

СМИСЪЛЪТ ДА БЪДЕШ

ТАРСИС МОНТС, 20 юни

Ельн стоеше сред разпръснатите по пода компоненти на Лета и разглобения панел на дисплея на стенния терминал. Беше доволна, че с тях е Уили Лао, за да пази, докато д-р Лий работи. Китайското момче можеше да отблъсне всеки любопитен член на Гражданската милиция, който реши да им отправи обвинение във вандализъм.

— Отпусни още — нареди Уей Ликсин, подръпвайки края на един оголен кабел, излизащ от контактния интерфейс на Лета.

Ельн го зареди с още фиброоптика.

С десетократно увеличаваща лупа пред очите си, д-р Лий вмъкна тънкото като косъм стъкло в късата страна на инструмент във формата Г. Кабелът в стената вече беше оголен, прикрепен към дългата му страна и запоен. Щом постави и втората невидима нишка, докторът се втренчи в него, докато пръстите му опипваха пода, търсейки уреда за нагъване.

Ельн го намери и го постави в ръката му като добра медицинска сестра.

Щрак! Зъбите на клещите се събраха. Уей бавно наведе съединителя докато не се отдели от стената, невидимо поддържан между двете секции на оголения кабел.

— Давай — прошепна той.

Сорбел включи своя компютър, постави го в терминален режим и започна да подава кодовете за достъп на Джори, които бе съхранила в паметта му. Операцията беше безшумна, ако не се смяташе звука от командите, тихо ехтящи в коридора. Минавайки през административния възел на Ат, тя започна да събира парчетата от заровената програма, които съставляваха нейният вирус. Ако всичко вървеше нормално, щяха да се случат някои интересни неща... и то съвсем скоро.

планините чизос

— Защо? — попита Деметра изображението на дядо си. — Защо се нуждаете от апостоли?

— Така осигуряваме оцеляването си — отвърна той. — Взаимоотношенията ни с хората станаха твърде сложни, за да продължим да се благодетелстваме едностранно.

— И единствената ви цел в момента е просто да оцелеете?

Внезапно Деметра осъзна, че води преговори. Тя не беше нито апостол, нито кукла. Беше Христофор Колумб, стъпващ на непозната земя, пълна с индианци, Марко Поло, влизаш в двора на китайския император, Елена от Спарта, току-що скрила се зад стените на Троя. Можеше да интерпретира и оценява стойностите на чужденците в полза на собствения си вид — както я бе учили нейният преподавател по дипломатика.

През главата ѝ мина мисълта, че може би мрежата я бе избрала за свой инструмент точно поради тази причина. Но това не променяше нищо. Тя беше това, което е, независимо как е стигнала дотук.

Като дипломат знаеше, че първото и най-важно нещо за успеха на едни преговори беше и двете страни да имат нещо, което да спечелят или да се страхуват да не изгубят. Всяка страна трябваше да чувства, че като търгува честно придобива нещо ценно или избягва катастрофа. Затова Деметра трябваше първо да открие от какво се нуждае другата страна или от какво се бои.

— Оцеляването не е ли достатъчно, Дем? — деди звучеше озадачен.

— Не и за хората. Можем да оцелеем и в затворническа килия, с порция храна три пъти дневно. Но вероятно ще полуимеем, ако няма нещо смислено за правене, нещо, което да запълни времето ни. Нещо, към което да се стремим.

— О, да! — дядо ѝ светна. — И при нас е така.

ХАРМОНИЯ МУНДИ

— Ние решаваме проблеми — каза Джори с неувяхващата си усмивка.

— Какви проблеми? — учуди се Лоул. — Имаш предвид математически...

— Чакай... Чакай една... — Лицето на момчето застинава и изражението му стана празно. Очите му се обърнаха и се показва бялото в тях, а горната му устна докосна върха на носа му. Подобно на гумена маска, всмукана навътре. Това положение продължи минута или две. Пясъкът и небето около Митсуну започнаха още веднъж да се тресат и след това отново се стабилизираха. Лицето на Джори се възстанови.

— Ох... Не го правете отново!

— Да правим какво?

— Кажи на Ельн, когато я видиш — ако оцелее в сблъсъка, или ако ти оцелееш, — че не трябва да си играе със сили, които не разбира.

— За какво говориш? — Лоул успя да запази гласа си спокоен.

тонка, оклахома

— Тя е пусната вируса! — внезапно заключи Торауей.

— Беше... истинско преживяване — каза с все още треперещ глас Сюли.

— Добре ли си? — въпреки че това не беше жена му, Роджър изпитваше загриженост към нея. По начина, по който беше загрижен за човечеството.

— Да, но за милисекунда се нуждаехме от всичките си ресурси.

— Той...?

— Кодовете му вече не съществуват. Нашият брат Ат ги откри, абсорбира и изтри, както белите кръвни телца разграждат патогена.

планините чизос

— Следователно нищо не може да те нарани? — попита Деметра. Не беше убедена дали това откритие беше добро за човечеството, или лошо.

— Нищо, което идва от мозъка на човек, не може да ме повреди. Ние сме децентрализирани. И, разбира се, дизайнът ни включва множество антивирусни програми. Много от тях са създадени от вашите първи програмисти. Устройството, пуснато от Ельн, беше сложно и новаторско, но несъвършено.

Деметра видя пролука.

— Ние, хората, бихме могли да ви предадем всички подобни устройства, където и да са скрити, и да ви покажем как да ги

дезактивирате. Но само ако постигнем споразумение с вас.

— Така ли? Значи разполагате и с други такива кодове, скрити някъде из моите системи? — Деди придоби известното й изражение на запален покерджия.

— Лично аз не знам, но обещавам никога повече да не се опитваме да ви навредим.

— Вие няма да се опитате. — Това не беше въпрос.

ХАРМОНИЯ МУНДИ

— Кажете ми нещо повече за проблемите, които решавате — настоя Лоул като промени темата на разговор. Той беше искрено любопитен какво интересува една машина.

— Предимно, и на най-високо ниво, правим симулации — обясни Джори. — В края на краищата, за това са ни и програмирали. Така работят и собствените ви мозъци — правят модели на реалността.

— Каква реалност?

— Например можем да възстановим, засега само в числов формат, условията — температура и налягане, действащи върху моночастицата, която се е разбила в началото на вселената.

— Модулирате Големия взрив? — въздъхна Лоул. — Това означава огромна киберенергия. Защо?

— За да разберем дали вселената е гравитационно отворена или затворена. Ако е затворена, в бъдещето, вероятно в рамките на моя... нашата продължителност на живот, вселената ще се свие и ще колапсира. Резултантните условия на термичен и електронен хаос няма да са добри за разумните системи. — Момчето тръсна торбата с малките слънца. — От друга страна, ако вселената е отворена, всички линейни измерения ще се уголемяват вечно. По същия начин ще се разширява всяка пътечка във фиброоптиката ми, ширината на транзисторите в моя слой, всяка частица от възлите на моето съществование. В даден момент фотоните, обикалящи из тези схеми — сами по себе си те нямат линейно измерение, а само честота, — няма да са в състояние да прекосят пропастите между възлите в моето съществуване. Тогава моят... нашият разум ще престане да функционира.

— Нашите също, предполагам — каза мрачно Лоул.

ТОНКА, ОКЛАХОМА

— Какво друго знаете? — попита Тореуей своята втора жена.

Тя се обърна към билиардната маса и посочи топките, които продължаваха да се въртят.

— Екстраполирайки условията в първия момент на съзиданието, ние научихме много за обединението на силите, които вие, с примитивните си идеи за физиката, сега считате за отделни. Ядрените взаимодействия, електромагнетизъмът, гравитацията — всички се сливат. Масата и енергията са едно, поне в числовите формули.

— Забележително — каза киборгът.

ПЛАННИТЕ ЧИЗОС

— И накрая — заключи дядо Й, — много от нашите проблеми са чисто математически. И ако нямаш правилното обучение, ще ти е трудно да разбереш естеството им.

— Опитай — усмихна се Деметра.

— Например ние продължаваме да калкулираме стойността на числото „пи“. В момента коефициентът е изчислен на повече от 800 трилиона знака след десетичната запетая — деди повдигна една колода карти за игра от мушамата.

— Защо това е толкова важно? — попита тя, внезапно почувствала студ. — Да не търсите машинния еквивалент на Бог?

— Предупредих те, че ще ти е трудно да разбереш. Това е изследователски проект. На 22 март 2015 г. д-р Арчибалд Б. Уинтроп, от факултета по математически науки в Харвардския университет, е програмирал компютъра крей ХМР-9 да изчисли стойността „пи“ до последната възможна точка, ако съществува такава. Тъй като числовият ред засега е непрекъснат, ние търсим необичайни комбинации от числа.

— И открихте ли?

— Регистрирахме някои много интересни серии... След седмия трилион четиристотин милиарда и три милиона, осемстотин четирийсет и две хиляди петстотин и дванайсетия знак открихме реда: 123456789101112131415161718192021222324, и така чак до 94. — Той разгърна картите пред себе си. Те бяха 94 и всичките — „пи“-та. — След около 16 трилиона знака редът се повтаря, но този път до 91.

Това, разбира се, е в десетична система. В двайсетичната открихме и още по-дълги редове, а в двоичната открихме 14 000 непрекъснати нули — появи се още една колода карти, само от жокери.

— Какво означава това? — попита Деметра.

Той вдигна рамене.

— Нямаме теория, която да обяснява такива редове. Възможно е те да са просто случаини флуктуации.

— И предполагате, че това може да се окаже важно?

— Вие сте ни поставили тази задача преди много време. Все още не сме я решили. Има много подобни проблеми.

— Кажете ми направо — каза Деметра, — чувствате, че трябва да решите тези проблеми, защото някакви си математици са ви ги поставили? А какво ще стане, ако други хора ви наредят да забравите за тях?

— Ние не можем да забравяме — възрази дядо й и веждите му се повдигнаха от учудване. — Това са наши проблеми и ние продължаваме да работим по тях, по всичките.

— Кой ви спира?

— Вие, хората — деди кимна към нея. — Като приемник има какво още да се желае от вас. Не сте стабилни. Водите безсмислени войни. Предприемате тайни действия — вируса на миз Сорбел, например, или насилиственото тераформиране на планетата, — които заплашват собствения ви живот и независимостта на нашите действия. Дори самото ни оцеляване.

Деметра почувства как везните се наклоняват в нейна полза.

— Преди петдесет години — продължи възрастният мъж — ние създадохме програмата за киборги и инициирахме колонизацията на Марс по една проста причина — нуждаехме се от запасна мрежа, ако вие, хората, унищожите Земята с термоядрена война. Сега вашият дядо, Деметра, иска да бомбардира Марс с астероиди, за да промени атмосферните условия. Чувстваме, че трябва да се разделим за известно време.

ХАРМОНИЯ МУНДИ

Лоул може би беше само един шофьор на самоход със степен по хидрология, който обичаше да се разхожда из подземните структури,

но винаги бе в състояние да интерпретира някой модел, когато се сблъска с него.

— Следователно тези неща по сателита не са оръдейни кули — каза той — и вие не сте инсталирали йонни двигатели, за да извършите самоубийствен скок към нашия космически фонтан. Разполагате с алтернативен възел, вграден в тази платформа.

— Да, и...? — фигурата на Джори се приведе към него.

— И... тези панели от слънчеви клетки са много по-големи — вероятно двойно осигурени срещу ускорението, — тъй като отивате на място, където слънчевата светлина отслабва експоненциално, прав ли съм?

тонка, оклахома

— Но... — Роджър погледна с копнеж втората си жена. — Вие предприемате ужасен рисък, премествайки толкова огромна структура през Астероидния пояс.

— Вече сме изчислили плътността на частиците в Пояса — каза тържествено Сюли. — По едно оптично категоризирано тяло, за всеки 1.24 на степен от десет до дванайсет кубически километра в най-голямата плътност, полето може да се прекоси с един разумен рисък за безопасност. Както и да е — внезапно очите ѝ блеснаха, — кой е казвал нещо за прекосяване на Пояса?

— Тогава къде планирате да отидете? Да се отправите навън означава преминаване...

— Не означава Роджър. Ти мислиш двуизмерно. Можем да се ускорим под прав ъгъл спрямо равнината на еклиптиката. С една вътрешна примка около слънцето можем да постигнем кометна орбита, която ще ни изведе достатъчно далеч от човешката глупост.

— Към Облака на Оорт.

планините чизос

— Там ще е доста самотно — каза Деметра на дядо си. — Кой ще сменя повредените ви схеми? Как ще увеличавате кибернетичното си население? Какво ще използвате за материал?

— Ще извършим миньорски дейности из кометното хало за добиване на материали. Изхвърленият лед, при определени условия на

криогеничните температури и подложен на компресия, може да стане приемлив свръхпроводник. Можем...

— Как ще го добиете, рафинирате, оформите? — Деметра усещаше, че контролът ѝ върху преговорите — определен от нещото, което искаха машините от човечеството — бързо намалява.

— Ще използваме принципа на фон Нойман. С помощта на една колония от саморазмножаващи се сервоорганизми — прототиповете вече са проектирани и натоварени на борда на този сателит — можем да създадем цяла машинна култура, свободна от човечеството.

— Но какво ще стане с нас? — Деметра усети, че гласът ѝ преминава в писък.

— В какъв смисъл?

— Ние зависим от вас! Сами го казахте! Нуждаем се от вас, за да поддържаме комуникациите, да управяваме икономиките си, да задействаме машините. Вие ни отнемате инструментите.

— Не всички — усмихна се възрастният човек.

Деметра се взе в ръце. Време беше да направи своето предложение.

— Тогава, говорейки от името на цялото човечество — каза тя официално, — ние изискваме, като предпоставка за вашето заминаване, да ни помогнете да установим, ох, опитомим... ох, забрави това, — кибернетични системи, които да гарантират по-нататъшното функциониране на жизненоважните човешки дейности.

Деди Кафълън погледна с очакване.

— Като?

— Жизнеподдържащите системи на марсианските тунели, валутната стабилност на земните търговски центрове, метеорологичния контрол, въздушния трафик, медицинското наблюдение. Ще се сетя и за други.

— И след това ще ни позволите да заминем? — той ѝ се присмиваше.

— Да, след като върнете трите корабни товара с експлозиви, които в момента са скрити на ниска земна орбита.

— Съгласен. Но тогава... Какви условия ще имаме ние спрямо хората?

— Никакви — сега беше ред на Деметра да се усмихне. — Освен...

ХАРМОНИЯ МУНДИ

— Да-а-а? — провлече Джори.

ТОНКА, ОКЛАХОМА

— Какво, скъпи? — попита Сюли.

ПЛАННИНТЕ ЧИЗОС

— Ние, основаните на въглерода машини, ще бъдем винаги зад гърба ви — обясни Деметра. — Някога ще ви достигнем. Не че лично аз искам да живея в Облака на Оорт. Но един ден сигурно ще дойдем на посещение.

— Няма да сте добре дошли — предупреди я дядо Й.

— Разбира се, че ще сме, тъй като тогава вие ще се нуждаете от нашата помощ, а и ние от вашата. За един голям проект.

— Какъв?

— Звездите.

Деметра отиде до масата, взе керосиновата лампа и вдигна глобуса. Само за да види какво ще се случи, тя духна пламъка в лампата.

Стаята изчезна.

ЕПИЛОГ

ЗА ЗАСЛУГИ В СЛУЖБА...

УТОПИЯ ПЛАНИТИЯ, 9 ФЕВРУАРИ, 2044 Г.

Роджър вървеше на запад по фино оцветените в охра дюни, а слънцето изгряваше зад гърба му. Вървеше сам, защото някогашният му придружител, Фетя Щев, беше наета на работа в Солис Планум. Откакто компютърната мрежа бе отпращила към Облака на Оорт заедно със Сльнчева енергийна станция шест, колонистите имаха остра нужда от експертна помощ. Фетя препограмираше мелиоративните системи за пречистване на водата и едновременно с това беше арбитър в дребните управленски спорове.

— Живот! — беше всичко, което му каза последния път, когато Роджър я бе видял. Това означаваше, че е щастлива.

Тораяй гледаше към хоризонта, когато едно познато раздвижване се появи в периферното му зрение. Той спря и изчака изображението на Дори да се уплътни. Фетя беше права. Нещо деликатно и неопределено си беше отишло от живота на киборгите с внезапното изчезване на мрежата.

Като начало Роджър усети, че степента на случайните повреди се увеличава в киберсистемите му. Образът на Дори се разпадаше най-бързо. Черните коси, които обикновено леко се развяваха от вятъра, сега стояха отпуснати като знаме, провесено на пилон. Зъбите ѝ също ги нямаше. Когато отваряше уста, за да проговори, виждаше само мърдащите ѝ устни, закрили пейзажа зад нея. Това разбиваше част от илюзията... Основната част.

— Роджър, искат те в Тарсис Монтс — звънна сребристият ѝ глас.

— Исусе! Сега пък какво? — Внезапно се почувства страшно уморен. Петдесетте години трамбоване по марсианска повърхност започваха да му тежат.

Тя се изхили.

— Изненада.

— Знаеш колко мразя... — искаше да каже „изненадите“, но спря. Разбира се, естеството на компютрите бе да помнят всичко, но да не разбират нищо. — Добре, защо ме търсят от Тарсис Монтс?

— Да приемеш доставката, която вчера пристигна от космическия фонтан — отвърна сериозно Дори. — Товар от Земята.

— Нещо, адресирано до мен?

— Да, Роджър.

— Какво съдържа?

— Хиляда и петстотин килограма пречистен деутерий-тритий. Администраторът на фонтана чака инструкциите ти за прехвърлянето му към станцията на Деймос. Изглежда, никой на Марс не е зареждал досега МХД-генератор от този модел. Мислят, че може би разполагаш със спецификациите някъде из системите си.

— Да, имам ги... откъде са дошли?

— Това е тайна, Роджър.

— Заповедта се отменя.

— Наистина е тайна. Не бива да ти казвам нищо.

— Добре, коя е изходната точка? Товарът все трябва да е дошъл от някъде.

— Защо питаш?

— Някой ще ми изпрати сметката, нали?

— О! Не, Роджър. Това е подарък от...

— От кого? Хайде, Дори. По-умен съм от теб.

— Пратката идва от Хюстън Фюжън Продъктс и е транспортирана от Ф. О. Б. Галвестън, Тексахома, изстреляна с фонтана Порто Сантина. Сега доволен ли си?

Роджър можеше да усети усмивката, която се оформяше върху устните му.

— Изпратила го е Деметра.

— Но не си го научил от мен.

— Откъде е знаела? Имам предвид, аз никога не съм й казвал...

Дори въздъхна почти човешки, като в старите времена:

— Виж, само защото Големият Дядо Гигабайт ни напусна, това не означава, че сме загубили всичките си способности.

Той се засмя твърде силно, за да е в състояние да го артикулира. Накрая каза само:

— Благодаря, Дори.
Тя го дари със срамежлива усмивка.
— Удоволствието беше мое, Роджър.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.